

2019

LETNO POROČILO

družbe UNIOR d.d. in Skupine UNIOR

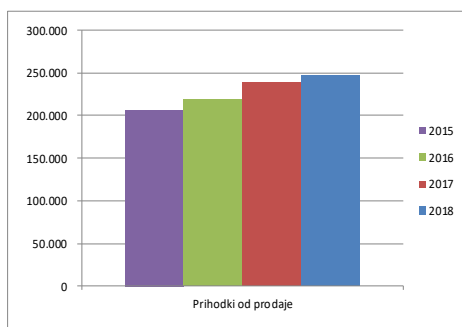
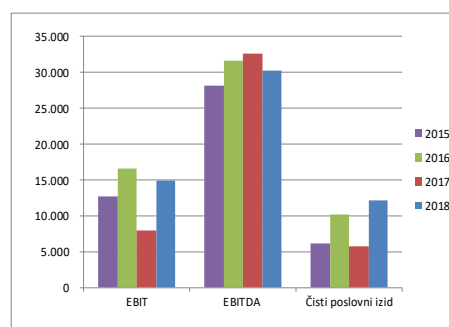
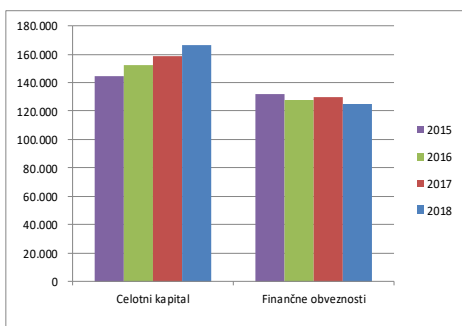
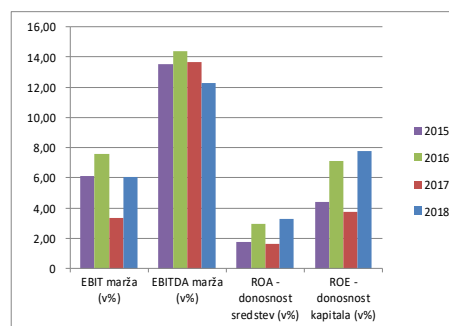
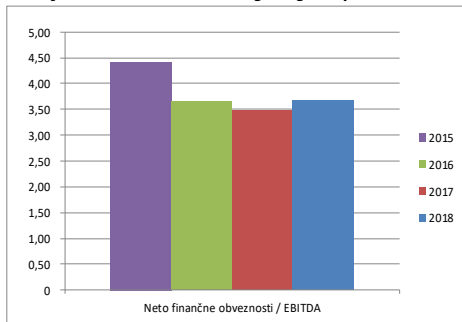
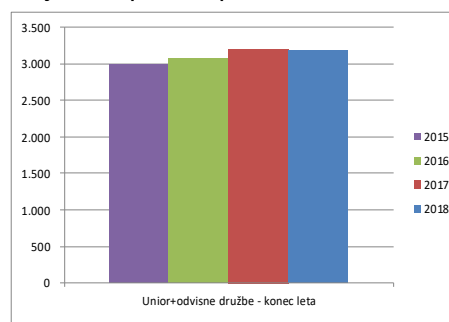
2018

1919

Ključni podatki o poslovanju Skupine Unior

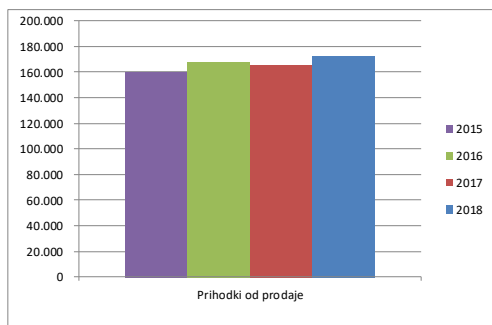
(v tisoč EUR)	2018	2017	2016	2015
Poslovni izid				
Prihodki od prodaje	246.453	239.020	219.112	207.411
EBIT	14.991	8.038	16.588	12.702
EBITDA	30.188	32.640	31.582	28.124
Čisti poslovni izid	12.155	5.696	10.192	6.187
Finančni položaj				
Celotna sredstva	370.394	363.974	347.978	339.547
Celotni kapital	166.446	158.647	152.554	144.631
Finančne obveznosti	124.762	129.501	127.780	131.812
Poslovne obveznosti	67.346	59.729	57.832	53.582
Kazalniki donosnosti				
EBIT marža (v%)	6,08	3,36	7,57	6,12
EBITDA marža (v%)	12,25	13,66	14,41	13,56
ROA - donosnost sredstev (v%)	3,31	1,60	2,96	1,79
ROE - donosnost kapitala (v%)	7,77	3,73	7,10	4,44
Kazalniki finančnega zdravja				
Kapital / Celotna sredstva (v%)	44,94	43,59	43,84	42,60
Neto finančne obveznosti / EBITDA	3,67	3,47	3,65	4,43
Zaposleni				
Unior+odvisne družbe - konec leta	3.187	3.212	3.077	2.994
Unior+odvisne+pridružene družbe	3.827	3.861	3.715	3.746

Prihodki od prodaje (v tisočih EUR)

EBIT, EBITDA in čisti poslovni izid (v tisočih EUR)

Kapital in finančne obveznosti (v tisočih EUR)

Kazalniki donosnosti Skupine Unior

Primerjava EBITDA in neto finančnega dolga Skupine Unior

Gibanje števila zaposlenih Skupine Unior

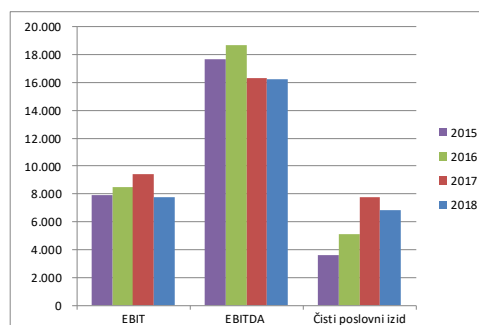
Ključni podatki o poslovanju družbe Unior

(v tisoč EUR)	2018	2017	2016	2015
Poslovni izid				
Prihodki od prodaje	172.365	165.273	167.942	159.819
EBIT	7.795	9.414	8.507	7.902
EBITDA	16.274	16.278	18.691	17.647
Čisti poslovni izid	6.805	7.747	5.089	3.612
Finančni položaj				
Celotna sredstva	252.115	245.247	285.799	278.718
Celotni kapital	95.874	89.063	112.425	108.204
Finančne obveznosti	105.977	109.737	122.248	122.681
Poslovne obveznosti	45.371	41.925	43.754	40.761
Kazalniki donosnosti				
EBIT marža (v%)	4,52	5,70	5,07	4,94
EBITDA marža (v%)	9,44	9,85	11,13	11,04
ROA - donosnost sredstev (v%)	2,74	2,92	1,80	1,27
ROE - donosnost kapitala (v%)	7,64	8,00	4,72	3,43
Kazalniki finančnega zdravja				
Kapital / Celotna sredstva (v%)	38,03	36,32	39,34	38,82
Neto finančne obveznosti / EBITDA	6,14	6,35	6,18	6,81
Zaposleni				
Zaposleni - konec leta	1.825	1.793	2.128	2.103

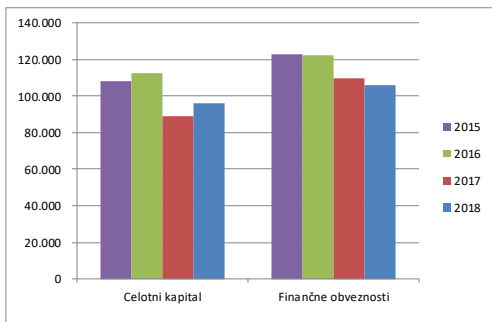
Prihodki od prodaje (v tisočih EUR)

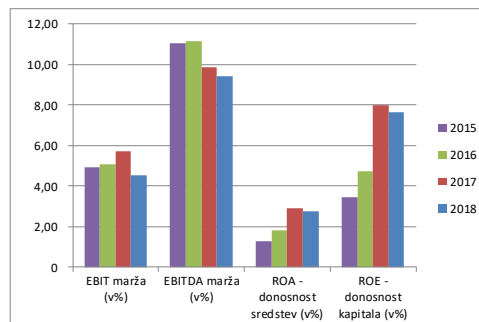
EBIT, EBITDA in čisti poslovni izid (v tisočih EUR)

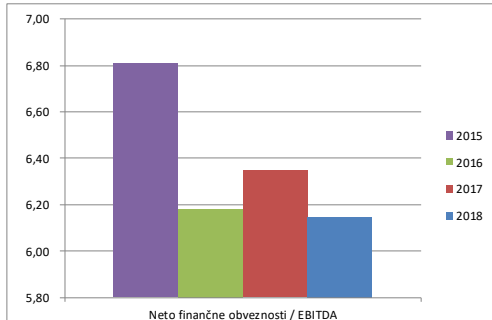
Kapital in finančne obveznosti (v tisočih EUR)

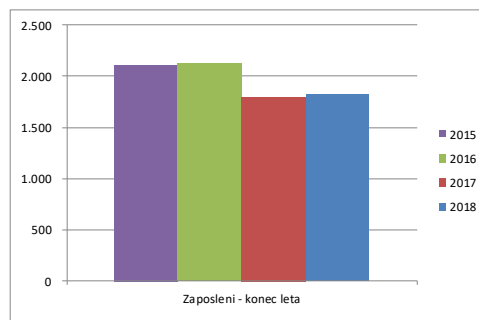
Kazalniki donosnosti družbe Unior

Primerjava EBITDA in finančnega dolga družbe

Gibanje števila zaposlenih družbe

VSEBINA

1	Pismo predsednika uprave	8
2	Poročilo nadzornega sveta	12
3	Predstavitev družbe	16
4	Programi in dejavnost družbe	19
5	Pomembnejši dogodki v letu 2018	26
6	Najpomembnejši trgi in kupci	27
7	Delnice	30
8	Družbena odgovornost	33
8.1	Zaposleni	33
8.2	Družba	37
8.3	Varstvo okolja	37
9	Korporacijsko upravljanje	40
9.1	Uprava	40
9.2	Kolegij uprave	41
9.3	Nadzorni svet	42
9.4	Skupščina	42
9.5	Plačila upravi in nadzornemu svetu	43
9.6	Trgovanje z delnicami uprave in nadzornega sveta	44
9.7	Izjava o upravljanju družbe, Izjava o skladnosti s kodeksom ter Izjava o nefinančnem poslovanju	45
9.8	Upravljanje s tveganji	51
10	Poslovno poročilo	56
10.1	Razmere v gospodarstvu in avtomobilski industriji	56
10.2	Prodaja	58
10.3	Proizvodnja in storitve	60
10.4	Nabava	61
10.5	Uspešnost poslovanja	62
10.6	Kazalniki poslovanja	64
10.7	Finančni položaj	65
10.8	Investicije	66
10.9	Služba notranje revizije	67
10.10	Dogodki po bilanci stanja	67
10.11	Izvajanje javne službe	68
10.12	Cilji za leto 2019	70
11	Računovodski izkazi UNIOR d.d.	73
11.1	Bilanca stanja na dan 31.12.2018	73
11.2	Izkaz poslovnega izida za obdobje od 1.1.2018 do 31.12.2018	75
11.3	Izkaz drugega vseobsegajočega donosa	76
11.4	Izkaz denarnih tokov	77
11.5	Izkaz gibanja kapitala	78
12	Pojasnila k računovodskim izkazom	79
12.1	Izjava o skladnosti	79
12.2	Podlage za sestavitev računovodskih izkazov	79
12.2.1	Poštena vrednost	79
12.2.2	Uporabljene računovodske usmeritve	81
12.2.3	Posli v tuji valuti	81
12.2.4	Dobiček/izguba iz poslovanja	82
12.2.5	Pomembne ocene in presoje	82

12.2.6	Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev in razkritja.....	83
12.2.7	Novi standardi in pojasnila, ki še niso začeli veljati.....	91
12.3	Pojasnila k bilanci stanja	93
12.3.1	Neopredmetena sredstva.....	93
12.3.2	Opredmetena osnovna sredstva.....	94
12.3.3	Naložbene nepremičnine	95
12.3.4	Dolgoročne finančne naložbe.....	97
12.3.5	Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	100
12.3.6	Zaloge.....	101
12.3.7	Poslovne terjatve	102
12.3.8	Kratkoročne finančne naložbe.....	103
12.3.9	Denarna sredstva.....	104
12.3.10	Kapital	105
12.3.11	Dolgoročne rezervacije in odloženi prihodki	107
12.3.12	Dolgoročne finančne obveznosti.....	108
12.3.13	Odložene terjatve in obveznosti za davek	109
12.3.14	Kratkoročne finančne obveznosti.....	110
12.3.15	Kratkoročne poslovne obveznosti.....	111
12.3.16	Pogojne obveznosti.....	112
12.4	Pojasnila k izkazu poslovnega izida	113
12.4.1	Čisti prihodki od prodaje.....	113
12.4.2	Usredstveni lastni proizvodi in storitve.....	113
12.4.3	Drugi poslovni prihodki.....	114
12.4.4	Stroški in odhodki	114
12.4.5	Finančni prihodki in finančni odhodki.....	116
12.5	Obračun davka od dohodka pravnih oseb in odloženi davki	117
12.6	Posli s povezanimi podjetji	118
12.6.1	Prodaja povezanim podjetjem.....	118
12.6.2	Nabava pri povezanih podjetjih.....	119
12.6.3	Poslovne terjatve do povezanih podjetij	120
12.6.4	Poslovne obveznosti do povezanih podjetij	121
12.6.5	Terjatve in obveznosti iz posojil in obresti do povezanih podjetij.....	122
12.7	Prejemki uprave in nadzornega sveta.....	123
12.8	Predlog za razporeditev bilančnega dobička tekočega leta.....	123
13	Izjava o odgovornosti članov uprave.....	124
14	Poročilo neodvisnega revizorja	125
15	Skupina UNIOR	129
15.1	Sestava Skupine UNIOR.....	129
15.2	Predstavitev družb, vključenih v konsolidacijo.....	131
15.2.1	Odvisna podjetja.....	131
15.2.2	Pridružena podjetja.....	134
16	Konsolidirani računovodski izkazi.....	136
16.1	Konsolidirana bilanca stanja na dan 31.12.2018	136
16.2	Konsolidiran izkaz poslovnega izida za obdobje od 1.1.2018 do 31.12.2018.....	138
16.3	Konsolidiran izkaz drugega vseobsegajočega donosa	139
16.4	Konsolidiran izkaz denarnih tokov	140
16.5	Izkaz gibanja kapitala	141
17	Pojasnila k računovodskim izkazom	142
17.1	Izjava o skladnosti.....	142
17.2	Podlage za sestavitev računovodskih izkazov	142
17.2.1	Poštena vrednost.....	142
17.2.2	Uporabljene računovodske usmeritve	144

2019

1919

17.3	Pojasnila k bilanci stanja	145
17.3.1	<i>Bilanca stanja po odsekih</i>	<i>145</i>
17.3.2	<i>Neopredmetena sredstva</i>	<i>147</i>
17.3.3	<i>Opredmetena osnovna sredstva</i>	<i>148</i>
17.3.4	<i>Naložbene nepremičnine</i>	<i>149</i>
17.3.5	<i>Dolgoročne finančne naložbe</i>	<i>151</i>
17.3.6	<i>Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo in obveznosti, vključene v skupine za odtujitev</i>	<i>153</i>
17.3.7	<i>Zaloge</i>	<i>154</i>
17.3.8	<i>Poslovne terjatve</i>	<i>155</i>
17.3.9	<i>Kratkoročne finančne naložbe</i>	<i>156</i>
17.3.10	<i>Denarna sredstva</i>	<i>156</i>
17.3.11	<i>Kapital</i>	<i>157</i>
17.3.12	<i>Dolgoročne rezervacije in odloženi prihodki</i>	<i>159</i>
17.3.13	<i>Dolgoročne finančne obveznosti</i>	<i>160</i>
17.3.14	<i>Dolgoročne poslovne obveznosti</i>	<i>161</i>
17.3.15	<i>Odložene terjatve in obveznosti za davek</i>	<i>161</i>
17.3.16	<i>Kratkoročne finančne obveznosti</i>	<i>162</i>
17.3.17	<i>Kratkoročne poslovne obveznosti</i>	<i>163</i>
17.3.18	<i>Pogojne obveznosti</i>	<i>163</i>
17.4	Pojasnila k izkazu poslovnega izida	164
17.4.1	<i>Konsolidirani izkaz poslovnega izida po odsekih</i>	<i>165</i>
17.4.2	<i>Čisti prihodki od prodaje</i>	<i>166</i>
17.4.3	<i>Usredstveni lastni proizvodi in storitve</i>	<i>166</i>
17.4.4	<i>Drugi poslovni prihodki</i>	<i>166</i>
17.4.5	<i>Stroški in odhodki</i>	<i>167</i>
17.4.6	<i>Finančni prihodki in finančni odhodki</i>	<i>169</i>
17.5	Obračun davka od dohodka pravnih oseb in odloženi davki	170
17.6	Posli s povezanimi podjetji	171
17.6.1	<i>Prodaja povezanim podjetjem</i>	<i>171</i>
17.6.2	<i>Nabava pri povezanih podjetjih</i>	<i>171</i>
17.6.3	<i>Poslovne terjatve do povezanih podjetij</i>	<i>172</i>
17.6.4	<i>Poslovne obveznosti do povezanih podjetij</i>	<i>172</i>
17.6.5	<i>Terjatve in obveznosti iz posojil in obresti do povezanih podjetij</i>	<i>172</i>
17.7	Upravljanje s tveganji	173
17.8	Prejemki uprave in nadzornega sveta	175
17.9	Dogodki po bilanci stanja	175
18	Izjava o odgovornosti članov uprave	176
19	Poročilo neodvisnega revizorja	177

2019

1919

POSLOVNO POROČILO

družbe UNIOR d.d. in Skupine UNIOR

2019

1919

1 Pismo predsednika uprave

Spoštovani delničarji, poslovni partnerji in sodelavci!

Gospodarsko okolje v letu 2018 je v bilo na trgih in v dejavnostih, ki so za UNIOR d.d. ključni, dinamično, z izjemo zadnjega kvartala pa pozitivno in vzpodbudno. Doseženi rezultati in ključni kazalniki podjetja v večini primerov presegajo lanske, zaradi v nadaljevanju podrobneje pojasnjenih razlogov pa v nekaterih postavkah ne dosegajo ambiciozno planiranih ciljev.

V prvi polovici leta 2018 smo se soočali z zelo visoko konjunkturo v avtomobilski industriji, ki se je kazala z visokim naročilnim stanjem na našem največjem programu Odkovki. Posledično nam je primanjkovalo proizvodnih kapacitet, predvsem pa smo se soočali s pomanjkanjem ustrezne delovne sile in višjimi stroški dela od planiranih, da smo lahko zadržali obstoječe kadre. Visoka konjunktura je povzročala rast cen surovin, predvsem jekla, ki ga uporabljamo za kovanje, prav tako pa so se povečevali ostali dejavniki, ki vplivajo na ceno jekla, kot so na primer dodatki za jekleni odpad in legirne elemente. Pri pogajanjih z našimi kupci smo vložili veliko truda, da smo v glavnem uspeli dvig stroškov surovin prenesti v naše prodajne cene, z aktivno kadrovske politiko pa smo zagotovili tudi zadostno število ustreznih kadrov, tudi iz tujine. Od septembra dalje smo se soočili z zmanjšanjem naročil pri nekaterih večjih kupcih v avtomobilski industriji, ki se niso ustrezno pripravili na nov merilni protokol WLTP z veliko strožjim testnim režimom merjenja emisij CO₂ in porabe goriva. Ta je marsikateremu proizvajalcu vozil povzročil ozko grlo s homologacijami novih avtomobilov in zamude pri dobavi vozil kupcem v septembru, posledično pa znižanje naročil vsem dobaviteljem v avtomobilski industriji.

V programu Strojegradnja smo se v prvi polovici leta 2018 srečevali s pomanjkanjem naročil, tako da je proizvodnja obratovala v okrnjenem obsegu, medtem ko smo za drugo polletje naročila z aktivnim trženjem tudi pri novih kupcih uspeli pridobiti in jih tudi realizirati. Ne glede na vsa prizadevanja smo v tem programu dosegli slabši prodajni rezultat kot v letu 2017 in presegli planiranega, finančni rezultat pa je zaostal za planiranim in doseženim v letu 2017.

Dobro konjunktorno stanje na večini naših tržišč se je odrazilo tudi na programu Ročno orodje, ki pa ga nismo uspeli dobro izkoristiti. Poglavitni razlog za to so motene dobave odkovkov programa Odkovki, ki se je do jeseni srečeval s problematiko preveč naročil in posledično z zamudami dobav odkovkov za ročno orodje.

V letu 2018 smo dosegli zgodovinsko rekordnih 172,4 milijonov evrov čistih prihodkov od prodaje, kar je za 4,3 odstotke več kot smo dosegli v letu 2017 in 2,2 odstotka več od planiranega. Dosegli smo 36.374 evrov bruto dodane vrednosti na zaposlenega, kar je 3,1 odstotke več kot v letu 2017 in 1,1 odstotka manj od planiranega. EBITDA je leta 2018 znašala 16,3 milijona evrov, kar je skoraj enako kot v letu 2017 in 6,8 odstotkov manj kot je bilo planirano. Dosežen poslovni izid UNIOR d.d., brez upoštevanja odloženih davkov, v višini 7,6 milijonov evrov je boljši od doseženega v letu 2017 za 5 tisoč evrov, ali za 0,1 odstotek in zaostaja za planom za 2,4 odstotka.

Poslovanje družbe UNIOR d.d. v letu 2018 lahko ocenimo za delno uspešno, saj smo v primerjavi s preteklim letim izboljšali veliko večino ključnih kazalnikov poslovanja, ne moremo pa biti zadovoljni, da smo v glavnem zaostali za planiranimi. Pri 4,3 odstotni rasti prodaje in 6,8 odstotni rasti kosmatega donosa glede na leto 2017 smo ostali praktično pri enaki vrednosti EBITDA kot v preteklem letu. Glavni razlogi za to so naslednji: rast cen jekla zaradi jeklenega dodatka in legirnih elementov v letu 2018 smo samo delno prenesli v prodajne cene (pogodbeno dogovorjen zamik

uveljavljanja spremembe nabavnih cen pri kupcih); rast stroškov dela kot posledica višjih plač zaradi razmer na trgu delovne sile, v programu Odkovki smo v prvem polletju praviloma proizvajali v treh, ponekod tudi v štirih izmenah, kar je imelo za posledico višje stroške dela in vzdrževanja; manjše pomanjkanje dela v programu Odkovki v zadnjih dveh mesecih leta; pomanjkanje naročil programa Strojegradnja v prvi polovici leta ter posledično manjša prodaja in slabši finančni rezultat kot v preteklem letu; motene dobave odkovkov programu Ročno orodje, vsled česar ta program ni uspel realizirati vseh pridobljenih naročil in priložnosti.

Program Odkovki je ponovno, kot že nekaj zadnjih let, dosegel rekordno vrednost eksterne prodaje v svoji zgodovini in prvič presegel 100 milijonov evrov letne prodaje, rast je dosegla dvoštevlično vrednost. Leta 2018 je svoje prodajne rezultate izboljšal predvsem na področju prodaje toplo kovanih odkovkov, predvsem pri odkovkih delov za krmilne mehanizme in ojnica, kjer se uvrščamo med najpomembnejše proizvajalce na svetu. Povečanje prodaje je v glavnem posledica uveljavljenih višjih prodajnih cen zaradi višjih osnovnih cen jekla ter rasti cen jeklenega odpada in legirnih elementov na eni strani, na drugi strani pa večje količine proizvedenega. Posebej gre izpostaviti uspešno izveden projekt povečanja produktivnosti.

Program Ročno orodje je v letu 2018 nadaljeval s pridobivanjem novih kupcev, z osvajanjem novih trgov, s konsolidiranjem in nadaljevanjem reorganizacije obstoječe prodajne mreže, predvsem hčerinskih podjetij za distribucijo ročnega orodja. Program tudi vsled stagnacije trga klasičnega ročnega orodja še naprej uspešno udejanja strategijo rasti prodaje specialističnega orodja in hladno kovanih odkovkov, tako z razvojem novih izdelkov kot tudi z rastjo prodaje pri obstoječih in novih kupcih, po drugi strani pa veliko energije usmerja v izboljšanje stroškovne učinkovitosti, pri čemer je potrebno izpostaviti uspešno izveden projekt rasti produktivnosti v proizvodnih obratih kot tudi v skladišču. Tudi ta program je beležil rast prodaje, ki je bila na nivoju planirane.

Program Strojegradnja je v letu 2018 beležil padec prodaje, kot posledica pomanjkanja naročil v prvem polletju, ki je bila za več kot 20 odstotkov manjša kot leta 2017, vendar višja od planirane. V programu se je izvedla reorganizacija, še aktivneje se je pristopilo k iskanju novih kupcev in prodajnih kanalov, kar je dalo prve rezultate že v drugem polletju, še posebej pa se odraža v že pridobljenih naročilih za celotno leto 2019 in delno celo za leto 2020.

V UNIOR d.d. je bilo konec leta 2018 1825 zaposlenih, kar je za 30 manj od načrtovanega in za 32 več kot v letu 2017. Podobno kot večina slovenskih podjetij smo se tudi v Uniorju v letu 2018 srečevali s pomanjkanjem zaposlenih, ne samo pri deficitarnih kadrih, kot je bil primer v preteklih letih, ampak čedalje bolj tudi na ostalih področjih dela. Glede na povečanje prodaje smo manko zaposlenih nadomeščali z rastjo produktivnosti, nadurnim delom, po drugi strani pa smo veliko energije usmerili v nove in dodatne aktivnosti za iskanje novih sodelavcev, med drugim tudi tujcev. Pomanjkanje kadra na trgu delovne sile in tveganje, da nas zapustijo obstoječi zaposleni, smo delno blažili z rastjo povprečnih plač, ki pa so rastle počasneje kot kosmati donos.

V letu 2017 smo prvič po investicijsko šibkejših letih investirali 13,9 milijona evrov, v glavnem v programu Odkovki, investirali smo iz lastnega denarnega toka. Podobno je bilo v letu 2018, ko smo investirali za 13,2 milijona evrov, še vedno pa ugotavljamo, da bomo morali z dinamiko investicij nadaljevati, če bomo želeli slediti naročilom, posodabljanju strojnega parka in avtomatizaciji. Dodatno smo vsak dan bolj soočeni s problematiko manjka proizvodnih površin.

V letu 2018 smo nadaljevali s sprejeto politiko oziroma z ukrepi na področju zaposlovanja deficitarnih kadrov. V preteklem letu je situacija na trgu dela v Sloveniji izkazovala velik deficit kadra, primerne za proizvodna in vzdrževalna dela. Iz tega razloga smo v Uniorju zaposlili več kot 40 tujcev in na ta način zagotovili nemoten potek proizvodnje z namenom pravočasne dobave izdelkov našim kupcem. Na področju dviga zadovoljstva zaposlenih smo prvič samostojno izvedli merjenje organizacijske

2019

1919

klime. Na podlagi pridobljenih rezultatov smo fokusno, glede na rezultate posameznih organizacijskih enot, sprejeli korektivne ukrepe za izboljšanje rezultatov. Zavedamo se, da je lahko le zadovoljen delavec tudi uspešen delavec. Nadaljevali smo s promocijo zdravja za zaposlene in izvajali poslovne šole za vse štiri nivoje vodenja. Da bi dvignili raven varnosti v delovnih procesih, smo izvedli vse potrebne aktivnosti in pridobili certifikat OHSAS. Na ta način bomo v bodoče tudi na področju varnosti sistematično izboljševali procese po sistemu stalnih izboljšav ter temu področju dali ustrezno težo v smeri zdravega in varnega dela. S projektom Celovite podpore podjetja za aktivno staranje delovne sile (ASI) in v ta namen prejetih sredstev, smo za starejše od 45 let pripravili osebne razvojne načrte in izvajali usposabljanja.

Januarja 2018 smo v hrvaški družbi Unidal od manjšinskega imetnika deleža Dalekovod odkupili celoten delež in postali 100 odstotni lastnik podjetja, ki smo ga preimenovali v Unior Vinkovci.

V aprilu 2018 smo uspešno zaključili prodajni postopek RTC Krvavca, ki smo ga prodali Alpski investicijski družbi, s čemer smo s plačano kupnino in vrnjenimi krediti RTC Krvavca Uniorju izboljšali denarni tok podjetja.

V decembru smo uspešno zaključili prodajni postopek prodaje poslovnega deleža Uniorja v podjetju Rhydcon, ki smo ga prodali večinskemu lastniku, podjetju Hansa iz Nemčije. Naložba je bila za Unior nestrateska, z njeno prodajo smo izboljšali denarni tok.

Skupina UNIOR nadaljuje s trendom rasti zadnjih let, kar je posledica smotrne naložbene politike v preteklosti, konjunktura in številnih aktivnosti za izboljševanje poslovanja hčerinskih in pridruženih podjetij. Zmanjšuje se tudi zadolženost skupine, ki se je v letu 2018 zmanjšala za 3,7 odstotke. Dobiček na kapital je dosegel 7,8 odstotkov, EBITDA marža pa 12,3 odstotkov.

Skupina UNIOR je v letu 2018 dosegla 246,5 milijonov evrov čistih prihodkov od prodaje, kar je za 3,1 odstotke več kot smo dosegli v letu 2017 in 0,5 odstotka več od planiranega. EBITDA je znašala 30,2 milijona evrov, kar je 7,5 odstotkov manj kot v letu 2017, medtem ko je čisti poslovni izid skupine UNIOR dosegel 12,2 milijona evrov dobička, kar je 6,5 milijonov evrov več od doseženega v letu 2017 in predstavlja 113,4 odstotno povečanje.

Pri primerjavi rezultatov Skupine UNIOR med letoma 2017 in 2018 je potrebno razumeti, da je bil čisti poslovni izid v letu 2017 nižji, ker smo zaradi načrtovane prodaje družbe RTC Krvavec ob koncu leta 2017 prevrednotili sredstva te družbe in jih prenesli med kratkoročna sredstva za prodajo, kar je negativno vplivalo na izid iz poslovanja in čisti poslovni izid leta 2017 v višini 10,4 milijone evrov. Ker je poslovanje družbe RTC Krvavec v letu 2017 imelo pomemben pozitiven vpliv na poslovanje Skupine UNIOR, v letu 2018 pa teh vplivov več ni bilo, je zabeležila Skupina UNIOR iz tega naslova v letu 2018 za 4,7 milijonov evrov nižje prihodke od prodaje, 1,7 milijonov evrov nižjo EBITDA in 474 tisoč evrov nižji čisti poslovni izid.

Tudi Skupina UNIOR je pretežni del leta poslovala pod pogoji ugodne konjunktura, je pa bila kovačnica na Kitajskem v drugi polovici leta delno že pod vplivom padca prodaje avtomobilov na kitajskem tržišču. Rezultati poslovanja skupine bi bili še boljši, če ne bi bilo zgoraj omenjenih negativnih vplivov na poslovanje UNIOR d.d., poleg tega pa je zaradi drugačnega oblikovanja prodajnih cen na Kitajskem kot v Evropi na nižjo donosnost še bolj kot v UNIOR d.d. vplivala visoka cena jekla na vходу, ki smo jo v primeru kitajske kovačnice uspeli samo delno prenesti na kupce.

Skupina UNIOR, ki je v letu 2018 ustvarila za 25,1 milijonov evrov novih investicij v zgradbe in opremo, je konec leta zaposlovala 3.187 zaposlenih, kar je 0,8 odstotka manj kot pred enim letom, medtem ko je skupaj s pridruženimi družbami zaposlenost upadla za 0,9 odstotka na 3.827 zaposlenih.

Glede poslovanja Skupine UNIOR je pomembno dodati, da smo glede na stanje pred enim letom znižali zadolženost pri bankah za 4,7 milijona evrov, pri čemer redno izpolnjujemo obveznosti do zaposlenih, poslovnih partnerjev in bank, hkrati pa brez odstopanj izpolnjujemo vse zaveze do bank opredeljene v Sindicirani kreditni pogodbi.

Poslovni načrt za UNIOR d.d. za leto 2019, ko praznujemo častljivo obletnico – 100 let našega podjetja, predvideva 184,3 milijona evrov čistih prihodkov od prodaje, kar je 6,9 odstotkov več kot v minulem letu. Rast prodaje je predvidena na vseh treh programih, največja v programu Strojegradnja, kjer smo uspeli pridobiti naročila za celotno poslovno leto 2019 in del poslovnega leta 2020, stanje naročil še nikoli ni bilo tako dobro. Trenutna naročilna stanja prvega kvartala programov Odkovki in Ročno orodje kažejo, da bi lahko v prvem kvartalu dosegli načrtovano prodajo. Je pa situacija naslednjih mesecev predvsem pri kupcih odkovkov precej nejasna, kot so negotove napovedi glede brexita, trgovinskih vojn ipd. Uprava ocenjuje, da so postavljeni cilji za leto 2019, če ne bo globalnih pretresov, realni in dosegljivi.

Darko Hrastnik
Predsednik uprave

2019

1919

2 Poročilo nadzornega sveta

Nadzorni svet je v poslovnem letu 2018 v okviru pooblastil, določenih z zakoni, statutom družbe ter poslovníkom nadzornega sveta, nadziral poslovanje družbe UNIOR d.d. ter Skupine UNIOR.

Nadzorni svet je deloval s šestimi člani: mag. Branko Pavlin - predsednik, Simona Razvornik Škofič, univ. dipl. ekon. - namestnica predsednika, Jože Golobič, univ. dipl. prav. - član in Rajko Stanković - član (vsi predstavniki kapitala) ter Saša Artnak, dipl. ekon. - član in Boris Brdник, dipl. org. - član (oba predstavnika zaposlenih).

Delovanje nadzornega sveta

V letu 2018 se je Nadzorni svet sestal na šestih rednih sejah. O vseh pomembnejših aktivnostih in odločitvah uprave družbe so bile nadzornemu svetu sproti posredovane informacije.

Uprava je Nadzornemu svetu poročala s poročili o poslovanju družbe UNIOR d.d., kakor tudi s poročili o poslovanju Skupine UNIOR. Tovrstno poročanje uprave je nadzornemu svetu omogočalo ustrezno izvrševanje nadzorne vloge. Poročila uprave so bila običajno pripravljena po posameznih področjih in ločeno za vse tri programe družbe, s strnjenim pregledom vseh poslovnih učinkov. Uprava je v svojih poročilih prikazovala vse najpomembnejše kategorije, ki vplivajo na poslovanje delniške družbe. Gre za kategorije bilance stanja, poslovnega izida, prodaje, stroškov, denarnih tokov ter drugih ekonomskih in tehničnih kazalcev. Izkazom za leto 2018 so bili dodani tudi primerjalni izkazi za preteklo leto in načrtovani izkazi za tekoče leto.

Nadzorni svet je na svojih rednih sejah obravnaval poslovna poročila posameznega četrletja leta 2018, bil je seznanjen s tekočim poslovanjem ter oceno poslovanja za naslednja kratkoročna obdobja. Veliko pozornosti je namenjal obvladovanju tekoče likvidnosti in izpolnjevanju zastavljenih ciljev, analizam odmikov od zastavljenih ciljev poslovanja in tveganjem poslovanja. Vseskozi so bile aktivnosti usmerjene v spremljanje uresničevanja ciljev sprejetega letnega in srednjeročnega poslovnega načrta tako na nivoju družbe kot Skupine UNIOR, s poudarkom na ključnih strateških usmeritvah: dvigovanju donosnosti in zmanjšanju zadolženosti, obvladovanju stroškov poslovanja in rasti produktivnosti, spodbujanju ustvarjalnosti ter družbeno odgovornemu ravnanju. Na vseh rednih sejah je bil nadzorni svet informiran o tekočem poslovanju Unior d.d.

V mesecu februarju leta 2018 je Nadzorni svet opravil prvo redno sejo. Na seji se je seznanil s poročilom Revizijske komisije, seznanil se je s postopkom izbora zunanjega člana Revizijske komisije Nadzornega sveta in imenoval zunanjo članico Revizijske komisije Nadzornega sveta. Nadzorni svet je skladno s priporočili Kodeksa korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države uskladił predlog plačila članom nadzornega sveta. Seznanil se je s ključnimi kazalniki poslovanja podjetij v skupini ter z odprtimi sodnimi postopki.

V mesecu marcu leta 2018 je Nadzorni svet opravil drugo redno sejo. Na redni seji se je seznanil se je z letnim poročilom Notranje revizije o notranjem revidiranju za leto 2017 ter z letnim načrtom dela Notranje revizije za leto 2018. Nadzorni svet se je seznanil s poročilom Revizijske komisije o pregledu revidiranega letnega poročila Unior za poslovno leto 2017. Sprejel je pisno poročilo o rezultatih preveritve revidiranega letnega poročila in revidiranega konsolidiranega letnega poročila Unior za leto 2017 ter sprejel Izjavo o upravljanju družbe, kakor tudi Izjavo o skladnosti s kodeksom ter Izjavo o nefinančnem poslovanju. Seznanil se je s sklepom uprave družbe o čistem dobičku tekočega leta 2017, ki se je namenil za pokrivanje izgube iz preteklih let. Obravnaval je predlog uprave družbe, da bilančni dobiček ostane nerazporejen. Nadzorni svet je seznanil s poročilom

Kadrovske komisije. Na predlog Kadrovske komisije se je Nadzorni svet seznanil s spremenljivim prejemkom uprave družbe in s kriteriji ter potrdil izplačilo spremenljivega prejemka uprave za leto 2017. Nadzorni svet se je seznanil s predlogom Revizijske komisije in predlagal skupščini delničarjev družbe UNIOR d.d., da za revidiranje letnega poročila Unior za poslovno leto 2018 imenuje pooblaščen družbo Deloitte revizija d.o.o. Nadzorni svet je obravnaval in potrdil dnevni red 22. seje skupščine UNIOR d.d., kakor tudi predloge sklepov k posameznim točkam dnevnega reda. Nadzorni svet je bil seznanjen s predlogom uprave in podal soglasje za likvidacijo družbe Unior International Ltd.

V mesecu maju leta 2018 je Nadzorni svet opravil tretjo redno sejo. Seznanil se je s poročilom Revizijske komisije, z Nerevidiranim poročilom o poslovanju za Unior d.d. in skupino Unior za prvo četrtletje 2018 ter z zaključnim poročilom prodajnega postopka družbe RTC Krvavec. Nadzorni svet je tudi preveril možnosti izplačila dividend za poslovno leto 2017, vendar je ugotovil, da družba ne more izplačati dividend iz več razlogov. Glavni razlog je, da je družba UNIOR d.d. v decembru 2016 z bankami upnicami sklenila Sindicirano kreditno pogodbo, v kateri je s strani bank upnic vključena prepoved izplačila dividend brez soglasja bank, razen, če kazalnik neto finančni dolg na EBITDA po izplačilu dividend ni enak ali nižji od količnika 3,0 na ravni Skupine UNIOR. Revidiran kazalnik v poslovnem letu 2017 je znašal 3,47, kar pomeni, da pogoj ni bil izpolnjen. Kljub temu je družba na priporočilo nadzornega sveta na banke upnice naslovila vlogo za pridobitev soglasja za izplačilo dividend v poslovnem letu 2018, vendar banke niso podale soglasja za izplačilo. Prav tako je družba UNIOR d.d. v poslovnem letu 2017 iz dobička tekočega leta pokrivala še nepokrito izgubo iz preteklih let, tako da je bilančni dobiček v poslovnem letu 2017 ugotovljen skladno z Zakonom o gospodarskih družbah znašal 437 tisoč evrov.

Na četrti redni seji meseca avgusta 2018 se je Nadzorni svet seznanil s poročilom Kadrovske komisije, ki je bila namenjena predvsem obravnavi Akta o določitvi kriterijev za izplačilo spremenljivega prejemka uprave za poslovno leto 2019. Seznanil se je tudi s poročilom Revizijske komisije Nadzornega sveta ter obravnaval Nerevidirano polletno poročilo o poslovanju.

Peto redno sejo je Nadzorni svet opravil v mesecu novembru 2018. Seznanil se je s poročilom Kadrovske komisije in na njen predlog sprejel Akt o določitvi spremenljivega prejemka uprave. Za predsednika uprave Unior d.d. je Nadzorni svet za obdobje 1.6.2019 do 31.5.2024 imenoval g. Darka Hrastnika. Nadzorni svet se je seznanil s poročilom Revizijske komisije. V okviru poročila Službe notranje revizije se je seznanil s poročilom o delu službe Notranje revizije ter z Letnim načrtom dela Službe notranje revizije za leto 2019. K letnemu načrtu dela Službe notranje revizije za leto 2019 je podal soglasje. V okviru obravnave nerevidiranega devetmesečnega poročila o poslovanju se je Nadzorni svet seznanil z informacijo o vseh pomembnih segmentih poslovanja, tako posameznih programov in družbe kot celote. Seznanil se je tudi s ključnimi kazalniki poslovanja podjetij v skupini in bil informiran o tekočem poslovanju Unior d.d. Nadzorni svet je uprava podrobneje seznanila z vsebino Srednjeročnega poslovnega načrta za Skupino Unior in Unior d.d. za obdobje od leta 2018 do 2022. Seznanil se je tudi s cilji pomembnejših strateških nalog oz. skupnimi projekti. K Srednjeročnemu poslovnemu načrtu je Nadzorni svet podal soglasje. Na tej seji je uprava nadzornemu svetu predstavila tudi smernice Poslovnega načrta za leto 2019. Soglasno je potrdil Finančni koledar objav družbe Unior d.d. za leto 2019.

Seja nadzornega sveta v mesecu decembru 2018 je bila namenjena obravnavi Poslovnega načrta za leto 2019. Seznanil se je tudi z načrtovanimi podatki poslovanja Unior d.d. in na skupini Unior. K Poslovnemu načrtu Unior d.d. je Nadzorni svet podal soglasje. Seznanil se je tudi z Benchmarking analizo programov Unior d.d. Nadzorni svet se je seznanil s poročilom Kadrovske komisije in na njen predlog potrdil Aneksa k pogodbi o zaposlitvi za predsednika in člana uprave.

Nadzorni svet ocenjuje, da je v letu 2018 deloval v razmerju do uprave neodvisno in da pri delu članov nadzornega sveta ni prihajalo do nasprotja interesov.

2019

1919

Na sejah so sodelovali vsi člani nadzornega sveta, razen redkih opravičenih izostankov. Na vse seje nadzornega sveta sta bila vabljeni tudi predsednik in član uprave. Gradivo za seje je bilo izdelano kvalitetno in je zagotavljalo članom nadzornega sveta kakovostne informacije.

Opredelitev do izjave o upravljanju družbe

Nadzorni svet je pregledal in se seznanil z Izjavo o upravljanju družbe, Izjavo o skladnosti s kodeksom ter Izjavo o nefinančnem poslovanju, ki so objavljene v poglavju 9.7 Letnega poročila 2018. Z zapisanimi izjavami se strinja in jih potrjuje.

Letno poročilo

Revizijska komisija je pregledala letno poročilo družbe UNIOR d.d. in Skupine UNIOR ter poročilo revizijske družbe Deloitte Revizija d.o.o. iz Ljubljane ter pripravila predlog poročila o preveritvi za nadzorni svet.

Nadzorni svet na podlagi pregleda letnega poročila in konsolidiranega letnega poročila, poročila revizorjev in poročila revizijske komisije nadzornega svet ugotavlja, da nekonsolidirani in konsolidirani računovodski izkazi podajajo resničen in pošten prikaz finančnega stanja družbe UNIOR d.d. in Skupine UNIOR na dan 31.12.2018 ter njunega poslovnega izida, drugega vseobsegajočega donosa in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU. Nadzorni svet na Letno poročilo družbe UNIOR d.d. in Skupine UNIOR za poslovno leto 2018 nima pripomb in ga sprejema.

Ugotovitev dobička

Nadzorni svet se je seznanil s sklepom uprave družbe, da znaša čisti poslovni izid na podlagi revidiranega izkaza poslovnega izida leta 2018 6,795.024,96 evrov. Čisti poslovni izid v celoti oblikuje bilančni dobiček, ki se zmanjša za dolgoročno odložene stroške razvijanja v višini 2.728.126,73 evrov.

Ugotovljen bilančni dobiček poslovnega leta 2018 na podlagi revidiranih letnih računovodskih izkazov družbe za leto 2018 znaša 8.120.858,64 evrov. Uprava predlaga, da ostane nerazporejen.

Uprava in nadzorni svet poudarjata, da družba zaradi zavez do bank upnic na podlagi Sindicirane kreditne pogodbe iz leta 2016 ne more predlagati izplačila dividend.

Nadzorni svet predlaga skupščini delničarjev, da upravi in nadzornemu svetu podeli razrešnico za poslovanje v letu 2018.

Pri oblikovanju predloga sklepa o razporeditvi dobička za tekoče leto 2018 sta uprava in nadzorni svet upoštevala veljavna določila Zakona o gospodarskih družbah in statut družbe UNIOR d.d.

Delovanje komisij nadzornega sveta

Revizijska komisija nadzornega sveta družbe UNIOR, d.d., v sestavi: Simona Razvornik Škofič, univ. dipl. ekon. - predsednica, Rajko Stankovič - član, Saša Artnak, dipl. ekon. - članica in mag. Blanka Vezjak - neodvisna zunanja strokovnjakinja, se je v letu 2018 sestala na šestih rednih sejah in eni izredni. Člani revizijske komisije so bili prisotni na vseh sejah.

Revizijska komisija je dve seji namenila pregledu letnega poročila, predlogu za delitev bilančnega dobička, razgovoru z revizorji ter izvedbi vseh aktivnosti, ki so bile potrebne, da je lahko nadzornemu svetu podala predlog, da se revidirano letno poročilo družbe in skupine potrdita. Revizijska komisija

je preverila obstoj pogodb z revizijsko družbo glede opravljanja nerevizijskih storitev in ocenjevala uspešnost dela zunanje revizije ter podala predlog za imenovanje revizorja za poslovno leto 2018. Po imenovanju na skupščini družbe je pregledala osnutek pogodbe z revizorjem.

Med drugim je revizijska komisija na sejah;

- Sprejela načrt dela komisije za leto 2018.
- Se redno seznanjala in obravnavala poročila o medletnem poslovanju.
- Se seznanila z Notranje-revizijsko temeljno listino, s srednjeročnim načrtom Notranje revizije za obdobje 2017-2021, načrtom dela Notranje revizije za leto 2018, obravnavala in se seznanila z Letnim poročilom Notranje revizije za leto 2017. Obravnavala in seznanjala se je z obdobjnimi poročili Notranje revizije.
- Seznanila se je z ureditvijo zunanjega in notranjega računovodstva.
- Pregledala je kako je v družbi poskrbljeno za etiko, preprečevanje prevar in skladnost poslovanja.
- Seznanila se je z delovanjem informacijskih sistemov na ravni družbe in skupine.
- Pregledala je sistem notranjih kontrol in upravljanj s tveganji (vključno z registrom tveganj).
- Pregledala je zemljiško knjižno urejenost premoženja družbe in skupine na dan 31.12.2017 ter se seznanila z enotnim registrom nepremičnin.
- Sestala se je z zunanjim revizorjem pred začetkom predrevizijske faze, se seznanila s časovnim okvirjem revizije ter planom aktivnosti zunanjega revizorja ter se z revizorji pogovorila o obravnavanju pomembnih področij revidiranja.
- Obravnavala Letni načrt notranje revizije za leto 2019.
- Ocenila delo Notranje revizije.
- Izvedla samoocenitev dela revizijske komisije ter oceno neodvisnosti članov revizijske komisije.
- Sprejela načrt dela komisije za leto 2019.

Kadrovska komisija nadzornega sveta družbe UNIOR, d.d., v sestavi: Jože Golobič, univ. dipl. prav., - predsednik, mag. Branko Pavlin - član in Boris Brdnik, dipl. org. - član, se je v letu 2018 sestala na petih rednih sejah.

Kadrovska komisija se je seznanila z izračunom variabilnega prejemka uprave za leto 2017, na podlagi tedaj veljavnih kriterijev ter izračun potrdila in predlagala enak sklep v potrditev nadzornemu svetu. Nadalje je kadrovska komisija preučila veljavne kriterije ter pričela s postopkom njihove spremembe z veljavnostjo od 2019 dalje. Kadrovska komisija je oblikovala nove (kvantitativne) kriterije ter NS v sprejem predlagala nov akt o določitvi variabilnega prejemka uprave z novimi kriteriji. Zaradi sprejema novih kriterijev za določitev variabilnega prejemka uprave je kadrovska komisija obravnavala in sprejela tudi spremembe in dopolnitve pogodb o zaposlitvi predsednika in člana uprave.

Zaradi izteka mandata predsedniku uprave v letu 2019, je kadrovska komisija v drugi polovici leta 2018 pričela s postopki za imenovanje predsednika uprave. V sklopu teh aktivnosti je kadrovska komisija razpravljala in sprejela ustrezne sklepe glede ocene dela predsednika uprave v (preteklem) mandatu, ki se izteka. Komisija je delo predsednika uprave Unior d.d. g. v minulem mandatnem obdobju ocenila kot uspešno in oceno dela predsednika uprave predložila v obravnavo NS. Na podlagi ocene dela ter strategije in načrtov nadaljnjega dela je kadrovska komisija sprejela sklep, da se predsedniku uprave podeli nov pet letni mandat, ki začne teči 1.6.2019. Kadrovska komisija je s predsednikom uprave za nov mandat uskladila tudi novo pogodbo o zaposlitvi. Oboje je predlagala v potrditev NS družbe.

Predsednik nadzornega sveta:
mag. Branko Pavlin

3 Predstavitev družbe

Zgodovina

Na obronkih Pohorja so že v 18. stoletju zrastle prve železarne (fužine), ki so delovale predvsem kot kovačnice za izdelavo poljedelskega in obrtniškega orodja. Leta 1919 je bila v Zrečah ustanovljena Štajerska železo-industrijska družba z omejeno zavezo, kjer so izdelovali kovano ročno orodje za kmetijstvo, gozdarstvo in različne obrti. Kovaški obrat s skrajšanim nazivom Štajerska Zreče, je pred drugo svetovno vojno zaposloval že 250 delavcev. Leta 1944 je bila tovarna, ki je tudi med vojno proizvajala in imela 450 zaposlenih, v celoti požgana.

Po vojni je deloma že obnovljena tovarna dobila novo ime Tovarna kovanega orodja Zreče – TKO in leta 1950 prešla v družbeno last. Temeljna rekonstrukcija tovarne, usmerjene v izdelavo ročnega orodja, je bila povezana z novo tehnologijo ameriškega načina utopnega kovanja. Nove zmogljivosti (orodjarna in obrat za mehansko obdelavo ročnega orodja) so bile osnova za razvoj dveh proizvodnih programov: ročnega orodja in utopno kovanih odkovkov, ki so se vse bolj uveljavili v avtomobilski industriji.

V sedemdesetih letih je tovarna z novimi vizijami razvoja dobila tudi novo ime: UNIOR Kovaška industrija Zreče. Novo ime je skovanka iz besedne zveze UNiverzalno ORodje, po katerem je bila tovarna tedaj že dobro znana. UNIOR se je vse bolj začel uveljavljati kot pomemben partner avtomobilske industrije, tako da je danes eden večjih evropskih proizvajalcev lažjih odkovkov in eden največjih evropskih proizvajalcev ojnica za motorje z notranjim izgorevanjem.

Sredi sedemdesetih let je UNIOR pričel graditi klimatsko zdravilišče in smučarsko središče Rogla na bližnjem Pohorju ter zdravilišče Terme Zreče v samih Zrečah; tako se je razvil program Turizem. Iz rastočih potreb podjetja po mehanskih obdelavah je leta 1978 nastal Program Strojna oprema, ki je začel z razvojem in gradnjo namenskih strojev za obdelavo kovin.

Po osamosvojitvi Slovenije se je tudi UNIOR spopadel z velikimi težavami, a je izgubo nekdanjega jugoslovanskega trga uspešno nadomestil z novimi izvoznimi trgi. UNIOR prične s širitvijo izvoza ročnega orodja z ustanavljanjem razvejane distribucijske mreže po vsem svetu, v kateri so še zlasti pomembna Uniorjeva distribucijska podjetja za trženje in prodajo v Avstriji, Nemčiji, Veliki Britaniji, Franciji, Italiji, Španiji, Grčiji, Makedoniji in Singapurju.

Leta 1997 je bilo podjetje preoblikovano v delniško družbo UNIOR z imenom UNIOR Kovaška industrija Zreče d.d., krajše UNIOR d.d.

Z ustanovitvijo podjetja Ningbo Unior Forging Co. Ltd. Leta 2005 v Yuyau na Kitajskem s 50 odstotnim lastniškim deležem družbe UNIOR d.d. in dejavnostjo kovanja je UNIOR postal globalni dobavitelj v avtomobilski industriji.

V letu 2017 je bil izčlenjen program Turizem, tako da je bila v sodni register vpisana nova družba Unitur d.o.o., ki je v 100 odstotni lasti družbe UNIOR d.d., Program Strojna oprema pa se je preimenoval v Program Strojgradnja.

Delniška družba UNIOR je danes eno največjih in izvozno najpomembnejših slovenskih podjetij, ki se s svojimi programi ponaša s tradicijo strokovnosti in inovativnosti. Družba je zavezana k poslovni odličnosti, ki jo uresničujejo predani zaposleni. Skupina UNIOR z mednarodno mrežo povezanih podjetij gradi na prepoznavnosti in utrjevanju blagovne znamke UNIOR in ponaša ime Slovenije v svet.

UNIOR danes

Delniška družba UNIOR je organizirana v treh programih:

- Odkovki,
- Ročno orodje in
- Strojegradnja.

Poslanstvo družbe UNIOR d.d.

Smo globalni razvojni partner pri proizvodnji kovanih izdelkov, ročnega orodja in tehnoloških rešitev za obdelavo kovin.

To poslanstvo uresničujemo na temeljih naših vrednot in osrednjih sposobnosti oziroma konkurenčnih prednosti.

Naše vrednote so:

- odgovornost,
- odličnost,
- inovativnost in
- podjetnost.

Naše osrednje sposobnosti in konkurenčne prednosti so:

- široko tehnično in tehnološko znanje,
- prilagodljivost,
- prepoznavanje poslovnih priložnosti v naših ključnih poslovnih segmentih,
- proizvodnja visoko tehnoloških izdelkov,
- ugodno razmerje med ceno in kakovostjo,
- programi in podjetja v Skupini UNIOR so med ključnimi globalnimi ponudniki ter
- globalna prisotnost.

Vizija družbe UNIOR d.d.

Prepoznavni smo kot napredno mednarodno podjetje v kovinsko predelovalni dejavnosti. Na nekaterih področjih delovanja smo v svetovnem merilu po tržnem deležu ali tehničnih rešitvah med vodilnimi podjetji. Z lastnimi inovativnimi procesi v sodelovanju s poslovnimi partnerji in raziskovalnimi organizacijami razvijamo, proizvajamo in tržimo proizvode ter tehnične rešitve z vse višjo dodano vrednostjo, ki bo do leta 2022 dosegla 43 tisoč evrov na zaposlenega.

2019

1919

Skupina UNIOR

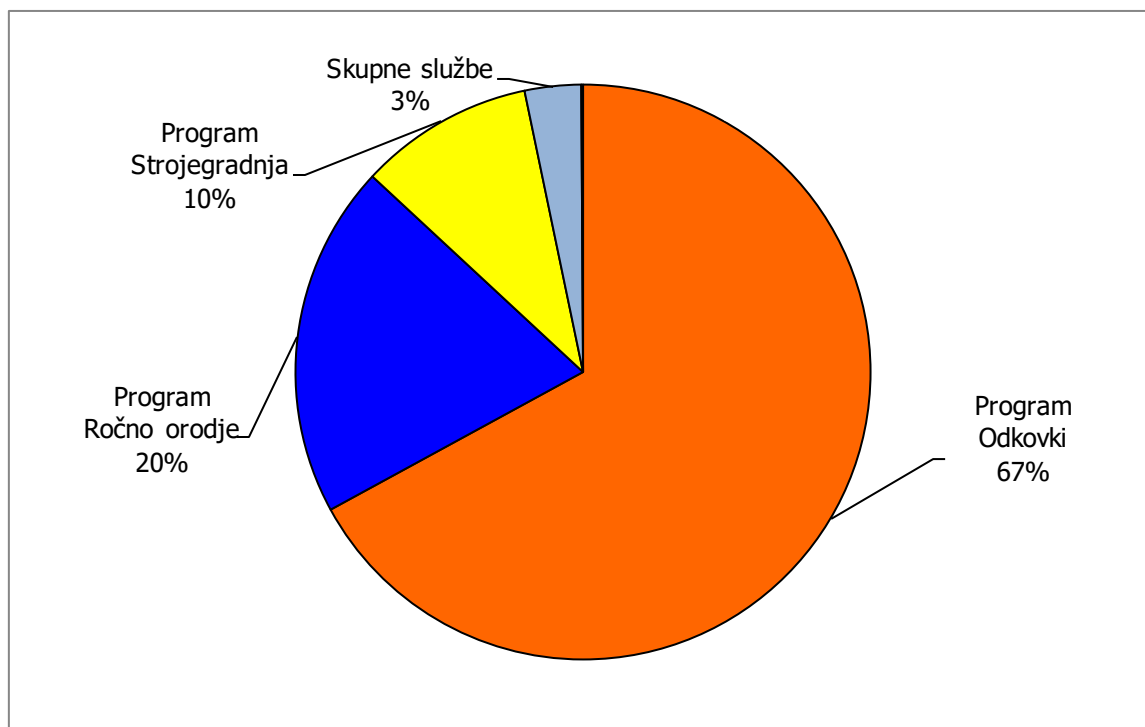
Skupino UNIOR sestavlja sedemnajst odvisnih in šest pridruženih podjetij v osemnajstih državah po svetu.

Podjetje	Država	Celina
Odvisna podjetja:		
UNITUR	Slovenija	Evropa
ROGLA INVESTICIJE	Slovenija	Evropa
SPITT	Slovenija	Evropa
UNIOR PRODUKTIONS- UND HANDELSGESELLSCHAFT	Avstrija	Evropa
UNIOR BULGARIA	Bolgarija	Evropa
UNIOR FRANCE	Francija	Evropa
UNIOR VINKOVCI	Hrvaška	Evropa
UNIOR ITALIA	Italija	Evropa
UNIOR MAKEDONIJA	Makedonija	Evropa
UNIOR DEUTSCHLAND	Nemčija	Evropa
UNIOR PROFESSIONAL TOOLS	Rusija	Evropa
UNIOR COMPONENTS	Srbija	Evropa
UNIOR ESPANA	Španija	Evropa
UNIOR INTERNATIONAL	Velika Britanija	Evropa
UNIOR HUNGARIA	Madžarska	Evropa
NINGBO UNIOR FORGING	Kitajska	Azija
UNIOR - NORTH AMERICA	ZDA	Severna Amerika
Pridružena podjetja:		
RC SIMIT	Slovenija	Evropa
ŠTORE STEEL	Slovenija	Evropa
UNIOR TEHNA	Bosna in Hercegovina	Evropa
UNIOR TEPID	Romunija	Evropa
UNIOR TEOS ALATI	Srbija	Evropa
UNIOR SINGAPORE	Singapur	Azija

4 Programi in dejavnost družbe

Prihodki od prodaje družbe UNIOR po programih v letu 2018

Program Odkovki

Program Odkovki razvija, kuje, sintra in obdeluje izdelke za avtomobilsko industrijo in druge odjemalce.

Proizvedli smo 20 milijonov ojníc in 32 milijonov delov za krmilne mehanizme avtomobilov. Ključne strateške usmeritve so bile: prenos višjih cen materiala (jekla) na kupce, povečanje dodane vrednosti, obvladovanje stroškov in prilagajanje kapacitet aktualnim zahtevam na trgu.

Program Odkovki je najstarejši program in osnova, iz katere se je razvil današnji UNIOR. V letu 2018 je prispeval kar sedeminšestdeset odstotkov vseh prihodkov od prodaje družbe in v dobaviteljski verigi tudi v evropskem merilu predstavlja enega večjih proizvajalcev odkovkov.

Kupcem s področja avtomobilske industrije (več kot 96 odstotkov prodanih izdelkov gre v to panogo) ekskluzivno dobavljamo zahtevne odkovke visokih varnostnih zahtev. To so predvsem deli krmilnih mehanizmov osebnih vozil, nosilni deli podvozij, ojnice in drugi odkovki, katerih skupna lastnost je, da niso osno-simetrični. Del proizvodnje predstavljajo odkovki, ki jih dobavljamo v okviru družbe za program Ročno orodje.

Na trgu delujemo kot razvojni dobavitelj, skupaj s kupci pa razvijamo in optimiramo odkovke za lažjo obdelavo in najboljše karakteristiki uporabe. Smo dobavitelj direktno do OEM neposredno na montažni trak, ter »Tier 1« in »Tier 2« dobavitelj. Kot dobavitelj avtomobilske industrije smo

2019

1919

zavezani aktualnim standardom kakovosti. V ta namen imamo ISO standard IATF 16949, kupci pa poleg tega redno spremljajo in preverjajo kakovost naših izdelkov, točnost dobav in ostale konkurenčne sposobnosti.

Zelo pomembna postajajo tudi naša hčerinska proizvodna podjetja Unior Vinkovci d.o.o. na Hrvaškem in NINGBO UNIOR Ltd. na Kitajskem. Na račun le-teh se uvrščamo med globalne proizvajalce odkovkov in kot taki ostajamo v trendu svetovnih projektov, ki nam bodo vse bolj krojili prihodnost.

Poslanstvo

Razvijamo, kujemo in obdelujemo odkovke ter sklope za avtomobilsko industrijo in druge odjemalce.

Vizija

Smo globalen, sodoben in uspešen razvojni program, ki svoje mesto uveljavlja v skupini najuspešnejših avtomobilskih proizvajalcev oziroma njihovih sistemskih dobaviteljev. S proizvodnjo odkovkov za volanske mehanizme osebnih vozil in kovanih ojníc se bomo uvrščali na prvo oziroma drugo mesto med kovačnicami naše panoge v evropskem prostoru.

Strategija

Strategija razvoja temelji na ključnih predpostavkah prednosti stroškovne in tehnološke konkurenčnosti proizvodnje, ob neprekinjeni rasti povpraševanj po toplo kovanih odkovkih in trenutnem trendu negativne rasti naložb v panogi.

Na evropskem trgu nameravamo obdržati vodilni položaj na področju kovanja toplo kovanih jeklenih odkovkov krmilnih mehanizmov osebnih vozil, na področju ojníc pa nameravamo prehiteti redke konkurente in se zavihteti na drugo mesto po količini dobav, po pomembnosti projektov pa je cilj preboj v sam vrh. V letu 2020 želimo pričeti s proizvodnjo krmilnih delov volanskih mehanizmov - odkovkov iz aluminija, ki bi nam še pomagalo utrditi položaj vodilnega ponudnika na tem področju. Hkrati pa bi pomagali avtomobilskim proizvajalcem pri želji po zmanjšanju teže vozila in s tem posledično zniževanju izpustov CO₂.

Zadnje desetletje smo skrbno usmerjali investicije v razvoj tehnologij in orodjarstva ter modernizacijo proizvodnje, obenem pa nadgrajevali ponudbo z razvojem oddelka mehanske obdelave odkovkov. Celovito obvladujemo razvoj in tehnologije izdelave vseh proizvodnih orodij, raznovrsten strojni park v kovačnici pa nudi možnosti konkurenčne izdelave proizvodov tako v malih kot v velikih serijah. Kupcem lahko ob kovanju s kladi ali prešami nudimo še toplotne in končne obdelave, testiranje, kakor tudi mehanske obdelave odkovkov.

Z vidika tehnik in tehnologij obvladujemo potrebne vire za pričakovano kakovost procesov in proizvodov najbolj zahtevnih kupcev iz vrst avtomobilske industrije, poleg tega pa nam povezavi z bližnjo jeklaro in strojogradnjo dajeta potencial in konkurenčno prednost, ki je druge, sorodne kovačnice nimajo. Lokacijska razpršenost, ki je podlaga za specializacijo nam gre v prid z vidika stroškovne učinkovitosti, z globalnostjo, preko kovačnice na Kitajskem, pa smo si ustvarili potreben pogoj za pridobivanje velikih – globalnih projektov.

Globalna prepoznavnost nam odpira priložnosti in možnosti rasti ter razvoja blagovne znamke tudi na tržiščih kot so Mehika, ZDA, Rusija ali Latinska Amerika. Pričakovanja in vabila za aktivnejši vstop na njih prihajajo iz vrst velikih avtomobilskih koncernov.

Ključne strateške usmeritve za doseganje ciljev:

- rast prodaje ojníc bo večja od rasti prodaje delov krmilnih mehanizmov, kjer bomo zadržali tržni delež,

- potencial širitve proizvodnje na trg Mehike ali dodatno Kitajske,
- serijska proizvodnja odkovkov iz aluminija,
- prodaja, preoblikovanje ali ukinitve dejavnosti obrata Sinter,
- avtomatizacija kovanja in končne kontrole ter zagotavljanje kadra so pogoj za izvedbo plana prodaje,
- rešitev prostorske stiske in izvedba investicij ter
- večje serije in specializacija - namenski stroji v obratu Obdelave odkovkov.

Program Ročno orodje

Pri proizvodnji ročnega orodja, ki predstavlja dvajset odstotkov prihodkov družbe UNIOR, upoštevamo najnovejša tehnološka dognanja, sledimo zadnjim trendom in se prilagajamo novim potrebam in navadam naših uporabnikov.

Uvrščamo se med pet najpomembnejših evropskih proizvajalcev ročnega orodja. Program ročnega orodja obsega več kot 5.000 različnih izdelkov dokazano visoke kakovosti, ki izpolnjuje potrebe profesionalnih mojstrov po vseh celinah sveta. Razvijamo in proizvajamo tudi ročna orodja za specifične tržne niše, kot so kolesarska in motoristično-avtomobilska orodja. Uporabnikom omogočamo sistem varovanja orodja pri delu na višini in na uporabnikovo željo orodja opremimo z radio frekvenčnim sistemom.

Z lastnim razvojem in z lastnimi zmogljivostmi razvijamo rešitve za posamezne panoge in industrije.

Lastni razvojni dosežki leta 2018 so povezani predvsem z novimi rešitvami za letalstvo, za področje visokih gradenj in za najzahtevnejše uporabnike v elektro industriji, vključno z uporabniki v nuklearnih elektrarnah. Lasten razvoj in novosti, ki jih razvijamo v tesnem sodelovanju s kupci, so tudi temelj novih strateških usmeritev programa ročnega orodja.

Uspešen razvoj, proizvodnjo in trženje izdelčnih skupin ročnega orodja, kot so funkcionalni ključiči, dovršeni nasadni ključiči, učinkovite kleščice, varno-izolirano orodje za delo pod visoko napetostjo (VDE), raznovrstne škarje, celovito vodoistalatersko orodje, vzdržljiva kovinska embalaža, ergonomični izvijači in drugo, dopolnjujemo in nadgrajujemo z razvojem novih tehnologij na področju hladnega kovanja. Za izvedbo zlasti specifičnih rešitev so pomembna znanja, izkušnje in zmogljivosti lastne kovačnice ter možnost proizvodnje hladno kovanih izdelkov kot so matice, vijaki, rotorji, statorji, gredi, zobniški prenosi, zobniške črpalke, pesta. Naša prednost je, da izdelke z majhnimi tolerancami in brez naknadne obdelave zagotavljamo z visoko stroškovno učinkovitostjo. Te zmogljivosti so omogočile tudi širjenje razvoja na področje hidravličnih motorjev in kmetijske mehanizacije. S širjenjem razvoja na področje barvnih kovin osvajamo tudi tehnologijo kovanja asimetričnih votlih izdelkov.

Pri proizvodnji ročnega orodja upoštevamo najnovejša tehnološka dognanja in se prilagajamo novim potrebam uporabnikov. Uporabljamo vrhunske materiale, kot sta krom in vanadijevo jeklo, ki zagotavljajo dolgo življenjsko dobo naših orodij. Orodje modeliramo s pomočjo sodobnih računalniških programov in pod nadzorom ekipe izkušenih strokovnjakov za posamezna področja. Izdelujemo ga na najsodobnejših računalniško krmiljenih strojih za termično, mehansko in površinsko obdelavo materialov ter zaščito izdelkov. Smo visoko odzivni in prilagodljivi, kar še dodatno vpliva na zadovoljstvo naših kupcev. Naše izvirne izvedbene rešitve zagotavljajo izjemno uporabnost, učinkovitost in estetski izgled orodja. Z upoštevanjem ergonomije povečujejo udobje in varnost pri delu. Visoka dodana vrednost se odraža v funkcionalnosti, vzdržljivosti, varnosti in dovršenosti.

2019

1919

Izdelki programa ročno orodje ustrezajo zahtevnim svetovnim standardom kakovosti. Za orodja Unior velja doživljenjska garancija za vse napake v materialu. Orodja izpolnjujejo zahteve standardov VDE, IEC 6090, skladnost z oznako CE in mnoge druge. Orodja Unior izpolnjujejo in tudi za 40 odstotkov presegajo vse norme DIN. Garancije in izpolnjevanje kakovostnih standardov lahko zagotavljamo zato, ker so orodja optimalno konstruirana in ker obvladujemo vse proizvodne procese. Delujemo po modelu poslovne odličnosti EFQM, ki v procese izboljšav kakovosti vključuje vse zaposlene.

Poslanstvo

Razvijamo, proizvajamo in tržimo visokokakovostna ročna orodja in hladno kovane izdelke za specifične tržne niše in splošno. Smo zanesljiv partner iskalcev uporabnega, učinkovitega in varnega orodja z dolgo življenjsko dobo.

Vizija

Na področju ročnega orodja bo UNIOR leta 2022 po prihodkih od prodaje vodilni svetovni proizvajalec nekaterih namenskih orodij in med petimi največjimi proizvajalci splošnih orodij na svetu. Povečali bomo tržni delež v svetovni profesionalni potrošnji ročnega orodja, merjeno po nabavnih cenah grosistov, iz 1,7 na 2,0 odstotka.

Strategija

Strategija razvoja temelji na dolgoletni tradiciji lastne proizvodnje na osnovi lastnega znanja in na izhodiščih dosedanjega dela, predvsem v zadnjih letih, na področju trženja, čemur pa dodajamo nove dimenzije poslovanja in usmeritev.

Ključna usmeritev je nadaljnja specializacija oziroma rast prodaje v nove tržne segmente, ki uporablja tako imenovana specialna ali namenska orodja. Na področju doslej že razvitih in uveljavljenih namenskih orodij nameravamo še utrditi svoj položaj in postati proizvajalec kolesarskih orodij z največjim tržnim deležem na svetu in eden od največjih proizvajalcev VDE orodja in kovinske embalaže oziroma izdelkov za zagotavljanja urejenega delovnega prostora v Evropi.

Prav tako se nameravamo še bolj specializirati na področju standardnega lastnega asortimana in bomo pospešeno razvijali artikole z višjo dodano vrednostjo. Posebna pozornost bo namenjena področju klešč, kjer nameravamo postati drugi največji proizvajalec klešč v Evropi. Prevetrili bomo proizvodni asortiman, izločili nerentabilne artikole z nizko prodajo, nekatere pa nadomestili z nabavo. Se naprej bomo iskali priložnosti na novih trgih in v industrijskih platformah.

Posledično bo potrebno reorganizirati in optimizirati lastno proizvodnjo na nove obsege asortimana. Procese z velikimi serijami bomo avtomatizirali v optimalni možni meri, za nekatere druge procese in artikole z manjšo stopnjo produktivnosti proizvodnje zaradi manjših serij pa iskali zunanje vire. Ob tem bo proizvodnja povečevala učinkovitost proizvodnih procesov s pomočjo zniževanja pretočnih časov, prenovila sistem normiranja, dvigovala produktivnost zaposlenih, racionalizirala stroške in zagotavljala kvaliteto proizvodov.

Na področju industrijskega trženja bomo trgu ponudili tehnologije, ki jih sicer potrebujemo sami, vendar pa z lastnimi potrebami ne zapolnimo kapacitet. V ponudbi bodo specifične tehnologije in tehnologije, kjer imamo posebna znanja.

Nadaljujemo s prenovo tržnih poti, predvsem lastne prodajne mreže, kjer nameravamo večino evropskih podjetij postopoma v veliki meri preoblikovati iz distributerskih podjetij v prodajna, ki se bodo ukvarjala izključno s prodajo, logistiko pa bomo najemali pri zunanjih dobaviteljih.

Prenovili bomo sisteme interne logistike, planiranja proizvodnje, skladiščenja in priprave za zunanjo distribucijo.

Ključne strateške usmeritve za doseganje ciljev:

- pospešen razvoj in rast prodaje specialističnega orodja in klešč,
- rast prodaje hladnega kovanja,
- racionalizacija oziroma krčenje asortimana,
- avtomatizacija,
- večanje produktivnosti z izvajanjem ukrepov in z naravnim zmanjšanjem zaposlenosti,
- racionalizacija prodajnih poti, prodajne mreže in logistike,
- višja stopnja specializacije po obratih ter
- optimiziranje logističnih procesov v programu.

Program Strojegradnja

Dejavnost programa Strojegradnja se sestoji iz razvoja in gradnje posebnih namenskih CNC obdelovalnih strojev, ki so namenjeni za velikoserijsko obdelavo surovcev iz jekla, aluminija ali drugih litin. Stroji so praviloma prototipne izvedbe in zahtevajo integriranje najsodobnejših spoznanj iz področja odrezovalne tehnologije. Kljub specifičnim zahtevam kupca gradimo stroje iz standardiziranih modulov. Iz potreb po obdelavah specifičnih obdelovancev smo zasnovali nekaj osnovnih modelov strojev, ki jih lahko s predelavo prilagodimo kupčevim zahtevam in njegovim internim predpisom.

Naši izdelki so plod lastnega razvoja in tehnoloških rešitev, ki smo jih razvili skozi dolgo tradicijo. Tržimo jih direktno pri uporabnikih v avtomobilski industriji, predvsem pri izdelovalcih avtomobilov, v manjši meri pa tudi »Tier 1« dobaviteljem. V začetku smo bili orientirani le na države EU, s poudarkom na nemških izdelovalcih avtomobilov, v zadnjem desetletju pa smo naše prodajne aktivnosti povečali tudi na globalno tržišče. Predvsem je bila to posledica prenosa tehnologije na druge celine (Severna Amerika, Kitajska). Kupci so od nas pričakovali partnerstvo, ki smo ga zgradili na trgu EU tudi drugod po svetu, kjer imajo proizvodne obrate, kljub temu, da to zaradi naše relativne majhnosti predstavlja dodaten izziv.

Na trgu koristimo tradicijo celega UNIOR-ja, njegovo razvejanost ter globalno prisotnost v kovinsko predelovalni industriji. Zaradi zahtevnosti in visoke vrednosti izdelkov gradimo poslovni model na nam specifičnem območju:

- poslovno/ekonomsko zaupanje kupca v naše rešitve in izdelke,
- visoka strokovna usposobljenost našega kadra,
- tradicija in večletna prisotnost v najzahtevnejšem segmentu investicijske opreme,
- širok asortiment referenčnih izdelkov in
- kvalitetni izdelki po tržno primerljivih cenah.

Ključne prednosti naše ponudbe:

- strokovna pomoč v fazi razvoja izdelka,
- naša odzivnost in stalna prisotnost,
- prilagodljivost kupčevim zahtevam,
- fleksibilnost izdelka/stroja,
- energetska varčen stroj,
- kvaliteten prevzem in hiter zagon,
- kvaliteten in hiter servis v neposredni bližini,
- ugodna cena in

2019

1919

- zanesljivo in stabilno delovanje stroja.

Dejavnost strojegradnje je zelo kompleksna, saj se srečujemo z individualnimi povpraševanji, unikatnimi stroji in tehničnimi rešitvami. Danes smo na trgu razpoznavni z veliko fleksibilnostjo, hitrim odzivom, strokovnostjo ter visoko tehnološko usposobljenostjo kadra. Orientirali smo se na nišne segmente kot so sestavni deli avtomobilskega motorja, obdelava delov karoserije ter osvojili področje tehnologije globokega vrtanja kot specifično tehnologijo obdelav.

Trendi gradnje namenskih strojev gredo v smeri povečanja fleksibilnosti, širše uporabnosti, krajših dobavnih rokov ter zagotavljanju kvalitetnih servisnih storitev v neposredni bližini kupca.

Intenzivna vlaganja v razvoj in osvajanje novih tehnologij nam danes predstavljata prepoznavnost na tržišču kot razvojnega dobavitelja. Tesno sodelovanje, zaupanje in dolgoletne izkušnje na obdelavah pomembnih delov motorja kot so npr. kolenasta in odmična gred, razni elementi perifernih enot, nam zagotavljajo kontinuiteto naročil. Sodobne usmeritve glede fleksibilnosti strojev zahtevajo tudi od nas nove prilagoditve ter spremembo načina razmišljanja za jutri.

Poleg popolnega zadovoljevanja potreb, zahtev in pričakovanj naših kupcev vpeljujemo v naš program ustvarjalnost, saj želimo s tem izoblikovati zadovoljnega, ustvarjalnega, sodobno razmišljajočega in v napredek usmerjenega sodelavca.

Da bi zagotovili zahtevam in pričakovanju kakovosti ter da bi bili uspešni v obdobju hitrih tehnoloških inovacij in neizprosne konkurence, smo za usklajitev sistema kakovosti s svetovno prakso izbrali standarde kakovosti ISO 9001 in VDA 6.4. Prav tako želimo biti ekološko usmerjeno, okolju prijazno podjetje, zato smo se zavezali, da bomo ravnali v skladu z zahtevami standarda ISO 14001. S tem si bomo zagotovili osnovo za zadovoljstvo naših kupcev in zadovoljstvo vseh nas.

Poslanstvo

Razvijamo tehnološke rešitve in izdelujemo namenske stroje za znanega kupca. Naši izdelki so inovativni, tehnološko napredni in kupcem zagotavljajo večjo konkurenčnost.

Vizija

Program Strojegradnja je ena izmed 10-ih glavnih strojegradenj za izdelavo namenskih strojev na področju odrezovanja kovin v EU. Na naših ključnih trgih - EU, Severna Amerika in Kitajska si želimo zagotoviti dolgoročno prisotnost in izdelovati tehnološko najzahtevnejše stroje za avtomobilsko industrijo.

Strategija

Strategija programa je postavljena glede na trenutno konkurenčno pozicijo Strojegradnje v evropski avtomobilski industriji in glede na trenutno poslovno kondicijo programa. Uniorjev program Strojegradnja je visoko tehnološka in razvojna dobaviteljica namenskih strojev za predvsem nemško avtomobilsko industrijo, vendar pa je tudi v fazi reorganizacije oziroma tranzicije za zagotovitev boljše učinkovitosti poslovanja.

V naslednjem obdobju bomo glavnino pozornosti posvečali obstoječim kupcem v EU, predvsem nemškemu OEM, kjer smo že uveljavljen in dolgoročni dobavitelj. Usmeritev bo v zagotovitev enakomernega obsega poslovanja, prednost pa bomo dali projektom z večjo donosnostjo pred večanjem obsega poslovanja.

Dodatni element za zagotovitev izboljšanja učinkovitosti poslovanja bo izboljšanje organiziranosti poslovanja programa, kjer bo projektno vodena organizacija po najboljših pristopih podpirala izvajanje projektov izgradnje namenskih strojev. S tem bo celotna organizacija izvajala in spremljala

cilje izvajanja projektov - tehnična odličnost, terminsko pravočasna izvedba naročil in rentabilnosti v ekonomskem pogledu.

Na tehnološkem področju bomo ohranjali pozicijo razvojnega partnerja v avtomobilski industriji za določene obdelave obdelovancev v motorju – kolenasta gred in globoko vrtanje, dodatno pa se bomo prilagodili tudi novim zahtevam, ki prihajajo od »Tier 1« naročnikov in izven avtomobilske industrije, kjer so zahteve nižje, velikost strojev manjša in fleksibilnost veliko večja. Za te potrebe bomo razvili nove koncepte fleksibilnih strojev, ki bodo primerni tudi za manjše serije in nižje tehnološke zahteve kupcev oziroma uporabnikov.

V konstrukciji in izvedbi strojev bomo poenostavili kompleksnost tehnoloških rešitev in dali več poudarka standardizaciji elementov in nabavnih komponent. V mehanski obdelavi, kooperaciji, nabavi specialnih komponent in v montaži strojev bomo koncept izdelave strojev ponastavili, da bo izdelava in dobava strojev skrajšana iz trenutnih povprečnih 12 mesecev na pod 10 mesecev od dneva naročila.

Na naših strateških trgih, kjer ustvarjamo večino obsega prometa, se bomo še bolj utrdili in podpirali naše poslovanje z lastnimi hčerinskimi podjetji, ki bodo izvajala prodajno in servisno podporo. Geografska porazdelitev po regijah bo usmerjena v EU s 50 odstotki realizacije, predvsem za nemško avtomobilsko industrijo, 25 odstotki realizacije v Severni in Južni Ameriki in 25 odstotki realizacije na Kitajskem.

Ključne strateške usmeritve za doseganje zastavljenih ciljev:

- izboljšanje naročniškega stanja pri obstoječih kupcih – enakomernost pred obsegom,
- optimalna izkoriščenost kapacitet za doseganje največjega donosa,
- učinkovitejše vodenje projektov skozi projektno organizirano organizacijo,
- stabilen obseg poslovanja brez ekstremnih amplitud nihanja,
- uvajanje novih konceptov strojev, ki bodo bolj univerzalni in bolj fleksibilni,
- enakomerna porazdelitev na tri glavne tržne regije: EU, Severna in Južna Amerika, Kitajska in
- zagotovitev dolgoročnosti delovanja in tržne prisotnosti.

2019

1919

5 Pomembnejši dogodki v letu 2018

Nakup družbe UNIDAL d.o.o.

4. januarja 2018 je na podlagi plačila kupnine družba UNIOR d.d. pridobila 100 odstotni lastniški delež v družbi UNIDAL d.o.o. na Hrvaškem. Pogodba o prodaji 44,65 odstotnega lastniškega deleža s prodajalcem Dalekovod d.d. iz Zagreba je bila podpisana 28. decembra 2017. Družba se je z vpisom spremembe v sodni register preimenovala v UNIOR Vinkovci d.o.o.

Dokončanje registrskih postopkov

Vseslovensko združenje malih delničarjev je zoper sklep o vpisu izčlenitve UNITUR d.o.o. pri družbi UNIOR d.d. vložilo pritožbo, ki ji je bilo iz procesnih razlogov ugodeno, nato pa je registrsko sodišče dne 05. marca 2018 zopet odločilo enako v korist UNIOR d.d. Zoper sklep izdan 05. marca 2018 se je Vseslovensko združenje malih delničarjev vnovič pritožilo. Zoper sklep o registraciji ustanovitve družbe UNITUR d.o.o. z izčlenjenim premoženjem s strani Vseslovenskega združenja malih delničarjev pritožba ni bila vložena in je pravnomočen.

Prodaja družbe RTC Krvavec d.d.

9. aprila 2018 je kupec Alpska investicijska družba d.o.o., Ljubljana izpolnil vse v decembra podpisani pogodbi navedene odložne pogoje za izpolnitev pravnega posla, zato je bil na ta dan v KDD Centralno klirinški depotni družbi d.d. izveden prenos delnic, ki so predstavljale 98,56 odstotnega lastništva družbe RTC Krvavec d.d., na novega lastnika Alpska investicijska družba d.o.o.

Objava sklica skupščine

4. maja 2018 je bil na spletni strani Ajpes-a, na SEOnet-u in na spletni strani družbe objavljen sklic 22. seje skupščine delničarjev, ki je bila 6. junija 2018.

Informacija o izpodbojni tožbi

6. junija je bila družba seznanjena, da je Višje sodišče v Celju sprejelo Sklep o zavrnitvi pritožbe Vseslovenskega združenja malih delničarjev zoper sklep Okrožnega sodišča v Celju s katerim je to vpisalo izčlenitev turistične dejavnosti v novoustanovljeno družbo Unitur d.o.o. S to odločitvijo Višjega sodišča v Celju je pravnomočno zaključeno prebitje registrske zapore in veljaven vpis izčlenitve pri družbi Unior d.d.

Skupščina družbe

6. junija je bila 22. seja skupščine delničarjev družbe UNIOR d.d., delničarji pa so na njej:

- obravnavali informacijo o letnem poročilu, mnenju revizorja in pisnem poročilu nadzornega sveta o letnem poročilu,
- odločali o bilančnem dobičku za poslovno leto 2017, podelitvi razrešnice upravi in nadzornemu svetu,
- odločali o imenovanju revizijske družbe za leto 2018 ter
- odločali o plačilu članom nadzornega sveta.

Imenovanje predsednika uprave

29. novembra je nadzorni svet družbe na svoji VI-6. redni seji za predsednika uprave UNIOR d.d. za mandatno obdobje 1.6.2019 do 31.5.2024 ponovno imenoval g. Darka Hrastnika.

Prodaja družbe Rhydcon d.o.o.

13. decembra 2018 je družba s kupcem Hansa-Flex Armerding GmbH podpisala pogodbo o prodaji 33,5 odstotnega poslovnega deleža v družbi Rhydcon d.o.o. Šmarje pri Jelšah. S prodajo poslovnega deleža je družba v celoti izstopila iz lastništva družbe Rhydcon d.o.o.

6 Najpomembnejši trgi in kupci

UNIOR je dobavitelj avtomobilske industrije, zato je za naše poslovanje ključnega pomena dogajanje v tej panogi. Naši glavni kupci so vsi najvidnejši proizvajalci: Volkswagen, Audi, Škoda, BMW, Daimler, Renault, Dacia, grupacija JLR, ZF Friedrichshafen, Volvo, Robert Bosch, Jtekt, SEAC, GKN. Med drugimi panogami, iz katerih prihajajo naši kupci, kaže omeniti še obrtnike, serviserje in končne uporabnike, ki so pomembni predvsem pri programu Ročnega orodja.

Naš najpomembnejši trg je Evropska unija, kamor izvozimo preko 90 odstotkov vseh proizvodov s področja kovinsko-predelovalne dejavnosti oziroma ustvarimo skupaj s prodajo v Sloveniji skoraj 90 odstotkov vseh prihodkov od prodaje družbe. Med preostalimi trgi so za nas najpomembnejši evropski trgi zunaj EU in azijski trgi.

Program Odkovki

Podobno kot pri drugih programih je tudi pri odkovkih za kovačnico v Zrečah in Unior Vinkovci na Hrvaškem najpomembnejši trg EU, kjer ustvarimo nad 97 odstotkov vseh prihodkov od prodaje – od tega v Sloveniji le slabe tri odstotke. Izdelki so v večini (z 95-odstotnim deležem) neposredno namenjeni avtomobilski industriji (kupci so VW, Audi, Renault, Dacia, BMW, Volvo, Škoda, Porsche, JLR) in njihovim poddobaviteljem (ZF Friedrichshafen, THK, JTEKT, SEAC, GKN, Robert Bosch, Mahle).

Svojo prodajno pozicijo smo utrdili na področju ojníc. Pridobili smo nove projekte ojníc, kar nam bo omogočalo vzdrževati skupno število ojníc na nivoju preko 25 milijonov v naslednjih nekaj letih. Prisotni smo pri razvojih motorjev, ki so sestavni del hibridnih vozil. Naši največji tekmeci na najpomembnejših trgih so evropski proizvajalci.

Smo vodilni svetovni proizvajalec na področju krmilnih mehanizmov za osebna vozila.

Na naših najpomembnejših trgih delov za krmilne mehanizme je zelo prisotna konkurenca iz Azije (predvsem iz Kitajske in Indije). Predvsem konkurenca iz Indije je naredila v letu 2018 velik korak v smeri Evrope. Svoje ključne prednosti v boju z njimi vidimo v sodelovanju s kupci pri razvojnih projektih, visoki produktivnosti, tehnoloških prednostih in fleksibilnosti.

Pri prodaji sintranih izdelkov se srečujemo z bistveno močnejšo konkurenco kot na programu kovačnice in obdelave odkovkov. Večji globalni proizvajalci skušajo obvladovati celotno nabavno verigo, močno je povečana tudi avtomatizacija proizvodnje, kar vse otežuje delovanje manjših, specializiranih proizvajalcev. Vendar so ti še vedno prisotni in uspešni, saj ključni kupci (avtomobilska in vse bolj tudi druge industrije) podpirajo obstoj konkurence in prilagodljivih ponudnikov.

Program Ročno orodje

Orodno kovaštvo ima v naših krajih častitljivo tradicijo, ki smo jo še nadgradili. Zato ne preseneča, da je blagovna znamka UNIOR na različnih trgih že vrsto desetletij sinonim za brezhibno, zanesljivo in visoko kakovostno ročno orodje.

Ročno orodje UNIOR prodajamo po vsem svetu. Ponudba je dostopna kupcem v 120 državah na vseh celinah. Največji 58-odstotni delež prodaje ustvarimo na trgih Evropske unije.

2019

1919

Zlasti z izdelki kot so ključji, klešče, kovinske embalaža, izolirano orodje, imamo na mnogih trgih vodilni položaj. Pri prodaji klasičnega orodja se soočamo s konkurenco drugih evropskih proizvajalcev, ki pa jim v Zahodni Evropi z uspešno tržno strategijo, usmerjeno na distribucijo (»push« strategija), že uspešno prevzemamo tržne deleže.

Poleg te strategije uspešno izvajamo:

- strategijo vstopanja na nova tržišča in industrijske platforme;
- strategijo usmerjanja neposredno na potrošnike;
- segmentacijo trga, s katero povečujemo obseg prodaje namenskih orodij v posameznih tržnih nišah in pri novih kupcih.

Blagovna znamka ročnega orodja UNIOR postaja vodilna pri profesionalnih uporabnikih ročnega orodja zaradi kakovosti in izpolnjenih pričakovanj ter zaradi načrtnega tesnega sodelovanja s kupci. Kupce obravnavamo kot dolgoročne poslovne partnerje. Orodja so namenjena profesionalnim uporabnikom, kamor uvrščamo različne vrste industrije kot so npr.: Gasprom, Bombadier, Magna Stayer, VW, Ford, Airbus, MAN, Dachia, Emerson, Trek, KTM.

Najpomembnejši uporabniki Uniorjevega ročnega orodja in hladno kovanih izdelkov so:

- industrija hidravlike,
- industrija pnevmatike,
- industrija za proizvodnjo vodnih črpalk,
- proizvodnja kmetijskih strojev (traktorji, traktorski priključki, delovni stroji),
- industrija težke gradbene mehanizacije,
- avtomobilska industrija in proizvodnja motorjev z notranjim izgorevanjem za ladijski promet, za tovorna vozila, za vojaško industrijo ter za naftno in plinsko industrijo.

Smo prva izbira iskalcev uporabnega, učinkovitega in varnega orodja z dolgo življenjsko dobo. Smo zanesljiv partner za snovanje izboljšanih rešitev za področja s posebnimi orodnimi zahtevami. Smo poznavalci specifičnih niš in področij uporabe ročnega orodja.

Program Strojegradnja

Na trgu smo prisotni s široko paleto namenskih strojev, ki so v skladu z zahtevami in pričakovanji kupcev vedno bolj fleksibilni. To je trend, ki je zaznan kot posledica hitrih sprememb modelov avtomobila ter vedno večje konkurenčnosti iz regij azijskih držav (Koreja, Japonska, Kitajska). Kupci posledično investirajo le v opremo, ki jim zagotavlja visoko produktivnost, čeprav takšna oprema ni nujno v vsakem primeru najbolj ekonomsko opravičljiva. Za zmanjšanje porabe energije so vedno bolj prisotni novi materiali (lahke zlitine aluminija, magnezij), kar spreminja koncepte strojev, na drugi strani so trendi prehoda na ekološko manj oporečne tehnologije obdelav. Za povečanje dobičkonosnosti in zmanjševanju rizika se OEM kupci odločajo za več pogodbenih storitev in vedno bolj prehajajo v fazo nadzora, razvoja novih izdelkov, kompletiranja izdelkov ter trženje.

Pričakovanja naših kupcev so jasna – nabaviti čim bolj zanesljivo fleksibilno investicijsko opremo za čim manj investicijskih sredstev. Veliko kupcev ni pripravljeno sprejeti najnovejših dosežkov ali pa se iz vidika nizkih stroškov dela v neevropskih državah odloči za enostavnejšo in hitreje dobavljivo opremo.

V programu Strojegradnja smo se glede na široko ponudbo strojev za obdelavo kovin osredotočili na segment, ki je pripravljen investirati v nišna področja. Danes so to:

- Avtomobilska industrija – kot gonilna sila novih investicij in integriranja tehnologij;
- Dobaviteljska – »Tier 1«, kar je tudi usmeritev avtomobilske industrije, da vzdržuje in nadzira širši krog dobaviteljev zaradi zmanjšanja lastnega rizika.

S ciljno skupino kupcev – avtomobilsko industrijo – smo v nenehni tesni povezavi že v fazi razvoja kupčevega izdelka, saj lahko le tako nudimo najustreznejšo rešitev, čeprav to ni odločujoč dejavnik za pridobitev naročil. To je seveda povezano z velikimi razvojnimi stroški, ki ji kupec praviloma v tej fazi ne prizna, to prednost pa lahko izkoristimo samo z boljšim poznavanjem tehnično-tehnoloških problemov.

Za zagotavljanje večjega obsega poslovanja moramo sprejeti razvojne usmeritve naših glavnih kupcev. Evropa bo kot do sedaj glavni pobudnik integriranja novih tehnologij podala večji poudarek dobaviteljem komponent. Z novimi tehnično-tehnološkimi rešitvami smo dopolnili tudi našo podporo kupcem v Severni Ameriki in pa z prihodnjim letom tudi na Kitajskem, kjer se v prihodnosti pričakuje največja rast.

Strateško vidimo nadgradnjo programa z vstopom na pomembne trge z lastno blagovno znamko ali kombinirano z lokalnim proizvajalcem strojev, saj bi s tem poenostavili post servisne dejavnosti, zmanjšali riziko porekla, jezikovne prepreke ter lokalne značilnosti kupca.

Močna koncentracija prodaje strojev v avtomobilsko industrijo povzroča tudi razpršenost naših strank. Predvsem pod vplivom globalizacije sveta poskušamo zadovoljevati potrebe tudi strank v hčerinskih podjetjih velikih koncernov.

Na trgu se srečujemo predvsem z renomirano konkurenco nemških strojegradenj, ki so s tradicijo in maksimalno podporo najboljših razvojnih institutov v tehnološki prednosti, saj jim ta podpora in brezhibnost komunikacije v domačem jeziku zagotavlja strateško prednost.

Dejavnost gradnje namenskih strojev je vezana na ciklična povpraševanja. Vezana je na razvoj novih tipov motorjev, ki so vezani na svetovne trende (diesel ali bencin, manjši motorji – večje moči, novi ekološki predpisi, zmanjšanje emisij, zmanjšanje teže avtomobila).

S skrbnim spremljanjem potreb naših kupcev se počasi orientiramo v razvoj še bolj prilagodljivih izdelkov, cenejših in dostopnejših izvedb, krajših dobavnih rokov ter skrbi za dobro servisno dejavnostjo, ki daje kupcu zagotovilo za brezhibno delovanje naših izdelkov – strojev.

Skrbimo in razvijamo dolgoročno prisotnost na ključnih trgih ob podpori zastopniške mreže in lastne marketinške aktivnosti, vsekakor pa z globalnim pristopom zagotavljamo obseg, razpoznavnost, izpolnjevanje dolgoročne strategije, usmeritvam razvoja programa ter povečanju konkurenčnosti.

2019

1919

7 Delnice

Ob ustanovitvi delniške družbe UNIOR je bilo izdanih 2.138.200 delnic po nominalni vrednosti 8,35 evra. Od tedaj je družba izvedla dve dokapitalizaciji. Prvo 1.12.1999, ko je bilo izdanih dodatnih 200.214 delnic, drugo pa 1.2.2010 z izdajo 500.000 novih delnic. Tako ima UNIOR na dan 31.12.2018 skupno 2.838.414 delnic, ki se od leta 2006 vodijo kot kosovne delnice. Te so izdane v nematerializirani obliki in od 21.1.2000 vpisane v centralni register vrednostnih papirjev, ki ga vodi KDD – Centralno klirinško depotna družba, d.d., v Ljubljani.

Pomembni podatki o delnicah

	2018	2017	2016	2015
Skupno število delnic	2.838.414	2.838.414	2.838.414	2.838.414
Število lastnih delnic	3.330	3.330	3.330	3.330
Število delničarjev	928	951	1.018	1.229
Dividende na delnico	-	-	-	-
Vrednost lastnih delnic v bilanci (v tisočih EUR)	120	120	120	120

Lastne delnice

Skupina UNIOR ima skupno 3.330 lastnih delnic, kar pomeni 0,12 odstotka celotnega lastništva. Delnice so v lasti družbe Unior Deutschland GmbH, Leonberg in družbe SPITT d.o.o., Zreče. Družba UNIOR d.d. v svoji lasti nima lastnih delnic.

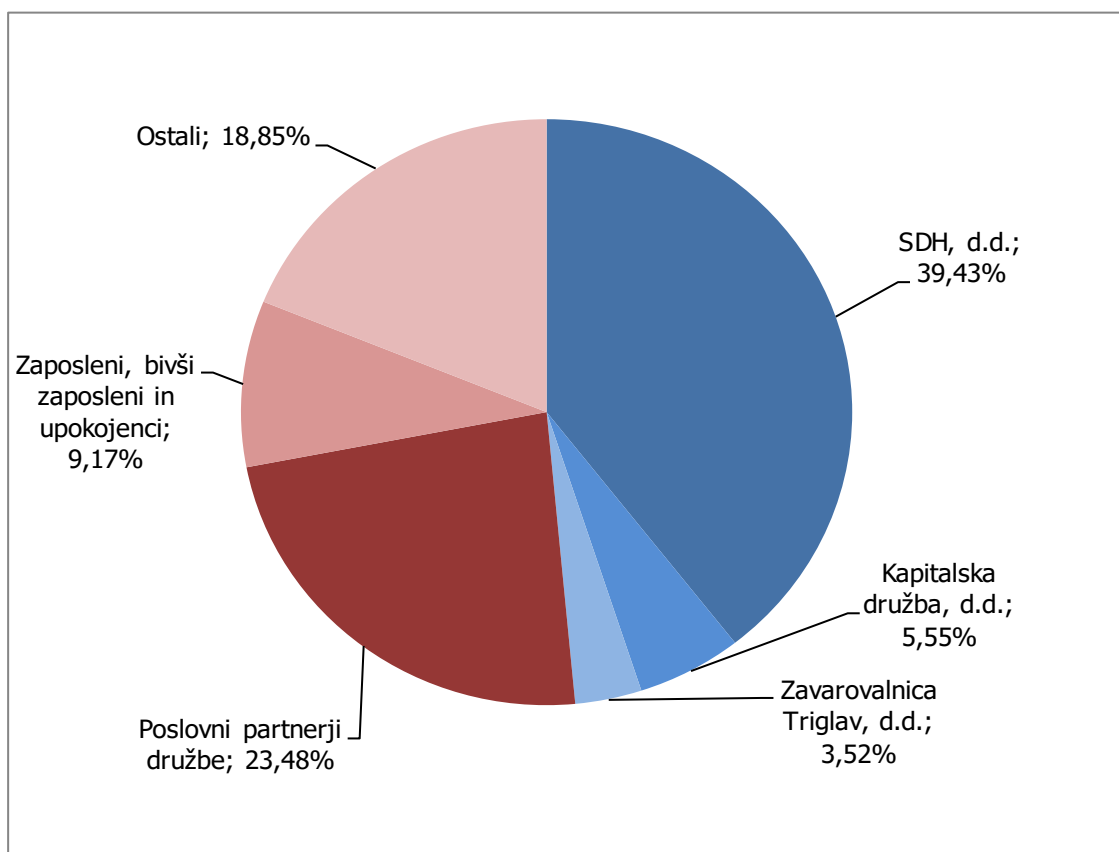
Lastniška struktura

Deset največjih delničarjev na dan 31.12.2018

Delničar	Število delnic	Lastniški delež
SDH, d.d.	1.119.079	39,43%
ŠTORE STEEL d.o.o.	346.182	12,20%
Alta Skladi, d.d. - Fleksibilni mešani podsklad JVE	178.433	6,29%
KAPITALSKA DRUŽBA, d.d.	157.572	5,55%
RHYDCON d.o.o.	119.328	4,20%
ZAVAROVALNICA TRIGLAV, d.d.	100.000	3,52%
Subotič Tomaž, Praga	56.702	2,00%
NLB Skladi, d.o.o. - Slovenija mešani	56.428	1,99%
ŽELEZAR ŠTORE D.P. d.d.	43.627	1,54%
BTS COMPANY, d.o.o.	29.527	1,04%
Skupaj deset največjih delničarjev	2.206.878	77,75%
Ostali delničarji	631.536	22,25%
SKUPAJ	2.838.414	100,00%

Lastniška struktura na 31.12.2018

Delničar	Število delnic	Lastniški delež
SDH, d.d.	1.119.079	39,43%
Kapitalska družba, d.d.	157.572	5,55%
Zavarovalnica Triglav, d.d.	100.000	3,52%
Poslovni partnerji družbe	666.528	23,48%
Zaposleni, bivši zaposleni in upokojeanci	260.321	9,17%
Ostali	534.914	18,85%
SKUPAJ	2.838.414	100,00%

Uvrstitev delnic na borzo

14. Redna seja skupščine družbe je 21.7.2010 sprejela sklep, da se delnice družbe UNIOR d.d. uvrstijo na organizirani trg vrednostnih papirjev Ljubljanske borze. Družba je 13.7.2011 pridobila odločbo Agencije za trg vrednostnih papirjev z opr. št. 40200-10/2011-6. Prospekt je bil javno objavljen 16.8.2011, delnica pa je bila 18.8.2011 uvrščena na trg Ljubljanske borze vrednostnih papirjev. Prvi trgovalni dan je bil 22.8.2011. Delnica je uvrščena v Standardno kotacijo trga delnic.

Obveščanje delničarjev

Po uvrstitvi delnic na Ljubljansko borzo družba skladno z zakonom in običajno poslovno prakso vse delničarje in nove zainteresirane vlagatelje obvešča preko sistema elektronskega obveščanja Ljubljanske borze vrednostnih papirjev SEOnet in spletne strani družbe.

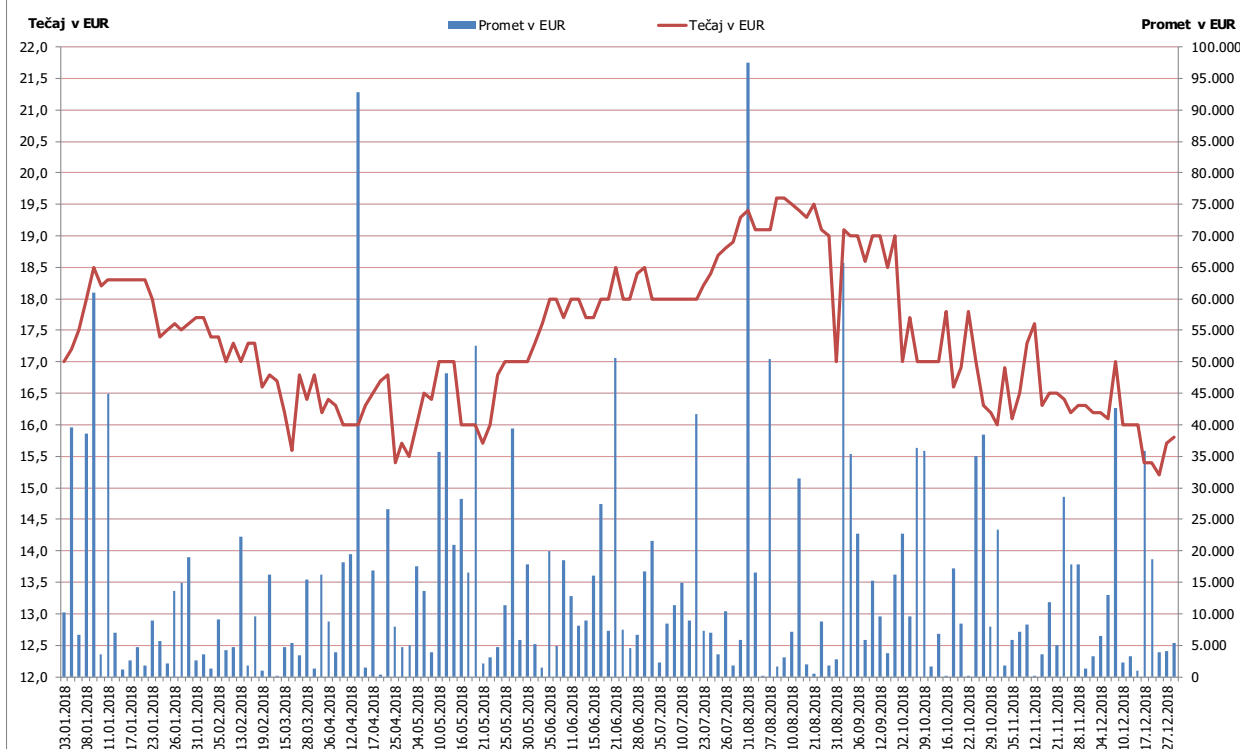
Kazalniki poslovanja na delnico

	2018	2017	2016	2015
Dobiček na delnico	2,39	2,73	1,79	1,27
Knjigovodska vrednost delnice (v EUR)	33,77	31,38	39,61	38,12
Prodaja na delnico (v EUR)	60,73	58,23	59,17	56,31
Denarni tok na delnico (v EUR)	5,23	5,57	6,23	5,92
Pay-out ratio	0%	0%	0%	0%

Trgovanje z delnicami UKIG

Tržna cena delnice UKIG na dan 28.12.2018 (zaključni tečaj leta 2018) je znašala 15,80 evra. Celoti ustvarjen promet od 1.1.2018 pa do 31.12.2018 je znašal 2,188.729,50 evrov. Razmerje tržne in knjigovodske vrednosti delnice na dan 28.12.2018 znaša 0,47.

Gibanje enotnega tečaja UKIG in dnevnega prometa za obdobje od 01.01.2018 do 31.12.2018

8 Družbena odgovornost

Unior je zelo vpet v svoje okolje in izredno povezan s širšim krogom interesnih deležnikov, povezan s tradicijo in izkušnjami naših prednikov. Zavedamo se, da gospodarski, socialni in družbeni razvoj skupaj ustvarjajo večje učinke naše družbe.

V znatni meri je od Uniorja odvisno ne le tukajšnje gospodarstvo, temveč tudi šolstvo, kultura, šport in siceršnji družbeni razvoj. S ponosom lahko trdimo, da z znanjem, delavnostjo in ambicioznostjo vseh generacij, s svojim širokim področjem delovanja skrbimo za številna delovna mesta, bistveno prispevamo k boljši prepoznavnosti in obiskanosti naših krajev ter k napredovanju celotne regije.

Delniška družba UNIOR uspešno uresničuje osnovni certifikat Družini prijazno podjetje, temelj licence Europeanwork&familyaudit (Evropski delovni in družinski predpisi). Prizadeva si za kratko in dolgoročne pozitivne učinke usklajevanja poklicnega in zasebnega življenja zaposlenih ter zmanjšanje fluktuacije, bolniških odsotnosti, števila nezgod, večanje zadovoljstva, motivacije in pripadnosti zaposlenih.

Družba Unior omogoča delavcem kakovostno in kvalitetno delovno okolje, ki ga zagotavlja s poudarkom in z vlaganjem v znanje zaposlenih in z vlaganjem v varno in zdravo življenje.

Družba Unior ima uvedene in certificirane sisteme, skladne z mednarodnimi standardi in sicer za kakovost (ISO 9001, IATF 16949, VDA 6.4), ravnanje z okoljem (ISO 14001), sistem varnosti in zdravja pri delu po zahtevah mednarodne specifikacije OHSAS 18001.

8.1 Zaposleni

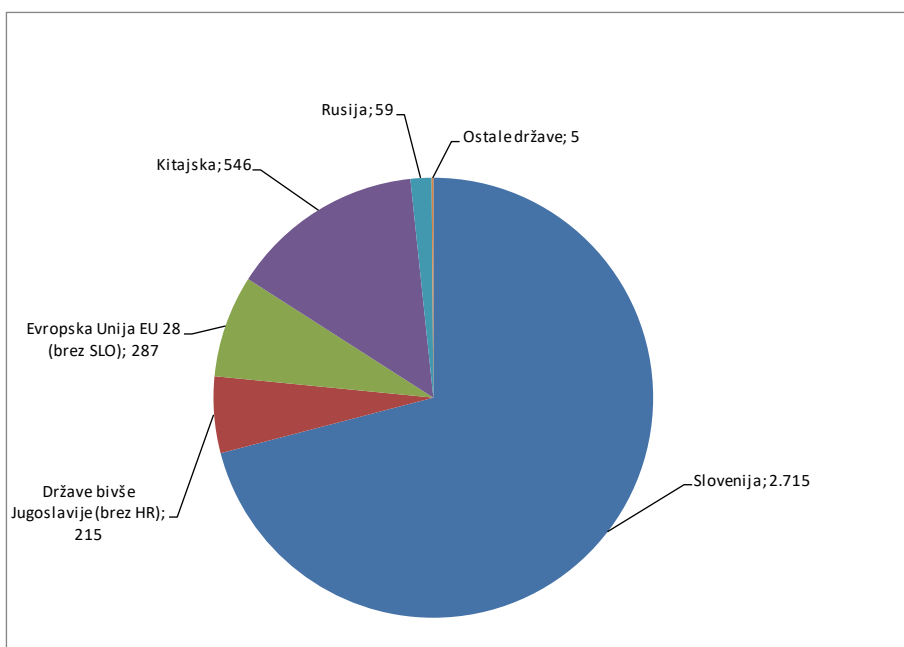
Ob koncu leta 2018 je bilo v UNIOR d.d. 1.825 zaposlenih. Zaradi ugodnega naročilnega stanja se je število zaposlenih, v primerjavi z letom 2017, povečalo za 32 zaposlenih. Največje povečanje je bilo na programu Odkovki in programu Strojgradnja.

Podatki o zaposlenih	2018	2017	2016	2015
Skupno število zaposlenih	1.825	1.793	2.128	2.103
- Program Odkovki	1.007	982	963	948
- Program Ročno orodje	390	395	391	395
- Program Strojgradnja	177	154	169	153
- Program Turizem	-	-	371	371
- Skupne službe	155	160	136	136
- Vzdrževanje	96	102	98	100
Odhodi	161	158	233	201
Novi zaposleni	193	169	258	199
Povprečna doba zaposlitve	17,8	17,7	17,9	17,9
Povprečna starost	41,7	41,6	41,7	41,6
Povprečno število zaposlenih iz ur	1.780	1.787	2.057	2.036
Povprečna odsotnost z dela (v urah)	130,2	132,7	107,0	105,2
Stroški za izobraževanje (v EUR)	288.925	181.968	206.069	163.919
Povprečna plača (v EUR)	1.619	1.535	1.483	1.445

V letu 2018 je bilo 161 odhodov zaposlenih, od tega je bilo največ sporazumnih prekinitev in prekinitev pogodb o zaposlitvi na lastno željo. Novo zaposlenih je bilo skupaj 193, največ na programu Odkovki. Starostna struktura zaposlenih je zaradi novih zaposlovanj mlajše delovne sile in upokožitev ostala na podobni ravni kot preteklo leto.

Število zaposlenih

Slovenija	2.715
Države bivše Jugoslavije (brez HR)	215
Evropska Unija EU 28 (brez SLO)	287
Kitajska	546
Rusija	59
Ostale države	5
SKUPAJ	3.827

Bolniške odsotnosti in poškodbe pri delu

Skupna bolniška odsotnost je bila v letu 2018 6,13 odstotna in je za 0,07 odstotne točke nižja kot leta 2017, ko je bila 6,2 odstotna. V letu 2018 je bila bolniška odsotnost do 30 dni 3,36 odstotna kar je za 0,04 odstotne točke nižje kot v letu 2017 ko je bila 3,4 odstotna. Bolniška odsotnost nad 30 dni je za 0,03 odstotne točke nižja kot v letu 2018 in je znašala 2,77 odstotka v letu 2017 je bila 2,80 odstotna.

V letu 2018 smo na področju preventive izvajali aktivnosti iz Programa in promocije zdravja pri delu. Cilji programa so bili zmanjšanje nezgod pri delu, nadzor dosledne uporabe zaščite sluha, izboljšanje delovnih pogojev, zmanjšanje bolniške odsotnosti, zmanjšanje bolezni mišično kostnih obolenj ter skrb za zdrav življenjski slog z aktivnostmi.

V letu 2018 smo imeli 69 poškodb na delu, kar je 4,5 odstotke več kot v letu 2017, izgubljenih pa je bilo 150 dni manj zaradi poškodb na delu kot v letu 2017. V letu 2018 je odsotnost z dela v povprečju na poškodbo 30,7 dni, v letu 2018 pa 27,2 dni. Družba Unior, kakor tudi zavarovalnice dajejo večji poudarek na soudeležbo delavcev, prav tako se zvišuje delež zavrženih (neupravičenih) zahtevkov.

Ukrepi na področju varnosti pri delu in varovanja zdravja so bili usmerjeni predvsem v preventivo:

- usposabljanje delavcev o varnem delu na delovnem mestu in obveznostih do varnega dela,
- opravljanje preventivnih zdravniških pregledov zaposlenih,
- kontrola alkoholiziranosti na delovnih mestih,
- sistemski nadzor bolniške odsotnosti,
- pregledi delovne in varnostne opreme in odprave pomanjkljivosti,
- sistematično obravnavanje nezgod in sprotno odpravo pomanjkljivosti,
- nadzor varnega dela (uporaba osebne varovalne opreme, urejenost delovnih mest, urejenost naprav) in požarne varnosti,
- preventivno izvajanje evakuacijskih vaj iz objektov za primer požara oziroma drugih izrednih dogodkov,
- izvedba akcij na področju promocije zdravja (delavnice za zaposlene o stresu in tehniki sproščanja, usposabljanje vodij s področja komunikacije z zaposlenimi po zaključeni bolniški odsotnosti, razgovori po zaključeni bolniški odsotnosti, preventivno cepljenje proti sezonski gripi, preizkusili smo zdrav zajtrk za vse zaposlene, preventivni program za zaposlene – terapije gibal in pregled osteoporoze ter druge športne aktivnosti in akcijo svetovni dnevi na področju zdravja),
- izvedba usposabljanja oseb za ergonomijo, ki sodelujejo pri proizvodnem procesu, uvajanje in priprava na certifikacijo sistema vodenja varnosti in zdravja pri delu po zahtevah standarda OHSAS 18001 v zunanjih obratih.

Usposabljanje in izobraževanje

V UNIOR d.d. se zavedamo, da je razvoj zaposlenih eden ključnih procesov, ki služijo uresničevanju vizije in ciljev organizacije v nenehno spreminjajočem se okolju. Svoje zaposlene razvijamo predvsem preko sistemov usposabljanj, a postopno vključujemo in z obstoječimi sistemi povezujemo tudi preostale metode razvoja kadrov.

Stremimo k stalnemu strokovnemu razvoju sodelavcev z eksternimi in internimi usposabljanji, saj se zavedamo pomena vseživljenjskega učenja in prenosa pridobljenih znanj med zaposlenimi. Velik pomen dajemo razvoju in nadgrajevanju kompetenc vodij. Od leta 2013 vodimo Poslovne šole, v katere so od leta 2017 vključeni vsi štirje nivoji vodij. Poslovne šole tako obiskujejo vsi vodje, od članov kolegija družbe pa vse do preddelavcev.

V letu 2018 smo prejeli sredstva v sklopu projekta Celovita podpora podjetjem za aktivno staranje delovne sile (ASI). V usposabljanja smo vključili 469 zaposlenih starejših od 45 let.

Poleg razvoja obstoječih zaposlenih, dajemo velik pomen tudi sodelovanju s potencialnimi novimi sodelavci. Eden izmed načinov privabljanja novih sodelavcev, ki je vpeljan v naše procese, je sistem štipendiranja, s katerim želimo potencialne nove kandidate vključiti v delovni proces in družbo UNIOR. Z njimi smo izvedli srečanje ob koncu šolskega leta, delavnico tehnike ustvarjalnega razmišljanja v sklopu dneva inoviranja, spremljali smo jih tudi pri upravljanju prakse. V zadnjih letih se število sklenjenih pogodb o štipendiranju dijakov in študentov ponovno povečuje.

Za usposabljanja, izobraževanja in študij ob delu smo v letu 2018 skupaj namenili skoraj 289 tisoč evrov, kar je za 58,8 odstotkov več kot v letu 2017.

2019

1919

Struktura zaposlenih po izobrazbi

Kvalifikacijska stopnja		31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2015
I	Nekvalificirani	322	333	378	396
II	Polkvalificirani	132	132	149	150
IV	Kvalificirani	603	596	714	702
V	Srednja SI	449	425	519	518
VI	Višja SI	112	112	125	124
VII/1	Visoka SI-dipl.	116	111	145	121
VII/2	Visoka SI-univ.	78	71	80	79
VIII/1	Magisterij	12	12	16	13
VIII/2	Doktorat znanosti	1	1	2	0
SKUPAJ		1.825	1.793	2.128	2.103

Kadrovska struktura se je v letu 2018 še nekoliko izboljšala, saj se je povečalo število zaposlenih z višjo in visoko stopnjo izobrazbe. Število nekvalificiranih zaposlenih se je nekoliko znižalo.

Povprečne plače

Povprečna mesečna bruto plača na zaposlenega je v letu 2018 znašala 1.619 evra in je bila v primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta višja za 5,5 odstotkov. Ob 1,7 odstotnem porastu cen življenjskih potrebščin pomeni to 3,7 odstotno realno povečanje povprečne plače. Neto plača se je v tem času povečala za 4,6 odstotka oziroma realno za 2,9 odstotka.

Komuniciranje z zaposlenimi

V letu 2018 smo se na področju internega komuniciranja osredotočili na spodbujanje oddelčnih sestankov in s tem poudarjali tokove medosebne komunikacije po celotni hierarhiji družbe od zgoraj navzdol do vseh sodelavcev. Komunikacijo z zaposlenimi smo nadgradili s tedenskimi e-novicami in tiskovino Kovaški list. Aktivnosti vezane na sistem internega komuniciranja bomo v naslednjih letih s posodobitvijo sistema internega komuniciranja še okrepili. Z interno komunikacijo in izvedenimi aktivnostmi smo krepili identiteto podjetja Unior, vrednoto ustvarjalnosti, inovativnosti in vrednoto zdravja zaposlenih podjetja UNIOR d.d., posebno pozornost smo namenili usmerjanju zaposlenih pri komuniciranju, ki vpliva na spodbujanje inovacijskih procesov.

Komuniciranje z zaposlenimi v podjetju UNIOR d.d. je urejeno in sistematično. Zagotavljamo ga mrežno in hierarhično z različnimi orodji: četrtletno z internim časopisom, tedenskimi novicami, po potrebi s tiskanim biltenom, redno z obvestili na oglasnih deskah in na intranetu ter z oddelčnimi sestanki. Medosebno komuniciranje poteka po vnaprej določenem terminskem načrtu komuniciranja sveta delavcev, sindikatov, uprave, kolegija družbe, zborov delavcev in oddelčnih sestankov.

8.2 Družba

Delniška družba UNIOR je zelo vpeta v svoje okolje in izredno povezana s širšim krogom interesnih deležnikov in ves čas sledi potrebam okolja. Prav zato naše poslovanje temelji na etičnem ravnanju, trajnostnem razvoju in skrbi za zdravo okolje.

Z ozaveščanjem, moralno podporo in finančnimi sredstvi pomagamo različnim organizacijam in društvom. S sponzorskimi in donatorskimi sredstvi podpiramo aktualne dogodke in raznotere enkratne dogodke. Podpiramo mlade in nudimo pomoč invalidom. Redno, vsakoletno podpiramo številne kulturne, športne in humanitarne projekte.

Ponašamo se z dolgo tradicijo štipendiranja, s čimer smo marsikateri družini v regiji olajšali finančno breme šolanja otrok. V sklopu Šolskega centra Slovenske Konjice - Zreče v lastni šolski delavnici vzgajamo svoje kadre. Zavedamo se, da so prav zaposleni steber kakovostnega in trdnega delovanja vsakega podjetja, da lahko le tako ustvarjamo stoletno tradicijo, odeto v zgodbe zgodovine.

S ponosom namreč lahko trdimo, da smo s svojim znanjem, delavnostjo in ambicioznostjo prek naših diverzificiranih programov ustvarili številna delovna mesta, bistveno prispevali k boljši prepoznavnosti in obiskanosti naših krajev ter občutnemu napredovanju celotne regije.

8.3 Varstvo okolja

Naše temeljno načelo je odgovornost do varovanja okolja, preprečevanje negativnih vplivov na okolje, skladnost z zahtevami zakonodaje ter nenehno izboljševanje na področju varstva okolja. Na lokaciji Kovaška cesta 10, Zreče, smo IED (Industry Emissions Directive) zavezanci v skladu z Uredbo o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega in imamo od leta 2009 pridobljeni integralno okoljevarstveno dovoljenje. Vzpostavljen in certificiran imamo sistem ravnanja z okoljem v skladu s standardom ISO 14001, ki zagotavlja učinkovit nadzor, zmanjševanje škodljivih vplivov na okolje, racionalizacijo porabe virov, spodbujanje trajnostne proizvodnje in potrošnje ter zamenjavo snovi, ki škodljivo vplivajo na zdravje ljudi in na okolje.

Na podlagi prepoznanih okoljskih vidikov, zakonskih in drugih zahtev, rezultatov monitoringov, informacij zaposlenih, zainteresiranih strank, sosedov in kupcev si postavljamo programe in cilje za prihodnja leta.

Energijska poraba, energetska učinkovitost

Spremljamo porabo pitne in tehnološke vode ter ustrezno ukrepamo (odprava puščanj, uvajanje rešitev za zmanjševanje porabe). Zaposlene osveščamo o varčni rabi energije – zapiranju ventilov za vodo in zrak, ugašanju luči v času odmorov in podobnem. Spremljamo porabo energije in ukrepamo ob preseganju zadanih ciljnih vrednosti. Na vse večje porabnike energije imamo nameščene števec, ki merijo energente in porabljeno količino. Ob stalnem spremljanju teh podatkov zaznamo, kdaj je stroj slabo izkoriščen ali potreben večjega popravila. Skrbimo za inovativne, tehnološko napredne in zanesljive rešitve na področju energetskih storitev, ter s tem izboljšujemo energetska učinkovitost in okoljski odtis. Izrabljamo odpadno toploto iz kalinskih peči in kompresorjev, katero uporabljamo za ogrevanje prostorov v zimskem času, v poletnem času pa segrevamo galvanske kadi. Obstoječi sistem ciljnega spremljanja rabe energije smo nadgradili z novim energetskim nadzornim informacijskim sistemom za boljši nadzor nad porabo energije. Uveden je sistem za upravljanje z energijo – SUE, kateri deluje na osnovi smernic za uvedbo standarda SIST NE ISO 50001. Sanirali smo kotlarno na Spodnji coni in kotlarno Dobrava in s tem izboljšali izkoristek

2019

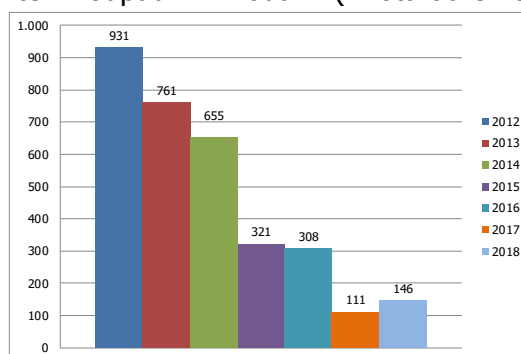
1919

proizvodnje toplotne energije in zmanjšali izgube za približno 20 odstotkov. V kompresorski postaji Obratov OOK Slovenske Konjice, Orodje Vitanje in Narez – Odkovki Vitanje smo obstoječe kompresorje zamenjali z modernejšimi in tako izboljšali energetske učinkovitost proizvodnje komprimiranega zraka za 16 odstotkov.

Odpadne vode

Na zunanjih lokacijah družbe UNIOR d.d. nastajajo predvsem sanitarne in meteorne odpadne vode. Tehnološke in hladilne odpadne vode nastajajo na lokaciji zgornja cona Zreče in se odvajajo v kanalizacijo oziroma v vodotok. Na osnovi količin in obratovalnega monitoringa odpadnih tehnoloških, hladilnih in komunalnih vod, pooblaščen podjetje izračuna enote obremenitve (EO) in izdela napoved za izračun okoljske dajatve za obremenjevanje vode.

Obremenitev z odpadnimi vodami (Enota obremenitve EO)

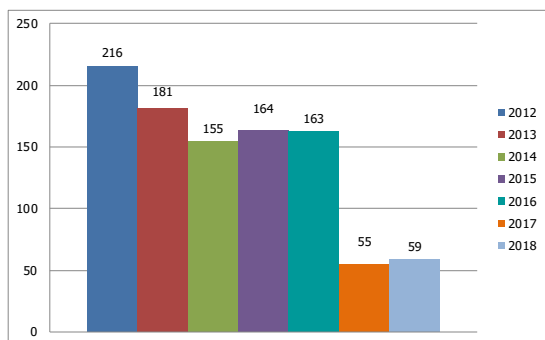

V letu 2018 so se skupne enote obremenitve (EO) odpadnih vod zvišale za 31 odstotkov glede na leto 2017. Enote obremenitve so se povečale zaradi povečanja količin odpadnih komunalnih vod, kar povezujemo s povečanjem obsega proizvodnje. V preteklem letu smo priključili zgornjo cono na kanalizacijski sistem občine Zreče.

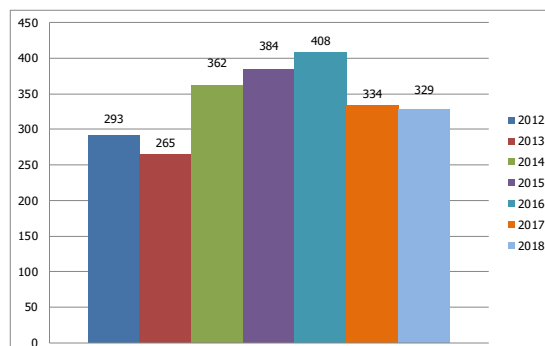
Odpadki

Iz diagramov je vidno, da se količina nevarnih odpadkov in embalaže zmanjšala v primerjavi z letom 2017, medtem ko se je količina mešanih komunalnih odpadkov nekoliko zvišala. Količina vseh odpadkov se je v letu 2018 povečala za 0,8 odstotka glede na leto 2017, vendar se je zaradi povečanja obsega proizvodnje količina odpadkov na tono proizvedenih izdelkov znižala za 2 odstotka. V letu 2018 smo redno izvajali usposabljanje s področja varstva okolja s poudarkom na ločevanju odpadkov.

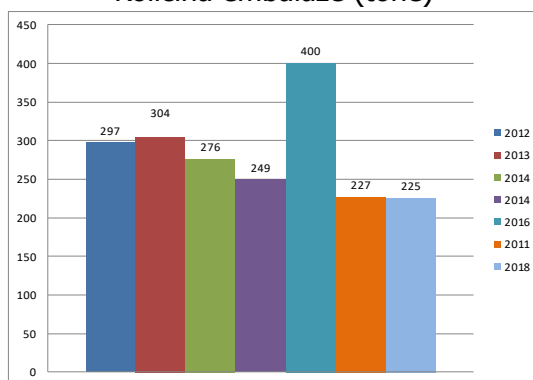
Količina komunalnih odpadkov (tone)

Količina nevarnih odpadkov (tone)

Količina embalaže (tone)

Izpusti v zrak

Izvedenih je bilo 23 zakonsko predpisanih meritev emisij snovi v zrak na lokacijah Kovačnica Zreče, Sinter in Obdelovalnica. Pri vseh meritvah in na vseh lokacijah je bilo ugotovljeno, da emisijske koncentracije predpisanih parametrov ne presegajo dopustnih vrednosti emisij snovi v zrak. V letu 2018 smo namestili dva nova filtra za čiščenje prašnih delcev na lokaciji Ročno orodje Lenart in Vitanje.

Hrup

V preteklem letu smo izvajali meritve hrupa v okolju na lokaciji zgornja cona Zreče. Izmerjene vrednosti so bile skladne z zakonsko predpisanimi mejnimi vrednostmi in zahtevami okoljevarstvenega dovoljenja.

V letu 2018 smo izvedli vrsto ukrepov za zniževanje hrupa v okolju. Namestili smo protihrupne zaščite ventilatorjev na strehi Sintra, 9 protihrupnih absorberjev in dušilcev, dve protihrupni kabini za Narez, protihrupno zaščito pri nalaganju kovinskega odpada in protihrupno bariero na strehi Kovačnice. Z izvedenimi ukrepi se je hrup znižal v okvirih, kot so bili predvideni v Projektu zniževanja hrupa v okolju.

Kemikalije

V letu 2018 smo izvedli periodično zakonsko predpisano izobraževanje za zaposlene, ki delajo z nevarnimi snovmi ter namestili novo, sodobnejšo aplikacijo za register kemikalij, ki smo ga tudi revidirali.

2019

1919

9 Korporacijsko upravljanje

UNIOR d.d. ima dvotirni sistem upravljanja. Naloge uprave in nadzornega sveta so skladno z zakonodajo in statutom ločene tako, da uprava vodi posle družbe, nadzorni svet pa je odgovoren za nadzor poslovanja. Poleg tega v družbi deluje še kolegij uprave, ki ga sestavljajo direktorji programov, direktorji sektorjev, vodja notranje revizije ter predsednik in član uprave. Glavna naloga članov kolegija je, da samostojno v okviru pooblastil vodijo področja za katera so odgovorni.

Kot nejavna delniška družba smo si v preteklosti prizadevali za kar najbolj transparentno poslovanje in korektno obveščanje delničarjev ter drugih deležnikov o dogajanju v podjetju. Z uvrstitvijo naših delnic na borzo v letu 2011 smo v družbi začeli uvajati še strožje standarde korporacijskega upravljanja in s tem prilagodili naše poslovanje na zakonsko regulativo, borzna pravila in visoke standarde, ki veljajo v okolju. Tako sedaj poslujemo kot javna delniška družba.

Že v postopku priprave uvrstitve delnic na borzo smo imenovali osebo, ki je v podjetju odgovorna za odnose z vlagatelji. Vlagatelje in drugo zainteresirano javnost o vseh dogodkih v podjetju obveščamo preko borznega sistema SEOnet in spletne strani družbe. Prenovljena je bila tudi spletna stran za vlagatelje, ki po novem nudi obširne in ažurne informacije o vsebinah, ki zanimajo to ciljno skupino. S tem smo še povečali transparentnost svojega delovanja in vlagateljem omogočili dostop do informacij za kakovostne in preudarne naložbene odločitve.

9.1 Uprava

Družba ima dvočlansko upravo. Njen predsednik je Darko Hrastnik, ki je bil imenovan 31.1.2014, ko mu je nadzorni svet družbe podelil nov petletni mandat za obdobje od 1.6.2014 do 31.5.2019. Funkcijo predsednika uprave opravlja drugič, pred tem je bil dvakrat član uprave. 29.11.2018 mu je nadzorni svet podelil tretji mandat predsednika uprave za mandatno obdobje od 1.6.2019 do 31.5.2024. Branko Bračko je bil kot član uprave imenovan 30.5.2017, ko ga je nadzorni svet družbe ponovno imenoval za člana uprave UNIOR d.d. za mandatno obdobje od 15.11.2017 do 14.11.2022. Funkcijo člana uprave opravlja drugič.

Podatki o delovnih in vodstvenih izkušnjah članov uprave

Darko Hrastnik, predsednik uprave

Izobrazba: univerzitetni diplomirani inženir metalurgije in materialov

Delovne in vodstvene izkušnje:

2000–	UNIOR d.d.	
2012–		Predsednik uprave
2009–2012		član uprave
2007–2012		izvršilni direktor programa Ročno orodje
2004–2007		direktor programa Ročno orodje
2002–2003		član uprave
2000–2002		pomočnik direktorja programa Odkovki, odgovoren za področja: sinter, obdelava odkovkov v Slovenskih Konjicah, hladno kovanje in zahtevnejše projektne naloge
1999–2008	Višja strokovna šola v Celju, izredni predavatelj za predmet ekonomika in menedžment	

1996–2000	MPP Livarna, d.o.o., Maribor, generalni direktor
1994–1996	TAM Metalurgija, d.o.o., direktor marketinga
1994–1994	Livarna Ferralit, d.o.o., Žalec, vodja proizvodnje
1989–1993	Livarna, d.o.o., Štore
1992–1993	tehnični direktor
1989–1992	razvojni oddelek

Branko Bračko, član uprave

Izobrazba: univerzitetni diplomirani inženir strojništva

Delovne in vodstvene izkušnje:

2012–	UNIOR d.d., član uprave
2009–2012	UNIOR Formingtools d.o.o. Kragujevac (Srbija), direktor
2009–2012	UNIOR d.d., namestnik izvršilnega direktorja programa Strojna oprema
2008–2009	Webi Maribor d.o.o., prokurist
2002–2007	UNIOR d.d., pomočnik direktorja programa Strojna oprema
2001–2002	MPP Tehnološka oprema d.o.o. Maribor, pomočnik direktorja
1994–2001	Unior d.d., program Strojna oprema, vodja tehnologije, vodja obdelave, vodja montaže, vodja proizvodnje
1992–1994	Carrera Optyl d.o.o. Ormož, pomočnik vodje proizvodnje

9.2 Kolegij uprave

Kolegij sestavljajo člani uprave, direktorji programov in sektorjev, vodja notranje revizije ter ostali člani kolegija, vabljeni s strani uprave. Glavne naloge članov kolegija so samostojno vodenje posameznega programa oziroma službe. Kolegij tesno sodeluje z upravo in izvršuje njene naloge na strateški in operativni ravni, deluje pa tudi kot posvetovalno telo uprave.

Kolegij družbe sestavljajo:

- Darko Hrastnik, univ. dipl. inž. metal. mater., predsednik uprave,
- Branko Bračko, univ. dipl. inž. str., član uprave,
- Robert Ribič, univ. dipl. inž. str., direktor programa Odkovki,
- Danilo Loriger, univ. dipl. inž. kem. teh., direktor programa Ročno orodje,
- mag. Boštjan Leskover, direktor programa Strojegradnja,
- mag. Uroš Stropnik, direktor sektorja za splošne zadeve,
- mag. Bogdan Polanec, finančni direktor,
- mag. Boštjan Slapnik, direktor nabave,
- Zlatko Zobovič, univ. dipl. ekon., direktor kontrolinga,
- mag. Rok Planinšec, direktor sektorja ITS,
- mag. Marjan Adamič, direktor vzdrževanja,
- Dani Kukovič, univ. dipl. inž. elekt., direktor sektorja energetika,
- Patricija Sedmak, univ. dipl. ekon., vodja notranje revizije.

2019

1919

9.3 Nadzorni svet

Nadzorni svet družbe deluje v okviru pooblastil, kot jih daje 281. člen Zakona o gospodarskih družbah. Njegova glavna naloga v dvotirnem sistemu je nadzor poslov uprave in s tem varovanje interesov deležnikov v podjetju.

Na 3. izredni skupščini družbe je bil 23.8.2017 izvoljen šestčlanski nadzorni svet z mandatnim obdobjem štirih let od 13.12.2017 do 12.12.2021.

Predstavniki kapitala v nadzornem svetu so:

- mag. Branko Pavlin (predsednik),
- Simona Razvornik Škofič, univ. dipl. ekon. (namestnica),
- Jože Golobič, univ. dipl. prav. in
- Rajko Stanković, višji upravni delavec.

Predstavnik zaposlenih pa sta:

- Boris Brdnik, dipl. org. menedž. in
- Saša Artnak, dipl. ekon.

Nadzorni svet družbe ima oblikovani dve komisiji in sicer revizijsko komisijo in kadrovske komisijo.

Revizijska komisija deluje v sestavi:

- Simona Razvornik Škofič, univ. dipl. ekon. (predsednica),
- Rajko Stanković, višji upravni delavec (namestnik),
- Saša Artnak, dipl. ekon. in
- mag. Blanka Vezjak, zunanja članica revizijske komisije (od 15.2.2018 dalje).

Kadrovska komisija deluje v sestavi:

- Jože Golobič, univ. dipl. prav. (predsednik)
- mag. Branko Pavlin (namestnik) in
- Boris Brdnik, dipl. org. menedž.

9.4 Skupščina

Skupščina delničarjev je najvišji organ družbe, kjer se neposredno uveljavlja volja delničarjev in sprejemajo ključne odločitve. Vsaka delnica družbe prinaša en glas, glasovalne pravice pa nimajo lastne delnice. Družba nima izdanih prednostnih delnic ali delnic, ki bi imele omejene glasovalne pravice.

Uprava družbe skliče skupščino delničarjev praviloma enkrat na leto, v juniju, z objavo na spletni strani AJ PES, SEOnet-u in na spletni strani družbe – vsaj trideset dni pred zasedanjem. Pravico do udeležbe in glasovanja na skupščini imajo vsi delničarji, ki so vpisani v delniško knjigo družbe na presečni dan, ki je objavljen v sklicu ter njihovi zastopniki in pooblaščenici. Celotno gradivo za skupščino je na vpogled na sedežu družbe od sklica do zasedanja.

Uprava delničarjem na skupščini predstavi vse potrebne informacije za presojo posameznih točk dnevnega reda, pri čemer upošteva zakonske in morebitne druge omejitve glede njihovega razkrivanja.

V letu 2018 je bila 22. redna seja skupščine 6. junija 2018 delničarji pa so na njej:

- obravnavali informacijo o letnem poročilu, mnenju revizorja in pisnemu poročilu nadzornega sveta o letnem poročilu,
- odločali o bilančnem dobičku za poslovno leto 2017, podelitvi razrešnice upravi in nadzornemu svetu,
- odločali o imenovanju revizijske družbe za leto 2018 ter
- odločali o plačilu članom nadzornega sveta.

Obvestilo o sklepih skupščine je bilo objavljeno 6.6.2018 na SEOnet-u in spletni strani družbe.

V letu 2019 bo redna seja skupščine predvidoma 5. junija 2019. Sklic skupščine delničarjev s predlagano vsebino sklepov, krajem, časom zasedanja ter pogoji za udeležbo in glasovanje bo objavljen na spletni strani AJ PES, SEOnet-u in na spletni strani družbe predvidoma 26. aprila 2019.

9.5 Plačila upravi in nadzornemu svetu

Plačila upravi in nadzornemu svetu so podrobno predstavljeni v poglavju 9.7 in 12.7 Letnega poročila 2018.

Uprava

Oba člana uprave sta v letu 2018 za svoje delo prejela fiksno plačilo skladno s pogodbo o zaposlitvi, ki sta jo sklenila z nadzornim svetom družbe. Člana sta prejela variabilna plačila skladno s pogodbo, nista pa bila opcijsko nagrajena, kar po pogodbi tudi ni predvideno.

Nadzorni svet

Člani nadzornega sveta za svoje delo prejema sejnino ter osnovno plačilo za opravljanje funkcije, člani komisij v nadzornem svetu pa še dodatno sejnino za delo v njih ter doplačilo za opravljanje funkcije. Poleg tega prejmejo tudi dnevnice in potne stroške skladno s predpisi. Sejnine članom nadzornega sveta in članom komisij se izplačujejo dokler njihova višina ne doseže 50 odstotkov osnovnega plačila za opravljanje funkcije, prav tako se doplačila za opravljanje funkcije izplačujejo dokler njihova višina ne doseže 50 odstotkov osnovnega plačila za opravljanje funkcije.

2019

1919

9.6 Trgovanje z delnicami uprave in nadzornega sveta

V Uniorju imajo notranji lastniki (zaposleni in uprava) skupaj 5,76-odstotni lastniški delež, pri čemer ima uprava skupaj v lasti 0,06 odstotka, člani nadzornega sveta pa ne razpolagajo z lastništvom delnic družbe. V letu 2018 se število delnic in deleži lastništva delnic v lasti uprave in nadzornega sveta niso spremenili.

Trgovanje z delnicami uprave in nadzornega sveta

	Lastništvo		Neto nakupi v	
	2018	2017	2018	2017
Darko Hrastnik	1.505	1.505	0	0
Branko Bračko	250	250	0	0
Uprava skupaj	1.755	1.755	0	0
Branko Pavlin	0	0	0	0
Simona Razvornik Škofič	0	0	0	0
Jože Golobič	0	0	0	0
Rajko Stankovič	0	0	0	0
Saša Artnak	0	0	0	0
Boris Brdnik	0	0	0	0
Nadzorni svet skupaj	0	0	0	0
Skupno število izdanih delnic	2.838.414	2.838.414		

Kot javna delniška družba imamo oblikovan seznam oseb, ki so jim dostopne notranje informacije. Te osebe imajo tudi omejitve trgovanja pred javno objavo skladno z zakonodajo in pravili Ljubljanske borze vrednostnih papirjev.

9.7 Izjava o upravljanju družbe, Izjava o skladnosti s kodeksom ter Izjava o nefinančnem poslovanju

Uprava in nadzorni svet družbe UNIOR Kovaška industrija d.d. izjavljata, da je bilo v obdobju poslovnega leta 2018 upravljanje družbe skladno z Zakonom o gospodarskih družbah, Zakonom o trgu finančnih instrumentov, Pravili Ljubljanske borze ter drugimi veljavnimi predpisi.

Izjava o upravljanju družbe je sestavni del letnega poročila za leto 2018 in je dostopna tudi na spletni strani družbe www.unior.si najmanj pet let od njene objave.

Sistem vodenja in upravljanja UNIOR d.d. zagotavlja usmerjanje in omogoča nadzor nad družbo in njenimi odvisnimi družbami. Določa razdelitev pravic in odgovornosti med organi upravljanja; postavlja pravila in postopke za odločanje glede korporativnih zadev družbe; zagotavlja okvir za postavljanje, doseganje in spremljanje uresničevanja poslovnih ciljev ter uveljavlja vrednote, načela in standarde poštenega ter odgovornega odločanja in ravnanja v vseh vidikih našega poslovanja.

Sistem vodenja in upravljanja je sredstvo za doseganje dolgoročnih strateških ciljev družbe in način, s katerim uprava in nadzorni svet družbe UNIOR d.d. izvajata odgovornost do delničarjev in drugih deležnikov družbe. Vizija in cilj UNIOR d.d. ter njenih odvisnih družb so uvajanje sodobnih načel vodenja in upravljanja ter kar najpopolnejša skladnost z naprednimi domačimi in tujimi praksami.

Pojasnila v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah

Družba UNIOR d.d., na osnovi 5. odstavka 70. člena Zakona o gospodarskih družbah, ki določa minimalne vsebine izjave o upravljanju, podaja naslednja pojasnila:

1. Opis glavnih značilnosti sistemov notranjih kontrol in upravljanja tveganj v družbi v povezavi s postopkom računovodskega poročanja.

Družba UNIOR d.d. upravlja s tveganji in izvaja postopke notranjih kontrol na vseh ravneh. Namen notranjih kontrol je zagotavljanje točnosti, zanesljivosti, transparentnosti in preglednosti vseh procesov ter obvladovanje tveganj, ki so povezana z računovodskim poročanjem. Obenem sistem notranjih kontrol vzpostavlja mehanizme, ki preprečujejo neracionalno rabo premoženja in stroškovno učinkovitost.

Sistem notranjih kontrol vključuje postopke, ki zagotavljajo, da:

- so poslovni dogodki evidentirani na osnovi verodostojnih knjigovodskih listin, na osnovi katerih so poslovni dogodki evidentirani točno in pošteno ter dajejo jamstvo, da družba pošteno razpolaga s svojim premoženjem,
- so poslovni dogodki evidentirani in računovodski izkazi izdelani v skladu z veljavno zakonodajo,
- se prepreči oziroma pravočasno zazna morebitna nepooblaščen pridobitev, uporaba in razpolaganje s premoženjem družbe, ki bi imela pomemben vpliv na računovodske izkaze.

Notranjo kontrolo v družbi izvajajo vsi zaposleni v družbi, posebej še zaposleni v sektorjih financ in računovodstva ter kontrolinga, ki sta odgovorna za vodenje poslovnih knjig ter izdelavo računovodskih izkazov v skladu z veljavnimi računovodskimi, davčnimi in drugimi predpisi. Ustreznost delovanja notranjih kontrol v okviru informacijskega sistema letno preverjajo

pooblaščenim zunanji revizorji. V družbi je organizirana tudi služba notranje revizije, ki je prav tako odgovorna za preverjanje delovanja sistema notranjih kontrol.

2. Pomembno neposredno in posredno lastništvo vrednostnih papirjev družbe v smislu doseganja kvalificiranega deleža, kot ga določa zakon, ki ureja prevzeme.

Podatke o doseganju kvalificiranega deleža, kakršnega določa Zakon o prevzemih, sproti objavljamo v sistemu elektronskega obveščanja Ljubljanske borze in posredujemo Agenciji za trg vrednostnih papirjev. Imetnik kvalificiranega deleža, ki ga določa Zakon o prevzemih družbe UNIOR d.d., je na dan 31.12.2018 SDH, d.d. z lastniškim deležem 1.119.079 delnic oz. 39,4 odstotkov.

3. Pojasnila o vsakem imetniku vrednostnih papirjev, ki zagotavljajo posebne kontrolne pravice.

Posamični delničarji družbe UNIOR d.d. nimajo posebnih kontrolnih pravic na podlagi lastništva delnic družbe.

4. Pojasnila o vseh omejitvah glasovalnih pravic.

Delničarji družbe UNIOR d.d. nimajo omejitev za izvajanje glasovalnih pravic.

5. Pravila družbe o imenovanju ter zamenjavi članov organov vodenja ali nadzora in spremembah statuta.

Pravila družbe ne urejajo posebej imenovanja ter zamenjave članov organov vodenja ali nadzora ter spremembe statuta. V celoti uporabljamo veljavno zakonodajo.

6. Pooblastila članov posloводства, zlasti pooblastila za izdajo ali nakup lastnih delnic.

Družba UNIOR d.d. v letu 2018 ni imela pooblastila za izdajo ali nakup lastnih delnic.

7. Delovanje skupščine družbe in njene ključne pristojnosti.

Skupščina delničarjev se je v letu 2018 sestala enkrat. Pristojnosti skupščine in pravice delničarjev so navedene v zakonu in se uveljavljajo na način, kakršnega določata statut družbe, poslovnik skupščine in predsedujoči skupščine. Potek glasovanja na skupščini delniške družbe UNIOR je podrobneje pojasnjen v Letnem poročilu 2018 v poglavju 9.4 Skupščina.

8. Podatki o sestavi in delovanju organov vodenja ali nadzora ter njihovih komisij.

Celovita predstavitev organov vodenja in nadzora ter njihovih komisij je opisana v Letnem poročilu 2018 v poglavju 9 Korporacijsko upravljanje.

9. Opis politike raznolikosti, ki se izvaja v zvezi z zastopanostjo v organih vodenja in nadzora družbe.

Posebne politike raznolikosti v skladu s 70. členom ZGD-1 v zvezi z zastopanostjo v organih vodenja ali nadzora družba sicer formalno ni sprejela, vendarle pa vse postopke imenovanja članov v te organe izvaja skladno z ZGD-1, Poslovnikom o delu nadzornega sveta in Slovenskim kodeksom upravljanja javnih delniških družb, tako da so zagotovljene enake možnosti vsem kategorijam v vseh postopkih kadrovanja. Ne glede na to, da družba nima politike raznolikosti, ki bi se izvajala v zvezi z zastopanostjo v organih vodenja ali nadzora družbe glede vidikov, kot so npr. spol, starost ali izobrazba, sta organa vodenja in nadzora sestavljena na način, da zagotavljata komplementarnost znanja in izkušenj članov ter heterogenost sestave.

Sestava uprave in nadzornega sveta ter višina njihovih prejemkov

Sestava uprave in organiziranost uprave družbe je predstavljena v poglavju 9.1 Letnega poročila 2018, skladno s Prilogo C Kodeksa pa je prikazana v spodnji tabeli.

Ime in priimek (spol, državljanstvo, letnica rojstva)	Funkcija	Prvo imenovanje na funkcijo	Zaključek funkcije / mandata	Izobrazba	Članstvo v organih nadzora z družbo nepovezanih družb
Darko Hrastnik (moški, slovensko, 1964)	predsednik uprave	17.08.2012	31.05.2019	univ. dipl. inž. metal. in mater.	-
Branko Bračko (moški, slovensko, 1967)	član uprave	15.11.2012	14.11.2022	univ. dipl. inž. str.	član nadzornega sveta Stanovanjsko podjetje Konjice d.o.o.

Nadzorni svet, njegova sestava, člani in komisije so predstavljeni v poglavju 9.3 Letnega poročila 2018, sestava v skladu s Prilogo C Kodeksa pa v naslednji tabeli.

Ime in priimek (spol, državljanstvo, letnica rojstva)	Funkcija	Prvo imenovanje na funkcijo	Zaključek funkcije	Predstavniki kapitla / zaposlenih	Udeležba na sejah NS	Izobrazba	Neodvisnost po 23. členu Kodeksa	Obstoje nasprotja interesov	Članstvo v organih nadzora z družbo nepovezanih družb	Članstvo v komisijah	Predsednik / član	Udeležba na sejah komisij
Branko Pavlin (moški, slovensko, 1950)	predsednik NS	13.12.2013	12.12.2021	predstavniki kapitla	6/6	magister pokrovenja	DA	NE	predsednik nadzornega odbora Stanovskega združenja nadzornikov	kadrovska komisija	namestnik predsednika	5/5
Simona Razvornik Škofič (ženska, slovensko, 1971)	namestnica predsednika NS	13.12.2017	12.12.2021	predstavniki kapitla	5/6	univ. dipl. ekon.	DA	NE	-	revizijska komisija	predsednica	8/8
Jože Golobič (moški, slovensko, 1973)	član NS	13.12.2017	12.12.2021	predstavniki kapitla	6/6	univ. dipl. prav.	DA	NE	član NS Elektro Maribor, d.d.	kadrovska komisija	predsednik	5/5
Rajko Stankovič (moški, slovensko, 1968)	član NS	13.12.2017	12.12.2021	predstavniki kapitla	6/6	všiji upravni delavec	DA	NE	član NS in revizijske komisije Žito d.o.o.	revizijska komisija	namestnik predsednice	8/8
Boris Brdnik (moški, slovensko, 1972)	član NS	13.12.2017	12.12.2021	predstavniki zaposlenih	6/6	dipl. opr. medež.	DA	NE	-	kadrovska komisija	član	5/5
Saša Artnak (ženska, slovensko, 1986)	članica NS	13.12.2017	12.12.2021	predstavniki zaposlenih	6/6	dipl. ekon.	DA	NE	-	revizijska komisija	član	7/8

Ime in priimek (spol, državljanstvo)	Komisija	Udeležba na sejah	Izobrazba	Članstvo v organih nadzora z družbo nepovezanih družb
Blanka Vezjak (ženska, slovensko)	revizijska komisija	7/8	magistra ekonomskih znanosti	članica revizijske komisij Skupna d.d. Ljubljana članica revizijske komisije SID - Prva kreditna zavarovalnica d.d. Ljubljana

Plačila upravi in članom nadzornega sveta skladno s Prilogo C Kodeksa so prikazana v nadaljevanju, podrobneje pa so predstavljena v poglavju 9.5 Letnega poročila 2018.

(v EUR)	Funkcija	Fiksni prejemek	Variabilni prejemek	Odloženi prejemek	Skupaj bruto
Darko Hrastnik	predsednik uprave	151.450	49.141	0	200.591
Branko Bračko	član uprave	139.450	45.209	0	184.659

(v EUR)	Funkcija	Plačilo za op. funkcije	Sejnine	Skupaj bruto
Branko Pavlin	predsednik NS	14.155	3.053	17.208
Simona Razvornik Škofič	član NS	11.489	3.926	15.415
Jože Golobič	član NS	10.692	3.160	13.852
Rajko Stankovič	član NS	9.870	4.137	14.007
Saša Artnak	član NS	9.817	3.052	12.869
Boris Brdnik	član NS	9.817	2.449	12.266
Blanka Vezjak	član komisije NS	1.806	1.616	3.422

Izjava o spoštovanju Kodeksa upravljanja javnih delniških družb

Uprava in nadzorni svet družbe UNIOR Kovaška industrija d.d. izjavljata, da družba spoštuje določbe Kodeksa upravljanja javnih delniških družb z dne 27.10.2016, ki se je začel uporabljati s 1.1.2017 (v nadaljevanju: Kodeks), z nekaterimi odstopanji, ki ne posegajo v dobro prakso upravljanja in ki so pojasnjena v tej izjavi.

Izjava o skladnosti z določbami Kodeksa je sestavni del letnega poročila za leto 2018 in je dostopna tudi na spletni strani družbe www.unior.si najmanj pet let od njene objave.

Kodeks je objavljen na spletni strani Ljubljanske borze, d.d., www.ljse.si.

Izjava se nanaša na obdobje poslovnega leta 2018, to je od 1.1.2018 do 31.12.2018. Od zaključka poslovnega leta do objave izjave ni prišlo do sprememb na področju upravljanja družbe.

Uprava in nadzorni svet družbe v nadaljevanju podajata pojasnila k odstopanjem od posameznih določb Kodeksa:

- Določba 1: Družba deluje v skladu z osnovnim ciljem, to je dolgoročnim in vzdržnim maksimiranjem vrednosti družbe in drugimi cilji, kot sta dolgoročno ustvarjanje vrednosti za delničarje in upoštevanje socialnih in okoljskih vidikov z namenom zagotavljanja trajnostnega razvoja družbe, čeprav tega nima navedeno v Statutu družbe.
- Določba 4: Posebne politike raznolikosti v zvezi z zastopanostjo v organih vodenja ali nadzora družba – uprava skupaj z nadzornim svetom sicer formalno ni sprejela, vendarle pa vse postopke imenovanja članov v te organe izvaja skladno z ZGD-1, Poslovníkom o delu nadzornega sveta in Kodeksom, tako da so zagotovljene enake možnosti vsem kategorijam v vseh postopkih kadrovanja. Ne glede na to, da družba nima politike raznolikosti, ki bi se izvajala v zvezi z zastopanostjo v organih vodenja ali nadzora družbe glede vidikov, kot so npr. spol, starost ali izobrazba, sta organa vodenja in nadzora sestavljena na način, da zagotavljata komplementarnost znanja in izkušenj članov ter heterogenost sestave.
- Določba 8.1: Družba v primeru obvestila institucije ali posameznika, ki namerava organizirano zbirati pooblastila za skupščino, o organiziranem zbiranju pooblastil za skupščino zagotavlja javno objavo informacij o tem in sicer seznam pooblaščenecv in njihove kontaktne podatke, roke za zbiranje in obrazec pooblastila, ne objavlja pa stroškov, ki so družbi nastali v povezavi z organiziranim zbiranjem pooblastil.
- Določba 9: Pri sestavi in imenovanju nadzornega sveta se ne upošteva Politika raznolikosti, ker Politika raznolikosti ni sprejeta, kar je pojasnjeno v Določbi 4 (2. alineja tega poglavja).
- Določba 10: Pri postopku izbire kandidatov za člane nadzornega sveta se ne sledi Politiki raznolikosti, ker Politika raznolikosti ni sprejeta, kar je pojasnjeno v Določbi 4 (2. alineja tega poglavja). Prav tako niso upoštevani vsi pogoji navedeni v točki 10.1, predvsem stopnja izobrazbe in pridobljene listine, s katerimi se dokazuje specializirana strokovna usposobljenost za članstvo v nadzornem svetu.
- Določba 14: Nadzorni svet v poslovnem letu 2018 ni izvedel postopka samoocenjevanja skladno s to določbo Kodeksa. Sistem vrednotenja učinkovitosti dela nadzornega sveta in komisij nadzornega sveta je v pripravi. Na samih sejah nadzornega sveta pa člani ugotavljajo

učinkovitost svojega dela, prav tako zahtevajo od komisij nadzornega sveta poročilo o delu za posamezno sejo komisije nadzornega sveta.

- Določba 28.3: Družba ne zagotavlja javnih objav sporočil v tujem jeziku, ki se običajno uporablja v mednarodnih finančnih krogih, ampak zagotavlja javne objave samo v slovenskem jeziku ker je uvrščena v standardno kotacijo Ljubljanske borze, ki tega ne predpisuje.
- Določba 29.9: Družba v letu 2018 na svoji spletni strani ni zagotavljala javne objave poslovnikov svojih organov (vodenja, nadzora in skupščine), so pa bili poslovnik, vsem uporabnikom, za njihovo delo na razpolago, prav tako je poslovnik o delu skupščine na razpolago na vsaki seji skupščine.

Izjava o nefinančnem poslovanju

Družba UNIOR d.d., na osnovi 70.c člena Zakona o gospodarskih družbah podaja Izjavo o nefinančnem poslovanju.

Izjava o nefinančnem poslovanju je sestavni del letnega poročila za leto 2018 in je dostopna tudi na spletnih strani družbe www.unior.si najmanj pet let od njene objave.

Družba UNIOR d.d. je obvladujoča družba v dinamični Skupini UNIOR, ki skupaj z odvisnimi in pridruženimi podjetji deluje v 18 državah sveta, svoje proizvode in storitve pa prodaja na vseh kontinentih. Več o poslovnem modelu družbe je zapisano v poglavju 3 Predstavitev družbe, poglavju 4 Programi in dejavnosti družbe ter poglavju 6 Najpomembnejši trgi in kupci Letnega poročila 2018.

Politika upravljanja je zapisana v dokumentu Politika korporativnega upravljanja gospodarske družbe UNIOR, ki opredeljuje glavne dejavnike za delovanje družbe in je javno objavljena na spletni strani družbe (<https://www.unior.si/skupina/o-skupini-unior/korporativno-upravljanje/vodstvo-druzbe>) in predstavlja zavezo za nadzorni svet, upravo ter vodstveno, vodilno osebje in zaposlene za sedanje in prihodnje delovanje. Skrb za varovanje okolja je prilagojena zahtevam mednarodnega standarda ISO 14001, katerega ima družba pridobljenega. Kakovost izdelkov in storitev je vedno tista, ki nagrajuje zato stremimo k vrhunski kakovosti za naše kupce in poslovne partnerje, ki so je vedno deležni. Naš cilj so nadzorovani vrhunski rezultati, zaradi katerih imamo v sistemu na vseh področjih delovanja – od vodenja, prodaje, razvoja, nabave do proizvodnje, logistike, procesov, učinkovitosti in uspešnosti – uvedene in certificirane naslednje sisteme ISO 9001, IATF 16949, VDA 6.4. ter OHSAS 18001. V družbi smo skrb za zaposlene tesno vpletli v vsa naša poslovna načrtovanja. Kot največji zaposlovalec v regiji in eden večjih v državi ter kot gospodarski subjekt, ki bistveno prispeva in oblikuje tukajšnje življenje, se namreč zavedamo, da z vlaganjem v zaposlene ne izkazujemo le odgovornosti do sodelavcev, temveč tudi odgovornost do širšega okolja, kar dokazujemo z v letu 2017 pridobljenim osnovnim certifikatom Družini prijazno podjetje. V družbi se zavedamo socialnega dialoga, zato so pri sprejemanju predpisov, ki urejajo pravice, obveznosti in odgovornosti delavcev skladno z veljavno zakonodajo vključeni tako Svet delavcev kot reprezentativni Sindikati v družbi.

Skrbni pregledi na vseh področjih se izvajajo kot sestavni deli vseh sistemov, ki jih obvladujemo v družbi. Vodje procesov v družbi pripravijo poročila o delovanjih, ki se predstavijo vodstvu družbe na rednih periodičnih sestankih, ki so najmanj kvartalno. Na teh vodstvenih pregledih se preverijo rezultati in uspešnost posameznih področij in iz tega pregleda izhajajo tudi posamezni sklepi, ki obravnavajo spremembe in težijo k nenehnemu izboljševanju celotnega sistema.

Tveganj v poslovanju družbe se več kot zavedamo, zato vsem tveganjem v družbi posvečamo posebno skrb. Oblikovan je Odbor za obvladovanje tveganj, določeni so skrbniki posameznih tveganj v skladu z vzpostavljenim registrom tveganj. Več o tveganjih je navedeno v Letnem poročilu 2018 v poglavju 9.8 Upravljanje s tveganji.

Pri svojem delovanju upoštevamo poslovno etiko ter gradimo organizacijsko kulturo, ki spodbuja zakonito, transparentno in etično ravnanje vseh zaposlenih v družbi. Zaradi tega imamo vzpostavljen sistem kontrole prevar v družbi UNIOR d.d. in s strani uprave družbe imenovano pooblaščen osebo. Sprejeli smo Etični kodeks podjetja UNIOR d.d., ki je bil predstavljen vsem zaposlenim in so ga v pisni obliki vsi zaposleni tudi prejeli. V njem so na enem mestu zapisani osnovni etični standardi ravnanja v družbi skupaj z zavezami zaposlenih za zagotavljanje odličnosti, odgovornosti in preglednosti. Spoštujemo kulture družbe na vseh ravneh, upoštevamo človekove pravice in spoštljivo ravnamo z vsakim posameznikom, ter kot velik delodajalec zagotavljamo pravične, varne in zdrave delovne razmere za vse zaposlene. Za preprečevanje koruptivnih dejanj in podkupovanj imamo sprejeta pravila, ki so zapisana v Pravidniku o poslovnih darilih, Politiki etičnih standardov in Pravidniku o preprečevanju in odkrivanju prevar. Za morebitne primere prepoznanja prevar, kraj, konfliktov interesov in drugih za družbo škodljivih ravnanj imamo na voljo brezplačno anonimno telefonsko številko ter splošni e naslov, ki sta vsem na razpolago neomejeno.

Ključne nefinančne kazalnike uspešnosti spremljamo z raziskavami in merjenji organizacijske klime in zadovoljstva zaposlenih v družbi UNIOR d.d., skrbimo za redno in dobro komunikacijo z vsemi zaposlenimi, usposabljanje in izobraževanje vseh zaposlenih ter imamo pridobljen certifikat družini prijazno podjetje. Odnos do vseh deležnikov družbe pa je podrobno predstavljen v poglavju 8 Družbena odgovornost Letnega poročila 2018.

Zreče, 25. marec 2019

Predsednik uprave
Darko Hrastnik

Član uprave
Branko Bračko

Predsednik nadzornega sveta
mag. Branko Pavlin

9.8 Upravljanje s tveganji

Upravljanje s tveganji smo v družbi Unior razvili in uvedli v poslovne procese v skladu s smernicami in zahtevami sistema vodenja kakovosti. Odbor za obvladovanje tveganj in skrbniki tveganj redno spremljajo izpostavljenost tveganjem, načrtujejo in izvajajo ukrepe za njihovo blaženje ter načrtujejo in spremljajo izvedbo potencialov za izboljšanje, ki še dodatno prispevajo k njihovem obvladovanju. Vzpostavili smo register tveganj, v katerem so opisi in značilnosti za vsako od prepoznanih tveganj. Pristop pri obvladovanju tveganj je različen za različna tveganja, toda namen ukrepov je znižati vsakega od njih na najnižjo možno raven v skladu z razpoložljivimi viri.

V nadaljevanju podrobneje predstavljamo tveganja, ki v tem času predstavljajo večjo izpostavljenost:

POSLOVNA TVEGANJA

Področje tveganja	Opis tveganja	Način obvladovanja	Izpostavljenost
kadrovsko področje ali zaposleni	Tveganje pomanjkanja zagotavljanja ključnega in strokovno usposobljenega kadra za določena delovna mesta	Sprejeta in potrjena je politika za pridobivanje in zadržanje kadra. Izvajajo se razne aktivnosti s ciljem odprave tveganja, uvedlo se je kvartalno oziroma mesečno poročanje za program Odkovki.	visoka
lastniška struktura	Tveganje spremembe lastniške strukture lahko omogoči odpravljanje slabosti in izkoriščanje priložnosti ali pa povzroči nevarnosti.	Sodelovanje v okviru možnosti v postopku prodaje, komuniciranje med deležniki, pravno varovanje interesov in simulacije poslovanja.	zmerna
prodaja in trženje	Tveganje prodajnih trgov in ustreznosti trženjskih procesov	Pravočasno odzivanje na spremenjene tržne razmere, prilagajanje ponudbe, novi tržni kanali in strategije, diferenciacija in diverzifikacija.	zmerna
varstvo okolja	Povišana raven hrupa v okolju	Izvedba ukrepov v skladu s Projektom zniževanja hrupa v okolju in aktivno sodelovanje z okoljčani.	zmerna

TVEGANJA, POVEZANA S POMANJKANJEM USTREZNEGA KADRA

Na področju zaposlovanja se srečujemo s težavo zagotavljanja ustreznega kadra za določena delovna mesta, tukaj gre predvsem za deficitarne poklice tehnične stroke. V okviru tveganja obravnavamo tudi fluktuacijo tega kadra. Rast poslovanja in tržne razmere so začele presegati zmožnost zaposlovanja ustrezne delovne sile izključno iz Slovenije, predvsem za program Odkovki, zato smo v letu 2018 nadaljevali z zaposlovanjem tujcev. Za omilitev tveganja so uvedene tudi številne aktivnosti promocije deficitarnih poklicev (štipendiranje, sodelovanje na kariernih sejmih, razširjeno oglaševanje prostih delovnih mest), aktivnosti na področju razvoja kadrov (poslovne šole,

ocenjevanje 360, sistem nagrajevanja, uvajanje kompetenčnega modela, uvajanje mentorstva, izboljšanja organizacijske klime, upravljanje s štipendisti) ter uvajanje izboljšav na področju pogojev dela. V primeru, da bi se število novih kadrovskih potreb še povečevalo, se bodo zaradi pomanjkanja kadrov na trgu dela povečali stroški dela. Le z dodatnim stimulativnim nagrajevanjem bomo lahko obdržali in si zagotovili nov ustrezen kader.

TVEGANJE SPREMEMB LASTNIŠKE STRUKTURE

Tveganje se nanaša na napovedano spremembo večine lastnikov delnic, saj utegne odločilno vplivati na strateške usmeritve poslovanja podjetja. Gre za poslovni delež delničarjev, ki bi jih utegnili prodati ob ugodni ponudbi cene delnic ali pa ob prevzemni ponudbi novih potencialnih lastnikov. Tveganje lahko omilimo v okviru zakonsko dovoljenega sodelovanja z novimi potencialnimi lastniki, primernim komuniciranjem z deležniki ter simulacijo načrtovanja scenarijev. V primeru, da bo zamenjalo lastništvo delnic več kot 50 odstotkov lastnikov, bodo lahko novi lastnik/i vplivali na strateške usmeritve podjetja. Če se bodo izšle v pozitivne učinke za družbo, ne vidimo nevarnosti, v nasprotnem primeru pa.

TVEGANJA PRODAJE IN TRŽENJA

Unior ima široko razvejano prodajno-distribucijsko mrežo za prodajo ročnega orodja, saj prodajamo svoje proizvode v več kot 100 držav po vsem svetu. Tovrstna razpršenost in različnost geopolitičnih in makroekonomskih razmer ter pravnega, kulturnega in podjetniškega okolja nakazuje tudi na različna prodajna tveganja. Ocenjujemo, da so ključne konkurenčne prednosti Uniorjevih procesov in proizvodov ustrezna cena, kakovost, fleksibilnost in inovativnost. Pozornost namenjamo obstoječim kupcem in tržiščem, saj z njimi gradimo dolgoročna razvojna partnerstva. Sočasno se usmerjamo k morebitnim novim kupcem in tržiščem, kar zahteva drugačen pristop in pogled na tveganja. Glede na veliko odvisnost od trga avtomobilov s pogonom na motorje z notranjim izgorevanjem, posebno pozornost namenjamo razvoju tega trga in potencialno množični uporabi električnih avtomobilov, ki bi lahko vplivalo na povpraševanje po odkovkih povezanih z motorji na notranje izgorevanje. Tveganje blažimo s pestrostjo palete proizvodov, iskanju priložnosti izven segmenta avtomobilske industrije ter sorazvoju proizvodov s kupci. Odzivamo se na trende na področju galvanskih zaščit na ročnem orodju. Spremljamo tudi dogajanja v povezavi z globalnim gospodarstvom, gospodarskimi razmerami v Evropski uniji ter morebitno novo gospodarsko krizo.

TVEGANJE POVIŠANE RAVNI HRUPA V OKOLJU

Družba Unior ima izdelan Projekt zniževanja hrupa v okolju in Program ravnanja z okoljem v sklopu katerih odpravljamo in zmanjšujemo hrup in druge vplive na okolje. Redno spremljamo okoljsko zakonodajo in izvajamo ukrepe za zniževanje nivoja hrupa v okolju. Pri iskanju rešitev aktivno sodelujemo z okoličani in lokalno skupnostjo. V primeru pritožb okoličanov le-te skrbno obravnavamo.

OPERATIVNA TVEGANJA

Področje tveganja	Opis tveganja	Način obvladovanja	Izpostavljenost
zaposleni	Tveganje nastanka nezgod ali poškodb na delovnem mestu; tveganja povezana z nenačrtovano večjo odsotnostjo zaposlenih	Usposabljanja, izvedba ukrepov na osnovi ocene tveganja delovnega mesta, uvedba in certifikacija sistema vodenja varnosti in zdravja pri delu OHSAS 18001.	zmerna
Informacijska tehnologija in sistemi	Obvladovanje in varovanje podatkov ter informacij	Izdelava ocene tveganja, dosledno upoštevanje varnostnih politik, fizične omejitve dostopa do prostorov ITS in podatkovnega centra, varovanje komunikacijskih in informacijskih povezav.	zmerna

TVEGANJA, POVEZANA S POŠKODBAMI ZAPOSLENIH NA DELOVNEM MESTU

Področje varnosti in zdravja pri delu ocenjuje verjetnost nastanka nezgod ali poškodb na delovnem mestu z lastno metodologijo. Tveganja se ocenjujejo obdobjno in jih s primernimi preventivnimi ukrepi znižujemo. V letu 2018 smo na področju preventive izvajali aktivnosti iz Programa in promocije zdravja pri delu. Cilji programa so bili zmanjšanje nezgod pri delu, nadzor dosledne uporabe zaščite sluha, izboljšanje delovnih pogojev, zmanjšanje bolniške odsotnosti in skrb za zdrav življenjski slog z aktivnostmi. Pristopili smo projektu Stop nezgodam ter uvedli in certificirali sistem vodenja varnosti in zdravja pri delu OHSAS 18001. Posebno pozornost namenjamo tudi tveganjem, ki nastajajo pri uporabi nevarnih snovi in morebitnih nesreč zaradi tega. Pri tem prav tako izvajamo več sistemskih ukrepov za preprečevanje le-teh. Vsi ti ukrepi pripomorejo k izboljšanju zavedanja o možnostih nastanka in preprečevanju poškodb in zdravstvenih okvar na delovnem mestu. Pristopili smo k izobraževanju in svetovanju iz področja ergonomije z zunanjim strokovnjakom. V ta namen smo usposobili določeno število oseb, ki so podučeni o metodah in so usposobljene za strokovno pomoč iz ergonomije. Z nižanjem/višanjem števila poškodb na delovnem mestu, se nam lahko niža/viša tudi odstotek odsotnosti iz dela zaradi tega razloga. Zaradi večanja števila poškodb se nam lahko višajo tudi odškodninski zahtevki.

TVEGANJA PREKINITVE V RAZPOLOŽLJIVOSTI INFORMACIJSKIH VIROV

Informacijska tehnologija in sistemi s svojimi storitvami ponuja jasne in celovite odgovore na strateška vprašanja ter izzive za prihodnost, vezane na področje informacijske tehnologije. Trenutno izvajamo ukrepe za zagotavljanje IT varnosti z organizacijskimi in tehničnimi ukrepi. Organizacijski ukrepi se nanašajo na varnostne politike, omejitev dostopa do podatkovnega centra, izobraževanje zaposlenih v sektorju ITS in uporabnikov. Tehnični ukrepi pa obsegajo: požarno pregrado, ločitev dostopa krajevnega omrežja in interneta, VPN dostop za poslovne partnerje, VPN dostop za zaposlene, ločitev omrežij, varovanje poštnega strežnika, varovanje delovnih postaj in varovanje LAN omrežja. V prihodnje načrtujemo še dodatne organizacijske in tehnične ukrepe ter druge morebitne ukrepe glede na potrebe poslovnega okolja, ki ga podpiramo.

FINANČNA TVEGANJA

Področje tveganja	Opis tveganja	Način obvladovanja	Izpostavljenost
kreditno tveganje	Tveganje neplačila kupcev in nastanka finančnih izgub iz naslova neizpolnjevanja obveznosti (plačil) s strani nasprotne stranke kupca	Načrtovanje denarnega toka, pravočasna izterjava zapadlih terjatev, zavarovanje terjatev, faktoring, obvladovanje stroškov in obratnih sredstev in spremljanje kazalnikov.	nizka
spmembe obrestnih mer	Tveganje finančne izgube zaradi neugodnega gibanja obrestnih mer	Obvladovanje poslovnih načel financiranja, upoštevanje zlatega bilančnega pravila: dolgoročne naložbe financiramo z dolgoročnimi viri, dnevno spremljanje, razpršenost zunanjih virov financiranja, spremljanje sprememb v zunanjem okolju, obrestna zamenjava, razpršenost dospelosti obveznosti in obvladovanje stroškov.	nizka
likvidnostno tveganje	Možnost pomanjkanja likvidnih sredstev za servisiranje poslovnih in finančnih obveznosti in njihovo poravnavo v dogovorjenih rokih	Redno načrtovanje potreb po likvidnih sredstvih, ustvarjena likvidnostna rezerva, neizkoriščeno revolving posojilo, obvladovanje stroškov	nizka

KREDITNO TVEGANJE

Kreditna tveganja obvladujemo z rednim nadziranjem poslovanja in finančnega stanja vseh novih in obstoječih poslovnih partnerjev, z omejevanjem izpostavljenosti do posameznih poslovnih partnerjev in z aktivnim procesom izterjave terjatev. Spreminjajoče se makroekonomsko okolje vpliva na naše stranke, saj lahko povzroči spremembe v njihovi boniteti in plačilni sposobnosti. Zato v družbi, kljub skrbnemu upravljanju s terjatvami obstaja verjetnost zamud pri plačilih kupcev oziroma celo njihova nesposobnost plačila. Z rednim spremljanjem odprtih in zapadlih terjatev do kupcev, starostne strukture terjatev in gibanja povprečnih plačilnih rokov kreditno izpostavljenost družbe ohranjamo v sprejemljivih okvirih. Terjatve do vseh kupcev, razen povezanih družb, pa imamo od 1.10.2014 dalje tudi zavarovane pri zavarovalnici. Kreditna tveganja pozorno spremljamo na vseh delih poslovanja.

TVEGANJE SPREMEMB OBRESTNIH MER

Sprememba obrestnih mer lahko znatno zmanjšajo gospodarske koristi družbe, tako da stalno spremljamo gibanja referenčnih obrestnih mer na trgu. Tveganje ocenjujemo kot nizko, v zadnjih letih je prisotno stabilno nizko stanje referenčnih obrestnih mer. V družbi smo s konzorcijem bank dosegli, da se obrestne marže do leta 2023 oblikujejo po maržni lestvici skladno z uspešnostjo poslovanja Skupine UNIOR, kar predstavlja v prihodnjih obdobjih poslovanja ugoden vpliv na uspešnost poslovanja. V mesecu decembru 2017 pa smo kreditno izpostavljenost v višini 47,5 milijonov evrov, kar predstavlja del kredita B, ki zapade leta 2023, za obdobje petih let zaščitili z obrestno zamenjavo. S tem je tveganje porasta obrestnih mer zmanjšano. Tveganje porasta obrestnih mer je prikazano v spodnji tabeli.

Stanje obveznosti vezanih na posamezno variabilno obrestno mero v letu 2018

v (EUR)	Višina obveznosti	Višina obr.	Hipotetični porast obrestnih mer		
	31.12.2018	mere v %	za 15%	za 50%	za 100%
Vrsta obrestne mere					
3 mesečni EURIBOR	89.850.017	-0,3090	41.645	138.818	277.636
6 mesečni EURIBOR	15.667.645	-0,2370	5.570	18.566	37.132
Skupni učinek	105.517.662		47.215	157.384	314.768

Stanje obveznosti vezanih na posamezno variabilno obrestno mero v letu 2017

v (EUR)	Višina obveznosti	Višina obr.	Hipotetični porast obrestnih mer		
	31.12.2017	mere v %	za 15%	za 50%	za 100%
Vrsta obrestne mere					
3 mesečni EURIBOR	92.214.228	-0,3290	45.508	151.692	303.385
6 mesečni EURIBOR	17.072.438	-0,2710	6.940	23.133	42.266
Skupni učinek	109.286.666		52.448	174.825	345.651

LIKVIDNOSTNO TVEGANJE

Tveganje plačilne sposobnosti zajemajo tveganja, povezana s pomanjkanjem razpoložljivih finančnih virov in posledično z nesposobnostjo družbe, da v dogovorjenih rokih poravnava svoje obveznosti. Plačilna sposobnost je v veliki meri odvisna od učinkovitega upravljanja z denarjem in dinamiko investiranja. V družbi upravljamo tveganje plačilne sposobnosti s spremljanjem in centraliziranim uravnavanjem likvidnosti sredstev (terjatev in zalog), obveznosti do virov sredstev in denarnih tokov iz poslovanja in naložbenja. Veliko pozornosti namenjamo pripravi in spremljanju načrta denarnih tokov. Uspešno načrtovanje nam omogoča optimalno upravljanje morebitnih kratkoročnih presežkov ali primanjkljajev likvidnih sredstev – kratkoročno neuravnoteženost uravnavamo s črpanjem odobrene revolving kreditne linije pri sindikatu poslovnih bank. To poleg denarja na računu pomeni tudi likvidnostno rezervo družbe.

TVEGANJE SKLADNOSTI

Področje tveganja	Opis tveganja	Način obvladovanja	Izpostavljenost
skladnost	Tveganje zakonodajnih in davčnih sprememb	Redno spremljanje predlogov sprememb zakonodaje in predpisov, kontrole upravljanja in investicij.	zmerna

TVEGANJE SKLADNOSTI ZAKONODAJNIH IN DAVČNIH SPREMOMB

Zakonodajno tveganje nastopi, ko družba ne zagotovi zakonsko predpisanih zahtev. Tveganje skladnosti z zakonskimi določbami, davki, prispevki, je tveganje za nastanek zakonskih ali ureditvenih sankcij, bistvene finančne izgube ali izgube ugleda, ki ga lahko podjetje utрпи zaradi nespoštovanja zakonov, predpisov, pravil, povezanih organizacijskih standardov in kodeksov ravnanja, ki veljajo za podjetje in njegove dejavnosti. Tveganje ocenjujejo kot zmerno, to dosegamo z rednim spremljanjem predlogov sprememb zakonodaje in predpisov, ter uvajanjem ustreznih internih aktov. Za kar skrbita sektor FRS in pravna služba ob pomoči tudi zunanjih sodelavcev.

10 Poslovno poročilo

10.1 Razmere v gospodarstvu in avtomobilski industriji

Po spodbudni gospodarski rasti v prvi polovici leta 2018 se svetovna gospodarska rast počasi umirja. Negotovost je skupni imenovalac globalnih trendov, kar znižuje poslovne investicije, šibi zaupanje potrošnikov v nakupe trajnih in poltrajnih sredstev (vozil, nepremičnin) ter deluje nespodbudno na svetovno trgovino. Trgovinske vojne oziroma pogajanja, ki so v teku med ZDA in EU, ter ZDA in Kitajsko, povzročajo vrsto nezaželenih učinkov, ki imajo predvsem negativen vpliv na obnašanje svetovnih multinacionalk, ki so odvisne od hitrega in cenovno konkurenčnega delovanja nabavno-prodajne verige.

Bruto družbeni produkt v Evropski uniji se je po ocenah Eurostata v celotnem letu 2018 povečal za 1,9 odstotka, medtem ko se je v območju evra okrepil za 1,8 odstotka, kar je bila nižja rast kot v preteklem letu (2,4 odstotka). Nemčija, ki je slovenska najpomembnejša zunanjetrgovinska partnerica, je v letu 2018 zabeležila 1,4-odstotno rast BDP, kar predstavlja 0,8 odstotne točke nižjo rast kot v letu 2017.

Gospodarska rast v Sloveniji je v letu 2018 znašala 4,5 odstotke, kar bilo nekoliko manj kot v predhodnem letu (4,9 odstotke), kljub temu pa je bila precej presežena rast povprečja Evropske unije, s čimer se je že peto leto zapored znižal zaostanek za povprečjem EU.

Makroekonomski kazalniki v 2018 za ključne trge Uniorja

	EU	Evroobmočje	Nemčija	Francija	Slovenija
Rast BDP	1,9%	1,8%	1,4%	1,5%	4,5%
Brezposelnost	7,0%	8,2%	3,4%	9,1%	5,4%

Vir: Eurostat

Na letni ravni je bila inflacija v evro območju 1,6-odstotna, v Sloveniji pa je bila 1,4-odstotna, medtem ko je bila povprečna letna inflacija 1,7-odstotna.

V Sloveniji je bila v letu 2018 vrednost industrijske proizvodnje za 4,6 odstotke višja kot leta 2017, vendar je bila ta rast za 3,4 odstotne točke nižja kot v prejšnjem letu. Višji kot v prejšnjem letu sta bili vrednost proizvodnje v predelovalnih dejavnostih in vrednost proizvodnje v oskrbi z električno energijo, plinom in paro.

Za svetovno gospodarstvo OECD napoveduje, da se bo gospodarska rast v letu 2019 povečala za 3,3 odstotke, leta 2020 pa za 3,4 odstotke. Vsa razvita svetovna gospodarstva so zelo povezana in tudi odvisna od kitajskega, ki čuti posledice ohlajanja domačega povpraševanja in trgovinske vojne z ZDA. Pričakovanja so, da bo kitajska rast prihodnje leto 6-odstotna. Tudi gospodarska rast v Evropski uniji se bo nadaljevala, vendar bo počasnejša, saj se je gospodarsko umirjanje začelo že konec leta 2018. Napovedi gospodarske rasti za leto 2019 se gibljejo okrog 1,5 odstotka, v evroobmočju pa okrog 1 odstotka, pri čemer pa napovedi za Slovenijo ostajajo optimistične, saj naj bi po ocenah analitikov GZS gospodarska rast v letu 2018 znašala 3,5 odstotke, poganjala pa bo jo predvsem domača potrošnja, predvsem gospodinjstev, deloma države ter še posebno investicij. V Evropi še vedno obstaja precejšnja negotovost glede brexita, kot tudi grožnja uvedbe ameriških carin na evropska vozila. Neurejen izstop bi znatno povečal stroške za vsa evropska gospodarstva.

(Viri: Podatki SURS in Eurostat, OECD, Analitika GZS: Tekoča ekonomska gibanja marec 2019)

Avtomobilska industrija

Proizvodnja motornih vozil

Po osmih letih naraščanja obsega proizvodnje se je svetovna avtomobilska industrija v letu 2018 skrčila za 1,2 odstotka, saj je bilo proizvedeno 95,4 milijonov vozil. Kitajska je kljub 4,2-odstotnemu upadu proizvodnje s 27,8 milijoni zadržala položaj največje proizvajalke vozil na svetu. Drugo mesto med kontinenti je zadržala Evropa, kjer je ob 1,3-odstotnemu zmanjšanju proizvodnje bilo izdelanih 21,3 milijonov vozil, njen delež v svetovni avtomobilski industriji pa je znašal 22,3 odstotkov. Pri tem je največji upad doživela Nemčija, ki se je v zadnjem četrtletju soočila s težavami svojih proizvajalcev vozil pri prehodu na nov merilni protokol WLTP z veliko strožjim testnim režimom merjenja emisij CO₂ in porabe goriva. Ta je marsikateremu proizvajalcu vozil povzročil ozko grlo s homologacijami novih avtomobilov in zamude pri dobavi vozil kupcem. Na drugi strani je po treh letih upadanja ponovno porasla avtomobilska proizvodnja na ameriškem kontinentu, kjer je bilo proizvedeno 20,7 milijonov vozil, kar je 0,4 odstotke več kot v preteklem letu.

Proizvodnja motornih vozil v svetu

v milijonih vozil	2017	2018	Rast 18/17
EVROPA	21,6	21,3	-1,3%
EU28	18,4	17,9	-2,5%
EU15	14,4	13,7	-4,7%
Nemčija	5,6	5,1	-9,3%
Španija	2,8	2,8	-1,0%
Francija	2,2	2,3	2,0%
Vel. Britanija	1,7	1,6	-8,3%
Ostala Evropa	3,2	3,4	5,7%
AMERIKA	20,6	20,7	0,4%
ZDA	11,2	11,3	1,1%
Mehika	4,1	4,1	0,1%
Brazilija	2,7	2,9	5,2%
AZIJA & OCEANIJA	53,4	52,3	-2,1%
Kitajska	29,0	27,8	-4,2%
Japonska	9,7	9,7	0,4%
Indija	4,8	5,2	8,0%
Južna Koreja	4,1	4,0	-2,1%
AFRIKA	1,0	1,1	12,1%
SKUPAJ	96,6	95,4	-1,2%

Vir: Mednarodna organizacija proizvajalcev motornih vozil (OICA)

OICA - Organisation Internationale des Constructeurs d'Automobiles

Prodaja avtomobilov v Evropski uniji

Prodaja avtomobilov v Evropski uniji v letu 2018 je bila do konca avgusta v znamenju visoke rasti, saj je bilo v osmih mesecih prodanih za 6,1 odstotkov več avtomobilov kot v preteklem letu. Z uveljavitvijo novega merilnega protokola WLTP s 1. septembrom pa je začelo število prodanih avtomobilov opazno upadati vse do konca leta. Kljub vsemu se je v celotnem letu 2018 število prodanih osebnih avtomobilov v Evropski uniji povečalo za 0,1 odstotka in doseglo 15,2 milijonov, kar predstavlja naraščanje prodaje že peto leto zapored.

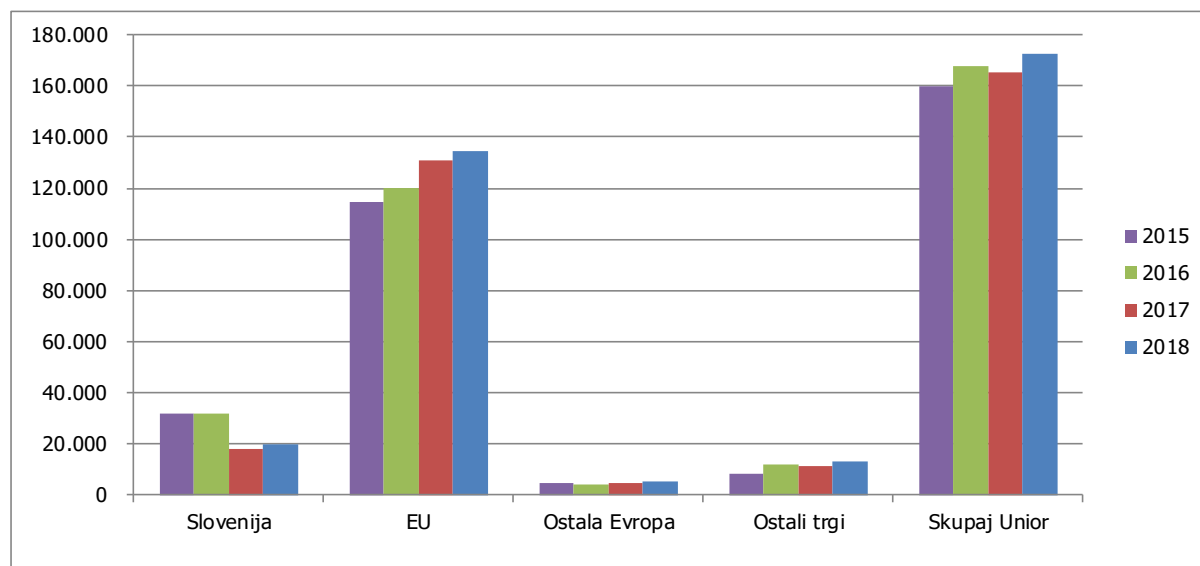
10.2 Prodaja

Prihodki od prodaje družbe UNIOR d.d. so v letu 2018 znašali 172,4 milijona evrov in so v primerjavi s preteklim letom večji za 4,3 odstotke. Rast prodaje sta zabeležila programa Odkovki in Ročno orodje, medtem ko je prodaja programa Strojegradnja nižja kot v letu 2017, vendar večja od načrtovane. K rasti prodaje sta največ prispevala relativno stabilen trg svetovne avtomobilske industrije, katera je v družbi UNIOR d.d. glavni odjemalec in pospešene prodajne aktivnosti na novih trgih.

Neevrski trgi predstavljajo 10,5 odstotkov naših prihodkov, prodaja na teh trgih je porasla za 12,6 odstotkov, kar pomeni da smo pridobljene kupce uspešno zadržali, poleg tega pa pridobili tudi nove. Trgi EU v strukturi predstavljajo 89,5 odstotkov in so za naše poslovanje še vedno najpomembnejši. Na njih smo na trgih EU brez Slovenije zabeležili 10,1 odstotno rast kar je posledica večje prodaje programa Odkovki, prodaja v Sloveniji pa je porasla za 2,5 odstotka (rasti na trgu Slovenije so z izločitvijo dejavnosti programa Turizem v samostojno družbo nižje, kajti večino prodaje na domačem trgu je ustvarila ravno ta dejavnost).

Prihodki od prodaje po trgih

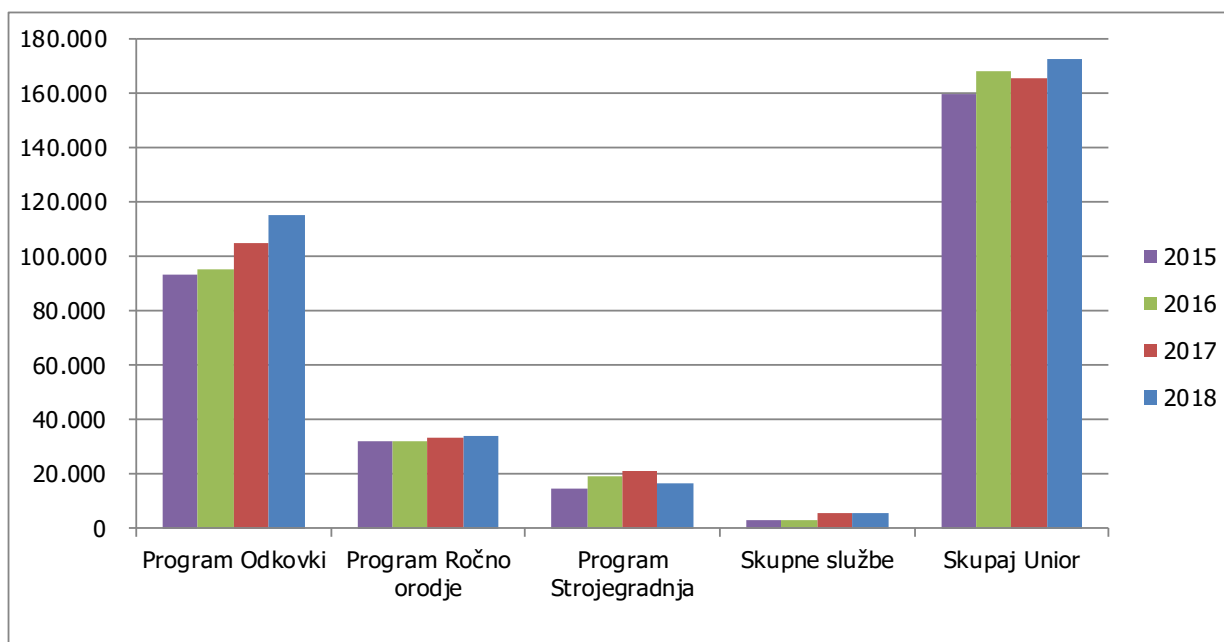
(v tisoč EUR)	2018	2017	2016	2015
Slovenija	19.985	18.146	32.048	32.034
EU	134.287	131.059	119.893	114.706
Ostala Evropa	4.998	4.501	4.365	4.589
Ostali trgi	13.095	11.567	11.636	8.490
Skupaj Unior	172.365	165.273	167.942	159.819

Program Odkovki je zabeležil vrednostno najvišjo rast prodaje in sicer je prodaja v primerjavi s preteklim letom večja za 10,9 milijonov evrov oziroma 10,4 odstotkov. Prodaja je količinsko porasla za 2,2 odstotka, preostanek rasti pa predstavlja višja dosežena osnovna prodajna cena in višja cena zaradi višjih borznih cen jeklenega odpada in legirnih elementov. Program Ročno orodje je v letu 2018 prodal za 2,1 odstotka več kot v preteklem letu, prodaja programa Strojegradnja pa je za 20,9 odstotkov nižja, vendar za 9,8 odstotkov presega načrtovano prodajo za leto 2018. Trditev o stabilni rasti prodaje ter o pridobljenih pomembnih projektih za prihodnja leta na programu Odkovki, zapisana v Letnem poročilu 2017 se je z doseženo prodajo leta 2018 več kot uresničila.

Prihodki od prodaje po programih

(v tisoč EUR)	2018	2017	2016	2015
Program Odkovki	115.566	104.676	95.491	93.257
Program Ročno orodje	34.233	33.516	32.239	31.783
Program Strojegradnja	16.932	21.413	19.311	14.693
Program Turizem	-	-	17.500	16.763
Skupne službe	5.460	5.614	3.282	3.132
Vzdrževanje	174	54	120	189
Skupaj Unior	172.365	165.273	167.942	159.819

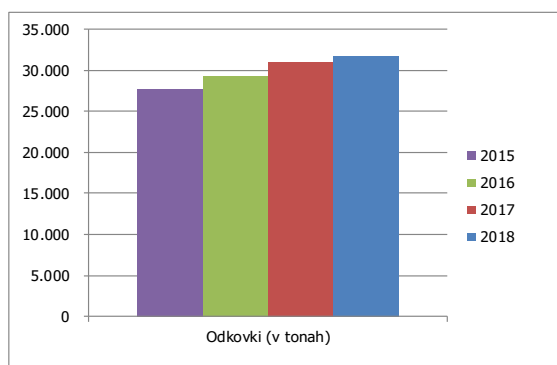
10.3 Proizvodnja in storitve

Proizvodnja na vseh programih se je v primerjavi s preteklim letom povečala. S tem je proizvodnja sledila povečanemu povpraševanju na trgu, kar se odraža tudi večji prodaji kot v preteklem letu. Porast proizvodnje na programu Odkovki znaša 2,2 odstotka, na programu Ročno orodje pa smo zabeležili rast v višini 5,2 odstotkov. Na programu Strojegradnja, kjer merimo proizvodnjo s številom opravljenih ur, je bilo za 3,4 odstotke več opravljenih ur, zaradi večjega obsega pridobljenih naročil za poslovno leto 2019 že v poslovnem letu 2018.

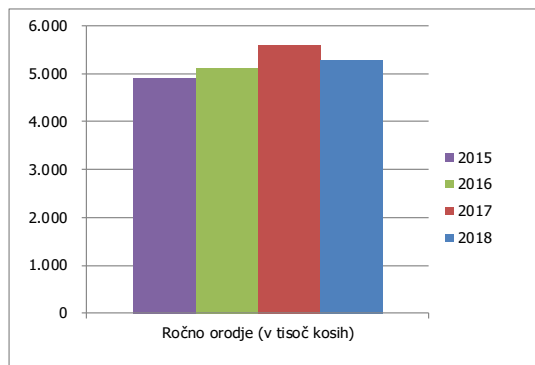
Proizvodnja in storitve po programih

	2018	2017	2016	2015
Odkovki (v tonah)	31.662	30.978	29.263	27.679
Odkovki (v tisoč kosih)	79.516	79.966	78.144	74.995
Ročno orodje (v tonah)	2.931	2.787	2.688	2.348
Ročno orodje (v tisoč kosih)	5.291	5.601	5.130	4.919
Strojegradnja (opravljene ure)	63.978	61.868	66.239	59.043

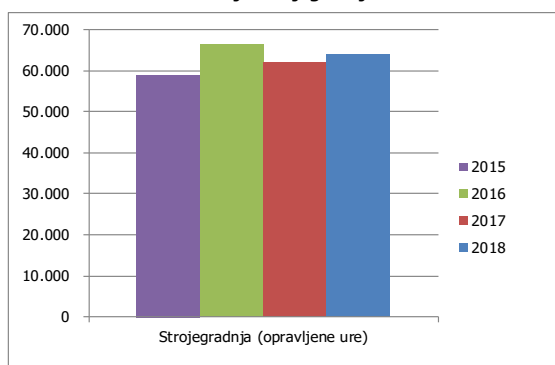
Proizvodnja Odkovki

Proizvodnja Ročno orodje

Proizvodnja Strojegradnja

10.4 Nabava

Jeklo

V letu 2018 so bili proizvajalci jekla zaradi konjunkturalne in pomanjkanja kapacitet razprodani. Z vsemi dobavitelji smo se z veliko težavo dogovorili za letne količine in tako smo uspeli nabaviti potrebne količine za proizvodnjo. Skupaj smo nabavili 55.238 ton jekla, kar je 1,5 odstotka več kot v letu 2017. Cene so bile višje, kar je posledica dviga osnovnih cen in dodatkov (jekleni odpad in legirni dodatki). Zaloge jekla je konec leta 2018 znašala 5.730 ton, povprečna mesečna poraba je bila 4.438 ton. Dobavni roki so bili daljši in sicer 2 do 6 mesecev, v zadnjem kvartalu so se dobavni termini nekoliko skrajšali. Glede na napovedi pričakujemo, da bo v letu 2019 manj težav glede količin.

Jekleni prah

V letu 2018 smo nabavili 545 ton jeklenega prahu, kar je 5,5 odstotkov več kot v letu 2017. Cene so se povečale kot posledica dviga osnovnih cen in dodatkov. V letu 2018 smo imeli največ težav zaradi podaljševanja dobavnih rokov, posledica tega so višje zaloge, ki so bile v povprečju 93 ton, vendar pa so bili konec leta 2018 dobavni roki zopet krajši.

Ostalo (puše, aluminij, bakrena pločevina, siva litina, barvne kovine)

Nabava ostale metalurgije v letu 2018 je bila 8.332 kilogramov v skupni vrednosti 189 tisoč evrov. V primerjavi za leto 2017 smo naročili 22 odstotkov manj, cena na enoto je višja, razlog so višje cene in drugačen asortima naročanja.

Pločevina

Nabava pločevine tako konstrukcijske kot legirane je v letu 2018 znašala 1.140 ton kar je za 2,2 odstotka več kot v preteklem letu. Cena pločevine je v letu 2018 narasla, kar je posledica večjega povpraševanja. Dvig cen smo omilili z zakupi pločevine pri različnih dobaviteljih. Za leto 2019 pričakujemo manjšo rast cene pločevine, predvsem ker smo delno količino že zakupili. Kasneje bi lahko sledil padec cen kot to nakazujejo gibanja v avtomobilski industriji.

Brusni material

Poraba brusnih materialov je v letu 2018 podobna kot leto poprej in sicer je poraba znašala 395 tisoč evrov. Pričakujemo da bo obseg v letu 2019 podoben kot v letu 2018. Še naprej bomo iskali alternative in boljše materiale za boljšo produktivnost ter nižje stroške proizvodnih procesov oziroma nabave.

Rezilno orodje

Poraba rezilnega orodja se je v letu 2018 v primerjavi s preteklim letom 2017 vrednostno povečala za nekaj manj kot 10 odstotkov kar je posledica večje konjunkturalne oziroma večjega obsega dela v letu 2018 glede na 2017.

Potrošni material

Poraba potrošnega materiala je v letu 2018 vrednostno padla glede na leto 2017 in sicer za 7 odstotkov, kar je predvsem posledica boljšega izkoriščanja potrošnih materialov ter delno vpliva izločitve UNITUR-ja.

Kemični izdelki

Pri kemičnih izdelkih smo v letu 2018 zabeležili glede na leto 2017 vrednostno padec porabe za 8 odstotkov, kar je v večji meri vpliv bolj smotrne uporabe in zamenjave nekaterih emulzij, masti in olj z bolj učinkovitimi.

2019

1919

10.5 Uspešnost poslovanja

V letu 2018 smo v družbi UNIOR d.d. ustvarili 6,8 milijonov evrov čistega poslovnega izida, kar je v primerjavi s preteklim letom 2017, ko smo zabeležili 7,7 milijonov evrov čistega poslovnega izida, za 0,9 milijona evrov oziroma za 12,3 odstotkov slabše. Če primerjamo poslovni izid pred izračunanimi odloženimi davki ugotovimo, da znaša le ta v letu 2018 7,6 milijonov evrov in je za 5 tisoč evrov boljši kot primerljiv v poslovnem letu 2017.

Izid iz poslovanja je slabši za 1,6 milijona evrov – v letu 2018 znaša dobiček iz poslovanja 7,8 milijonov evrov, medtem ko je v letu 2017 bil ustvarjen v višini 9,4 milijonov evrov. Na nižje doseganje dobička iz poslovanja so vplivali predvsem višji odpisi vrednosti, ki so v primerjavi s preteklim letom prav za 1,6 milijona evrov večji. Če primerjamo dosežen EBITDA – 16,3 milijonov evrov, ki vključuje odpise vrednosti pa je povsem primerljiv z doseženim v letu 2017 (nižji je za 4 tisoč evrov). Prodaja v letu 2018 je znašala 172,4 milijona evrov, poslovni odhodki pa 173,2 milijonov evrov. Ustvarjen kosmati donos leta 2018 znaša 181 milijonov evrov in presega primerljivega iz preteklega leta za 11,5 milijonov evrov.

Prodaja in donosnost družbe Unior

(v tisoč EUR)	2018	2017	2016	2015
Prihodki od prodaje	172.365	165.273	167.942	159.819
Poslovni stroški	173.255	160.088	167.922	155.528
EBIT	7.795	9.414	8.507	7.902
EBITDA	16.274	16.278	18.691	17.647
Poslovni izid pred davki	7.559	7.554	4.813	2.738
Čisti poslovni izid	6.795	7.747	5.089	3.612

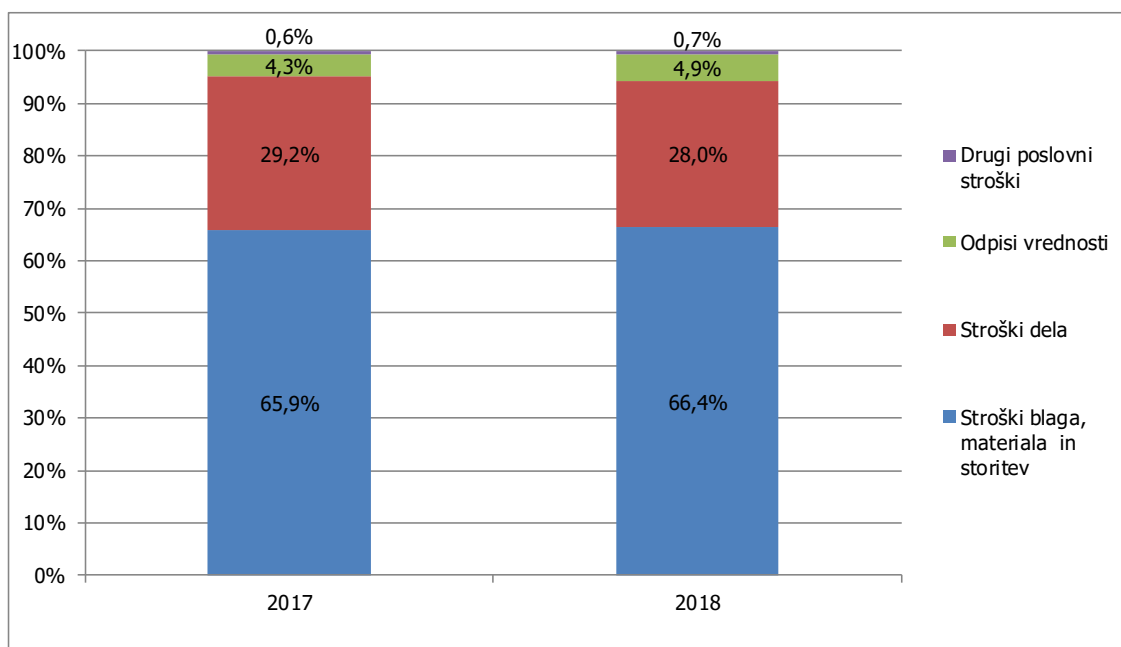
Tudi v letu 2018 je ostal osnovni in temeljni cilj varovanje denarnega toka in zagotavljanje stalne plačilne sposobnosti podjetja, s poudarkom na izpolnjevanju obveznosti do zaposlenih, poslovnih partnerjev in bank. Vse zaveze do bank, opredeljene v Sindicirani kreditni pogodbi iz decembra 2016 izpolnjujemo brez odstopanj. Med konkurenti, pri dobaviteljih, bankah in v širšem okolju zaradi rezultatov našega dela, kvalitetnih in inovativnih izdelkov in storitev uživamo čedalje večji ugled na marsikaterem področju, kar potrjuje tudi to, da je družba Unior marca 2019 prejela Certifikat bonitetne odličnosti razreda AAA, ki ga podeljuje Analitična hiša Bismode, največja partnerska družba bonitetne hiše Dun&Bradstreet, ki v okviru mednarodnega projekta izvaja finančne analize podjetij in ima večletno tradicijo v podeljevanju certifikatov bonitetne odličnosti v 12-ih evropskih državah. Le 23,2 odstotkov podjetij na trgu je bonitetno odličnih, kar družbo uvršča v vrh najboljših pravnih subjektov v Sloveniji.

Struktura poslovnih odhodkov

Poslovni odhodki so se v letu 2018 v primerjavi s preteklim letom povečali za 8,2 odstotkov in za 1,4 odstotno točko presegajo rast kosmatega donosa, ki je z enakim primerljivim obdobjem za 6,8 odstotkov večji. Struktura odhodkov po vrstah glede na preteklo leto se ni bistveno spremenila in sicer so v strukturnem deležu pridobili stroški blaga materiala in storitev ter odpisi vrednosti medtem ko so se stroški dela v strukturnem deležu zmanjšali.

Struktura poslovnih odhodkov

(v tisoč EUR)	2018	2017
Stroški blaga, materiala in storitev	115.046	105.511
Stroški dela	48.471	46.794
Odpisi vrednosti	8.479	6.864
Drugi poslovni stroški	1.259	919
Skupaj poslovni odhodki	173.255	160.088

Stroški blaga, materiala in storitev so bili s primerljivim preteklim obdobjem, skupaj višji za 9 odstotkov. Zvišanje gre v največji meri pripisati višjim cenam jekla, zaradi višjih borznih cen dodatkov za jekleni odpad in legirne elemente. Stroški dela so višji za 3,6 odstotke, kar je posledica večjega števila zaposlenih za 1,8 odstotka, napredovanj in porasta dodatka na delovno dobo (dodatno leto), ter izrednega pomanjkanja delovne sile in posledičnih pritiskov na dvig plač. Odpisi vrednosti ter drugi poslovni stroški predstavljajo strukturno manjši delež, so pa odpisi vrednosti večji za 23,5 odstotkov, kar je posledica višjih investicijskih vlaganj v poslovnih letih 2017 in 2018 v primerjavi z obdobjem 2013 do 2016, ko so bila vlaganja nižja od obračunane amortizacije.

2019

1919

Produktivnost

(v EUR)	2018	2017	2016	2015
Kosmati donos na zaposlenega	101.714	94.853	85.770	80.270
Bruto dodana vrednost na zaposlenega	36.374	35.295	34.161	32.190

Produktivnost v družbi merimo s kosmatim donosom na zaposlenega, ki se je v primerjavi z letom 2017 povečala za 7,2 odstotkov. Drugi in hkrati pomembnejši kazalnik – bruto dodana vrednost na zaposlenega je za 3,1 odstotke večji in s tem dosega rekordno vrednost v zgodovini poslovanja družbe.

10.6 Kazalniki poslovanja

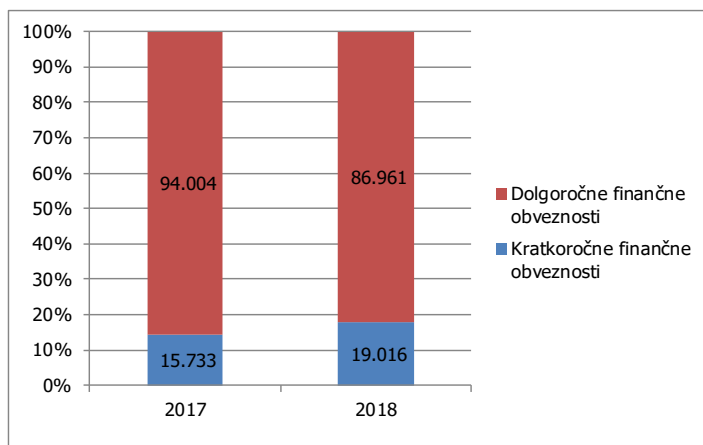
	UNIOR d.d. 2018	UNIOR d.d. 2017	Skupina UNIOR 2018	Skupina UNIOR 2017
Stopnja lastniškosti financiranja (kapital / obveznosti do virov sredstev)	0,380	0,363	0,449	0,436
Stopnja dolgoročnosti financiranja (kapital + dolgoročni dolgovi + dolgoročne rezervacije) / (obveznosti do virov sredstev)	0,745	0,765	0,754	0,768
Stopnja osnovnosti investiranja (osnovna sredstva po neodpisani vrednosti / sredstva)	0,353	0,341	0,507	0,496
Stopnja dolgoročnosti investiranja (osnovna sredstva po neodpisani vrednosti + nabžbene nepremičnine + dolgoročne finančne naložbe + dolgoročne poslovne terjatve) / sredstva)	0,545	0,548	0,597	0,584
Koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev (kapital / osnovna sredstva po neodpisani vrednosti)	1,077	1,065	0,886	0,879
Koeficient neposredne pokritosti kratkoročnih obveznosti – hitri koeficient (likvidna sredstva / kratkoročne obveznosti)	0,093	0,112	0,132	0,170
Koeficient pospešene pokritosti kratkoročnih obveznosti – pospešeni koeficient (likvidna sredstva + kratkoročne terjatve) / kratkoročne obveznosti)	0,603	0,712	0,661	0,720
Koeficient kratkoročne pokritosti kratkoročnih obveznosti – kratkoročni koeficient (kratkoročna sredstva / kratkoročne obveznosti)	1,719	1,839	1,596	1,740
Koeficient gospodarnosti poslovanja (poslovni prihodki / poslovni odhodki)	1,045	1,059	1,062	1,034
Koeficient čiste dobičkonosnosti kapitala (čisti dobiček poslovnega leta / povprečni kapital brez čistega poslovnega izida proučevanega leta)	0,076	0,080	0,078	0,037
Koeficient dividendnosti osnovnega kapitala (vsota dividend za poslovno leto / povprečni osnovni kapital matične družbe)	0,000	0,000	0,000	0,000

10.7 Finančni položaj

Skupna sredstva družbe so konec leta 2018 znašala 252,1 milijonov evrov in so se v koledarskem letu 2018 povečala za 6,9 milijonov evrov oziroma za 2,8 odstotka. Dolgoročna sredstva so se povečala za 2,2 milijona evrov in sicer za 6,3 milijone evrov opredmetena osnovna sredstva zaradi presežka vlaganj nad amortizacijo, neopredmetena sredstva so nižja zaradi amortizacije za 0,9 milijona evrov, dolgoročne finančne naložbe pa so se znižale za 1,8 milijona evrov, zaradi presežka odplačil dolgoročno danih posojil, prodaj in odpisov nad novimi vlaganji. Dolgoročne poslovne terjatve so nižje za 0,6 milijona evrov in sicer zmanjšanje skoraj v celoti predstavljajo nižje dolgoročne poslovne terjatve do družb v skupini, 0,8 milijona evrov pa dolgoročna sredstva zmanjšujejo nižje odložene terjatve za davek. Kratkoročna sredstva so se povečala za 4,6 milijonov evrov oziroma za 4,3 odstotke. Povečanje predstavlja povečano stanje zalog za 7,5 milijonov evrov zaradi višjih vstopnih cen jekla ter visoke stopnje nedokončane proizvodnje predvsem na programu Strojegradnja vsled visoke stopnje dokončnosti projektov iz začetka poslovnega leta 2019 že v poslovnem letu 2018. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev so nižje za 1,8 milijona evrov, medtem ko je stanje denarnih sredstev primerljivo s stanjem na začetku leta.

Kapital družbe se je v letu 2018 povečal za 6,8 milijonov evrov, kar je posledica dobička poslovnega leta 2018. Finančne obveznosti so se v tekočem letu znižale za 3,8 milijona evrov in sicer iz naslova rednih odplačil glavnice posojil in obrokov finančnega najema v letu 2018. Družba se na novo ni zadolževala. 82,1 odstotkov finančnih obveznosti družbe je dolgoročnih, kratkoročne obveznosti pa predstavljajo črpano revolving posojilo ter 7,3 milijona evrov glavnice dolgoročnih finančnih obveznosti, ki zapadejo v letu 2019. Glede na obrestno mero je 99,6 vseh finančnih obveznosti družbe vezanih na spremenljivo obrestno mero od tega je 43,4 odstotkov le-teh ščitenih z obrestno zamenjavo za obdobje petih let.

Ročnost finančnih obveznosti

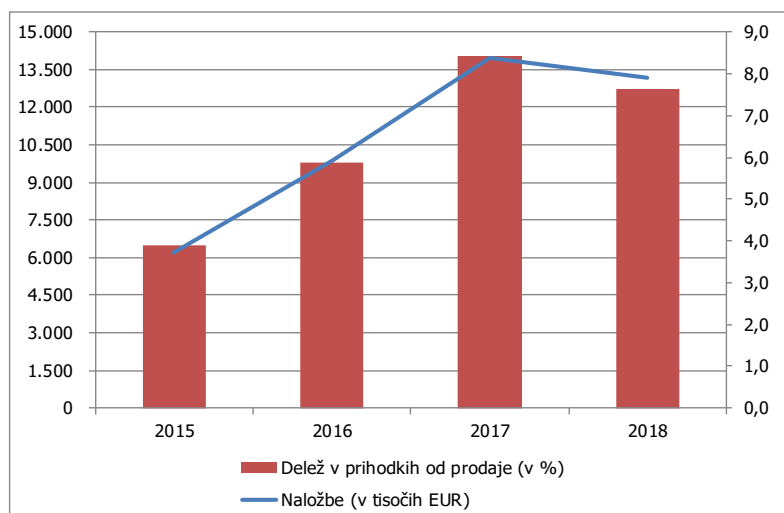

Poslovne obveznosti so se v letu 2018 povečale in sicer za 3,4 milijone evrov, oziroma za 8,2 odstotkov in znašajo 45,4 milijonov evrov. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev so večje za 1 milijon evrov, za 2,3 milijona evrov pa so večje obveznosti iz naslova prejetih predujmov s strani kupcev. Druge kratkoročne poslovne obveznosti so večje za 0,2 milijona evrov, med njimi je tudi za 0,5 milijona evrov odloženih prihodkov za blago, ki je bilo odpremljeno v mesecu decembru pa še ni prispelo do kupcev.

10.8 Investicije

V letu 2018 smo izvedli za 13,2 milijonov evrov investicij v nova osnovna sredstva. 2,3 milijone evrov vlaganj je bilo v obliki lastnih proizvodov. Skupna vrednost naložb se je v primerjavi z letom 2017 znižala za 0,8 milijona evrov, vendar so vlaganja kumulativno v obdobju od leta 2012 dalje skoraj natančno na višini obračunane amortizacije v enakem obdobju. Vlaganj v gradbene objekte je bilo za 3,4 milijone evrov, predvsem na programu Odkovki za potrebe razširitve proizvodnih prostorov. Za posodobitev in razširitev strojnih kapacitet proizvodnje smo namenili 7,2 milijonov evrov in sicer glavnino (5,3 milijone evrov) za program Odkovki, kjer smo kupili dve novi liniji za kovanje in večje število obdelovalnih strojev za potrebe povečane proizvodnje.

	2018	2017	2016	2015
Naložbe (v tisočih EUR)	13.165	13.948	9.866	6.203
Delež v prihodkih od prodaje (v %)	7,64	8,44	5,87	3,88

Za plačila naložb v osnovna sredstva smo v letu 2018 namenili 11,1 milijona evrov, od tega ni bilo odliva sredstev za usredstvene lastne proizvode v višini 2,3 milijona evrov. Plačila so v letu 2018 za 0,8 milijona evrov večja kot v preteklem letu, 1 milijon evrov sredstev pa je bilo v letu 2018 namenjeno še za plačila investicij preteklega leta 2017.

Naložbe v povezana podjetja

Za naložbe v povezana podjetja je družba v letu 2018 namenila 3,6 milijona evrov in sicer 2,4 milijona evrov na nakup 44,65 odstotnega lastniškega deleža v družbi UNIDAL d.o.o. in kasneje zakonsko potrebno dokapitalizacijo preimenovane družbe UNIOR Vinkovci d.o.o. Hrvaška. 81 tisoč evrov je bilo namenjeno za vplačilo ustanovnega kapitala za družbo UNIOR NORTH AMERICA Inc. v ZDA, 1,1 milijon evrov pa je znašala konverzija terjatev družbe v lastniški delež Unior International Ltd, ki je v postopku likvidacije. V primerih dokapitalizacij družb UNIOR Vinkovci d.o.o. ter UNIOR International Ltd. gre za zakonsko potrebne dokapitalizacije za zagotovitev pozitivnega kapitala posamezne družbe.

10.9 Služba notranje revizije

Notranja revizija organizacijsko deluje kot samostojna in neodvisna podporna funkcija v okviru obvladujoče družbe in je organizacijsko neposredno podrejena upravi družbe ter funkcijsko revizijski komisiji nadzornega sveta ter nadzornemu svetu. Notranjerevizijske preglede izvajamo na ravni UNIOR d.d. in v odvisnih družbah Skupine UNIOR v Sloveniji in tujini na podlagi Mednarodnih standardov strokovnega ravnanja pri notranjem revidiranju in sprejete Notranjerevizijske temeljne listine.

Notranja revizija svoje poslanstvo izvaja v okviru potrjenega srednjeročnega in letnega načrta dela. V skladu z načrtom dela za leto 2018 smo opravili dvanajst rednih notranjerevizijskih pregledov in en notranjerevizijski pregled s področja IT, ki ga je izvedel zunanji izvajalec notranjerevizijskih storitev in bo z izdajo poročila zaključen v letu 2019.

V okviru izvedenih pregledov smo preverili doseganje revizijskih ciljev v kategorijah delovanja, poročanja in skladnosti s predpisi vsakega revidiranega področja. Za posamezna pregledana področja smo predlagali priporočila, kot možnosti za izboljšave revidiranega področja. Redno smo izvajali tudi preverjanje njihovega uresničevanja.

Notranja revizija je o posameznem opravljenem pregledu poročala revidirancu področja, vodstvu revidiranega področja in upravi družbe. Obdobno pa smo zbirno o ugotovitvah posameznih pregledov, tveganjih in uresničevanju notranjerevizijskih priporočil poročali upravi in revizijski komisiji nadzornega sveta ter nadzornemu svetu.

10.10 Dogodki po bilanci stanja

Po datumu bilance stanja ni bilo pomembnejših dogodkov, ki bi pomembno vplivali na poslovanje družbe UNIOR d.d.

2019

1919

10.11 Izvajanje javne službe

Izvajanje gospodarske javne službe oskrbe s toplotno energijo na območju ZN center Zreče

Koncesijska pogodba je bila sklenjena z Občino Zreče za obdobje 20 let. UNIOR d.d. je na podlagi te pogodbe s soglasjem Občine Zreče prevzel koncesijsko dejavnost s Pogodbo o upravljanju in izvajanju. V skladu s Koncesijsko pogodbo za izvajanje javne gospodarske službe oskrbe s toplotno energijo na območju Zreč, pa se je UNIOR d.d. zavezal tudi za upravljanje in vzdrževanje omrežja za distribucijo toplotne energije.

Izkaz poslovnega izida za dejavnost izvajanja gospodarske javne službe – proizvodnja in oskrba s toplotno energijo

(v EUR)	2018	2017
Prihodki iz naslova dobave zemeljskega plina in elektrike	542.029	427.308
Skupaj prihodki	542.029	427.308
Stroški materiala in storitev	501.432	331.790
Amortizacija	69.816	89.063
Stroški dela	100.199	47.711
Drugi poslovni odhodki	15.758	0
Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	13.917	0
Skupaj stroški poslovanja	701.122	469.545
POSLOVNI IZID	-159.093	-41.812

Prihodki gospodarske javne službe se z namenom zagotavljanja ločenega računovodskega spremljanja dejavnosti gospodarske javne službe v skladu s Koncesijsko pogodbo za izvajanje gospodarske javne službe oskrbe s toplotno energijo na območju ZN center Zreče spremljajo v ta namen organiziranih poslovno izidnih mestih. Prihodke predstavljajo zaračunana toplotna energija uporabnikom

Stroški poslovanja so sestavljeni iz fiksnih upravičenih stroškov (stroški materiala, storitev, strošek dela, strošek vzdrževanja, amortizacija in drugi odhodki poslovanja) in variabilnih stroškov (strošek energenta).

Sodila za ločevanje odhodkov v zvezi z izvajanjem javne službe v skladu z Zakonom o preglednosti finančnih odnosov in ločenem evidentiranju različnih delavnosti (ZPFOLERD-1)

Družba UNIOR d.d. izvaja javno službo na področju gospodarske javne službe oskrbe s toplotno energijo na območju ZN center Zreče.

Z namenom ločenega izkazovanja in računovodskega spremljanja dejavnosti gospodarske javne službe v skladu s koncesijskimi pogodbami, so v okviru družbe UNIOR d.d. organizirana ločena stroškovna mesta in sicer:

- stroškovno mesto z oznako 52100 – SPTE 1 (proizvodnja elektrike in toplote)
- stroškovno mesto z oznako 52200 – SPTE 2 (proizvodnja elektrike in toplote)
- stroškovno mesto z oznako 52500 – Kotlarna Dobrava (toplota)

Neposredni stroški gospodarske javne službe se evidentirajo po svojih naravnih vrstah glede na to, katera prvina poslovnega procesa jih povzroča: stroški delovnih sredstev oziroma amortizacija, stroški dela, stroški storitev, stroški predmetov dela oziroma stroški materiala.

Razdelitev toplote in elektrike po proizvodnji

Fiksni upravičeni stroški brez stroškov energentov (stroški materiala, stroški storitev, stroški dela, stroški vzdrževanja, amortizacija, drugi odpisi vrednosti in drugi odhodki poslovanja) na Kotlarni Dobrava SM 52500 v celoti izhajajo iz proizvodnje in prodaje toplote.

Na stroškovnem mestu 52100 kogeneracija SPTE 1 in 52200 kogeneracija SPTE 2 pa se fiksni stroški izračunajo glede na delež proizvedene električne energije in toplote.

Izračun temelji na tehnični specifikaciji proizvajalca proizvodne naprave in je v razmerju;

- SPTE 1: SM 52100 (elektrika 391 kW - 45,4 odstotkov)
(toplota 508 kW – 54,6 odstotkov)
- SPTE 2: SM 52200 (elektrika 637 kW – 43,94 odstotkov)
(toplota 766 kW – 56,51 odstotkov)

Variabilni stroški (energenti) na stroškovnem mestu 52100 kogeneracija SPTE 1 in 52200 kogeneracija SPTE 2 se določijo v razmerju dejansko proizvedene elektrike in proizvedene toplote.

Posredni stroški gospodarske javne službe se z namenom njihovega razporejanja po dejavnostih in zagotavljanja ločenih računovodskih evidenc po posameznih dejavnostih ugotavljajo s sodili.

Posredni stroški gospodarske javne službe predstavljajo splošni stroški skupnih služb družbe. Kot sodilo se uporabi delež prihodka posamezne dejavnosti v skupnih prihodkih družbe.

Objektivno opravičenost sodil je preverila revizijska družba Deloitte revizija d.o.o. v letu 2018.

2019

1919

10.12 Cilji za leto 2019

V družbi UNIOR d.d. v letu 2019 načrtujemo 184,3 milijone evrov čistih prihodkov od prodaje, kar bo 6,9 odstotkov več kot v minulem letu.

Ob zaključku leta 2019 načrtujemo dobiček v višini 8,1 milijonov evrov, kar je 18,7 odstotkov več kot v letu 2018, s čimer se bližamo rezultatom, ki jih dosegajo najboljša podjetja v panogah, kjer delujemo.

Prodaja in donosnost družbe Unior

(v tisoč EUR)	2019 (načrt)	2018 (realizacija)
Prihodki od prodaje	184.303	172.365
EBIT	9.597	7.795
EBITDA	17.504	16.274
Poslovni izid	8.068	6.805

Program Odkovki

Prodajni plan temelji na obstoječi in predvideni konjunkturi v letu 2019. Pozitivno za nas je, da dobavljamo ojnice za avtomobilsko industrijo skoraj izključno za bencinske motorje, kar povečuje našo rast na področju ojníc in s tem rast prometa.

V Evropi je prodaja osebnih avtomobilov v zadnjem letu naraščala do konca meseca avgusta, v septembru pa je prišlo do težav pri prodaji zaradi novega okoljevarstvenega standarda WLTP glede merjenja izpusta CO₂. Dodatno pa evropska avtomobilska industrija občuti padec konjunktore na Kitajskem, kjer prodaja pada glede na leto 2017 že od meseca julija 2018. Prodaja v severni Ameriki je zaenkrat še stabilna z rahlo rastjo.

Leto 2019 je negotovo predvsem zaradi napovedanih carinskih dajatev s strani severne Amerike za uvoz EU avtomobilov v Ameriko, kjer so današnje carinske dajatve 2,5 odstotka in Trumpova administracija napoveduje celo dajatve do 25 odstotkov. Na drugi strani pa je pomembno, kako se bo v 2019 obnašal kitajski trg.

Strateški cilji programa Odkovki bodo tako naravnani k ustvarjanju potrebnih tehničnih in kapacitivnih pogojev za ohranjanje obstoječih tržnih deležev, krčenju vseh aktivnosti in stroškov, ki ne prinašajo dodane vrednosti in k iskanju novih projektov in razvojnih smeri, ki sicer odstopajo od trenutne tržne in proizvodne politike programa, a sledijo aktualnim smernicam v avtomobilski industriji.

Na področju toplega kovanja je planirano povečanje predvsem na programu ojníc, v minulem letu smo uspeli pridobiti pomembnega novega kupca za ojnice, pri katerem načrtujemo rast tudi v prihodnjem letu, prav tako načrtujemo povečati sodelovanje z obstoječimi kupci.

Na področju obdelave odkovkov načrtujemo nekoliko nižjo prodajo zaradi ugašanja obstoječih projektov pri kupcih in nižje rasti pri novih projektih.

V obratu Sinter načrtujemo zmerno povečanje prodaje, predvsem zaradi zelo dobre konjunktуре na tovarnem programu. Prav zaradi odlične konjunktуре tovarnega programa pričakujemo v Sintru kljub pomanjkanju novih projektov v letu 2019 nadaljnjo rast.

Program Ročno orodje

V letu 2019 bomo nadaljevali s prodajnimi aktivnostmi kot so reorganizacija prodajne mreže (krajšanje distribucijske verige), pridobivanje novih trgov, vstop v tržne niše, vstop in sodelovanje z mednarodnimi grupacijami. Intenzivno bomo izvajali pull strategijo pri distributerjih s ciljem pospeševanja prodaje pri končnih industrijskih kupcih. Rast prodaje bomo generirali z večanjem prodaje v Zahodni Evropi (Francija, Anglija, Italija) ter s pridobivanjem novih trgov v vzhodni Evropi kot so Češka, Slovaška, Estonija, Kazahstan. Pozitivne rezultate pričakujemo od novo pridobljenih kupcih v letu 2018.

Na specialističnih orodjih bomo beležili rast prodaje predvsem na trgih, kjer je pomemben delež kolesarsko orodje, oprema za delavnice in VDE orodje.

Prav tako pričakujemo rast prodaje na domačem trgu predvsem z novo razvitimi izdelki, kajti ocenjujemo, da smo dosegli zgornjo mejo sposobnosti absorbiranja trga visoko kvalitetnega orodja. V izvoznem delu beležimo rasti s pospeševanjem prodaje na obstoječih trgih pri obstoječih kupcih, iskanje novih in prav tako s prodiranjem na nove trge, v industrijske platforme in v tržne niše. Prodajne rasti bomo beležili v vseh regijah razen na Bližnjem Vzhodu, kar je posledica ekonomsko političnih razmer in zaustavljanje prodaje, zaradi dolgih plačilnih rokov s strani kupcev. Slovenija že konstantno raste v obdobju zadnjih pet let, zato pričakujemo rasti prodaje predvsem na novo razvitih izdelkih. V državah EU pričakujemo rast v Franciji, Italiji, Angliji, Nemčiji s pridobivanjem dodatnih kupcev. V ostalih državah Evrope, ki niso del EU je ta rast vezana na reorganizacijo prodaje mreže na trgu Rusije. V Aziji se pričakuje dvig prodaje na Kitajskem z novim distributerjem za avtomobilsko industrijo. V Afriki bomo beležili padec prodaje v Egiptu zaradi cenovne konkurence in bomo morali ta del prodaje nadomestiti.

Program Strojegradnja

Prejšnje leto je bilo eno slabših glede naročniškega stanja ob koncu leta 2018 pa smo imeli za leto 2019 že naročenih in potrjenih za 18 milijonov evrov naročil. Izboljšanje dela v prodajnem oddelku in aktivna prisotnost na glavnih trgih ima za posledico večji obseg naročil in enakomerno porazdelitev projektov skozi leto 2019.

Povečanje prometa in dvig cen poteka skladno s strategijo za izboljšanje učinkovitosti poslovanja ter tudi za doseganje enakomernega obsega poslovanja med posameznimi leti – velika nihanja v realizaciji so v preteklosti onemogočala optimiranje poslovanja in zagotavljanje primernih kapacitet. Sedanje stanje naročil in s tem prilagojene kapacitete bomo morali sedaj zagotavljati na takšnem nivoju obsega realizacije in k temu bomo strmeli tudi v naslednjih letih.

Usmeritve prodajnih, servisnih in partnerskih aktivnosti bodo tudi v bodoče usmerjene predvsem na obstoječe kupce, s katerimi imamo dolgoročne izkušnje in s katerimi se lahko dogovarjamo za večje in dolgoročneje investicijske projekte. Večji del prodaje pričakujemo še naprej na trgu Evropske unije. Razliko do optimalne zapolnitve kapacitet pričakujemo ostalih tradicionalno močnih trgov; Severna in Južna Amerika ter na Kitajskem trgu, kjer je pričakovana največja aktivnost investicijskih vlaganj s strani EU in domačih OEM-ov. Na ostalih trgih in državah, kot so Rusija, Turčija, Bližnji Vzhod in Južna Afrika pa pričakujemo prodajo enega ali dveh strojev od leta 2020 dalje.

2019

1919

2019

1919

RAČUNOVODSKO POROČILO

11 Računovodski izkazi UNIOR d.d.

11.1 Bilanca stanja na dan 31.12.2018

(v EUR)				
	Postavka	Pojasnilo	31.12.2018	31.12.2017
	SREDSTVA		252.104.579	245.246.753
A.	DOLGOROČNA SREDSTVA		141.433.820	139.189.433
I.	Neopredmetena sredstva in druga NS	12.3.1	3.526.040	4.483.757
	1. Dolgoročne premoženjske pravice		265.378	300.664
	2. Dobro ime		403.940	403.940
	3. Dolgoročno odloženi stroški razvijanja		2.728.127	3.617.239
	4. Druga neopredmetena sredstva		125.345	143.264
	5. Neopredmetena sredstva, ki se pridobivajo		3.250	18.650
II.	Opredmetena osnovna sredstva	12.3.2	85.485.287	79.174.024
	1. Zemljišča in zgradbe		36.164.953	34.960.774
	a) Zemljišča		10.590.369	10.512.295
	b) Zgradbe		25.574.584	24.448.479
	2. Proizvajalne naprave in stroji		39.499.541	37.465.030
	3. Druge naprave in oprema, drobni inv. in druga OOS		647	4.145
	4. Opredmetena osnovna sredstva, ki se pridobivajo		9.820.146	6.744.074
III.	Naložbene nepremičnine	12.3.3	13.549.113	13.461.616
IV.	Dolgoročne finančne naložbe	12.3.4	27.285.997	29.120.587
	1. Dolgoročne finančne naložbe, razen posojil		24.999.262	22.922.599
	a) Delnice in deleži v družbah v skupini		22.072.476	19.249.687
	b) Delnice in deleži v pridruženih družbah		2.812.335	3.561.701
	c) Druge delnice in deleži		114.451	111.211
	2. Dolgoročna posojila		2.286.735	6.197.988
	a) Dolgoročna posojila družbam v skupini		2.256.843	6.136.629
	b) Dolgoročna posojila drugim		29.892	61.359
V.	Dolgoročne poslovne terjatve	12.3.7	7.676.365	8.273.275
	1. Dolgoročne poslovne terjatve do družb v skupini		7.606.254	8.159.883
	2. Dolgoročne poslovne terjatve do kupcev		0	0
	3. Dolgoročne poslovne terjatve do drugih		70.111	113.392
VI.	Odložene terjatve za davek	12.3.13	3.911.018	4.676.173
B.	KRA TKOROČNA SREDSTVA		110.670.759	106.057.321
I.	Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	12.3.5	0	610.065
II.	Zaloge	12.3.6	68.192.963	60.692.963
	1. Material		24.368.812	20.397.378
	2. Nedokončana proizvodnja		25.179.617	22.603.433
	3. Proizvodi		14.603.737	13.539.801
	4. Trgovsko blago		4.040.797	4.152.352
III.	Kratkoročne finančne naložbe	12.3.8	3.644.341	3.677.565
	1. Kratkoročne finančne naložbe, razen posojil		0	0
	2. Kratkoročna posojila		3.644.341	3.677.565
	a) Kratkoročna posojila družbam v skupini		3.622.913	3.471.654
	b) Druga kratkoročna posojila		21.428	205.911
IV.	Kratkoročne poslovne terjatve	12.3.7	32.830.110	34.637.547
	1. Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini		6.602.931	7.998.793
	2. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev		22.149.701	20.315.835
	3. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih		4.077.478	6.322.919
V.	Denarna sredstva	12.3.9	6.003.345	6.439.180

(v EUR)				
	Postavka	Pojasnilo	31.12.2018	31.12.2017
	OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV		252.104.579	245.246.753
A.	KAPITAL	12.3.10	95.863.809	89.062.543
I.	Vpoklicani kapital		23.688.983	23.688.983
1.	Osnovni kapital		23.688.983	23.688.983
2.	Nevpoklicani kapital (odbitna postavka)		0	0
II.	Kapitalske rezerve		30.277.035	30.277.035
III.	Rezerve iz dobička		22.648.109	22.648.109
1.	Zakonske rezerve		1.417.442	1.417.442
2.	Rezerve za lastne delnice in lastne poslovne deleže		120.190	120.190
3.	Lastne delnice in poslovni deleži (odbitna postavka)		0	0
4.	Statutarne rezerve		0	0
5.	Druge rezerve iz dobička		21.110.477	21.110.477
IV.	Rezerve zaradi vrednotenja po pošteni vred.		8.400.697	8.394.456
V.	Preneseni čisti dobiček		4.053.960	0
VI.	Prenesena čista izguba		0	0
VII.	Čisti dobiček poslovnega leta		6.795.025	4.053.960
VIII.	Čista izguba poslovnega leta		0	0
B.	REZERVACIJE IN ODLOŽENI PRIHODKI	12.3.11	4.892.799	4.522.383
1.	Rezervacije za pokojnine in podobne obveznosti		4.371.919	4.051.603
2.	Druge rezervacije		520.880	470.780
3.	Odloženi prihodki		0	0
C.	DOLGOROČNE OBVEZNOSTI		86.960.900	94.003.838
I.	Dolgoročne finančne obveznosti	12.3.12	86.960.900	94.003.838
1.	Dolgoročne finančne obveznosti do družb v skupini		0	0
2.	Dolgoročne finančne obveznosti do bank		86.960.900	94.003.838
3.	Dolgoročne finančne obv. na podlagi obveznic		0	0
4.	Druge dolgoročne finančne obveznosti		0	0
II.	Dolgoročne poslovne obveznosti		0	0
1.	Dolgoročne poslovne obveznosti do družb v skupini		0	0
2.	Dolgoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev		0	0
3.	Dolgoročne menične obveznosti		0	0
4.	Dolgoročne poslovne obv. na podlagi predujmov		0	0
5.	Druge dolgoročne poslovne obveznosti		0	0
III.	Odložene obveznosti za davek	12.3.13	0	0
Č.	KRA TKOROČNE OBVEZNOSTI		64.387.071	57.657.989
I.	Obveznosti, vključene v skupine za odtujitev		0	0
II.	Kratkoročne finančne obveznosti	12.3.14	19.015.733	15.732.985
1.	Kratkoročne finančne obveznosti do družb v skupini		450.567	441.919
2.	Kratkoročne finančne obveznosti do bank		18.556.762	15.038.731
3.	Kratkoročne finančne obv. na podlagi obveznic		0	0
4.	Druge kratkoročne finančne obveznosti		8.404	252.335
III.	Kratkoročne poslovne obveznosti	12.3.15	45.371.338	41.925.004
1.	Kratkoročne poslovne obveznosti do družb v skupini		2.180.773	2.269.252
2.	Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev		30.240.140	29.196.401
3.	Kratkoročne menične obveznosti		0	0
4.	Kratkoročne poslovne obv. na podlagi predujmov		5.739.190	3.458.288
5.	Druge kratkoročne poslovne obveznosti		7.211.235	7.001.064

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov.

11.2 Izkaz poslovnega izida za obdobje od 1.1.2018 do 31.12.2018

(v EUR)				
Postavka	Pojasnilo	2018	2017	
A. Čisti prihodki od prodaje	12.4.1	172.365.201	165.272.708	
1. Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu		19.985.013	18.146.136	
a) Čisti prihodki od prodaje proizvodov in storitev		10.466.560	9.822.678	
b) Čisti prihodki od prodaje blaga in materiala		9.518.453	8.323.458	
2. Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu		152.380.188	147.126.572	
a) Čisti prihodki od prodaje proizvodov in storitev		138.723.657	135.389.693	
b) Čisti prihodki od prodaje blaga in materiala		13.656.531	11.736.879	
B. Sprememba vrednosti zalog proizv. in nedokončane pr.		4.003.193	(956.886)	
C. Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	12.4.2	2.349.852	3.451.429	
Č. Drugi poslovni prihodki	12.4.3	2.332.074	1.734.963	
I. KOSMATI DONOS IZ POSLOVANJA		181.050.320	169.502.213	
D. Stroški blaga, materiala in storitev	12.4.4	115.046.012	105.510.616	
1. Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala		13.973.829	11.999.746	
2. Stroški porabljenega materiala		81.689.320	73.617.931	
a) Stroški materiala		63.887.686	58.433.581	
b) Stroški energije		6.321.431	6.225.717	
c) Drugi stroški materiala		11.480.203	8.958.633	
3. Stroški storitev		19.382.863	19.892.939	
a) Transportne storitve		4.088.459	4.175.926	
b) Stroški vzdrževanja		908.573	653.839	
c) Najemnine		572.773	282.988	
č) Drugi stroški storitev		13.813.058	14.780.186	
E. Stroški dela	12.4.4	48.470.596	46.794.451	
1. Stroški plač		35.556.532	34.128.465	
2. Stroški pokojninskih zavarovanj		445.923	437.792	
3. Stroški drugih socialnih zavarovanj		6.106.503	5.759.631	
4. Drugi stroški dela		6.361.638	6.468.563	
F. Odpisi vrednosti	12.4.4	8.479.172	6.863.973	
1. Amortizacija		7.040.254	6.386.369	
2. Prevrednotovalni poslovni odhodki pri NOS in OOS		652.973	64.514	
3. Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih		785.945	413.090	
G. Drugi poslovni odhodki	12.4.4	1.259.456	919.227	
1. Rezervacije		79.169	11.852	
2. Drugi stroški		1.180.287	907.376	
II. IZID IZ POSLOVANJA		7.795.084	9.413.946	
H. Finančni prihodki	12.4.5	4.252.837	2.601.709	
1. Finančni prihodki iz deležev		3.899.108	1.885.032	
a) Finančni prihodki iz deležev v družbah v skupini		2.050.961	1.368.625	
b) Finančni prihodki iz deležev v pridruženih družbah		1.844.854	516.327	
c) Finančni prihodki iz deležev v drugih družbah		3.293	80	
č) Finančni prihodki iz drugih naložb		0	0	
2. Finančni prihodki iz danih posojil		247.382	489.002	
a) Finančni prihodki iz posojil, danih družbam v skupini		238.925	310.696	
b) Finančni prihodki iz posojil, danih drugim		8.457	178.306	
3. Finančni prihodki iz poslovnih terjatev		106.347	227.676	
a) Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do družb v skupini		0	0	
b) Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do drugih		106.347	227.676	
I. Finančni odhodki	12.4.5	4.489.205	4.461.958	
1. Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb		1.104.755	1.006.333	
2. Finančni odhodki iz finančnih obveznosti		3.132.769	3.095.967	
a) Finančni odhodki iz posojil, prejetih od družb v skupini		8.254	4.950	
b) Finančni odhodki iz posojil, prejetih od bank		3.120.259	3.090.854	
c) Finančni odhodki iz izdanih obveznic		0	0	
č) Finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti		4.256	163	
3. Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti		251.681	359.659	
a) Fin. odhodki iz poslovnih obveznosti do družb v skupini		14.563	21.143	
b) Fin. odhodki iz obveznosti do dobaviteljev in meničnih obv.		147.237	162.268	
c) Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti		89.881	176.248	
III. POSLOVNI IZID		7.558.716	7.553.697	
Davek iz dobička	12.5	0	0	
Odloženi davek	12.5	763.691	(193.496)	
ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA		6.795.025	7.747.193	

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov.

2019

1919

11.3 Izkaz drugega vseobsegajočega donosa

(v EUR)			
	Postavka	2018	2017
1.	Čisti dobiček/izguba poslovnega leta po obdavčitvi	6.795.025	7.747.193
2.	Drugi vseobsegajoči donos obračunskega obdobja po obdavčitvi	6.241	163.101
3.	Postavke, ki pozneje ne bodo prerazvrščene v poslovni izid	6.241	163.101
3.1	Čisti dobički/izgube pripoznani v rezervah zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti v zvezi z opredmetenimi osnovnimi sredstvi	106.810	(13.668)
3.2	Aktuarski čisti dobički/izgube za pokojninske programe in sprememba odloženih davkov pripoznani v zadržanem dobičku/izgubi	(100.569)	176.769
4.	Vseobsegajoči donos poslovnega leta po obdavčitvi	6.801.266	7.910.294

	Čista izguba na delnico	-	-
	Čisti dobiček na delnico	2,39	2,73

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov.

2019

1919

11.4 Izkaz denarnih tokov

(v EUR)		Postavka	Pojasnilo	2018	2017
A. Denarni tokovi pri poslovanju					
a) Čisti poslovni izid					
Poslovni izid pred obdavčitvijo				7.558.716	7.553.697
Davki iz dobička in drugi davki, ki niso zajeti v poslovnih odhodkih		12.5.		(763.691)	193.496
				6.795.025	7.747.193
b) Prilagoditve za					
Amortizacijo (+)		12.3.1, 12.3.2		7.040.254	6.386.369
Prevrednotovalne poslovne prihodke, povezane s postavkami naložbenja in financiranja (-)		12.4.3		(84.063)	(69.527)
Prevrednotovalne poslovne odhodke, povezane s postavkami naložbenja in financiranja (+)		12.4.4		652.973	64.514
Oblikovanje popravka vrednosti terjatev		12.3.7		315.382	61.695
Oblikovanje popravka vrednosti zalog		12.3.6		470.540	138.911
Oblikovanje in odprava dolgoročnih rezervacij		12.3.11		503.799	447.861
Finančne prihodke brez finančnih prihodkov iz poslovnih terjatev (-)		12.4.5		(4.146.490)	(2.374.033)
Finančne odhodke brez finančnih odhodkov iz poslovnih obveznosti (+)		12.4.5		3.132.769	3.095.967
				7.885.164	7.751.756
b) Spremembe čistih obratnih sredstev (in časovnih razmejitev, rezervacij ter odloženih terjatev in obveznosti za davek) poslovnih postavk bilance stanja					
Začetne manj končne poslovne terjatve		12.3.7		2.404.348	(3.518.196)
Začetne manj končne terjatve za odloženi davek		12.3.13		763.691	(193.495)
Začetne manj končne zaloge		12.3.6		(7.500.000)	(760.649)
Končni manj začetni poslovni dolgovi		12.3.15		3.446.334	2.356.255
Končne manj začetne obveznosti za odloženi davek		12.3.13		1.464	424.533
				(884.162)	(1.691.552)
				13.796.026	13.807.397
č) Prebitek prejemkov pri poslovanju ali prebitek izdatkov pri poslovanju (a + b + c)					
B. Denarni tokovi pri naložbenju					
a) Prejemki pri naložbenju					
Prejemki od dobljenih obresti in deležev v dobičku, ki se nanašajo na naložbenje		12.4.5		3.899.108	1.885.032
Prejemki od odtujitve neopredmetenih sredstev		12.3.1		33.970	29.123
Prejemki od odtujitve opredmetenih osnovnih sredstev		12.3.2		1.263.898	852.412
Prejemki od odtujitve dolgoročnih finančnih naložb		12.3.4		3.913.115	758.311
Prejemki od odtujitve kratkoročnih finančnih naložb		12.3.8		1.477.592	2.048.064
				10.587.683	5.572.942
b) Izdatki pri naložbenju					
Izdatki za pridobitev neopredmetenih sredstev		12.3.1		(6.951)	(2.651.051)
Izdatki za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev		12.3.2		(13.291.791)	(11.296.285)
Izdatki za pridobitev naložbenih nepremičnin		12.3.3		(3.434)	(55.146)
Izdatki za pridobitev dolgoročnih finančnih naložb		12.3.4		(4.007.624)	(3.873.509)
Izdatki za pridobitev kratkoročnih finančnih naložb		12.3.8		(616.784)	(1.324.058)
				(17.926.584)	(19.200.049)
				(7.338.901)	(13.627.107)
c) Prebitek prejemkov pri naložbenju ali prebitek izdatkov pri naložbenju (a + b)					
C. Denarni tokovi pri financiranju					
a) Prejemki pri financiranju					
Prejemki od povečanja dolgoročnih finančnih obveznosti		12.3.12		431.018	765.232
Prejemki od povečanja kratkoročnih finančnih obveznosti		12.3.14		8.784.993	9.285.113
				9.216.011	10.050.345
b) Izdatki pri financiranju					
Izdatki za dane obresti, ki se nanašajo na financiranje		12.4.5		(3.132.769)	(3.095.967)
Izdatki za odplačila dolgoročnih finančnih obveznosti		12.3.12		(216.280)	(634.800)
Izdatki za odplačila kratkoročnih finančnih obveznosti		12.3.14		(12.759.922)	(6.816.135)
				(16.108.971)	(10.546.902)
				(6.892.960)	(496.557)
c) Prebitek prejemkov pri financiranju ali prebitek izdatkov pri financiranju (a + b)					
Č. Končno stanje denarnih sredstev					
x) Denarni izid v obdobju (seštevek prebitkov Ač, Bc in Cc)				(435.835)	(316.267)
y) Začetno stanje denarnih sredstev				6.439.180	6.755.447

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov.

2019

1919

11.5 Izkaz gibanja kapitala

GIBANJE KAPITALA ZA OBDOBJE OD 31.12.2017 DO 31.12.2018

	I. Vpoklicani kapital	II. Kapitalske rezerve	III. Rezerve iz dobička			IV. Rezerve zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti	V. Preneseni čisti poslovni izid	VI. Čisti poslovni izid posl. leta	Skupaj
(v EUR)	Osnovni kapital		Zakonske rezerve	Rezerve za lastne delnice	Druge rezerve iz dobička		Preneseni čisti dobiček	Čisti dobiček poslovnega leta	
Stanje konec prejšnjega poročevalskega obdobja	23.688.983	30.277.035	1.417.442	120.190	21.110.477	8.394.456	0	4.053.960	89.062.543
Začetno stanje poročevalskega obdobja	23.688.983	30.277.035	1.417.442	120.190	21.110.477	8.394.456	0	4.053.960	89.062.543
Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	6.241	0	6.795.025	6.801.266
Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	6.795.025	6.795.025
Vnos aktuarskega dobička iz naslova rezervacij za odpravnine	0	0	0	0	0	(99.105)	0	0	(99.105)
Spremembe rezerv zaradi vrednotenja finančnih naložb po poštenu vrednosti	0	0	0	0	0	106.810	0	0	106.810
Druge sestavine vseobsegajočega donosa poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	(1.464)	0	0	(1.464)
Spremembe v kapitalu	0	0	0	0	0	0	4.053.960	(4.053.960)	0
Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala	0	0	0	0	0	0	4.053.960	(4.053.960)	0
Končno stanje poročevalskega obdobja	23.688.983	30.277.035	1.417.442	120.190	21.110.477	8.400.697	4.053.960	6.795.025	95.863.809

GIBANJE KAPITALA ZA OBDOBJE OD 31.12.2016 DO 31.12.2017

	I. Vpoklicani kapital	II. Kapitalske rezerve	III. Rezerve iz dobička			IV. Rezerve zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti	V. Preneseni čisti poslovni izid	VI. Čisti poslovni izid posl. leta	Skupaj
(v EUR)	Osnovni kapital		Zakonske rezerve	Rezerve za lastne delnice	Druge rezerve iz dobička		Preneseni čisti dobiček/ izguba	Čisti dobiček poslovnega leta	
Stanje konec prejšnjega poročevalskega obdobja	23.688.983	41.686.964	1.951.606	120.190	36.487.740	23.001.591	(19.601.341)	5.089.184	112.424.917
Prilagoditve za nazaj	0	(11.409.929)	(534.164)	0	(14.318.731)	(14.770.236)	8.948.862	1.904.531	(30.179.667)
Začetno stanje poročevalskega obdobja	23.688.983	30.277.035	1.417.442	120.190	22.169.009	8.231.355	(10.652.479)	6.993.715	82.245.250
Popravek izločitve UNITUR d.o.o.	0	0	0	0	(1.058.532)		(34.469)	0	(1.093.001)
Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	163.101	0	7.747.193	7.910.294
Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	7.747.193	7.747.193
Vnos aktuarskega dobička iz naslova rezervacij za odpravnine	0	0	0	0	0	601.301	0	0	601.301
Spremembe rezerv zaradi vrednotenja finančnih naložb po poštenu vrednosti	0	0	0	0	0	(13.668)	0	0	(13.668)
Druge sestavine vseobsegajočega donosa poročevalskega obdobja						(424.532)			(424.532)
Spremembe v kapitalu	0	0	0	0	0	0	10.686.948	(10.686.948)	0
Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala	0	0	0	0	0	0	6.993.715	(6.993.715)	0
Razporeditev dela čistega dobička poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala	0	0	0	0	0	0	3.693.233	(3.693.233)	0
Končno stanje poročevalskega obdobja	23.688.983	30.277.035	1.417.442	120.190	21.110.477	8.394.456	0	4.053.960	89.062.543

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov.

12 Pojasnila k računovodskim izkazom

UNIOR Kovaška industrija d.d., s sedežem Kovaška 10, Zreče, Slovenija, je obvladujoča družba Skupine UNIOR.

Računovodski izkazi delujoče družbe so pripravljeni za leto, ki se je končalo 31.12.2018.

Seznam in vse podatke družb, v kapitalu katerih je družba UNIOR d.d., udeležena z najmanj 20 odstotki, razkrivamo v poglavju 15 Skupina UNIOR Letnega poročila 2018.

12.1 Izjava o skladnosti

Posamični računovodski izkazi so sestavljeni v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah in mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), ki jih je sprejel Svet za mednarodne računovodske standarde (IASB), ter pojasnili, ki jih sprejema Odbor za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja (OPMSRP) in kot jih je sprejela Evropska unija.

Na dan bilance stanja glede na proces potrjevanja standardov v Evropski uniji ni razlik med računovodskimi usmeritvami družbe UNIOR d.d. ter mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), ki jih je sprejela Evropska unija. Ti obvezni računovodski izkazi so pripravljeni za potrebe izpolnjevanja zakonskih zahtev. V skladu z zakonodajo mora družba zagotoviti neodvisno revizijo teh računovodskih izkazov. Revizija je omejena na revidiranje obveznih računovodskih izkazov za splošne potrebe, s čimer se izpolni zakonska zahteva po reviziji obveznih računovodskih izkazov. Revizija obravnava obvezne računovodske izkaze kot celoto in ne daje zagotovila o posameznih vrstičnih postavkah, kontih ali poslih. Revidirani računovodski izkazi niso namenjeni uporabi s strani katerekoli stranke za potrebe odločanja v zvezi z lastništvom, financiranjem in katerimikoli drugimi konkretnimi posli, ki se nanašajo na družbo. Zaradi tega se uporabniki obveznih računovodskih izkazov ne smejo zanašati izključno na računovodske izkaze in morajo pred sprejemanjem odločitev izvesti druge ustrezne postopke.

Uprava UNIOR d.d., je računovodske izkaze potrdila dne 25.03.2019.

12.2 Podlage za sestavitev računovodskih izkazov

Vsi računovodski izkazi in pojasnila k računovodskim izkazom so prikazani in sestavljeni v evrih (EUR) brez centov in so zaokroženi na celo število.

12.2.1 Poštena vrednost

Prikazana sredstva in obveznosti z izjemo za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev so vrednotena po nabavnih oziroma odplačnih vrednostih, za katere ocenjujemo, da so enake poštenim vrednostim teh sredstev oziroma obveznosti.

Knjigovodska vrednost sredstev in obveznosti je enaka njihovi pošteni vrednosti. Glede na hierarhijo poštenih vrednosti jih uvrščamo v naslednje ravni:

- raven 1: sredstva, ki so vrednotena po borznem tečaju na zadnji dan obračunskega obdobja

- raven 3: sredstva, katerih vrednosti ni mogoče pridobiti iz tržnih podatkov; v tej kategoriji prikazujemo po ocenjeni vrednosti zemljišča ter naložbene nepremičnine, zgradbe in opremo pa po sedanji knjigovodski vrednosti. Dolgoročne finančne naložbe so prikazane po nabavni vrednosti zmanjšani za slabitve, poslovne terjatve, kratkoročne finančne naložbe ter obveznosti pa po odplačni vrednosti.

Razvrstitev sredstev in obveznosti glede na določitev njihove poštene vrednosti na dan 31.12.2018

(v EUR)	Raven 1	Raven 3	Skupaj
Opredmetena osnovna sredstva		10.590.369	10.590.369
- zemljišča		10.590.369	10.590.369
Naložbene nepremičnine		13.549.113	13.549.113
Dolgoročne finančne naložbe	3.900	27.282.097	27.285.997
- delnice, ki kotirajo na borzi	3.900		3.900
- delnice, ki ne kotirajo na borzi		24.995.362	24.995.362
- dolgoročne finančne naložbe - dolgoročna posojila		2.286.735	2.286.735
Dolgoročne poslovne terjatve		7.676.365	7.676.365
Kratkoročne finančne naložbe		3.644.341	3.644.341
Kratkoročne poslovne terjatve		32.830.110	32.830.110
Dolgoročne finančne obveznosti		86.960.900	86.960.900
Dolgoročne poslovne obveznosti		0	0
Kratkoročne finančne obveznosti		19.015.733	19.015.733
Kratkoročne poslovne obveznosti		45.371.338	45.371.338

Razvrstitev sredstev in obveznosti glede na določitev njihove poštene vrednosti na dan 31.12.2017

(v EUR)	Raven 1	Raven 3	Skupaj
Opredmetena osnovna sredstva		10.512.295	10.512.295
- zemljišča		10.512.295	10.512.295
Naložbene nepremičnine		13.461.616	13.461.616
Dolgoročne finančne naložbe	660	29.119.927	29.120.587
- delnice, ki kotirajo na borzi	660		660
- delnice, ki ne kotirajo na borzi		22.921.939	22.921.939
- dolgoročne finančne naložbe - dolgoročna posojila		6.197.988	6.197.988
Dolgoročne poslovne terjatve		8.273.275	8.273.275
Kratkoročne finančne naložbe		3.677.565	3.677.565
Kratkoročne poslovne terjatve		34.637.547	34.637.547
Dolgoročne finančne obveznosti		94.003.838	94.003.838
Dolgoročne poslovne obveznosti		0	0
Kratkoročne finančne obveznosti		15.732.985	15.732.985
Kratkoročne poslovne obveznosti		41.925.004	41.925.004

Zemljišča in naložbene nepremičnine prikazujemo po ocenjeni vrednosti, dolgoročne finančne naložbe so prikazane po nabavni vrednosti zmanjšani za slabitve, poslovne terjatve, kratkoročne finančne naložbe ter obveznosti pa po odplačni vrednosti.

Uporabljene metodologije za ocenjene vrednosti so razkrite pri posameznih kategorijah v poglavju 12.3 Letnega poročila 2018.

12.2.2 Uporabljene računovodske usmeritve

Uporabljene računovodske usmeritve so enake kot v preteklih letih.

V tekočem poročevalskem obdobju veljajo naslednji novi standardi, spremembe obstoječih standardov in nova pojasnila, ki jih je izdal Odbor za mednarodne računovodske standarde (OMRS) ter sprejela EU:

- **MSRP 9 'Finančni instrumenti'**, ki ga je EU sprejela 22. novembra 2016 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje),
- **MSRP 15 'Prihodki iz pogodb s kupci'** in spremembe MSRP 15 'Datum začetka veljavnosti MSRP 15', ki ga je EU sprejela 22. septembra 2016 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje),
- **Spremembe MSRP 2 'Plačilo na podlagi delnic'** – Razvrščanje in merjenje plačilnih transakcij na podlagi delnic, ki jih je EU sprejela 26. februarja 2018 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje),
- **Spremembe MSRP 4 'Zavarovalne pogodbe'** – Uporaba MSRP 9 Finančni instrumenti skupaj z MSRP 4 Zavarovalne pogodbe, ki jih je EU sprejela 3. novembra 2017 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje, oz. ob prvi uporabi MSRP 9 'Finančni instrumenti'),
- **Spremembe MSRP 15 'Prihodki iz pogodb s kupci'** – Pojasnila k MSRP 15 'Prihodki iz pogodb s kupci', ki jih je EU sprejela 31. oktobra 2017 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje),
- **Spremembe MRS 40 'Naložbene nepremičnine'** – Prenos naložbenih nepremičnin, ki jih je EU sprejela 14. marca 2018 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje),
- **Spremembe MSRP 1 in MRS 28 'Izboljšave MSRP (obdobje 2014–2016)'**, ki izhajajo iz letnega projekta za izboljšanje MSRP (MSRP 1, MSRP 12, MRS 28), predvsem z namenom odpravljanja neskladnosti in razlage besedila, ki jih je EU sprejela 7. februarja 2018 (spremembe MSRP 1 in MRS 28 je treba uporabljati za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje),
- **OPMSRP 22 'Transakcije in predplačilo nadomestila v tuji valuti'**, ki jih je EU sprejela 28. marca 2018 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje).

Sprejetje teh novih standardov, sprememb k obstoječim standardom in pojasnil ni privedlo do pomembnih sprememb računovodskih izkazov učinki pa so naslednji:

- **MSRP 9 'Finančni instrumenti'** – družba je naložbe in delnice v odvisna in pridružena podjetja prerazporedila v naložbe merjene po nabavni vrednosti, za prodajo razpoložljiva dolgoročna sredstva pa je razporedila v finančna sredstva merjena po pošteni vrednosti preko poslovnega izida.
- **MSRP 15 'Prihodki iz pogodb s kupci'** – družba je konec poslovnega leta izkazala za 450.326 evrov odloženih prihodkov iz naslova prodaje blaga, ki v poslovnem letu 2018 še ni prispelo do kupcev in v skladu s MSRP 15 niso izpolnjeni pogoji za pripoznanje prihodkov.

12.2.3 Posli v tuji valuti

Posle, izražene v tuji valuti, preračunamo v evre po referenčnem tečaju Evropske centralne banke na dan posla. Denarna sredstva in obveznosti, izražene v tuji valuti na dan bilance stanja, preračunamo v domačo valuto po referenčnem tečaju Evropske centralne banke, veljavnem na zadnji dan obračunskega obdobja. Tečajne razlike pripoznamo v izkazu poslovnega izida.

Bilance stanja odvisnih podjetij, ki niso izkazane v evrih, so bile za potrebe konsolidacije preračunane po končnem srednjem referenčnem tečaju ECB na dan 31.12.2018, izkazi poslovnega izida odvisnih podjetij pa po povprečnem tečaju ECB v letu 2018. Razlika je izkazana v prevedbenem popravku kapitala v konsolidiranih računovodskih izkazih Skupine UNIOR.

12.2.4 Dobiček/izguba iz poslovanja

Dobiček/izguba iz poslovanja je opredeljen kot dobiček/izguba pred obdavčitvijo in finančnimi postavkami. Finančne postavke zajemajo obresti od denarnih sredstev na računih v banki, depozitov, naložb, namenjenih za prodajo, plačane obresti od posojil, dobiček ali izgubo iz prodaje finančnih instrumentov, namenjenih za prodajo, ter pozitivne in negativne tečajne razlike od prevedbe vseh monetarnih sredstev in obveznosti v tuji valuti.

12.2.5 Pomembne ocene in presoje

Skladno z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja poslovodstvo pri pripravi računovodskih izkazov poda ocene, presoje in predpostavke, ki vplivajo na uporabo usmeritev in na izkazane vrednosti sredstev ter obveznosti, prihodkov in odhodkov. Ocene oblikujejo glede na izkušnje iz prejšnjih let in pričakovanja v obračunskem obdobju. Dejanski rezultati lahko od teh ocen odstopajo, zato ocene stalno preverjamo in oblikujemo njihove popravke. Ocene in presoje so prisotne tudi pri slabitvah finančnih naložb, terjatvah, slabitvah zalog in pri ocenah življenjskih dob osnovnih sredstev. Za vrednotenje zemljišč se pri ocenah in presojah uporabljajo metode vrednotenja, ki temeljijo na metodi prihodnjih denarnih tokov in primerljivih transakcijah.

Odloženi davki

Na osnovi ocene, da bo v prihodnosti na voljo dovolj razpoložljivega dobička, smo oblikovali odložene terjatve za davke iz naslova:

- oblikovanja rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi,
- oslabitev terjatev do kupcev,
- oslabitev finančnih naložb,
- olajšave za investiranje in vlaganje za raziskave in razvoj.

Podrobneje so odloženi davki predstavljeni v poglavju 12.3.13 Letnega poročila 2018.

Odložene terjatve za davek, ki so pripoznane iz naslova oblikovanja rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine, se zmanjšujejo v ustreznih zneskih s koriščenjem oblikovanih rezervacij in se povečujejo v ustreznih zneskih glede na novo oblikovane rezervacije.

Davčna stopnja, uporabljena za izračun višine odbitnih začasnih razlik, je 19 odstotkov. Na osnovi pogojev, kot so navedeni v MRS 12, in načrta poslovanja za prihodnje obdobje ocenjujemo, da bomo v prihodnjih letih razpolagali z obdavčljivim dobičkom za kritje neizrabljenih davčnih izgub.

Izkazane odložene obveznosti za davke izhajajo iz začasnih obdavčljivih razlik pri prevrednotenju zemljišč (po pošteni vrednosti neposredno v kapitalu) na višjo vrednost in pri prevrednotenju odpravnin.

Na dan poročanja se preveri višina izkazanih odloženih terjatev in odloženih obveznosti za davek. Če podjetje ne razpolaga z zadostnim razpoložljivim dobičkom, se izkazana vrednost odloženih terjatev za davek ustrezno zmanjša.

Rezervacije

Poslovodstvo potrdi vsebino in višino oblikovanih rezervacij na osnovi:

- izračuna za rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine,
- ocene o morebitni pričakovani višini odškodnine, ki jo poda pravna služba družbe ali drugi zunanji odvetnik na osnovi obstoječih tožb in odškodninskih zahtevkov.

Zneski oblikovanih rezervacij so najboljša ocena prihodnjih izdatkov.

12.2.6 Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev in razkritja

Predstavljamo posamezne kategorije v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, v katerih so razkritja predpisana, in predstavljamo vse pomembne zadeve. Uporabljene računovodske usmeritve ter narava in stopnja pomembnosti razkritij so opredeljeni v internih aktih podjetja. Pri vseh pomembnih prikazanih zneskih v računovodskih izkazih smo razkrili tudi primerjalne informacije iz preteklega obdobja in jih vključujemo tudi v številčne ter opisne informacije. Primerjalni podatki so prilagojeni tako, da so v skladu s predstavitvijo informacij v tekočem letu.

Računovodske usmeritve, ki so navedene v nadaljevanju, so bile dosledno uporabljene v vseh obdobjih, ki so prikazana v računovodskih izkazih.

Opredmetena osnovna sredstva

Za vrednotenje zemljišč uporabljamo model prevrednotenja na podlagi cenitev pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin v skladu z mednarodnimi standardi ocenjevanja vrednosti najmanj vsakih pet let. Pri merjenju gradbenih objektov, naprav in opreme uporabljamo model nabavne vrednosti. Sredstvo izkazujemo po njegovi nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek in nabrano izgubo zaradi oslabitve. Način in uporabljene metode vrednotenja sredstev zaradi oslabitve so opisane v nadaljevanju pod naslovom »Oslabitev opredmetenih osnovnih sredstev«. Nabavna vrednost opredmetenega osnovnega sredstva je ustreznik denarne cene na dan pripoznanja. Nabavna vrednost opredmetenega osnovnega sredstva zajema: njegovo nakupno ceno, tudi uvozne carine in nevračljive nakupne dajatve, po odštetju vseh trgovinskih in drugih popustov; vse stroške spravljavanja sredstva na njegovo mesto in v stanje, kjer sredstvo lahko deluje v skladu s pričakovani poslovanjem ter začetno oceno stroškov razgradnje in odstranitve opredmetenega osnovnega sredstva ter obnovitev mesta, na katerem se je to sredstvo nahajalo. To obvezo podjetje prevzame ob pridobitvi sredstva ali pa kot posledico tega, da je sredstvo namesto za proizvodnjo zalog v določenem obdobju uporabljala tudi v druge namene. Prevrednotenje zemljišč se opravi na podlagi cenitve pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin. Prevrednotenje se izkaže preko kapitala kot rezerve zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti.

V primeru pomembnih nabavnih vrednosti opredmetenega osnovnega sredstva, ki vsebujejo sestavne dele, ki imajo različne ocenjene dobe koristnosti, ga razdelimo na njegove sestavne dele. Vsak del obravnavamo ločeno. Zemljišča obravnavamo ločeno in jih ne amortiziramo.

Stroški izposoje

Stroški izposojanja, ki jih je mogoče neposredno pripisati nakupu, gradnji ali proizvodnji sredstva v pripravi, povečujejo nabavno vrednost takega sredstva. Usredstvovanje stroškov izposojanja kot dela nabavne vrednosti sredstva v pripravi se začne, ko nastanejo izdatki za sredstvo, stroški izposojanja in se začnejo dejavnosti, ki so potrebne za pripravo sredstva za nameravano uporabo.

2019

1919

Finančni najem

Na začetku najema v bilanci stanja pripoznamo finančni najem kot sredstvo in dolg v zneskih, enakih poštenu vrednosti najetega sredstva, ali če je ta nižja, sedanji vrednosti najmanjše vsote najemnin, pri čemer obe vrednosti določimo ob sklenitvi najema. Pri izračunavanju sedanje vrednosti najmanjše vsote najemnin je diskontna mera z najemom povezana obrestna mera, če jo je mogoče določiti, sicer uporabimo predpostavljeno obrestno mero za izposojanje, ki bi jo moral plačati najemnik. Vse začetne neposredne stroške, ki jih nosi najemnik, prištejemo znesku, ki je pripoznan kot sredstvo.

Kasnejši stroški

Kasnejši izdatki, nastali v zvezi z nadomestitvijo posameznega dela opredmetenega osnovnega sredstva, povečujejo njegovo nabavno vrednost. Drugi kasnejši izdatki v zvezi z opredmetenim osnovnim sredstvom povečajo njegovo nabavno vrednost, če je verjetno, da bodo njegove prihodnje gospodarske koristi večje v primerjavi s prvotno ocenjenimi, ali pa da se podaljša življenjska doba. Vsi ostali izdatki se pripoznajo kot odhodek ob nastanku.

Amortizacija

Znesek amortizacije v vsakem obdobju pripoznamo v poslovnem izidu. Sredstvo začnemo amortizirati, ko je razpoložljivo za uporabo. Osnovna sredstva amortiziramo po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju ocenjene dobe koristnosti vsakega posameznega opredmetenega sredstva. Uporabljena metoda amortiziranja se preveri na koncu vsakega poslovnega leta. Preostalo vrednost sredstva praviloma upoštevamo le pri pomembnih postavkah, pri čemer se upoštevajo tudi stroški likvidacije opredmetenega osnovnega sredstva. Zemljišč in umetnin ne amortiziramo.

Amortizacijske stopnje, ki jih uporablja družba so naslednje:

Najnižja % Najvišja %		
Opredmetena osnovna sredstva:		
Nepremičnine:		
Nepremičnine	0,2	20,4
Zidane zgradbe	0,2	5,0
Druge zgradbe	2,0	20,4
Oprema:		
Proizvajalna oprema	0,5	25,2
Računalniška in elektr.oprema	0,0	50,0
Viličarji in dvigala	4,0	23,5
Avtomobili in traktorji	3,0	26,7
Oprema za čiščenje in ogrevanje	2,0	20,1
Merilne in kontrolne naprave	0,0	25,0
Pohištvo - pisarniško in ostalo	0,2	20,0
Druge oprema	12,0	25,0

Odprava pripoznanja

Pripoznanje knjigovodske vrednosti posameznega opredmetenega osnovnega sredstva odpravimo ob odtujitvi ali če od njegove uporabe ali odtujitve ne pričakujemo prihodnjih gospodarskih koristi. Dobički ali izgube iz odprave pripoznanja posameznega opredmetenega osnovnega sredstva se vključijo v poslovni izid, ko je katerikoli od pogojev izpolnjen.

Neopredmetena sredstva

Neopredmeteno osnovno sredstvo na začetku pripoznamo po nabavni vrednosti. Po začetnem pripoznanju izkazujemo neopredmetena sredstva po njihovi nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in izgube zaradi oslabitve. Pogoji, ki morajo biti izpolnjeni, da se

stroški razvijanja pripoznajo kot neopredmeteno sredstvo so: izvedljivost strokovnega dokončanja projekta, da bo na voljo za uporabo ali prodajo; namen dokončati projekt in ga uporabljati ali prodati; zmožnost uporabljati ali prodati projekt; verjetnost gospodarskih koristi projekta (obstoj trga za učinke projekta ali za projekt oziroma njegova koristnost, če se bo uporabljal v podjetju); razpoložljivost tehničnih, finančnih in drugih dejavnikov za dokončanje razvijanja in za uporabo ali prodajo projekta in sposobnost zanesljivo izmeriti stroške, ki se pripisujejo neopredmetenemu sredstvu med njegovim razvijanjem (usredstvenje stroškov).

Dobro ime

Dobro ime vrednotimo po pošteni vrednosti prenesene kupnine, vključno s pripoznano vrednostjo kakršnega koli neobvladujočega deleža v prevzeti družbi, zmanjšano za čisto pripoznano vrednost prevzetih sredstev in obveznosti, vrednotenih na dan prevzema. Prenesena kupnina vključuje poštene vrednosti prenesenih sredstev, obveznosti do predhodnih lastnikov prevzete družbe in poslovne deleže, ki jih je izdala družba. Poslovodstvo družbe vsako leto opravi test slabitve s katerim ugotovi ali je potrebno neopredmeteno osnovno sredstvo slabiti.

Emisijski kuponi

Med neopredmetena dolgoročna sredstva so izkazani dolgoročno odloženi stroški emisijskih kuponov dodeljenih od Ministrstva za okolje in prostor, Agencije RS za okolje.

Amortizacija

Amortizacija se začne, ko je sredstvo na razpolago za uporabo, to pomeni, ko je na kraju in v stanju, ki je potrebno, da deluje tako, kot je bilo načrtovano.

Neodpisana vrednost neopredmetenega sredstva se zmanjšuje po metodi enakomernega časovnega amortiziranja v obdobju koristnosti sredstva.

Dobo in metodo amortiziranja za neopredmeteno sredstvo s končno dobo koristnosti pregledamo najmanj konec vsakega poslovnega leta. Če se pričakovana doba koristnosti sredstva razlikuje od prejšnjih ocen, dobo amortiziranja ustrezno spremenimo.

Doba koristnosti neopredmetenega sredstva, ki izhaja iz pogodbenih ali drugih pravnih pravic, ne presega dobe pogodbenih ali drugih pravnih pravic, lahko pa je krajša, odvisno od obdobja, v katerem pričakujemo, da bomo sredstvo uporabljali. Ocenjena doba koristnosti za druga neopredmetena sredstva znaša 5 let.

Amortizacijske stopnje, ki jih uporablja družba, so naslednje:

	Najnižja %	Najvišja %
Neopredmetena dolgoročna sredstva:	3,0	20,0

Naložbene nepremičnine

Naložbene nepremičnine imamo v lasti, da bi nam prinašale najemnino ali povečevale vrednost dolgoročne naložbe. Za merjenje naložbenih nepremičnin uporabljamo model poštene vrednosti na podlagi cenitve pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin. Prihodki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Naložbene nepremičnine se ne amortizirajo.

Finančne naložbe

Finančne naložbe v odvisna, pridružena, skupaj obvladovana in druga podjetja vrednotimo po nabavni vrednosti. Enako metodo uporabljamo tudi za nepovezana podjetja.

Finančni instrumenti

Finančne instrumente se lahko razvrstijo v razrede, in sicer:

1. finančni instrumenti merjeni po odplačni vrednosti,
2. finančni instrumenti po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa ter
3. finančni instrumenti po pošteni vrednosti preko poslovnega izida.

Finančni instrumenti po odplačni vrednosti

Družba med te finančne instrumente razvrsti finančna sredstva, ki jih poseduje v okviru poslovnega modela za pridobivanje pogodbenih denarnih tokov in če denarni tokovi predstavljajo izključno plačila glavnice in obresti od neporavnane glavnice (posojila, terjatve in nekotirajoči dolžniški vrednostni papirji). Finančni instrument se pripozna po pošteni vrednosti, povečani za neposredne stroške posla. Dobički in izgube se pripoznajo v poslovnem izidu ob odpravi, spremembi ali oslabitvi.

Finančni instrumenti po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa

Skupino smo oblikovali za lastniške vrednostne papirje, za katere bi se ob morebitnem pripoznanju odločili, da jih bomo v svojem portfelju ohranili za dolgoročne namene in jih ne posedujemo za namene trgovanja. Ob začetnem pripoznanju jih izmerimo po nabavni vrednosti, h kateri prištejemo še stroške posla, ki izhajajo iz nakupa finančnega sredstva. Dobički in izgube iz naslova teh finančnih instrumentov se nikoli ne razporedijo v izkaz poslovnega izida. Dividende iz naslova finančnih instrumentov razvrščenih v to skupino se pripoznajo kot finančni prihodki v izkazu poslovnega izida.

Finančni instrumenti po pošteni vrednosti preko poslovnega izida

V to skupino prerazporedimo finančne instrumente, ki so namenjeni trgovanju in finančne instrumente, ki jih družba mora izmeriti po pošteni vrednosti. Dobički in izgube iz naslova teh finančnih instrumentov se razporedijo v izkaz poslovnega izida. Dividende iz naslova finančnih instrumentov razvrščenih v to skupino se pripoznajo kot finančni prihodki v izkazu poslovnega izida.

Terjatve iz poslovanja

V poslovnih knjigah ločeno evidentiramo dolgoročne in kratkoročne terjatve do kupcev, države in zaposlenih. Med terjatvami iz poslovanja izkazujemo tudi terjatve za obresti od omenjenih terjatev. Dolgoročne in kratkoročne terjatve iz poslovanja so izkazane na začetku z zneski, ki izhajajo iz pogodb ali ustreznih knjigovodskih listin. Terjatve iz poslovanja, ki so izražene v tujih valutah, na zadnji dan poslovnega leta preračunamo v domačo valuto po referenčnem tečaju Evropske centralne banke.

Ustreznost izkazane velikosti posamezne terjatve ugotavljamo ob koncu obračunskega obdobja na osnovi argumentiranih dokazov glede pričakovanih denarnih tokov za poplačilo. Slabitev terjatev oblikujemo, na podlagi pričakovanih izgub glede na tveganje, da terjatve ne bi bile poplačane. Pri tem upoštevamo historične, trenutne in v prihodnost usmerjene informacije o poplačilih.

Blagovni krediti

Družba daje blagovne kredite družbam v skupini in pridruženim podjetjem za potrebe njihovega poslovanja. Blagovne kredite pripoznamo med dolgoročnimi poslovnimi terjatvami. Za blagovne kredite lahko obračunavamo obresti. Popravek vrednosti za dane blagovne kredite se naredi po individualni presoji vodstva družbe.

Dana posojila

Dana posojila ob začetnem pripoznanju izkazujemo po njihovi odplačni vrednosti ob upoštevanju metode veljavnih obresti. Glede na njihovo ročnost so na datum poravnave razvrščena med dolgoročna oziroma med kratkoročna sredstva. S ciljem obvladovanja kreditnega tveganja se glede na boniteto posojilojemalca določita ročnost posojila ter način poravnave, zavarovana z običajnimi instrumenti zavarovanja (npr. bianco menice, zastava vrednostnih papirjev in drugih (ne)premičnin, možnost enostranskega pobota medsebojnih obveznosti ipd.). Ob morebitnem neizpolnjevanju

zapadlih pogodbenih obveznosti posojilojemalca pristopimo k unovčitvi instrumentov zavarovanja. Za presojo poplačljivosti danih posojil se uporablja metoda presoje razpoložljivosti denarnega toka upnika za poplačilo ter metoda neto vrednosti sredstev, s katerimi razpolaga upnik in so podlaga za poplačilo danih posojil.

Prejeta posojila

Prejeta posojila vodimo ob začetnem pripoznanju po njihovi odplačni vrednosti ob upoštevanju metode veljavnih obresti. V strukturi prejetih posojil prevladujejo bančna posojila z odplačilom glavnice ob zapadlosti posojilne pogodbe. Glede na ročnost so ob pripoznanju uvrščena med dolgoročne oziroma kratkoročne finančne obveznosti. Na zadnji dan leta so vse finančne obveznosti, ki zapadejo v plačilo v prihodnjem letu, prenesene med kratkoročne finančne obveznosti. Prejeta posojila so zavarovana z bianco menicami, terjatvami, zalogami in hipotekami na premičnem in nepremičnem premoženju.

Sredstva za prodajo

Med sredstvi (skupine za odtujitev) za prodajo prikazujemo nekratkoročna sredstva, namenjena prodaji, njihovo vrednost pa bomo povrnili s prodajo v naslednjih dvanajstih mesecih in ne z njihovo uporabo. V skupino sredstev za prodajo dolgoročna sredstva prerazvrstimo v trenutku, ko je prodaja zelo verjetna, kar pomeni, da imamo znanega kupca in podpisano predpogodbo ali pogodbo o prodaji takšnega sredstva. Sredstva na sredstva za prodajo prerazvrstimo po knjigovodski vrednosti kot so bila prikazana med dolgoročnimi sredstvi ne glede na pričakovano prejeto kupnino za to sredstvo. Sredstva za prodajo se ne amortizirajo.

Zaloge

Zaloge se vrednotijo po izvirni vrednosti ali čisti iztržljivi vrednosti, in sicer po manjši izmed njiju. Čista iztržljiva vrednost je ocenjena prodajna cena, dosežena v rednem poslovanju, zmanjšana za ocenjene stroške dokončanja in prodaje. Cena količinske enote v zalogi vsebuje stroške, ki nastajajo pri pridobivanju zalog in spravljaju na njihovo sedanje mesto in stanje. Pri dokončanih proizvodih in nedokončani proizvodnji stroški vsebujejo tudi ustrezen delež proizvodnih stroškov ob normalni uporabi proizvodnih sredstev. Poraba zalog se izkazuje po metodi tehtanih povprečnih cen. Družba konec leta preverja zaloge brez gibanja v tekočem letu in jih oslabi na iztržljivo vrednost.

Družba oblikuje popravek zalog glede na starost zalog in sicer:

- zaloge, ki niso imele gibanja v zadnjem letu, oblikuje popravek v višini 5 odstotkov od vrednosti zalog,
- zaloge, ki niso imele gibanja dve leti, oblikuje popravek v višini dodatnih 15 odstotkov od vrednosti zalog,
- zaloge, ki niso imele gibanja tri leta, oblikuje popravek v višini dodatnih 10 odstotkov od vrednosti zalog,
- zaloge, ki niso imele gibanja štiri leta, oblikuje popravek v višini dodatnih 10 odstotkov od vrednosti zalog,
- zaloge, ki niso imele gibanja pet let in več, oblikuje popravek v višini dodatnih 10 odstotkov od vrednosti zalog.

Denar

Med denarna sredstva štejemo denar v blagajni in vloge na vpogled na računih ter bančne depozite z ročnostjo do treh mesecev. Stanje denarnih sredstev v tujih valutah preračunamo v domačo valuto po referenčnem tečaju Evropske centralne banke na zadnji dan poslovnega leta.

2019

1919

Kapital

Osnovni kapital

Osnovni kapital družbe UNIOR d.d. je razdeljen na 2.838.414 navadnih kosovnih delnic, ki se glasijo na ime in so prosto prenosljive.

Dividende

Dividende pripoznamo v računovodskih izkazih družbe, ko je sprejet sklep skupščine delničarjev o izplačilu dividend.

Odkup lastnih delnic

V letu 2018 nismo trgovali z lastnimi delnicami.

Rezervacije

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade

Skladno s podjetniško kolektivno pogodbo in zakonskimi predpisi je družba dolžna obračunati in izplačati jubilejne nagrade ter odpravnine ob upokojitvi. Za izmero teh zaslužkov uporabljamo poenostavljeno metodo obračunavanja, ki zahteva vrednotenje aktuarske obveznosti v skladu s pričakovano rastjo plač od dneva vrednotenja do predvidene upokojitve zaposlene osebe. To pomeni vračunavanje zaslužkov sorazmerno z opravljenim delom. Ocenjena obveznost je pripoznana v velikosti sedanje vrednosti pričakovanih prihodnjih izdatkov. Pri merjenju ocenimo tudi predvideno povečanje plač in fluktuacijo zaposlenih.

Na osnovi izračuna pripoznamo dobičke ali izgube tekočega leta v izkazu poslovnega izida.

Glavni parametri upoštevani v izračunu so starosta meja upokojitve 60 let za ženske in 62 let za moške, potrebna delovna doba 40 let, diskontna stopnja 1,2 odstotka ter letna rast plač 2,2 odstotka.

Državne podpore

Državne podpore se pripoznajo po pošteni vrednosti, vendar ne, dokler ne obstaja sprejemljivo zagotovilo, da bo družba UNIOR d.d., izpolnila pogoje v zvezi z njimi in podpore tudi prejela. Državne podpore se pripoznajo kot prihodki v obdobjih, v katerih se vzporejajo z zadevnimi stroški, ki naj bi jih nadomestile. Če se državna podpora nanaša na določeno sredstvo, se pripozna kot razmejeni prihodek, ki ga družba UNIOR d.d., pripozna v izkazu poslovnega izida v obdobju pričakovane dobe uporabnosti sredstva v enakih letnih obrokih.

Finančne obveznosti

Finančne obveznosti so pripoznane ob nastanku po pošteni vrednosti, brez pri tem nastalih transakcijskih stroškov. V naslednjih obdobjih so finančne obveznosti merjene po odplačni vrednosti z uporabo metode veljavnih obresti. Vsakršna razlike med prejemki (brez transakcijskih stroškov) in obveznostmi je pripoznana v izkazu poslovnega izida skozi obdobje celotne finančne obveznosti.

Davek od dobička

Davek od dobička obračunavamo skladno z Zakonom o davku od dohodka pravnih oseb. Osnova za obračun davka od dohodka je bruto dobiček, povečan za davčno nepriznane stroške in zmanjšan za zakonsko dovoljene olajšave. Od tako dobljene osnove je obračunana obveznost za davek od dohodka pravnih oseb. V letu 2018 je davčna osnova pozitivna in se pokriva s preteklimi olajšavami.

Odloženi davki

Z namenom izkazovanja ustreznega poslovnega izida v obdobju poročanja smo obračunali tudi odložene davke. Te izkazujemo kot odložene terjatve za davek in odložene obveznosti za davek. Pri obračunavanju odloženih davkov smo uporabili metodo obveznosti po bilanci stanja. Knjižno vrednost sredstev in obveznosti smo primerjali z njihovo davčno vrednostjo, razliko med obema vrednostma pa opredelili kot stalno ali začasno razliko. Začasne razlike smo razdelili na obdavčljive

in odbitne. Obdavčljive začasne razlike so nam povečale obdavčljive zneske in odložene davčne obveznosti. Odbitne začasne razlike pa so nam zmanjšale obdavčljive zneske in povečale odložene davčne terjatve.

Prihodki

Prihodki iz opravljenih storitev

Poslovne prihodke pripoznamo, ko upravičeno pričakujemo, da bodo vodili do prejemkov, če ti niso uresničeni že ob nastanku in jih je mogoče zanesljivo izmeriti, uporabljamo petstopenjski model skladno z MRSP 15.

Pri pripoznavanju prihodkov iz opravljenih storitev uporabljamo metodo odstotka dokončanosti del na dan bilance stanja. Po tej metodi pripoznamo prihodke v obračunskem obdobju, v katerem so storitve opravljene. Razkrivamo zneske vsake pomembne vrste prihodkov, pripoznanih v obdobju, ter dosežene prihodke na domačih in tujih trgih. Prihodki na domačem trgu so prihodki, doseženi v Sloveniji, tuji trg predstavljajo države EU in tretje države.

Prihodki iz prodaje proizvodov, blaga in materiala

Prihodki iz prodaje proizvodov, blaga in materiala se merijo na podlagi cen, navedenih v računih in drugih listinah, zmanjšanih za popuste, odobrene ob prodaji ali pozneje. Med prihodki od prodaje proizvodov, blaga, materiala in opravljenih storitev se izkažejo tudi vsebinsko ustrezne postavke iz prejšnjih obdobj.

Prihodki od najemnin

Prihodki od najemnin zajemajo v pretežni meri prihodke od naložbenih nepremičnin, to je gradbenih objektov in zemljišč, ki jih dajemo v poslovni najem. Družba prihodke od najemnin uvršča med poslovne prihodke.

Drugi poslovni prihodki s prevrednotovalnimi poslovnimi prihodki

Med drugimi prihodki izkazujemo donacije, subvencije, premije ter prevrednotovalne prihodke, nastale pri prodaji osnovnih sredstev in odpravo rezervacij v neto znesku.

Finančni prihodki in finančni odhodki

Finančni prihodki obsegajo prihodke od obresti na dana posojila, prihodke od dividend, prihodke od odsvojitve za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev in prihodke iz naslova pozitivnih tečajnih razlik. Prihodke od obresti pripoznamo ob njihovem nastanku z uporabo efektivne obrestne mere. Prihodke od dividend izkažemo v poslovnem izidu, ko je uveljavljena pravica do izplačila.

Finančni odhodki obsegajo stroške obresti za prejeta posojila, negativne tečajne razlike, izgube zaradi oslabitve vrednosti finančnih sredstev, ki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Stroški izposojanja se v izkazu poslovnega izida pripoznajo po metodi efektivnih obresti.

Kosmati donos iz poslovanja

Kosmati donos iz poslovanja je sestavljen iz prihodkov od prodaje, spremembe vrednosti zalog gotovih proizvodov in nedokončane proizvodnje, usredstvenih lastnih proizvodov in storitev ter drugih poslovnih prihodkov.

Odhodki – stroški

Stroške kot odhodke pripoznamo v obdobju, v katerem nastanejo. Razvrščamo jih v skladu z njihovo naravo. Izkazujemo jih in razkrivamo po naravnih vrstah v okviru trimestnega kontnega načrta družbe. Odhodki se pripoznajo, če je zmanjšanje gospodarskih koristi v obračunskem obdobju povezano z zmanjšanjem sredstev ali s povečanjem dolga in je to zmanjšanje mogoče zanesljivo izmeriti.

2019

1919

Poslovni izid

Poslovni izid je sestavljen iz izida iz poslovanja povečanega za finančne prihodke in zmanjšanega za finančne odhodke.

Oslabitev opredmetenih osnovnih sredstev

Če obstaja kako znamenje, da utegne biti sredstvo oslajljeno, ocenimo njegovo nadomestljivo vrednost. Če ni mogoče oceniti nadomestljive vrednosti sredstva, podjetje ugotovi nadomestljivo vrednost denar ustvarjajoče enote, ki ji sredstvo pripada. Slabitev se izkaže v izkazu poslovnega izida, za prevrednotenje zemljišč pa se izkaže skozi presežek iz prevrednotenja v kapitalu. Izgube zaradi oslajitve je treba odpraviti, če so se spremenile ocene, uporabljene za ugotovitev nadomestljive vrednosti sredstev. Izguba zaradi oslajitve sredstva se odpravi do višine, do katere povečana knjigovodska vrednost sredstva ne preseže knjigovodske vrednosti, ki bi bila ugotovljena po odštetu amortizacijskega odpisa, če pri sredstvu v prejšnjih letih ne bi bila pripoznana izguba zaradi oslajitve. Odprava izgube se pripozna kot prihodek v poslovnem izidu. Za zemljišča ugotavljamo pošteno vrednost s cinitvijo.

Oslabitev neopredmetenih sredstev

Neopredmetena sredstva na datum poročanja preverimo z namenom slabitve. Kadar je nadomestljiva vrednost manjša od knjigovodske vrednosti sredstva, se ta zmanjša na njegovo nadomestljivo vrednost. Takšno zmanjšanje prikaže družba kot izgubo zaradi oslajitve in knjiži kot prevrednotovalni poslovni odhodek.

Oslabitev finančnih sredstev

Na datum vsakega poročanja v družbi opravimo preizkus ocene slabitve finančnih naložb po izbranih kriterijih, opredeljenih v pravilniku o računovodstvu, da bi ugotovili, ali obstajajo nepristranski dokazi o morebitni oslajljenosti finančne naložbe. Če taki razlogi obstajajo, pristopimo k izračunu višine vrednosti izgube zaradi oslajitve.

Če presodimo, da je treba opraviti slabitev pri finančnih naložbah, izkazanih po odplačni vrednosti, se znesek izgube izmeri kot razlika med knjigovodsko vrednostjo finančne naložbe in sedanjo vrednostjo pričakovanih prihodnjih denarnih tokov, diskontiranih po izvirni efektivni obrestni meri. Vrednost izgube pripoznamo v poslovnem izidu. Če razlogi za slabitev finančne naložbe prenehajo obstajati, je razveljavitev slabitve finančne naložbe, izkazane po odplačni vrednosti, pripoznana v poslovnem izidu.

Pri finančnih naložbah merjenih po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa se ob začetnem pripoznanju izmerijo po nabavni vrednosti, h kateri prištejemo še stroške posla, ki izhajajo iz nakupa finančnega sredstva. Dobički in izgube iz naslova teh finančnih instrumentov se nikoli ne razporedijo v izkaz poslovnega izida.

Za finančne instrumente merjene po pošteni vrednosti preko poslovnega izida se dobički in izgube iz naslova teh finančnih instrumentov razporedijo v izkaz poslovnega izida.

Izkaz drugega vseobsegajočega donosa

V izkazu drugih vseobsegajočih donosov prikazujemo postavke (vključno z morebitnimi prilagoditvami zaradi prerazvrstitev), ki niso pripoznane v poslovnem izidu, kakor zahtevajo ali dovoljujejo drugi MSRP.

Izkaz denarnih tokov

V družbi poročamo o denarnih tokovih iz poslovanja po posredni metodi na osnovi postavk v bilanci stanja z dne 31.12.2018 in 31.12.2017 ter izkaza poslovnega izida za leto 2018 ter dodatnih podatkov, ki so potrebni za prilagoditev odtokov in pritokov.

Izkaz gibanja kapitala

Izkaz gibanja kapitala prikazuje gibanje posameznih sestavin kapitala v poslovnem letu (celoto prihodkov in odhodkov ter transakcij z lastniki, ko delujejo kot lastniki), vključno z uporabo čistega dobička. Vključen je izkaz vseobsegajočega donosa, ki čisti dobiček tekočega obdobja povečuje za vse prihodke, ki smo jih neposredno pripoznali v kapitalu.

12.2.7 *Novi standardi in pojasnila, ki še niso začeli veljati*

Standardi in spremembe obstoječih standardov, ki jih je izdal OMRS in sprejela EU, vendar še niso v veljavi

Na datum odobritve teh računovodskih izkazov naslednji standard, spremembe obstoječega standarda in pojasnilo, ki jih je izdal OMRS in sprejela EU, niso še stopili v veljavo:

- **MSRP 16 'Najemi'**, ki ga je EU sprejela 31. oktobra 2017 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali kasneje),
- **Spremembe MSRP 9 'Finančni instrumenti'** – Elementi predplačila z negativnim nadomestilom, ki jih je EU sprejela 22. marca 2018 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje),
- **OPMSRP 23 'Negotovost pri obravnavi davka iz dobička'**, ki jih je EU sprejela 23. oktobra 2018 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje).

Družba se je odločila, da ne uporabi tega novega standarda, spremembe obstoječega standarda in novega pojasnila pred datumi njihove veljavnosti. Družba predvideva, da uvedba teh standardov in sprememb obstoječih standardov v obdobju začetne uporabe ne bo imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze, učinki pa so naslednji:

- **MSRP 16 'Najemi'** – dolgoročna sredstva in finančne obveznosti v izkazu bilance stanja družbe UNIOR d.d. se zaradi upoštevanja izkazovanja najemov povečajo za 2.164.403 evrov, vpliv na izkaz poslovnega izida družbe UNIOR d.d. pa znaša 81.845 evrov. Vpliv na bilanco stanja Skupine UNIOR – povečanje dolgoročnih sredstev znaša 2.839.842 evrov, vpliv na izkaz poslovnega izida Skupine UNIOR pa znaša 70.433 evrov.

Novi standardi in spremembe obstoječih standardov, ki jih je izdal OMRS, vendar jih EU še ni sprejela

Trenutno se MSRP, kot jih je sprejela EU, bistveno ne razlikujejo od predpisov, ki jih je sprejel Odbor za mednarodne računovodske standarde (OMRS) z izjemo naslednjih novih standardov in sprememb obstoječih standardov, ki na dan 31.12.2018 (spodaj navedeni datumi začetka veljavnosti veljajo za MSRP, kot jih je izdal OMRS):

- **MSRP 14 'Zakonsko predpisani odlog plačila računov'** (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2016 ali pozneje) – Evropska komisija je sklenila, da ne bo pričela postopka potrjevanja tega vmesnega standarda ter da bo počakala na izdajo njegove končne verzije,
- **MSRP 17 'Zavarovalne pogodbe'** (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2021 ali pozneje),
- **Spremembe MSRP 3 'Poslovne združitve'** – Opredelitev poslovnega subjekta (v veljavi za poslovne združitve, pri katerih je datum prevzema enak datumu začetka prvega letnega poročevalskega obdobja, ki se začne 1. januarja 2020 ali pozneje, in pridobitve sredstev, do katerih pride na začetku tega obdobja ali po njem),

- **Spremembe MSRP 10 'Konsolidirani računovodski izkazi' in MRS 28 'Naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige'** – Prodaja ali prispevanje sredstev med vlagateljem in njegovim pridruženim podjetjem oz. skupnim podvigom, ter nadaljnje spremembe (datum pričetka veljavnosti je odložen za nedoločen čas do zaključka raziskovalnega projekta v zvezi s kapitalsko metodo),
- **Spremembe MRS 1 'Predstavljanje računovodskih izkazov' in MRS 8 'Računovodske usmeritve, spremembe računovodskih ocen in napake'** – Opredelitev *Bistven* (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2020 ali pozneje),
- **Spremembe MRS 19 'Zasluzki zaposlenih'** – Načrtovanje sprememb, omejitev in poravnjav (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019),
- **Spremembe MRS 28 'Naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige'** – Dolgoročni deleži v pridruženih podjetjih in skupnih podvigih (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje),
- **Spremembe različnih standardov 'Izboljšave MSRP (obdobje 2015–2017)'**, ki izhajajo iz letnega projekta za izboljšanje MSRP (MSRP 3, MSRP 11, MRS 12 in MRS 23), predvsem z namenom odpravljanja neskladnosti in razlage besedila (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje),
- **Spremembe sklicevanj na konceptualni okvir v MSRP** (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2020 ali pozneje).

Družba predvideva, da uvedba teh novih standardov, sprememb obstoječih standardov in novih pojasnil v obdobju začetne uporabe ne bo imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze.

Obračunavanje varovanja pred tveganjem v zvezi s portfeljem finančnih sredstev in obveznosti, katerega načel EU ni sprejela, ostaja še naprej neregulirano.

2019

1919

12.3 Pojasnila k bilanci stanja

12.3.1 Neopredmetena sredstva

(v EUR)	Dobro ime	Odloženi stroški razvijanja	Naložbe v pravice do ind. lastnine	Druga neopredmetena sredstva	NDS v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost						
Stanje 31.decembra 2017	484.728	12.377.042	2.412.165	143.264	18.650	15.435.849
Neposredna povečanja-investicije	0	0	0	6.951	0	6.951
Prenos z investicij v teku	0	6.300	0	0	(6.300)	0
Zmanjšanja med letom	0	0	(150.545)	(24.870)	(9.100)	(184.515)
Stanje 31.decembra 2018	484.728	12.383.342	2.261.620	125.345	3.250	15.258.285
Popravek vrednosti						
Stanje 31.decembra 2017	80.788	8.759.803	2.111.501	0	0	10.952.092
Amortizacija v letu	0	895.412	35.286	0	0	930.698
Slabičev	0	0	(150.545)	0	0	(150.545)
Stanje 31.decembra 2018	80.788	9.655.215	1.996.242	0	0	11.732.245
Sedanja vrednost 31.decembra 2018	403.940	2.728.127	265.378	125.345	3.250	3.526.040
Sedanja vrednost 31.decembra 2017	403.940	3.617.239	300.664	143.264	18.650	4.483.757

(v EUR)	Dobro ime	Odloženi stroški razvijanja	Naložbe v pravice do ind. lastnine	Druga neopredmetena sredstva	NDS v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost						
Stanje 31.decembra 2016	484.728	9.744.523	4.540.257	165.153	86.032	15.020.693
Prenos na UNITUR d.o.o.	0	0	(1.938.571)	0	0	(1.938.571)
Neposredna povečanja-investicije	0	2.632.519	4.998	7.234	6.300	2.651.051
Prenos z investicij v teku	0	0	73.682	0	(73.682)	0
Zmanjšanja med letom	0	0	(268.201)	(29.123)	0	(297.324)
Stanje 31.decembra 2017	484.728	12.377.042	2.412.165	143.264	18.650	15.435.849
Popravek vrednosti						
Stanje 31.decembra 2016	80.788	7.951.122	2.818.800	0	0	10.850.710
Prenos na UNITUR d.o.o.	0	0	(477.022)	0	0	(477.022)
Amortizacija v letu	0	808.681	37.924	0	0	846.605
Slabičev	0	0	(268.201)	0	0	(268.201)
Stanje 31.decembra 2017	80.788	8.759.803	2.111.501	0	0	10.952.092
Sedanja vrednost 31.decembra 2017	403.940	3.617.239	300.664	143.264	18.650	4.483.757
Sedanja vrednost 31.decembra 2016	403.940	1.793.401	1.721.457	165.153	86.032	4.169.983

Družba je od Ministrstva za okolje in prostor, Agencije RS za okolje za leto 2018 prejela 6.951 emisijskih kuponov. Ti so v knjigovodskih evidencah evidentirani z vrednostjo 1 evro. V letu 2018 je družba poravnala obveznost za leto 2018 v višini 7.363 kuponov. Stanje emisijskih kuponov na dan 31.12.2018 znaša 14.917.

Zmanjšanje neopredmetenih osnovnih sredstev v višini 0,9 milijona evrov predstavlja amortizacija dolgoročno odloženih stroškov razvoja na programu Strojegradnja. Med drugimi neopredmetenimi osnovnimi sredstvi v znesku 125.345 evrov so prikazani emisijski kuponi in dolgoročne aktivne časovne razmejitve.

Družba neopredmetenih osnovnih sredstev nima zastavljenih za svoje dolgove.

2019

1919

12.3.2 Opredmetena osnovna sredstva

(v EUR)	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalna oprema	Drobni inventar	Osnovna sredstva v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost						
Stanje 31. decembra 2017	10.512.295	58.998.907	129.996.116	597.668	6.744.074	206.849.060
Neposredna povečanja-investicije	131.001	0	0	0	13.160.790	13.291.791
Prenos z investicij v teku	0	2.627.758	7.381.601	0	(10.009.359)	0
Zmanjšanja med letom	(357.315)	(393.272)	(4.620.919)	(115)	(75.359)	(5.446.980)
Prevrednotenje	304.388	0	0	0	0	304.388
Stanje 31. decembra 2018	10.590.369	61.233.393	132.756.798	597.553	9.820.146	214.998.259
Popravek vrednosti						
Stanje 31. decembra 2017	0	34.550.428	92.531.085	593.523	0	127.675.036
Amortizacija v letu	0	1.418.029	4.688.029	3.498	0	6.109.556
Zmanjšanja med letom	0	(309.648)	(3.961.857)	(115)	0	(4.271.620)
Stanje 31. decembra 2018	0	35.658.809	93.257.257	596.906	0	129.512.972
Sedanja vrednost 31. decembra 2018	10.590.369	25.574.584	39.499.541	647	9.820.146	85.485.287
Sedanja vrednost 31. decembra 2017	10.512.295	24.448.479	37.465.031	4.145	6.744.074	79.174.024

(v EUR)	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalna oprema	Drobni inventar	Osnovna sredstva v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost						
Stanje 31. decembra 2016	32.709.337	123.189.983	144.864.625	612.080	7.872.927	309.248.952
Prenos na UNITUR d.o.o.	(22.437.589)	(69.084.504)	(19.359.419)	0	(696.033)	(111.577.544)
Neposredna povečanja-investicije	262.480	4.425	19.659	0	11.009.721	11.296.285
Prenos z investicij v teku	0	5.740.933	5.675.763	0	(11.416.696)	0
Zmanjšanja med letom	(21.933)	(851.930)	(1.204.513)	(14.412)	(25.845)	(2.118.632)
Prevrednotenje	0	0	0	0	0	0
Stanje 31. decembra 2017	10.512.295	58.998.907	129.996.116	597.668	6.744.074	206.849.060
Popravek vrednosti						
Stanje 31. decembra 2016	0	63.919.763	104.470.877	570.944	0	168.961.584
Prenos na UNITUR d.o.o.	0	(30.599.508)	(14.960.584)	0	0	(45.560.092)
Amortizacija v letu	0	1.302.988	4.199.785	36.991	0	5.539.764
Zmanjšanja med letom	0	(72.816)	(1.178.992)	(14.412)	0	(1.266.220)
Stanje 31. decembra 2017	0	34.550.428	92.531.085	593.523	0	127.675.036
Sedanja vrednost 31. decembra 2017	10.512.295	24.448.479	37.465.030	4.145	6.744.074	79.174.024
Sedanja vrednost 31. decembra 2016	32.709.337	59.270.220	40.393.748	41.136	7.872.927	140.287.368

Med opredmetenimi osnovnimi sredstvi ima družba izkazana sredstva, ki jih je pridobila s finančnim najemom z nabavno vrednostjo 895.861 evrov (v letu 2017 1.145.779 evrov) in sedanjo vrednostjo na dan 31.12.2018 595.664 evrov (v letu 2017 760.765 evrov).

Največje investicije so bile namenjene za posodobitev in razširitev strojnih kapacitet proizvodnje in sicer glavnino za program Odkovki, kjer smo kupili dve novi liniji za kovanje ter večje število obdelovalnih strojev za potrebe povečane proizvodnje. Največja investicija programa Ročno orodje je dobava celotnega sklopa stroja za laserski razrez pločevine v obratu Lenart. Družba je v letu 2018 3,4 milijona evrov namenila tudi v dokončanje in posodobitve proizvodnih prostorov.

Kot jamstvo za dolgove ima družba zastavljena zemljišča in zgradbe po ocenjeni vrednosti v višini 56.650.000 evrov, ter proizvodno opremo po sedanjosti vrednosti v višini 21.113.895 evrov.

Zemljišča so zaradi sprememb prevrednotena na podlagi cenitvenega poročila izdelanega s strani pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin na pošteno vrednost po stanju na dan 31.12.2018. Pri vrednotenju je cenilec uporabil način tržnih prodaj, ki nakazuje vrednost s primerjavo ocenjevanje nepremičnine z enakimi ali podobnimi nepremičninami, za katere so na voljo informacije o cenah. Na osnovi doseženih prodajnih cen in prilagoditev je bila upoštevana indikativna cena, ki bi jo primerljiva nepremičnina dosegla na trgu. K oceni zemljišča je bila pripisana še vrednost komunalnega prispevka, kot pravice, ki je pripisana k stavbnega zemljišču, na katerem stojijo objekti z izdanim gradbenim dovoljenjem.

Vrednost prevrednotenih zemljišč po nabavni vrednosti znaša 2.926.853 evrov.

12.3.3 Naložbene nepremičnine

Naložbene nepremičnine

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017
Zemljišča	7.379.503	7.295.439
Zgradbe	6.169.610	6.166.176
Skupaj	13.549.113	13.461.616

Gibanje naložbenih nepremičnin

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017
Začetno stanje 1. januarja	13.461.616	13.761.637
Prenos na UNITUR d.o.o.	0	(183.688)
Pridobitve	3.434	55.146
Prevrednotenje	84.063	0
Dodatni prenos UNITUR d.o.o.	0	(171.480)
Končno stanje 31. decembra	13.549.113	13.461.616

Naložbene nepremičnine zajemajo zemljišča in zgradbe, ki so namenjena nadaljnji prodaji oziroma oddajanju v najem in sicer na lokacijah Maribor in Zreče. Naložbene nepremičnine so izkazane po pošteni vrednosti merjeni preko poslovnega izida. Poštena vrednost se je določila na podlagi cenitve pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin v letu 2018 po stanju na dan 31.12.2018. Pri zemljiščih, ki so namenjena prodaji in so izkazana med naložbenimi nepremičninami, je cenilec uporabil način tržnih prodaj, ki nakazuje vrednost s primerjavo ocenjevanje nepremičnine z enakimi ali podobnimi nepremičninami, za katere so na voljo informacije o cenah. Na osnovi doseženih prodajnih cen in prilagoditev je bila upoštevana indikativna cena, ki bi jo primerljiva nepremičnina dosegla na trgu. K oceni zemljišča je bila pripisana še vrednost komunalnega prispevka, kot pravice, ki je pripisana k stavbnega zemljišču, na katerem stojijo objekti z izdanim gradbenim dovoljenjem.

Način ocenjevanja vrednosti naložbenih nepremičnin za lokacijo proizvodnih hal v Mariboru je po metodi tržnih prodaj za določanje vrednosti zemljišča. V cenitvenem poročilu je pooblaščen cenilec za ugotovitev končne vrednosti upošteval vrednost dobljeno z metodo kapitalizacije donosa, kar predstavlja tržno oceno vrednosti. Na donosu zasnovan način temelji na kapitalizaciji pričakovanega stanovitnega dobička, ki ga bo imetnik lastninske pravice ustvarjal z uporabo premoženja. Osnova za ocenjevanje stanovitnega dobička so najemnine, ki jih lastnik zaračunava najemnikom v skladu z namembnostjo nepremičnine. Mera kapitalizacije je bila ugotovljena na podlagi metode dograjevanja in znaša za proizvodne in skladiščne prostore 7,5 odstotka, za pisarne pa 8,5 odstotka.

Strošek najemnin v letu 2018 je znašal 572.773 evrov, medtem ko je v letu 2017 znašal 282.988 evrov. Povečanje je prisotno zaradi tega, ker je družba v mesecu decembru 2017 začela s storitvijo najema in pranja delovnih oblek za vse zaposlene ter v zadnjem kvartalu leta 2018 vzela v najem strežniške in računalniške kapacitete.

2019

1919

Najmanjša vsota najemnin pri poslovnih najemih - terjatve

(v EUR)	2018	2017
do 1 leta	984.469	971.484
od 2 do 5 let	3.937.876	3.885.936
več kot 5 let	4.922.344	4.857.420
Skupaj	9.844.689	9.714.841

Najmanjša vsota najemnin pri poslovnih najemih - obveznosti

(v EUR)	2018	2017
do 1 leta	572.773	339.899
od 2 do 5 let	2.291.091	1.359.597
več kot 5 let	2.863.863	1.699.496
Skupaj	5.727.727	3.398.992

Prihodnje najemnine se nanašajo na oddajanje v najem za proizvodno halo v Mariboru, najemnina za proizvodno linijo za prašno barvanje ter najemnine za oddajanje učilnic, stanovanj in parkirnih prostorov.

Družba plačuje najemnine za poslovno skladiščne prostore za potrebe programa Strojegradnja, za parkirišče pri obratu Obdelava odkovkov v Slovenskih Konjicah ter najem delovne obleke za vse zaposlene.

12.3.4 Dolgoročne finančne naložbe

Naložbe v odvisna podjetja merjene po nabavni vrednosti

(v EUR)	Delež	31.12.2018	31.12.2017
v državi:			
ROGLA INVESTICIJE d.o.o. Zreče	100,000	385.368	385.368
SPITT d.o.o. Zreče	100,000	265.000	265.000
UNITUR d.o.o. Zreče	100,000	6.483.792	6.483.792
		7.134.160	7.134.160
v tujini:			
UNIOR Produktions- und Handels- GmbH Ferlach	99,550	510.000	0
UNIOR DEUTSCHLAND GmbH Leonberg	100,000	1.052.614	1.052.614
UNIOR FRANCE S.A.S. Melun	100,000	0	0
UNIOR ITALIA S.R.L. Limbiate	95,000	71.202	71.202
UNIOR ESPANA S.L. Uharte-Arakil	95,000	398.718	398.718
UNIOR INTERNATIONAL Ltd. Lincolnshire	100,000	0	0
UNIOR MAKEDONIJA d.o.o. Skopje	97,360	560.000	650.000
UNIOR PROFESSIONAL TOOLS Ltd St. Petersburg	55,000	178.332	178.332
UNIOR COMPONENTS d.o.o. Kragujevac	100,000	4.908.158	4.908.158
NINGBO UNIOR FORGING Co.Ltd. Yuyao	50,000	1.983.530	1.983.530
UNIOR NORTH AMERICA Inc. Novi	100,000	81.480	0
UNIOR BULGARIA Ltd Sofia	77,310	2.000	102.400
UNIOR VINKOVCI d.o.o. Vinkovci	100,000	5.192.282	2.770.573
UNIOR HUNGARIA Kft. Nagycse	70,000	0	0
		14.938.316	12.115.527
Skupaj odvisna podjetja		22.072.476	19.249.687

Naložbe v pridružena podjetja merjene po nabavni vrednosti

(v EUR)	Delež	31.12.2018	31.12.2017
v državi:			
RHYDCON d.o.o. Šmarje pri Ješah	33,500	0	699.366
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	29,253	1.274.260	1.274.260
RC SIMIT d.o.o. Kidričevo	20,000	200.000	200.000
		1.474.260	2.173.626
v tujini:			
UNIOR SINGAPORE Pte. Ltd. Singapore	40,000	0	0
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd	20,000	423.000	423.000
UNIOR TEPID, S.R.L. Brasov	49,000	765.075	765.075
SINTER a.d. Užice	25,067	0	50.000
UNIOR TEHNA d.o.o. Sarajevo	25,000	150.000	150.000
		1.338.075	1.388.075
Skupaj pridružena podjetja		2.812.335	3.561.701

Za naložbe v povezana podjetja je družba v letu 2018 namenila 3,6 milijona evrov in sicer 2,4 milijona evrov za nakup 44,65 odstotnega lastniškega deleža v družbi UNIDAL d.o.o. in kasneje zakonsko potrebno dokapitalizacijo preimenovane družbe UNIOR Vinkovci d.o.o. Hrvaška. 81 tisoč evrov je bilo namenjeno za vplačilo ustanovnega kapitala za družbo UNIOR NORTH AMERICA Inc. v ZDA, 1,1 milijon evrov pa je znašala konverzija terjatev družbe v lastniški delež Unior International Ltd, ki je v postopku likvidacije. V primerih dokapitalizacij družb UNIOR Vinkovci d.o.o. ter UNIOR International Ltd. gre za zakonsko potrebno dokapitalizacijo za zagotovitev pozitivnega kapitala

posamezne družbe. Družba je v poslovnem letu prodala naložbo v pridruženi družbi Rhydcon d.o.o. in sicer drugemu solastniku Hansa-Flex Armedring GmbH iz Nemčije za kupnino 1,2 milijona evrov.

V skupinske računovodske izkaze družba vključuje odvisne družbe v katerih ima 50 odstotni lastniški delež, ker ima družba v njih prevladujoč vpliv.

Finančna sredstva merjena po poštenu vrednosti preko poslovnega izida

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017
Ostale naložbe	114.451	111.211
Skupaj v druga podjetja in banke	114.451	111.211

Dolgoročne finančne naložbe v dolgove merjene po odplačni vrednosti

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017
dana odvisnim podjetjem:		
Dolgoročni kredit RTC KRVAVEC d.d.	0	3.312.598
Dolgoročni kredit SPITT d.o.o.	136.877	155.127
Dolgoročni kredit UNIOR Vinkovci d.o.o.	1.890.000	1.975.000
Dolgoročni kredit UNIOR HUNGARIA Kft.	455.234	725.154
Dolgoročni kredit NINGBO UNIOR FORGING Co.Ltd.	0	756.133
Dolgoročni kredit UNIOR BULGARIA Ltd	192.000	288.000
Dolgoročni kredit UNIOR ESPANA S.L.	388.888	0
Prenos na kratkoročne naložbe	(806.156)	(1.075.383)
dana drugim:	0	0
Dolgoročni kredit Jorgić Broker a.d.	5.538	15.578
Dolgoročni kredit BIONIC MEDICAL d.o.o.	42.857	64.285
Dolgoročni kredit TEMNIK Primož	0	8.102
Dolgoročni depozit za trošarine	2.925	2.925
Prenos na kratkoročne naložbe	(21.428)	(29.531)
Skupaj v dolgove	2.286.735	6.197.988
Skupaj dolgoročne finančne naložbe brez lastnih delnic	27.285.997	29.120.587

Dolgoročni kredit Unior Hungaria Kft. je zavarovan s hipoteko na nepremičninah v lasti družbe UNIOR Hungaria Kft. Vrednost hipoteke znaša 753.075 evrov, zapadlost kredita je 31.12.2019, obrestna mera pa znaša 6 mesečni euribor + 3 odstotke. Ker ocenjujemo, da obstaja verjetnost, da posojilo ne bo v celoti poplačano je že oblikovan popravek vrednosti posojila v višini 600 tisoč evrov. Za poplačilo preostanka izkazanega posojila se prodaja zastavljeno premoženje in se ocenjuje da bo prodajna cena preseгла vrednost izkazanega posojila. Za ostale dolgoročne finančne naložbe v dolgove ni zastave premoženja. Prikazana dolgoročna posojila so v celoti poplačljiva.

Prihodki iz naslova obresti v letu 2018 znašajo 238.925 evrov, v letu 2017 pa so znašali 310.696 evrov.

Gibanje dolgoročnih naložb v delnice, deleže in posojila

(v EUR)	2018	2017
Stanje naložb v delnice in deleže 1. januarja	29.120.587	21.228.669
Prenos na UNITUR d.o.o.	0	(12.519)
Povečanja:		
Nakupi delnic in deležev	3.577.544	1.868.650
Izčlenitev Unitur d.o.o.	0	6.483.792
Povečanje naložb v dolgove	430.080	2.004.859
Donos kratkoročnega dela naložb v dolgove	0	695.295
Odprava oslabitve	510.000	300.000
Prevrednotenje na pošteno vrednost	3.240	0
Druge povečanja - uskladitev salda naložbe	0	32.309
Zmanjšanja:		
Prodaja delnic in deležev	(699.366)	(26.636)
Ukinitev	(50.000)	(845)
Prenos na sredstva namenjena prodaji	0	(610.065)
Odplačila dolgoročnih danih posojil	(3.213.749)	(731.675)
Kratkoročni del naložb v dolgove	(827.584)	(1.104.914)
Slabitev naložb	(1.564.755)	(1.006.333)
Stanje 31. decembra	27.285.997	29.120.587

Oslabitev v letu 2018 predstavljajo oblikovani popravki vrednosti dolgoročnih finančnih naložb in sicer v vrednosti 1.074 tisoč evrov za naložbo UNIOR International Ltd, ker je družba v postopku likvidacije ter 100 tisoč evrov popravek naložbe v družbo UNIOR Bulgaria Ltd in 90 tisoč evrov popravek naložbe v družbo UNIOR Makedonija d.o.o. na podlagi opravljene cenitve vrednosti naložb s strani pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij. 300 tisoč evrov predstavlja dodatna slabitev dolgoročnega kredita družbi UNIOR Hungaria Kft. zaradi tveganja, da posojilo ne bo poplačano v celoti. Odprava slabitve naložbe v družbo UNIOR Ferlach GmbH, ki je bila v celoti slabljena v preteklih letih, v višini 510 tisoč evrov je bila prav tako opravljena na podlagi cenitve pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij. Podlaga za cenitev je poštena vrednost podjetja, zmanjšana za stroške prodaje s predpostavko hipotetične prodaje na trgu. Uporabljen je bil na donosu zasnovan način z metodo diskontiranega denarnega toka. Prodaja delnic in deležev pa predstavlja odprodajo 33,5 odstotnega lastniškega deleža v družbi Rhydcon d.o.o.

2019

1919

Kapital in poslovni izid povezanih strank

Ime podjetja	Država podjetja	Odstotek udeležbe v kapitalu	Velikost kapitala v EUR	Poslovni izid leta v EUR
<u>Odvisna podjetja:</u>				
UNITUR d.o.o.	Slovenija	100,000	34.853.086	(754.036)
ROGLA INVESTICIJE d.o.o.	Slovenija	100,000	437.188	1.622
SPITT d.o.o.	Slovenija	100,000	309.392	10.094
UNIOR Produktions- und Handels-GmbH	Avstrija	99,550	52.150	30.886
UNIOR DEUTSCHLAND GmbH	Nemčija	100,000	1.138.572	145.106
UNIOR FRANCE S.A.S.	Francija	100,000	(30.353)	72.097
UNIOR ITALIA S.R.L.	Italija	95,000	152.820	(10.948)
UNIOR ESPANA S.L.	Španija	95,000	510.185	37.568
UNIOR INTERNATIONAL Ltd.	Vel. Britanija	100,000	65.004	(381.020)
UNIOR MAKEDONIJA d.o.o.	Makedonija	97,363	46.472	98
UNIOR PROFESSIONAL TOOLS Ltd.	Rusija	55,000	771.549	(168.429)
UNIOR BULGARIA Ltd.	Bolgarija	77,310	37.370	(1.779)
UNIOR HUNGARIA Kft.	Madžarska	70,000	(536.905)	(60.264)
UNIOR COMPONENTS d.o.o.	Srbija	100,000	12.493.312	939.660
UNIOR - NORTH AMERICA Inc.	ZDA	100,000	97.365	9.724
NINGBO UNIOR FORGING Co. Ltd.	Kitajska	50,000	23.839.207	4.339.893
UNIOR VINKOVCI d.o.o.	Hrvaška	100,000	3.459.025	272.228
<u>Pridružena podjetja:</u>				
ŠTORE STEEL d.o.o.	Slovenija	29,253	60.780.033	8.649.020
RC SIMIT d.o.o.	Slovenija	20,000	927.652	(28.339)
UNIOR TEPID S.R.L.	Romunija	49,000	5.502.133	1.088.277
UNIOR SINGAPORE Pte. Ltd.	Singapur	40,000	(65.213)	(30.080)
UNIOR TEHNA d.o.o.	BiH	25,000	1.425.001	490.631
UNIOR TEOS ALATI d.o.o.	Srbija	20,000	3.031.755	509.398

12.3.5 Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo

Med sredstvi za prodajo v višini 610 tisoč evrov je v poslovnem letu 2017 izkazana naložba v družbo RTC Krvavec d.d., za prodajo katere je družba pogodbo podpisala v decembru 2017, postopek prodaje pa je bil zaključen v poslovnem letu 2018.

12.3.6 Zaloge

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017
Material	24.751.712	20.316.345
Nedokončana proizvodnja	25.171.302	22.577.229
Proizvodi	15.926.920	14.428.354
Trgovsko blago	4.102.497	4.145.372
Popisni presežki	45.866	262.629
Popisni primanjkljaji	94.440	392.269
Popravek vrednosti	(1.899.774)	(1.429.234)
Skupaj	68.192.963	60.692.963

Stanje popravkov vrednosti zalog

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017
- material	413.010	331.567
- gotovi proizvodi	1.401.630	1.038.558
- trgovsko blago	85.134	59.109
Skupaj	1.899.774	1.429.234

Gibanje popravkov vrednosti zalog

(v EUR)	2018	2017
Stanje popravkov vrednosti zalog 1. januarja	1.429.234	1.290.323
- material	81.443	(105.335)
- gotovi proizvodi	363.072	267.396
- trgovsko blago	26.025	(23.150)
Stanje 31. decembra	1.899.774	1.429.234

Zaloge so se v poslovnem letu 2018 povečale za 7,5 milijonov evrov. Zaloge materiala so se povečale zaradi višjih vstopnih cen jekla. Zaloge nedokončane proizvodnje pa je višja predvsem na programu Strojgradnja zaradi dokončanosti projektov, ki so oziroma bodo izgotovljeni v začetku leta 2019.

Knjigovodska vrednost zalog je enaka čisti iztržljivi vrednosti, vsako leto sproti pa po metodologiji zapisani v računovodskih usmeritvah oblikujemo popravek vrednosti za zaloge, ki niso imele gibanja v določenih obdobjih. Skupni oblikovani popravek vrednosti zalog znaša 470.540 evrov.

Zaloge v višini 20 milijonov evrov so zastavljene v korist bank za zavarovanje finančnih obveznosti.

Zaloge v zgornji tabeli so prikazane v bruto zneskih, ker so posebej prikazani popravki vrednosti zalog ter učinki popravkov zalog izhajajočih iz ugotovljenih sprememb pri popisu zalog, zaloge v izkazu bilance stanja so prikazane v neto zneskih.

2019

1919

12.3.7 Poslovne terjatve

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017
Dolgoročne poslovne terjatve		
Dolgoročne poslovne terjatve do odvisnih podjetij	7.606.254	8.159.883
Dolgoročne poslovne terjatve do pridruženih podjetij	0	0
Dolgoročne poslovne terjatve do drugih kupcev	513.003	556.284
Kratkoročni del dolgoročnih poslovnih terjatev	0	0
Popravek vrednosti dolgoročnih poslovnih terjatev	(442.892)	(442.892)
Skupaj dolgoročne poslovne terjatve	7.676.365	8.273.275
Kratkoročne poslovne terjatve		
Kratkoročne poslovne terjatve do odvisnih podjetij	6.588.001	7.981.245
Kratkoročne poslovne terjatve do pridruženih podjetij	1.900.336	1.497.148
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev - doma	3.546.820	2.577.323
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev - v tujini	15.141.390	15.558.281
Terjatve za DDV	694.353	1.626.075
Predujmi	1.714.351	780.968
Predujmi od odvisnih podjetij	14.930	17.548
Druge kratkoročne poslovne terjatve	3.383.125	4.696.844
Kratkoročni del dolgoročnih poslovnih terjatev	0	0
Popravki vrednosti	(153.196)	(97.885)
Popravki vrednosti - odvisna podjetja	0	0
Skupaj kratkoročne poslovne terjatve	32.830.110	34.637.547

Dolgoročne poslovne terjatve so se zmanjšale za 0,6 milijona evrov iz naslova poplačil s strani tako odvisnih podjetij kot tudi kupcev. Med drugimi kratkoročnimi terjatvami so izkazane terjatve v višini 0,8 milijona evrov iz naslova prodanih poslovnih terjatev iz naslova neregresnega faktoringa, terjatev za izplačilo dobička družbe Ningbo Unior v višini 1,2 milijona evrov, terjatve iz naslova refundacij, izkazane pa so tudi aktivne časovne razmejitve v višini 96 tisoč evrov, od tega so znašali kratkoročno odloženi stroški 20 tisoč evrov, nezaračunani prihodki pa 76 tisoč evrov. V tabeli prikazane terjatve so v celoti poplačljive. Družba poplačljivost terjatev presoja individualno za vsako terjatev posebej in sicer se presoja verjetnost denarnega toka za poplačljivost posamezne terjatve. To preverjamo s preverjanjem bonitete kupca in upoštevanjem verjetnosti poplačila. Ker so vse terjatve kratkoročne narave družba pri upoštevanju poplačljivosti terjatev ne diskontira.

V letu 2018 je družba oblikovala naslednje popravke vrednosti terjatev do kupcev.

Gibanje popravkov vrednosti terjatev

(v EUR)	2018	2017
Stanje 1. januarja	97.885	803.833
Prenos na UNITUR d.o.o.	0	(59.739)
Izterjane odpisane terjatve	(10.886)	(40.501)
Dokončen odpis terjatev	(249.185)	(667.403)
Oblikovanje popravkov vrednosti v letu:	315.382	61.695
Stanje 31. decembra	153.196	97.885

Družba ima od 1.10.2014 dalje zavarovane vse poslovne terjatve, razen terjatev do povezanih družb. Dokončno smo odpisali terjatve do kupcev v višini 0,2 milijona evrov. Za vse te terjatve je bil že v preteklih letih oblikovan popravek vrednosti. Za kratkoročne poslovne terjatve v višini do 19,6 milijonov evrov pa imamo sklenjeno pogodbo o neregresnem faktoringu.

Zapadlost terjatev družbe	31.12.2018	31.12.2017
nezapadle terjatve	25.022.550	26.801.086
zapadle terjatve do 90 dni	5.007.383	4.010.210
zapadle terjatve od 91 do 180 dni	894.054	2.463.439
zapadle terjatve od 181 do 360 dni	1.263.855	1.151.308
zapadle terjatve nad 360 dni	642.268	211.504
Skupaj	32.830.110	34.637.547

12.3.8 *Kratkoročne finančne naložbe*

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017
Dana posojila:		
- v odvisna podjetja	2.816.757	2.396.272
- v pridružena podjetja	0	0
- drugim	0	0
Kratkoročne finančne naložbe v depozite	0	176.379
Kratkoročni del dolgoročnih posojil v odvisna podjetja	806.156	1.075.383
Kratkoročni del dolgoročnih naložb v dolgove	21.428	29.531
Popravki vrednosti kratkoročnih finančnih naložb	0	0
Skupaj	3.644.341	3.677.565

Kratkoročne finančne naložbe niso zastavljene.

Družba kratkoročne finančne naložbe izkazuje po odplačni vrednosti.

Za kratkoročna posojila (razen za kratkoročni del dolgoročnih posojil) družba nima prejetih zavarovanj, zanje pa se ocenjuje, da so v celoti poplačljiva. Zmanjšanje posojil predstavljajo prejeta plačila odobrenih posojil.

2019

1919

Gibanje kratkoročnih finančnih naložb

(v EUR)	2018	2017
Stanje 1. januarja	3.677.565	3.991.952
Povečanja:		
Povečanje kratkoročnih posojil družbam v skupini	616.784	1.311.628
Povečanje kratkoročnih posojil pridruženim družbam	0	12.419
Povečanje naložb v depozite	0	11
Prenos kratkoročnega dela dolgoročnih finančnih naložb	827.584	1.104.914
Zmanjšanja:		
Zmanjšanje kratkoročnih posojil družbam v skupini	(1.271.682)	(942.342)
Zmanjšanje kratkoročnih posojil pridruženim družbam	0	(935.465)
Zmanjšanje kratkoročnih posojil drugim	(29.531)	(43.057)
Zmanjšanje finančnih naložb v depozite	(176.379)	(127.200)
Prenos na dolgoročne finančne naložbe	0	(695.295)
Stanje 31. decembra	3.644.341	3.677.565

12.3.9 Denarna sredstva

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017
Gotovina v blagajni in prejeti čeki	279	505
Denarna sredstva v banki	6.003.066	6.438.675
Skupaj	6.003.345	6.439.180

Stanje denarnih sredstev je po višini primerljivo s stanjem konec preteklega leta, predstavlja pa ga stanje denarnih sredstev na računih pri poslovnih bankah in gotovina v blagajni.

12.3.10 Kapital

Celotni kapital družbe UNIOR d.d. sestavljajo vpoklicani kapital, kapitalske rezerve, rezerve iz dobička, rezerve zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti in čisti dobiček poslovnega leta.

Osnovni kapital družbe je na dan 31. decembra 2018 registriran v znesku 23.688.983 evrov, kot je izkazan v bilanci stanja in je razdeljen na 2.838.414 kosovnih delnic. Knjigovodska vrednost delnice na dan 31.12.2018 znaša 33,77 evrov in se je v primerjavi s preteklim letom povečala za 7,6 odstotkov zaradi dobička tekočega leta.

Rezerve iz dobička v višini 22.648.109 evrov so namensko zadržani zneski dobičkov iz preteklih let, predvsem za poravnavo potencialnih prihodnjih izgub in se glede na stanje konec leta 2017 niso spremenile.

Rezerve zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti v višini 8.400.697 evrov predstavljajo rezerve iz naslova prevrednotenja zemljišč po pošteni vrednosti ter izgube in aktuarski dobički pri aktuarskih izračunih odpravnin ob upokojitvi. V preteklem letu je znesek rezerv zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti znašal 8.394.456 evrov. Povečanje 105.346 evrov predstavlja sprememba rezerv zaradi vrednotenja zemljišč po pošteni vrednosti, zmanjšanje 99.105 evrov pa spremembe aktuarskih dobičkov iz naslova izračuna rezervacij na podlagi pokojninskih programov.

Rezerve zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017
Zemljišča	10.398.501	10.291.691
Odpravnine	(529.466)	(529.466)
Aktuarski dobiček	502.196	601.301
Oslabitev vrednosti presežkov	(1.970.534)	(1.969.070)
Skupaj	8.400.697	8.394.456

Gibanje rezerv zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti

(v EUR)	2018	2017
Stanje 1. januarja	8.394.456	23.001.591
Izločitev UNITUR d.o.o.	0	(14.770.236)
Zmanjšanja:		
- zemljišča	0	(13.668)
- aktuarski dobiček	(99.105)	0
- oslabitev vrednosti presežkov	(1.464)	(424.533)
Povečanja:		
- zemljišča	106.810	0
- aktuarski dobiček	0	601.301
Stanje 31. decembra	8.400.697	8.394.456

Čisti poslovni izid poslovnega leta – dobiček znaša 6.795.025 evrov, v preteklem letu pa je znašal 7.747.193 evrov.

Gibanja v kapitalu v tekočem letu predstavljajo:

- povečanje presežka iz prevrednotenja v višini 105.346 evrov ter zmanjšanje aktuarskega dobička pri izračunu rezervacije za odpravnine za 99.105 evrov,
- preneseni čisti poslovni izid – dobiček, se je povečal iz naslova prenosa nerazporejenega dobička poslovnega leta 2017 v višini 4.053.960 evrov,
- vnos čistega poslovnega izida leta 2018 znaša 6.795.025 evrov.

Bilančni dobiček je kategorija po Zakonu o gospodarskih družbah.

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017
a) dobiček tekočega leta	6.795.025	7.747.193
b) preneseni čisti dobiček	4.053.960	0
c) prenesena čista izguba	0	(3.693.233)
č) zmanjšanje kapitalskih rezerv	0	0
d) zmanjšanje rezerv iz dobička	0	0
e) povečanje rezerv iz dobička	0	0
f) dolgoročno odloženi stroški razvijanja	(2.728.127)	(3.617.239)
g) bilančni dobiček	8.120.858	436.721

12.3.11 Dolgoročne rezervacije in odloženi prihodki

(v EUR)	Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	Rezervacije za rente	Prejete donacije za osnovna sredstva	Rezervacije iz naslova dolgoročno odloženih prihodkov	Skupaj
Stanje 31. decembra 2017	4.051.603	245.726	225.053	0	4.522.383
Oblikovane rezervacije	695.828	79.410	6.951	0	782.189
Črpanje rezervacij	(97.122)	(17.190)	(19.071)	0	(133.383)
Odprava rezervacij	(278.390)	0	0	0	(278.390)
Stanje 31. decembra 2018	4.371.919	307.946	212.933	0	4.892.799

(v EUR)	Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	Rezervacije za rente	Prejete donacije za osnovna sredstva	Rezervacije iz naslova dolgoročno odloženih prihodkov	Skupaj
Stanje 31. decembra 2016	4.444.928	250.670	2.597.830	78.483	7.371.911
Prenos na UNITUR d.o.o.	(684.523)	0	(2.360.650)	(78.483)	(3.123.656)
Oblikovane rezervacije	1.057.652	11.852	7.234	0	1.076.738
Črpanje rezervacij	(137.577)	(16.795)	(19.360)	0	(173.732)
Odprava rezervacij	(628.877)	0	0	0	(628.877)
Stanje 31. decembra 2017	4.051.603	245.726	225.053	0	4.522.383

Rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine so oblikovane v višini ocenjenih izplačil v prihodnosti za odpravnine in jubilejne nagrade, diskontirane na dan bilance stanja. Glavni parametri upoštevani v izračunu so starostna meja upokojitve 60 let za ženske in 62 let za moške, potrebna delovna doba 40 let, diskontna stopnja 1,2 odstotka ter letna rast plač 2,2 odstotka. Rezervacije se odpravljajo zaradi drugačnih predpostavk pri obračunu rezervacij ter za vse zaposlene, za katere so v preteklih letih bile oblikovane rezervacije pa pri nas niso več zaposleni.

Rezervacije za rente so oblikovane za zaposlene, ki so se pri delu v družbi poškodovali in imajo trajne posledice.

Med dolgoročnimi rezervacijami so še tako izkazana prejeta sredstva Ministrstva za gospodarstvo za sofinanciranje razvojnih projektov in Ministrstva za okolje in prostor za prejete emisijske kupone. Rezervacije se črpajo v skladu z amortizacijo sofinanciranih osnovnih sredstev. Stanje rezervacije na dan 31.12.2018 znaša 212.933 evrov.

V povezavi z državnimi podporami ni neizpolnjenih pogojev ali potencialnih obveznosti.

12.3.12 Dolgoročne finančne obveznosti

Gibanje dolgoročnih finančnih obveznosti

(v EUR)	Glavnica dolga 01. jan. 2018	Nova posojila v letu	Donos neodplačenega kratkor. dela	Odplačila v letu	Glavnica dolga 31. dec. 2018	Del, ki zapade v letu 2019	Dolgoročni del
Banka ali posojilodajalec							
Banke v državi	93.642.134	0	0	(19.853)	93.622.281	(7.005.384)	86.616.897
Finančni najem	361.704	431.018	0	(196.427)	596.295	(252.292)	344.003
Skupaj dobljena posojila	94.003.838	431.018	0	(216.280)	94.218.576	(7.257.676)	86.960.900

(v EUR)	Glavnica dolga 01. jan. 2017	Prenos na UNITUR d.o.o.	Nova posojila v letu	Donos neodplačenega kratkor. dela	Odplačila v letu	Glavnica dolga 31. dec. 2017	Del, ki zapade v letu 2018	Dolgoročni del
Banka ali posojilodajalec								
Banke v državi	114.537.574	(14.426.584)	0	0	(331.471)	99.779.519	(6.137.385)	93.642.134
Finančni najem	172.254	(28.356)	765.232	0	(303.329)	605.801	(244.097)	361.704
Skupaj dobljena posojila	114.709.828	(14.454.940)	765.232	0	(634.800)	100.385.320	(6.381.482)	94.003.838

Obrestne mere za najeta dolgoročna posojila se gibljejo v razponu od šestmesečni euribor + 2,0 odstotka do šestmesečni euribor + 3,19 odstotka ter trimesečni euribor + 0,5 odstotka do trimesečni euribor + 2,3 odstotka. Družba ima najeta dolgoročna posojila z referenčno obrestno mero za trimesečni in šestmesečni euribor. Družba je v letu 2017 za dolgoročna posojila v višini 47,5 milijonov evrov sklenila obrestno zamenjavo za obdobje pet let in s tem zavarovala družbo pred morebitnimi neugodnimi vplivi gibanja variabilne obrestne mere euribor.

Zapadlost dolgoročnih finančnih obveznosti po letih

(v EUR)	2018	2017
Zapadlost od 1 do 2 let	15.203.538	7.191.326
Zapadlost od 2 do 3 let	11.143.999	15.128.081
Zapadlost od 3 do 4 let	11.264.903	11.102.555
Zapadlost od 4 do 5 let	49.318.833	11.226.066
Zapadlost nad 5 let	29.627	49.355.810
Skupaj	86.960.900	94.003.838

Zavarovanje za dolgoročne in kratkoročne obveznosti iz financiranja predstavljajo hipoteke na nepremičninah, premičninah, naložbah ter zalogah po pošteni vrednosti v višini 134.060.738 evrov, ter dane menice. Te vrednosti zajemajo vrednosti zavarovanih posojilnih pogodb. Zavarovanje za dolgoročne obveznosti iz financiranja v preteklem letu je bilo enako.

12.3.13 Odložene terjatve in obveznosti za davek**Odložene obveznosti za davek**

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017
Odložena dolgoročna terjatev davek	5.881.552	6.645.243
- jubilejne nagrade in odpravnine	830.665	769.805
- oslabitve terjatev do kupcev	29.107	18.598
- oslabitve finančnih naložb	328.577	0
- olajšave za investiranje	1.834.992	2.119.306
- vlaganja za raziskave in razvoj	797.992	829.146
- davčna izguba	2.060.219	2.908.388
Odložena dolgoročna obveznost za davek	(1.970.534)	(1.969.070)
- presežek iz prevrednotenja zemljišč	(1.975.715)	(1.955.421)
- presežek iz prevrednotenja odpravnin	5.181	(13.649)
Neto odložena dolgoročna terjatev za davek	3.911.018	4.676.173

Gibanje odloženih terjatev za davek	2018	2017
Stanje odložene terjatve za davek 1. januarja	6.645.243	7.498.724
Prenos na UNITUR d.o.o.	0	(1.046.976)
Zmanjšanje:		
- dolgoročne rezervacije za jubilejne in odpravnine	0	0
- odprava oslabitev terjatev do kupcev	0	(122.780)
- odprava oslabitev finančnih naložb	0	0
- olajšava za investiranje	(284.314)	0
- vlaganje za raziskave in razvoj	(31.154)	(554.553)
- davčna izguba	(848.170)	0
Povečanja:		
- dolgoročne rezervacije za jubilejne in odpravnine	60.860	65.041
- oslabitev terjatev do kupcev	10.509	0
- oslabitev finančnih naložb	328.577	0
- olajšava za investiranje	0	373.531
- vlaganje za raziskave in razvoj	0	0
- davčna izguba	0	432.257
Stanje odložene terjatve za davek 31. decembra	5.881.552	6.645.243

Gibanje odložene obveznosti za davek	2018	2017
Stanje odložene obveznosti za davek 1. januarja	1.969.070	5.623.526
Prenos na UNITUR d.o.o.	0	(4.078.989)
Zmanjšanje	0	0
Povečanje	1.464	424.533
Stanje odložene obveznosti za davek 31. decembra	1.970.534	1.969.070

Odloženi davek se izkazuje po metodi obveznosti po bilanci stanja, pri čemer se upoštevajo začasne razlike med knjigovodsko vrednostjo sredstev in obveznostmi za potrebe finančnega poročanja in zneskov za potrebe davčnega poročanja. Odloženi davek se izkaže v višini, ki jo bo treba po

pričakovanih plačati ob odpravi začasnih razlik na podlagi zakonov, uveljavljenih ali v bistvu uveljavljenih na datum poročanja.

Odložene terjatve za davek izhajajo iz izračunanih rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine, oslabitev terjatev do kupcev, olajšave za vlaganje v raziskave in razvoj in iz naslova izkazane davčne izgube. Uporabljena stopnja davka za vse postavke je 19-odstotna.

Dolgoročne odložene obveznosti za davek se nanašajo na preračun nepremičnin – zemljišč na pošteno vrednost, ki se izkazuje na presežku iz prevrednotenja in presežka iz prevrednotenja odpravnin. Uporabljena stopnja davka je 19-odstotna.

12.3.14 *Kratkoročne finančne obveznosti*

Gibanje kratkoročnih finančnih obveznosti

(v EUR)	Stanje dolga 1. jan. 2018 s kratkor. del. dolg. obvez.	Nova posojila v letu	Obveznost iz vplačila kapitala	Odplačila v letu	Prenos kratkoročnega dela dolgoroč. obveznosti	Stanje dolga 31. dec. 2018
Banka ali posojilodajalec						
Banke v državi	15.038.731	7.906.860	0	(11.646.506)	7.005.384	18.304.470
Povezane osebe	450.157	878.133	0	(869.319)	0	458.971
Finančni najem	244.097	0	0	(244.097)	252.292	252.292
Skupaj dobljena posojila	15.732.985	8.784.993	0	(12.759.922)	7.257.676	19.015.733

(v EUR)	Stanje dolga 1. jan. 2017 s kratkor. del. dolg. obvez.	Prenos na UNITUR d.o.o.	Nova posojila v letu	Prenos neodplačanega krat. dela na dol. obveznosti	Odplačila v letu	Prenos kratkoročnega dela dolgoroč. obveznosti	Stanje dolga 31. dec. 2017
Banka ali posojilodajalec							
Banke v državi	7.188.240	(634.652)	8.900.000	0	(6.552.242)	6.137.385	15.038.731
Povezane osebe	183.459		385.113	0	(118.415)	0	450.157
Finančni najem	166.858	(21.380)	0	0	(145.478)	244.097	244.097
Skupaj dobljena posojila	7.538.557	(656.032)	9.285.113	0	(6.816.135)	6.381.482	15.732.985

Med kratkoročnimi finančnimi obveznostmi družba izkazuje najeta kratkoročna posojila pri povezanih družbah Unior Deutschland GmbH, Rogla investicije d.o.o. ter RC Simit d.o.o. ter revolving posojilo pri konzorciju poslovnih bank in kratkoročno projektno financiranje. Vse ostale finančne obveznosti so dolgoročne.

Obrestna mera za najeta kratkoročna posojila znaša 2,0 do 4,0 odstotka fiksno ter 6 mesečni euribor + 1,8 odstotka do 6 mesečni euribor + 2,5 odstotka.

Zavarovanje za dolgoročne in kratkoročne obveznosti iz financiranja predstavljajo hipoteke na nepremičninah, premičninah, naložbah ter zalogah po pošteni vrednosti v višini 134.060.738 evrov, ter dane menice. Te vrednosti zajemajo vrednosti zavarovanih posojilnih pogodb.

12.3.15 *Kratkoročne poslovne obveznosti*

Kratkoročne poslovne obveznosti

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017
Kratkoročne poslovne obveznosti do odvisnih podjetij		
doma	43.674	450.833
v tujini	2.137.099	1.818.419
Kratkoročne poslovne obveznosti do pridruženih podjetij		
doma	5.293.604	6.548.896
v tujini	204.387	21.730
Kratkoročne poslovne obveznosti do drugih dobaviteljev:		
doma	16.312.519	14.990.814
v tujini	8.429.630	7.634.960
Kratkoročne poslovne obveznosti do države	567.238	538.201
Kratkoročne poslovne obveznosti do delavcev	3.785.463	3.699.252
Kratkoročne poslovne obveznosti za predujme	5.739.190	3.458.288
Kratkoročne poslovne obveznosti za obresti	27.363	43.392
Druge kratkoročne obveznosti	2.831.171	2.720.218
Kratkoročni del dolgoročnih poslovnih obveznosti	0	0
Skupaj	45.371.338	41.925.004

Zapadlost poslovnih obveznosti družbe

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017
nezapadle obveznosti	32.448.042	30.121.444
zapadle obveznosti do 90 dni	12.430.161	11.186.883
zapadle od 91 do 180 dni	489.503	427.745
zapadle od 181 do 360 dni	3.632	164.676
zapadle obveznosti nad 360 dni	0	24.257
Skupaj	45.371.338	41.925.004

Med drugimi kratkoročnimi obveznostim so izkazani tudi:

- vnaprej vračunani stroški v višini 1.604.330 evrov, ki zajemajo obračunane provizije pri prodaji 744.768 evrov, obveznost za neizkoriščene dopuste za leto 2018 v višini 845.262 evrov, obveznost za revizijo 2018 14.300 evrov;
- kratkoročno odloženi prihodki v višini 450.326 evrov iz naslova MSPR 15 za blago, ki je bilo konec leta 2018 opremljeno kupcem, vendar v poslovnem letu 2018 še ni prispelo do njih;
- DDV od danih predujmov v višini 85.560 evrov.

12.3.16 Pogojne obveznosti

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017
Dane garancije in poročstva	1.750.595	2.523.151
Skupaj	1.750.595	2.523.151

Dane garancije in poročstva za povezane osebe znašajo 1.750.595 evrov in so se znižale zaradi odprodaje naložbe RTC Krvavec, za katero so bila dana poročstva.

2019

1919

12.4 Pojasnila k izkazu poslovnega izida

12.4.1 Čisti prihodki od prodaje

Čisti prihodki od prodaje po območnih odsekih

(v EUR)	2018	2017
Slovenija	19.985.013	18.146.136
- odvisne družbe	1.382.400	1.431.235
- pridružene družbe	258.116	82.717
- drugi kupci	18.344.497	16.632.184
Tujina	152.380.188	147.126.572
- odvisne družbe	15.510.218	13.618.123
- pridružene družbe	5.683.405	4.890.497
- drugi kupci	131.186.565	128.617.952
Skupaj	172.365.201	165.272.708

Čisti prihodki od prodaje po področnih odsekih:

(v EUR)	2018	2017
Odkovki	115.566.280	104.675.636
Ročno orodje	34.232.888	33.516.356
Strojegradnja	16.931.696	21.413.056
Skupne službe	5.460.196	5.613.919
Vzdrževanje	174.141	53.741
Skupaj	172.365.201	165.272.708

12.4.2 Usredstveni lastni proizvodi in storitve

Usredstveni lastni proizvodi in storitve so proizvodi, ki jih je gospodarska družba proizvedla za svoje potrebe in jih je usredstvila med opredmetenimi osnovnimi ali neopredmetenimi dolgoročnimi sredstvi. Njihova vrednost ne presega stroškov njihove proizvodnje ali opravi storitve.

(v EUR)	2018	2017
Usredstveni lastni proizvodi in storitve	2.349.852	3.451.429
Skupaj	2.349.852	3.451.429

Med usredstvenimi lastnimi proizvodi in storitvami je izkazana vrednost usredstvenih stroškov razvoja na programu Strojegradnja v višini 1,2 milijona evrov ter lastne naložbe v vzdrževanje za potrebe drugih programov v znesku 1,1 milijona evrov, ki zajemajo generalne obnove strojev v kovačnici in obnove CNC strojev.

12.4.3 Drugi poslovni prihodki

(v EUR)	2018	2017
Nagrade za preseganje kvote invalidov	137.267	167.951
Plačane terjatve, ki so bile že v popravku	24.620	40.501
Prejete odškodnine	334.260	250.413
Odprava dolgoročnih rezervacij	529.576	270.062
Dobiček od prodaje osnovnih sredstev	606.920	69.527
Prevrednotenje naložbenih nepremičnin po pošteni vrednosti	84.063	0
Subvencije, dotacije in podobni prihodki	71.650	7.813
Prodaja emisijskih kuponov	7.234	7.523
Drugi poslovni prihodki	536.484	921.172
Skupaj	2.332.074	1.734.963

Odprave dolgoročnih rezervacij vključujejo odpravo rezervacij iz naslova zadržanih prispevkov za zaposlovanje invalidov nad predpisano kvoto in odpravo dolgoročnih rezervacij iz naslova aktuarskega izračuna odpravnin in jubilejnih nagrad, dobiček od predaje osnovnih sredstev pa predstavlja pozitiven učinek prodaje poslovne nepotrebne zemljišča.

12.4.4 Stroški in odhodki

Leto 2018				
(v EUR)	Proizv. stroški	Stroški prodajanja	Stroški splošnih dejavnosti	Skupaj
Nabavna vred. prod. blaga/proiz. str.	6.420.788	5.407.234	2.145.807	13.973.829
Stroški materiala	79.207.969	892.560	1.588.791	81.689.320
Stroški storitev	13.759.344	2.907.327	2.716.192	19.382.863
<i>Stroški plač</i>	29.686.533	1.644.465	4.225.534	35.556.532
<i>Stroški socialnega zavarovanja</i>	5.151.480	260.176	694.847	6.106.503
<i>Stroški pokojninskega zavarovanja</i>	383.599	13.922	48.402	445.923
<i>Ostali stroški dela</i>	5.524.001	170.005	667.632	6.361.638
Skupaj stroški dela	40.745.613	2.088.568	5.636.415	48.470.596
Amortizacija	6.290.472	95.802	653.980	7.040.254
Prevred. odhodki pri obr. sredstvih	353.459	429.416	3.070	785.945
Prevred. odhodki pri neop.in op. OS	636.073	4.322	12.578	652.973
Ostali stroški	672.002	112.127	475.327	1.259.456
Skupaj stroški	148.085.720	11.937.356	13.232.160	173.255.236

Leto 2017				
(v EUR)	Proizv. stroški	Stroški prodajanja	Stroški splošnih dejavnosti	Skupaj
Nabavna vred. prod. blaga/proiz. str.	5.531.124	4.527.001	1.941.622	11.999.746
Stroški materiala	71.126.252	793.876	1.697.803	73.617.931
Stroški storitev	14.170.432	2.657.830	3.064.677	19.892.939
<i>Stroški plač</i>	28.277.199	1.438.972	4.412.295	34.128.465
<i>Stroški socialnega zavarovanja</i>	4.803.340	236.402	719.890	5.759.631
<i>Stroški pokojninskega zavarovanja</i>	371.695	14.290	51.806	437.792
<i>Ostali stroški dela</i>	5.637.965	153.889	676.708	6.468.563
Skupaj stroški dela	39.090.198	1.843.553	5.860.699	46.794.451
Amortizacija	5.673.870	106.450	606.050	6.386.369
Prevred. odhodki pri obr. sredstvih	338.760	54.336	19.993	413.090
Prevred. odhodki pri neop.in op. OS	28.538	0	35.975	64.514
Ostali stroški	520.238	92.173	306.817	919.227
Skupaj stroški	136.479.413	10.075.218	13.533.636	160.088.267

Drugi stroški dela vključujejo stroške regresa za letni dopust, za prehrano med delom, za prevoz na delo in iz dela, jubilejne nagrade in odpravnine nad oblikovano rezervacijo ter nekatera druga izplačila zaposlenim.

Med stroški storitev družba prikazuje za 49.602 evrov stroškov za najete delavce preko agencij za posredovanje delovne sile, kar iz ur predstavlja 6 zaposlenih.

Nabave materiala pri povezanih družbah so razkrite v poglavju 12.6.2 Letnega poročila 2018.

Med ostalimi stroški družba izkazuje:

(v EUR)	2018	2017
- rezervacije za rente	79.169	11.852
- nadomestilo za stavbno zemljišče	180.645	153.632
- izdatki za varstvo okolja	80.124	65.170
- nagrade dijakom in študentom na praksi	466.722	440.006
- štipendije dijakom in študentom	78.147	51.589
- odškodnine delavcem	77.470	58.299
- finančne pomoči - dotacije	239.663	123.076
- oslabitev naložbenih nepremičnin	0	0
- drugi poslovni odhodki	57.516	15.603
Skupaj	1.259.456	919.227

Pogodbeni znesek revidiranja letnega poročila za delniško družbo UNIOR d.d. in konsolidiranega letnega poročila za Skupino UNIOR znaša 20.000 evrov. Revizijo je opravila družba Deloitte Revizija d.o.o. Ljubljana. Pogodbeni zneski opravljanja nerevizijskih storitev so v poslovnem letu 2018 znašali 800 evrov in zajemajo preveritev pravilnosti izračuna finančnih zavez za potrebe bank ter preveritev sodil za razporejanje prihodkov za delovanje javne službe.

2019

1919

12.4.5 Finančni prihodki in finančni odhodki

Finančni prihodki

(v EUR)	2018	2017
Finančni prihodki iz deležev		
Finančni prihodki iz deležev v družbah v skupini	2.050.961	1.068.625
Finančni prihodki iz deležev v pridruženih družbah	1.844.854	516.327
Finančni prihodki iz deležev v drugih družbah	3.293	80
Finančni prihodki iz razveljavitve oslabitve finančnih naložb	0	300.000
Skupaj	3.899.108	1.885.032
Finančni prihodki iz danih posojil		
Finančni prihodki iz posojil, danih družbam v skupini	238.925	310.696
Finančni prihodki iz posojil, danih drugim	8.457	178.306
Skupaj	247.382	489.002
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev		
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do družb v skupini	0	0
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do drugih	106.347	227.676
Skupaj	106.347	227.676
Skupaj finančni prihodki	4.252.837	2.601.709

Finančni prihodki iz deležev v družbah v skupini vključujejo delež v dobičku v družbah Unior Components d.o.o., Unior Deutschland GmbH in Ningbo Unior Forging Co.Ltd. Finančni prihodki iz deležev v pridruženih družbah vključujejo delež v dobičku v družbi Unior Teos d.o.o., Unior Tepid s.r.l., Unior Tehna d.o.o. in Štore Steel d.o.o., ter dobiček pri prodaji naložbe Rhydcon d.o.o.

Finančni odhodki

(v EUR)	2018	2017
Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb	1.104.755	1.006.333
Finančni odhodki iz finančnih obveznosti		
Finančni odhodki iz posojil, prejetih od družb v skupini	8.254	4.950
Finančni odhodki iz posojil, prejetih od bank	3.120.259	3.090.854
Finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti	4.256	163
Skupaj	3.132.769	3.095.967
Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti		
Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti do družb v skupini	14.563	21.143
Finančni odhodki iz obveznosti do dobaviteljev in meničnih obveznosti	147.237	162.268
Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti	89.881	176.248
Skupaj	251.681	359.659
Skupaj finančni odhodki	4.489.205	4.461.958

Oslabitev finančnih naložb

V višini 1.074.355 evrov je bila oslabljen naložba UNIOR International Ltd, 100.400 evrov naložba UNIOR Bulgaria Ltd., 90.000 evrov naložba UNIOR Makedonija d.o.o., 300.000 oblikovan popravek vrednosti kredita družbi UNIOR Hungaria Kft. ter odpisana naložba Sinter Užice a.d v višini 50.000 evrov zaradi zaključene likvidacije iz izbisa iz sodnega registra. V višini 510.000 evrov je bil odpravljen popravek naložbe UNIOR Produktions- und Handels- GmbH Ferlach.

12.5 Obračun davka od dohodka pravnih oseb in odloženi davki

(v EUR)	2018	2017
Davek od dobička	0	0
Odloženi davki	763.691	(193.496)
Skupaj	763.691	(193.496)

Uskladitev davčnega in računovodskega dobička pomnoženega z davčno stopnjo v Sloveniji:

(v EUR)	2018	2017
Poslovni izid obračunskega obdobja pred davki	7.558.716	7.608.436
Davek na dobiček v Sloveniji 19%	1.436.156	1.445.603
Neobdavčeni prihodki	1.181.159	84.671
Davčno nepriznani odhodki	3.937.333	2.948.302
Popravki vrednosti terjatev	10.509	(122.780)
Popravki vrednosti naložb	328.577	0
Oblikovanje rezervacij	60.860	65.041
Olajšava za vlaganja za raziskave in razvoj	(31.154)	(554.553)
Olajšava za investiranje	(284.314)	373.531
Olajšava za zaposlovanja invalidov	0	0
Olajšava za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje	0	0
Davčna izguba	(848.170)	432.257
Odloženi davki	763.691	(193.496)
Efektivna davčna stopnja v %	10,1	(2,5)

Davčna osnova za leto 2018 je izkazana v višini 8.928.102 evrov. Davčna osnova je zmanjšana za koriščenje davčne olajšave za vlaganja v raziskave in razvoj v višini 1.437.056 evrov, za investiranje v višini 881.152 evrov, za pokrivanje izgube 4.464.051 evrov, za zaposlovanje invalidov v višini 1.470.062 evrov, za dodatno pokojninsko zavarovanje 445.923 evrov in za donacije v višini 229.858 evrov. Osnove za davek ni. Olajšave, ki jih je mogoče koristiti v naslednjih obdobjih, znašajo skupaj 24.701.066 evrov, od tega davčna izguba 10.843.256 evrov.

Odloženi davki

Dobiček, ugotovljen po davčni zakonodaji, se razlikuje od dobička, ugotovljenega na podlagi računovodskih načel in MSRP. Razmejitev davka se obračunava samo začasne razlike v davčni obremenitvi med poslovnimi in davčnimi računovodskimi izkazi, torej za tiste, ki se v opredeljenem obdobju izenačijo.

Odložena terjatev za davek je izračunana iz naslova začasnih razlik od oblikovanih dolgoročnih rezervacij za odpravnine in jubilejne nagrade, oslabitev terjatev do kupcev, neizkoriščenih davčnih olajšav in davčne izgube.

Vpliv na čisti poslovni izid iz naslova odloženih davkov znaša 763.691 evrov, kar znižuje čisti poslovni izid tekočega leta.

12.6 Posli s povezanimi podjetji

12.6.1 Prodaja povezanim podjetjem

Prodaja povezanim strankam

(v EUR)	2018	2017
Odkvisna podjetja:		
v državi:	1.382.400	1.431.235
UNITUR d.o.o. Zreče	1.358.553	1.416.307
RTC KRVAVEC d.d. Cerklje	0	423
SPITT d.o.o. Zreče	23.847	14.505
v tujini:	15.510.218	13.618.123
UNIOR Produktions- und Handels- GmbH Ferlach	3.617.028	3.203.416
UNIOR DEUTSCHLAND GmbH Leonberg	965.969	807.513
UNIOR FRANCE S.A.S. Melun	0	0
UNIOR ITALIA S.R.L. Limbiate	1.096.734	1.129.221
UNIOR ESPANA S.L. Uharte-Arakil	702.148	677.424
UNIOR HELLAS S.A. Metamorfosis	0	(1.672)
UNIOR INTERNATIONAL Ltd. Lincolnshire	369.756	881.219
UNIOR MAKEDONIJA d.o.o. Skopje	187.211	138.187
UNIOR PROFESSIONAL TOOLS Ltd St. Petersburg	1.022.538	1.207.367
UNIOR USA CORPORATION Olney	0	19.417
UNIOR BULGARIA Ltd. Sofia	212.550	216.107
UNIOR HUNGARIA Kft. Nagyrecse	280.757	177.150
UNIOR COMPONENTS d.o.o. Kragujevac	198.094	241.055
UNIOR NORTH AMERICA Inc. Novi	178.441	0
NINGBO UNIOR FORGING Co.Ltd. Yuyao	262.091	27.447
UNIOR VINKOVCI d.o.o. Vinkovci	6.416.901	4.894.273
Skupaj odkvisna podjetja	16.892.618	15.049.358
Pridružena podjetja:		
v državi:	258.116	82.717
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	208.200	26.280
RHYDCON d.o.o. Šmarje pri Ješah	35.436	30.276
RC SIMIT d.o.o. Kidričevo	14.480	26.162
v tujini:	5.683.405	4.890.497
UNIOR TEPID S.R.L. Brasov	3.810.164	3.052.241
UNIOR SINGAPORE Pte. Ltd. Singapore	118.729	203.612
UNIOR TEHNA d.o.o. Sarajevo	494.417	471.875
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd	1.260.095	1.162.770
Skupaj pridružena podjetja	5.941.521	4.973.214
Skupaj prodaja povezanim osebam	22.834.139	20.022.572

12.6.2 Nabava pri povezanih podjetjih

Nabava pri povezanih strankah

(v EUR)	2018	2017
Odvisna podjetja:		
v državi:	393.884	755.732
UNITUR d.o.o. Zreče	223.580	599.489
SPITT d.o.o. Zreče	170.304	156.243
v tujini:	13.098.346	12.071.905
UNIOR Produktions- und Handels- GmbH Ferlach	789.068	1.079.679
UNIOR DEUTSCHLAND GmbH Leonberg	274.362	1.035.251
UNIOR ITALIA S.R.L. Limbiate	26.276	17.959
UNIOR ESPANA S.L. Uharte-Arakil	1.759	1.759
UNIOR HELLAS S.A. Metamorfosis	0	1.204.518
UNIOR INTERNATIONAL Ltd. Lincolnshire	523.759	114.108
UNIOR MAKEDONIJA d.o.o. Skopje	22.787	30.153
UNIOR BULGARIA Ltd. Sofia	161	0
UNIOR COMPONENTS d.o.o. Kragujevac	657.600	784.708
UNIOR NORTH AMERICA Inc. Novi	124.350	0
NINGBO UNIOR FORGING Co.Ltd. Yuyao	582.000	316.815
UNIOR VINKOVCI d.o.o. Vinkovci	10.096.224	7.486.955
Skupaj odvisna podjetja	13.492.230	12.827.637
Pridružena podjetja:		
v državi:	22.412.286	20.334.019
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	22.365.286	20.334.019
RHYDCON d.o.o. Šmarje pri Ješah	47.000	0
v tujini:	367.058	160.942
UNIOR TEPID S.R.L. Brasov	163.688	8.533
UNIOR SINGAPORE Pte. Ltd. Singapore	4.983	4.621
UNIOR TEHNA d.o.o. Sarajevo	0	2.141
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd	198.387	145.647
Skupaj pridružena podjetja	22.779.344	20.494.961
Skupaj nabava pri povezanih osebah	36.271.574	33.322.598

2019

1919

12.6.3 Poslovne terjatve do povezanih podjetij

Poslovne terjatve do povezanih strank

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017
Odkvisna podjetja:		
v državi:	7.105.254	7.270.615
UNITUR d.o.o. Zreče	7.098.549	7.268.410
SPITT d.o.o. Zreče	6.705	2.205
v tujini:	7.103.931	8.888.061
UNIOR Produktions- und Handels- GmbH Ferlach	1.894.630	1.746.649
UNIOR DEUTSCHLAND GmbH Leonberg	270.731	26.341
UNIOR ITALIA S.R.L. Limbiate	368.154	426.650
UNIOR ESPANA S.L. Uharte-Arakil	193.729	689.246
UNIOR INTERNATIONAL Ltd. Lincolnshire	0	1.502.196
UNIOR MAKEDONIJA d.o.o. Skopje	448.296	424.817
UNIOR PROFESSIONAL TOOLS Ltd St. Petersburg	1.216.312	1.031.820
UNIOR BULGARIA Ltd. Sofia	214.672	174.025
UNIOR HUNGARIA Kft. Nagyrecse	163.201	136.216
UNIOR COMPONENTS d.o.o. Kragujevac	68.045	35.615
UNIOR NORTH AMERICA Inc. Novi	165.222	0
UNIOR VINKOVCI d.o.o. Vinkovci	2.100.939	2.694.485
Skupaj odkvisna podjetja	14.209.185	16.158.676
Pridružena podjetja:		
v državi:	49.260	88.320
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	49.260	79.232
RHYDCON d.o.o. Šmarje pri Ješah	0	6.160
RC SIMIT d.o.o. Kidričevo	0	2.928
v tujini:	1.851.076	1.408.828
UNIOR TEPID S.R.L. Brasov	1.664.694	1.219.701
UNIOR TEHNA d.o.o. Sarajevo	153.858	199.332
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd	27.929	(10.205)
Skupaj pridružena podjetja	1.900.336	1.497.148
Skupaj poslovne terjatve do povezanih strank	16.109.521	17.655.824

12.6.4 Poslovne obveznosti do povezanih podjetij

Poslovne obveznosti do povezanih strank

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017
Odkvisna podjetja:		
v državi:	43.674	450.833
UNITUR d.o.o. Zreče	0	310.754
SPITT d.o.o. Zreče	43.674	140.079
v tujini:	2.137.099	1.818.419
UNIOR Produktions- und Handels- GmbH Ferlach	567.132	638.643
UNIOR DEUTSCHLAND GmbH Leonberg	97.245	0
UNIOR ITALIA S.R.L. Limbiate	3.357	3.628
UNIOR ESPANA S.L. Uharte-Arakil	1.759	1.759
UNIOR BULGARIA Ltd. Sofia	(9)	0
UNIOR COMPONENTS d.o.o. Kragujevac	418.654	526.256
UNIOR NORTH AMERICA Inc. Novi	90.534	0
NINGBO UNIOR FORGING Co.Ltd. Yuyao	232.800	18.000
UNIOR VINKOVCI d.o.o. Vinkovci	725.627	630.133
Skupaj odkvisna podjetja	2.180.773	2.269.252
Pridružena podjetja:		
v državi:	5.293.604	6.548.896
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	5.291.047	6.545.839
RC SIMIT d.o.o. Kidričevo	2.557	3.057
v tujini:	204.387	21.730
UNIOR TEPID S.R.L. Brasov	146.910	3.194
UNIOR SINGAPORE Pte. Ltd. Singapore	170	0
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd	57.307	18.536
Skupaj pridružena podjetja	5.497.991	6.570.626
Skupaj poslovne obveznosti do povezanih strank	7.678.764	8.839.878

2019

1919

12.6.5 Terjatve in obveznosti iz posojil in obresti do povezanih podjetij

Terjatve iz naslova posojil in obresti do povezanih podjetij

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017
Odvisna podjetja:		
v državi:	2.853.632	5.717.941
RTC Krvavec d.d., Cerklje	0	3.342.427
UNITUR d.o.o., Zreče	1.860.534	1.251.103
SPITT d.o.o., Zreče	993.098	1.124.411
v tujini:	3.026.125	3.890.342
UNIOR Makedonija d.o.o., Skopje	91.823	91.823
UNIOR VINKOVCI d.o.o., Hrvaška	1.896.348	1.981.633
UNIOR HUNGARIA Kft. Nagyrecse, Madžarska	455.234	725.154
NINGBO UNIOR FORGING Co. Ltd, Kitajska	0	802.543
UNIOR ESPANA S.L. Uharte-Arakil	389.893	
UNIOR BULGARIA Ltd, Bolgarija	192.827	289.190
Skupaj odvisna podjetja	5.879.757	9.608.283

Obveznosti iz naslova posojil in obresti od povezanih podjetij

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017
Odvisna podjetja:		
v državi:	64.867	63.312
ROGLA INVESTICIJE d.o.o., Zreče	64.867	63.312
v tujini:	385.700	378.607
UNIOR DEUTSCHLAND GmbH, Nemčija	385.700	378.607
Skupaj odvisna podjetja	450.567	441.919
Pridružena podjetja:		
v državi:	8.404	8.238
RC SIMIT d.o.o., Kidričevo	8.404	8.238
Skupaj pridružena podjetja	8.404	8.238
Skupaj obveznosti iz naslova posojil do povezanih strank	458.971	450.157

12.7 Prejemki uprave in nadzornega sveta

Plačila upravi in nadzornemu svetu

(v EUR)	Bruto vrednosti		Neto vrednosti	
	2018	2017	2018	2017
Darko Hrastnik	200.591	171.714	79.813	81.693
Branko Bračko	184.659	158.338	82.794	77.423
Uprava skupaj	385.250	330.052	162.607	159.116
Branko Pavlin	17.208	13.173	12.380	9.398
Simona Razvornik Škofič	15.415	473	11.075	344
Jože Golbič	13.852	0	9.939	0
Rajko Stankovič	14.007	0	10.052	0
Saša Artnak	12.869	0	9.224	0
Boris Brdnik	12.266	0	8.785	0
Marko Pahor	216	9.754	157	6.912
Drago Rabzelj	227	10.351	165	7.346
Darko Dujmovič	212	9.681	154	6.859
Franc Dover	244	10.782	178	7.660
Marjan Adamič	212	9.256	154	6.550
Blanka Vezjak *	3.422	0	2.489	0
Gregor Korošec *	35	1.641	26	1.194
Velimir Cugmas **	0	665	0	484
Nadzorni svet skupaj	90.185	65.776	64.778	46.746

* zunanji član komisije nadzornega sveta

** člani nominacijske komisije nadzornega sveta

12.8 Predlog za razporeditev bilančnega dobička tekočega leta

Uprava družbe je revidirane računovodske izkaze sprejela s sklepom dne 25.03.2019.

Ugotovljen bilančni dobiček poslovnega leta 2018 na podlagi revidiranih letnih računovodskih izkazov družbe za leto 2018 znaša 8.120.858 evrov. Uprava predlaga, da ostane nerazporejen.

Bilančni dobiček poslovnega leta 2018 je sestavljen iz čistega poslovnega izida v višini 6.795.025 evrov, prenesenega poslovnega izida iz preteklih let v višini 4.053.960 evrov in zmanjšan za dolgoročno odložene stroške razvijanja v višini 2.728.127 evrov.

13 Izjava o odgovornosti članov uprave

Uprava je odgovorna za pripravo letnega poročila tako, da to predstavlja resnično in pošteno podobo premoženjskega stanja družbe in izidov njenega poslovanja za leto 2018.

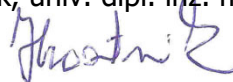
Uprava potrjuje, da so bile dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve ter da so bile računovodske ocene izdelane po načelu previdnosti in dobrega gospodarjenja. Potrjuje še, da so računovodski izkazi skupaj s pojasnili izdelani na podlagi predpostavke o nadaljnjem poslovanju podjetja ter skladno z veljavno zakonodajo in Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja.

Uprava je tudi odgovorna za ustrezno vodeno računovodstvo, sprejetje ustreznih ukrepov za zavarovanje premoženja ter za preprečevanje in odkrivanje prevar in drugih nepravilnosti oziroma nezakonitosti.

Davčne oblasti lahko kadar koli v roku petih let po poteku leta, v katerem je treba davek odmeriti, preverijo poslovanje družbe, kar lahko posledično povzroči nastanek dodatne obveznosti plačila davka, zamudnih obresti in kazni iz naslova DDPO ali drugih davkov ter dajatev. Uprava družbe ni seznanjena z okoliščinami, ki bi lahko povzročile morebitno pomembno obveznost iz tega naslova.

Zreče, 25. marec 2019

Predsednik uprave,
Darko Hrastnik, univ. dipl. inž. metal. mater.

Član uprave,
Branko Bračko, univ. dipl. inž. str.

14 Poročilo neodvisnega revizorja

 Deloitte revizija d.o.o.
 Dunajska cesta 165
 1000 Ljubljana
 Slovenija

 Tel: +386 (0) 1 3072 800
 Faks: +386 (0) 1 3072 900
 www.deloitte.si

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA delničarjem družbe UNIOR d.d.

Mnenje

Revidirali smo računovodske izkaze družbe UNIOR d.d. (v nadaljevanju 'družba'), ki vključujejo bilanco stanja na dan 31. decembra 2018, izkaz poslovnega izida, izkaz drugega vseobsegajočega donosa, izkaz gibanja kapitala in izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter pojasnila k računovodskim izkazom, vključujoč povzetek bistvenih računovodskih usmeritev.

Po našem mnenju priloženi računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo finančni položaj družbe na dan 31. decembra 2018 ter njen poslovni izid in denarne tokove za tedaj končano leto v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija (v nadaljevanju 'MSRP').

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja in Uredbo (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o posebnih zahtevah v zvezi z obvezno revizijo subjektov javnega interesa (Uredba). Naše odgovornosti na podlagi teh pravil so opisane v tem poročilu v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov*. V skladu s Kodeksom etike za računovodske strokovnjake, ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA), ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od družbe in, da smo izpolnili vse druge etične obveznosti v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA. Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostni in ustrezni kot osnova za naše revizijsko mnenje.

Ključne revizijske zadeve

Ključne revizijske zadeve so tiste, ki so bile po naši strokovni presoji najbolj bistvene pri reviziji računovodskih izkazov za poslovno leto, ki se je končalo 31. decembra 2018. Te zadeve so bile obravnavane v okviru naše revizije računovodskih izkazov kot celote in pri oblikovanju našega mnenja o njih in ne podajamo ločenega mnenja o teh zadevah.

Ključna revizijska zadeva	Revizijski postopki obravnave ključne revizijske zadeve
Nadomestljiva vrednost finančnih sredstev v odvisne družbe v računovodskih izkazih	
Finančne naložbe v kapital odvisnih družb znašajo 22.072 tEUR in se merijo po nabavni vrednosti. Dolgoročna in kratkoročna posojila do odvisnih družb znašajo 2.256 tEUR in se merijo po odplačni vrednosti. Finančna sredstva odvisnim družbam na dan 31.12.2018 skupaj znašajo 24.328 tEUR in predstavljajo 9,65% sredstev. Poslovodstvo letno ocenjuje znake oslabilve omenjenih naložb in danih posojil in, kjer je potrebno, izvaja letne preizkuse oslabilve na podlagi diskontiranih prihodnjih denarnih tokov. Pri tem postopku je potrebna presoja poslovodstva. Pri oceni znakov oslabilve je potrebna strokovna presoja in uporaba subjektivnih predpostavk s strani poslovodstva.	Ocenili smo poslovodsko upoštevanje znakov oslabilve naložb in posojil. Poudarek naših revizijskih postopkov je bil na oceni in testiranju ključnih revizijskih predpostavk, ki jih je poslovodstvo uporabilo pri ugotavljanju znakov oslabilve in ocenjevanju slabitev. Ti postopki so vključevali: - preverjanje neto vrednosti sredstev z vrednostjo naložbe, - oceni predpostavk, ki se uporabljajo za izračun diskontiranih mer, ter pri njihovem ponovnem izračunu, - pregledu pričakovanih prihodnjih denarnih tokov, ki jih družba uporablja za preizkus oslabilve, - primerjavi načrtovanih denarnih tokov, vključno s predpostavkami glede stopnje

Ime Deloitte se nanaša na Deloitte Touche Tohmatsu Limited, pravno osebo, ustanovljeno v skladu z zakonodajo Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske (v izvirniku »UK private company limited by guarantee«), in mrežo njenih članic, od katerih je vsaka ločena in samostojna pravna oseba. Podroben opis pravne organiziranosti združenja Deloitte Touche Tohmatsu Limited in njenih družb članic je na voljo na <http://www.deloitte.com/si>.

V Sloveniji storitve zagotavlja Deloitte revizija d.o.o. in Deloitte svetovanje d.o.o. (pod skupnim imenom Deloitte Slovenija), ki sta članici Deloitte Central Europe Holdings Limited. Deloitte Slovenija sodi med vodilne družbe za strokovne storitve v Sloveniji, ki nudi storitve revizije, davčnega, poslovnega, finančnega in pravnega svetovanja ter svetovanja na področju tveganj, ki jih zagotavlja več kot 100 domačih in tujih strokovnjakov.

Deloitte revizija d.o.o. - Družba vpisana pri Okrožnem sodišču v Ljubljani - Matična številka: 1647105 - ID št. za DDV: SI62560085 - Osnovni kapital: 74.214,30 EUR.

© 2018. Deloitte Slovenija

Zaradi bistvenosti zgoraj navedenih okoliščin, sta identifikacija znakov oslabeitev in izračun oslabeitev obravnavana kot ključna revizijska zadeva.	rasti prihodkov in donosnosti poslovanja, s predhodnimi rezultati za preizkus točnosti napovedi posloводства, - preverbo ocene znamenja slabitve danih posojil, - preverbo ustreznosti zavarovanj danih posojil, - oceno ustreznosti razkritij v računovodskih izkazih. Razkritja v zvezi s finančnimi sredstvi v odvisne družbe so zajete v pojasnili 12.3.4. in 12.3.8.
---	---

Druge informacije

Za druge informacije je odgovorno posloводство. Druge informacije obsegajo informacije v letnem poročilu, razen računovodskih izkazov in revizorjevega poročila o njih.

Naše mnenje o računovodskih izkazih se ne nanaša na druge informacije in o njih ne izražamo nobene oblike zagotovila.

V povezavi z našo revizijo računovodskih izkazov je naša odgovornost prebrati druge informacije in pri tem presoditi, ali so druge informacije pomembno neskladne z računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačne. Če na podlagi opravljenega dela zaključimo, da obstaja pomembna napačna navedba drugih informacij, moramo o takih okoliščinah poročati. V zvezi s tem na podlagi opisanih postopkov poročamo, da:

- so druge informacije v vseh pomembnih pogledih usklajene z revidiranimi računovodskimi izkazi;
- so druge informacije pripravljene v skladu z veljavnimi zakoni in predpisi; ter
- na podlagi poznavanja in razumevanja družbe in njenega okolja, ki smo ga pridobili med revizijo, v zvezi z drugimi informacijami nismo ugotovili bistveno napačnih navedb.

Odgovornosti posloводства, nadzornega sveta in revizijske komisije za računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu z MSRP in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo posloводства potrebno, da omogoči pripravo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Posloводство je pri pripravi računovodskih izkazov družbe odgovorno za oceno njene sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče podjetje, razkritje zadev, povezanih z delujočim podjetjem, in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot podlage za računovodenje, razen če namerava posloводство družbo likvidirati ali zaustaviti poslovanje ali nima druge realne možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Nadzorni svet in revizijska komisija sta odgovorna za nadzor nad pripravo računovodskih izkazov in za potrditev revidiranega letnega poročila.

Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov

Naša cilja sta pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem, ali so računovodski izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu s pravili revidiranja vedno odkrila pomembno napačno navedbo, če ta obstaja. Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake ter se smatrajo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamič ali skupaj vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu pravili revidiranja uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- Prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v računovodskih izkazih, bodisi zaradi prevare ali napake, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ocenjena tveganja ter pridobivamo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bomo odkrili napačne navedbe, ki izvira iz

prevare, je višje od tistega, povezanega z napako, saj prevara lahko vključuje skrivne dogovore, ponarejanje, namerno opustitev, napačno razlago ali izogibanje notranjim kontrolam.

- Pridobimo razumevanje notranjih kontrol pomembnih za revizijo, z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenje o učinkovitosti notranjih kontrol družbe.
- Presodimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij posloводства.
- Na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbuja dvom v sposobnost organizacije, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o ustreznosti poslovodske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlage računovodenja. Če sprejmemo sklep o obstoju pomembne negotovosti, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustreznost razkritja v računovodskih izkazih ali, če so takšna razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Revizorjevi sklepi temeljijo na revizijskih dokazih, pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Vendar kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje organizacije kot delujočega podjetja.
- Ovrednotimo splošno predstavitev, strukturo, vsebino računovodskih izkazov, vključno z razkritji, in ali računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev.

Nadzorni svet in revizijsko komisijo med drugim obveščamo o načrtovanem obsegu in času revidiranja in pomembnih revizijskih ugotovitvah, vključno s pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki smo jih zaznali med našo revizijo.

Nadzornemu svetu in revizijski komisiji smo prav tako predložili našo izjavo, da smo izpolnili vse etične zahteve v zvezi z neodvisnostjo ter jih obvestili o vseh razmerjih in drugih zahtevah, za katere bi se lahko upravičeno menilo, da vplivajo na našo neodvisnost, in jih seznanili s s tem povezanimi ukrepi.

Od vseh zadev, s katerimi smo seznanili nadzorni svet in revizijsko komisijo, smo zadeve, ki so bile najpomembnejše pri reviziji računovodskih izkazov tekočega obdobja, določili kot ključne revizijske zadeve. Omenjene zadeve opišemo v revizorjevem poročilu, razen če zakonska ali regulatorna določila prepovedujejo javno razkrivanje takšnih zadev.

Poročilo o drugih zakonskih in regulatornih zahtevah

Imenovanje revizorja in trajanje posla

Deloitte revizija d.o.o. je bila imenovana za zakonitega revizorja družbe na skupščini delničarjev dne 6. junija 2018. Naše opravljanje posla v celoti in neprekinjeno traja 7 let.

Potrdilo revizijski komisiji

Potrdujemo, da je naše revizijsko mnenje o računovodskih izkazih v tem poročilu skladno z dodatnim poročilom revizijski komisiji družbe z dne 25. marec 2019 v skladu s členom 11 Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta.

Opravljanje nereviziranih storitev

Izjavljamo, da nismo opravljali nobenih prepovedanih nereviziranih storitev iz člena 5(1) Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta. Poleg obvezne revizije nismo za revidirano družbo opravljali nobenih drugih storitev, ki ne bi bile razkrite v letnem poročilu.

V imenu revizijske družbe Deloitte revizija d.o.o. je za opravljeno revizijo odgovoren Barbara Žibret Kralj.

DELOITTE REVIZIJA d.o.o.
Dunajska 165
1000 Ljubljana

Barbara Žibret Kralj
Pooblaščenka revizorka

Ljubljana, 25. marec 2019

Deloitte.
DELOITTE REVIZIJA D.O.O.
Ljubljana, Slovenija 3

2019

1919

2019

1919

KONSOLIDIRANO RAČUNOVODSKO POROČILO

15 Skupina UNIOR

15.1 Sestava Skupine UNIOR

Odkvisne družbe

Ime družbe	Država	Delež v %
 UNITUR d. o. o.	Slovenija	100,00
 ROGLA INVESTICIJE d. o. o.	Slovenija	100,00
 SPITT d. o. o.	Slovenija	100,00
 UNIOR PRODUKTIONS UND HANDELS GmbH	Avstrija	99,55
 UNIOR DEUTSCHLAND GmbH	Nemčija	100,00
 UNIOR FRANCE S. A. S.	Francija	100,00
 UNIOR ITALIA S. R. L.	Italija	95,00
 UNIOR ESPANA S. L.	Španija	95,00
 UNIOR INTERNATIONAL Ltd.	Velika Britanija	100,00
 UNIOR MAKEDONIJA d. o. o.	Makedonija	97,36
 UNIOR PROFESSIONAL TOOLS Ltd.	Rusija	55,00
 UNIOR BULGARIA Ltd.	Bolgarija	77,31
 UNIOR COMPONENTS d. o. o.	Srbija	100,00
 NINGBO UNIOR FORGING Co. Ltd.	Kitajska	50,00
 UNIOR VINKOVCI d. o. o.	Hrvaška	100,00
 UNIOR HUNGARIA Kft.	Madžarska	70,00
 UNIOR - NORTH AMERICA Inc.	ZDA	100,00

2019

1919

Pridružene družbe

Ime družbe	Država	Delež v %
 ŠTORE STEEL d. o. o.	Slovenija	29,25
 RC SIMIT, d. o. o.	Slovenija	20,00
 UNIOR TEPID S. R. L.	Romunija	49,00
 UNIOR SINGAPORE Pte. Ltd.	Singapur	40,00
 UNIOR TEHNA, d. o. o.	BiH	25,00
 UNIOR TEOS ALATI d. o. o.	Srbija	20,00

V konsolidiranih računovodskih izkazih Skupine UNIOR so vključene vse družbe, v katerih ima matična družba UNIOR d.d. lastniški delež 50 odstotkov ali več, saj ima v teh družbah obvladujoč vpliv.

V konsolidiranih računovodskih izkazih so vključena tudi pridružena podjetja po kapitalski metodi. Te družbe so: Štore Steel d.o.o. in RC Simit d.o.o. v Sloveniji ter Unior Tepid S.R.L., Unior Singapore PTE Ltd., Unior Tehna d.o.o. in Unior Teos Alati d.o.o. v tujini, v njih pa ima matična družba UNIOR d.d. vsaj 20 odstotni in manj kot 50 odstotni lastniški delež.

V januarju 2018 je bil z odkupom 44,65 odstotnega deleža od družbe Dalekovod d.d. Zagreb povečan lastniški delež v družbi Unidal d.o.o. na Hrvaškem na 100 odstotkov. Zaradi večje prepoznavnosti in izkoriščanja dobrega imena blagovne znamke UNIOR je bila družba preimenovana v Unior Vinkovci d.o.o.

Dne 9. aprila 2018 je bil končan prodajni postopek družbe RTC Krvavec, saj je novi lastnik Alpska investicijska družba d.o.o. izpolnil vse v decembru 2017 podpisani pogodbi navedene odložne pogoje za izpolnitev tega pravnega posla. S tem so bila iz Skupine UNIOR odprodana vsa sredstva in obveznosti družbe RTC Krvavec, ki so bila v računovodskih izkazih Skupine UNIOR na dan 31.12.2017 prikazana med kratkoročnimi sredstvi oziroma obveznosti za prodajo. Učinka na konsolidirani izkaz poslovnega izida Skupine UNIOR ta posel v letu 2018 ni imel.

Z dokapitalizacijo družbe Unior International Ltd v Veliki Britaniji je bil povečan lastniški delež v tej družbi na 100 odstotkov, ob koncu leta pa je ta družba v postopku likvidacije, zato smo jo z dnem 31.12.2018 izločili iz Skupine UNIOR.

13. decembra 2018 smo prodali 33,5 odstotni poslovni delež v družbi Rhydcon d.o.o. dosedanjemu večinskemu lastniku, podjetju Hansa-Flex Armerding GmbH iz Nemčije. S to prodajo je družba UNIOR d.d. v celoti izstopila iz lastništva družbe Rhydcon d.o.o., ki tako ni več del Skupine UNIOR.

15.2 Predstavitev družb, vključenih v konsolidacijo

15.2.1 Odvisna podjetja

UNITUR d.o.o.

Naslov družbe: Cesta na Roglo 15, 3214 ZREČE
 Država: Slovenija
 Telefon: +386 3 757 61 00
 Fax: +386 3 576 24 46
 Internet: <http://www.unitur.eu>
 E-mail: turizem@unitur.eu
 Dejavnost družbe: Turistične in druge poslovne dejavnosti
 Število zaposlenih: 362

ROGLA INVESTICIJE d.o.o.

Naslov družbe: Kovaška cesta 10, 3214 ZREČE
 Država: Slovenija
 Telefon: +386 3 757 81 00
 Fax: +386 3 576 21 03
 E-mail: unior@unior.com
 Dejavnost družbe: Trgovanje z nepremičninami
 Število zaposlenih: 0

SPITT d.o.o.

Naslov družbe: Kovaška cesta 10, 3214 ZREČE
 Država: Slovenija
 Telefon: +386 3 757 81 00
 Fax: +386 3 576 21 03
 Dejavnost družbe: Energetika - oskrba s paro in vročo vodo
 Število zaposlenih: 0

UNIOR PRODUKTIONS- und HANDELS- GmbH

Naslov družbe: Auengasse 9, 9170 FERLACH
 Država: Avstrija
 Telefon: +43 4227 35 14
 Fax: +43 4227 35 15 18
 Internet: <http://www.unior.at>
 E-mail: office@unior.at
 Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja
 Število zaposlenih: 9

2019

1919

UNIOR DEUTSCHLAND GmbH

Naslov družbe: Hertichstrasse 81, 71229 LEONBERG
Država: Nemčija
Telefon: +49 1 634 469 908, +49 7146 28 500
Fax: +386 3 576 26 43, +49 7146 28 5020
Internet: <http://www.unior-deutschland.com>
E-mail: deutschland@unior.com, unior@unior-deutschland.com
Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja in Prodaja in servisiranje strojev
Število zaposlenih: 5

UNIOR FRANCE S.A.S.

Naslov družbe: 166-172 Rue du General Delestraint, 77000 MELUN
Država: Francija
Telefon: +33 1 64 37 23 00
Fax: +33 1 64 39 40 90
E-mail: contact@uniortools.fr
Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja
Število zaposlenih: 10

UNIOR ITALIA S.R.L.

Naslov družbe: Via Caserta 8, 20812 LIMBIATE (MB)
Država: Italija
Telefon: +39 02 99 04 3403
Fax: +39 02 99 04 3414
E-mail: unioritalia@unioritalia.it
Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja
Število zaposlenih: 2

UNIOR ESPAÑA S.L.

Naslov družbe: Poligon Sargaitz 2, Nave A5, 31840 UHARTE - ARAKIL (Navarra)
Država: Španija
Telefon: +34 948 56 71 13
Fax: +34 948 46 42 48
Internet: <http://www.unior.es>
E-mail: unior@unior.es
Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja
Število zaposlenih: 3

UNIOR MAKEDONIJA d.o.o.

Naslov družbe: Naroden front, br.5, 1000 SKOPJE
Država: Makedonija
Telefon: +389 2 243 20 57
Fax: +389 2 243 20 89
Internet: <http://www.uniormakedonija.mk>
E-mail: info@uniormakedonija.mk
Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja
Število zaposlenih: 7

UNIOR PROFESSIONAL TOOLS Ltd.

Naslov družbe: Blagodatnaya str. 63, bld. 1, D, 196105 SAINT PETERSBURG
Država: Rusija
Telefon: +7 812 449 83 50
Fax: +7 812 449 83 51
Internet: <http://www.unior.ru>
E-mail: sales@unior.ru
Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja
Število zaposlenih: 59

UNIOR BULGARIA Ltd.

Naslov družbe: Ulitsa "Ivan Susanin" 49, 1404 SOFIA
Država: Bolgarija
Telefon: +359 2 9559 233
Fax: +359 2 9559 380
Internet: <http://www.unior.bg>
E-mail: office@unior.bg
Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja
Število zaposlenih: 6

UNIOR COMPONENTS d.o.o.

Naslov družbe: Kosovska 4, 34000 KRAGUJEVAC
Država: Srbija
Telefon: + 381 34 306 300
Faks: + 381 34 306 336
Internet: <http://www.unior-components.com>
E-mail: contact@unior-components.com
Dejavnost družbe: Proizvodnja orodij za stroje
Število zaposlenih: 158

NINGBO UNIOR FORGING Company Ltd.

Naslov družbe: Xindongwu, Moushan, YUYAO, ZHEJIANG 315456
Država: Kitajska
Telefon: + 86 574 6249 6150
Fax: + 86 574 6249 6152
Internet: <http://www.unior.cn>
E-mail: info@unior.cn
Dejavnost družbe: Proizvodnja jeklenih odkovkov za avtomobilsko industrijo
Število zaposlenih: 546

UNIOR VINKOVCI d.o.o. (do 1.3.2018 UNIDAL d.o.o.)

Naslov družbe: Ulica Kneza Mislava 42, 32100 VINKOVCI
Država: Hrvaška
Telefon: +385 32 323 999
Fax: +385 32 323 206
E-mail: kovacnica@unior.com
Dejavnost družbe: Podjetje za proizvodnjo odkovkov
Število zaposlenih: 190

2019

1919

UNIOR Hungaria Kft.

Naslov družbe: Napfeny utca 1, 8756 NAGYRECSE
Država: Madžarska
Telefon: +36 93 571 070
Fax: +36 93 571 073
Internet: <http://www.unior.hu>
E-mail: info@unior.hu
Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja
Število zaposlenih: 4

UNIOR – NORTH AMERICA Inc.

Naslov družbe: 28213 Carlton Way Drive, 48377 NOVI (Michigan)
Država: ZDA
Telefon: +1 248 730 0060
Fax: +1 908 634 3044
Internet: <http://www.unior.com>
E-mail: bleskovar@unior.com
Dejavnost družbe: Prodajne, nabavne in servisne storitve na tržišču Severne Amerike
Število zaposlenih: 1

15.2.2 Pridružena podjetja**ŠTORE STEEL d.o.o.**

Naslov družbe: Železarska 3, 3220 ŠTORE
Država: Slovenija
Telefon: +386 3 780 51 00
Fax: +386 3 780 53 83
Internet: <http://www.store-steel.si>
E-mail: info@store-steel.si
Dejavnost družbe: Podjetje za proizvodnjo jekla
Število zaposlenih: 528

RC SIMIT d.o.o.

Naslov družbe: Tovarniška cesta 10, 2325 KIDRIČEVO
Država: Slovenija
Telefon: +386 2 799 55 25
Fax: +386 2 799 56 35
Internet: <http://www.rcsimit.si>
E-mail: info@rcsimit.si
Dejavnost družbe: Razvojni center za sodobne materiale in tehnologije
Število zaposlenih: 0

UNIOR TEPID S.R.L.

Naslov družbe: str. Bruxelles, nr. 10, 507165 PREJMER, jud. BRASOV
Država: Romunija
Telefon: +40 268 322 483
Fax: +40 268 317 786
Internet: <http://www.scaleserioase.ro>
E-mail: tepid@tepid.ro
Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja
Število zaposlenih: 58

UNIOR SINGAPORE Pte. Ltd.

Naslov družbe: 9 Tagore Lane #02-10, 9@Tagore Building, SINGAPORE 787472
Država: Singapur
Telefon: +65 645 138 18; +65 645 138 39
Fax: +65 645 138 07
Internet: <http://www.unior.com.sg>
E-mail: unior@singnet.com.sg
Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja
Število zaposlenih: 4

UNIOR TEOS ALATI d.o.o.

Naslov družbe: Subotička 23, 11000 BEOGRAD
Država: Srbija
Telefon: +381 11 744 03 30
Fax: +381 11 744 08 05
Internet: <http://www.uniorteos.com>
E-mail: office@uniorteos.com
Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja
Število zaposlenih: 22

UNIOR TEHNA d.o.o.

Naslov družbe: Bačići 58, 71000 SARAJEVO
Država: Bosna in Hercegovina
Telefon: +387 33 776 376
Fax: +387 33 776 371
Internet: www.uniortehna.ba
E-mail: info@uniortehna.ba
Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja
Število zaposlenih: 28

2019

1919

16 Konsolidirani računovodski izkazi

16.1 Konsolidirana bilanca stanja na dan 31.12.2018

(v EUR)	Postavka	Pojasnilo	na dan 31.12.2018	na dan 31.12.2017
	SREDSTVA		370.394.324	363.973.502
	A. DOLGOROČNA SREDSTVA		225.158.355	217.291.879
	I. Neopredmetena sredstva in druga NS	17.3.2	6.214.304	6.883.349
	1. Dolgoročne premoženjske pravice		2.101.759	2.224.876
	2. Dobro ime		521.448	521.448
	3. Dolgoročno odloženi stroški razvijanja		3.456.122	3.975.111
	4. Druga neopredmetena sredstva		125.345	143.264
	5. Neopredmetena sredstva, ki se pridobivajo		9.630	18.650
	II. Opredmetena osnovna sredstva	17.3.3	181.588.217	173.578.500
	1. Zemljišča in zgradbe		104.880.173	106.550.330
	a) Zemljišča		34.700.925	36.946.458
	b) Zgradbe		70.179.248	69.603.872
	2. Proizvajalne naprave in stroji		62.089.395	58.253.175
	3. Druge naprave in oprema, drobni inv. in druga OOS		606.215	529.707
	4. Opredmetena osnovna sredstva, ki se pridobivajo		14.012.434	8.245.288
	III. Naložbene nepremičnine	17.3.4	14.787.206	14.626.679
	IV. Dolgoročne finančne naložbe	17.3.5	18.431.323	17.228.595
	1. Dolgoročne finančne naložbe, razen posojil		18.388.341	17.152.378
	a) Delnice in deleži v pridruženih družbah		18.211.958	16.970.615
	b) Druge delnice in deleži		133.450	138.830
	c) Druge dolgoročne finančne naložbe		42.933	42.933
	2. Dolgoročna posojila		42.982	76.217
	a) Dolgoročna posojila drugim		42.982	76.217
	V. Dolgoročne poslovne terjatve	17.3.8	111.166	183.393
	1. Dolgoročne poslovne terjatve do kupcev		0	10.132
	2. Dolgoročne poslovne terjatve do drugih		111.166	173.261
	VI. Odložene terjatve za davek	17.3.15	4.026.139	4.791.363
	B. KRATKOROČNA SREDSTVA		145.235.969	146.681.623
	I. Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	17.3.6	120.000	9.600.643
	II. Zaloge	17.3.7	82.898.312	74.515.732
	1. Material		29.717.467	25.905.611
	2. Nedokončana proizvodnja		27.856.663	24.612.525
	3. Proizvodi		17.679.960	15.668.839
	4. Trgovsko blago		7.644.222	8.328.757
	III. Kratkoročne finančne naložbe	17.3.9	2.066.854	1.924.993
	1. Kratkoročne finančne naložbe, razen posojil		0	0
	a) Druge delnice in deleži		0	0
	b) Druge kratkoročne finančne naložbe		0	0
	2. Kratkoročna posojila		2.066.854	1.924.993
	a) Druga kratkoročna posojila		2.066.854	1.924.993
	IV. Kratkoročne poslovne terjatve	17.3.8	48.137.419	46.310.526
	1. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev		34.358.721	32.548.662
	2. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih		13.778.698	13.761.864
	V. Denarna sredstva	17.3.10	12.013.384	14.329.729

Konsolidirana bilanca stanja na dan 31.12.2018 (nadaljevanje)

(v EUR)	Postavka	Pojasnilo	na dan 31.12.2018	na dan 31.12.2017
	OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV		370.394.324	363.973.502
A.	KAPITAL	17.3.11	166.446.283	158.646.507
A1.	KAPITAL PRIPISAN LASTNIKOM OBVLADUJOČE DRUŽBE		153.847.376	146.490.871
	I. Vpoklicani kapital		23.688.983	23.688.983
	1. Osnovni kapital		23.688.983	23.688.983
	2. Nevpoklicani kapital (odbitna postavka)		0	0
	II. Kapitalske rezerve		40.155.331	41.686.964
	III. Rezerve iz dobička		40.675.373	40.603.303
	1. Zakonske rezerve		2.027.126	2.023.943
	2. Rezeve za lastne delnice in lastne poslovne deleže		120.190	120.190
	3. Lastne delnice in poslovni deleži (odbitna postavka)		(120.190)	(120.190)
	4. Statutarne rezerve		2.363.564	1.641.102
	5. Druge rezerve iz dobička		36.284.683	36.938.258
	IV. Rezerve zaradi vrednotenja po pošteni vred.		26.425.001	28.214.466
	V. Preneseni čisti dobiček		15.000.669	11.287.678
	VI. Prenesena čista izguba		0	0
	VII. Čisti dobiček poslovnega leta		10.268.662	3.237.746
	VIII. Čista izguba poslovnega leta		0	0
	IX. Prevedbeni popravek kapitala		(2.366.643)	(2.228.269)
	A2. KAPITAL PRIPISAN NEOBVLADUJOČIM DELEŽEM		12.598.907	12.155.636
B.	REZERVACIJE IN ODLOŽENI PRIHODKI	17.3.12	9.252.183	9.003.136
	1. Rezervacije za pokojnine in podobne obveznosti		6.131.689	5.872.492
	2. Druge rezervacije		2.820.608	2.829.461
	3. Odloženi prihodki		299.886	301.183
C.	DOLGOROČNE OBVEZNOSTI		103.710.887	112.044.232
	I. Dolgoročne finančne obveznosti	17.3.13	101.122.812	109.190.279
	1. Dolgoročne finančne obveznosti do bank		100.734.931	109.041.591
	2. Dolgoročne finančne obv. na podlagi obveznic		0	0
	3. Druge dolgoročne finančne obveznosti		387.881	148.688
	II. Dolgoročne poslovne obveznosti	17.3.14	0	41.405
	1. Dolgoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev		0	0
	2. Dolgoročne menične obveznosti		0	0
	3. Dolgoročne poslovne obv. na podlagi predujmov		0	0
	4. Druge dolgoročne poslovne obveznosti		0	41.405
	III. Odložene obveznosti za davek	17.3.15	2.588.075	2.812.548
Č.	KRA TKOROČNE OBVEZNOSTI		90.984.971	84.279.627
	I. Obveznosti, vključene v skupine za odtujitev	17.3.6	0	4.281.087
	II. Kratkoročne finančne obveznosti	17.3.16	23.638.702	20.311.195
	1. Kratkoročne finančne obveznosti do bank		23.535.215	19.961.218
	2. Kratkoročne finančne obv. na podlagi obveznic		0	0
	3. Druge kratkoročne finančne obveznosti		103.487	349.977
	III. Kratkoročne poslovne obveznosti	17.3.17	67.346.269	59.687.345
	1. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev		38.521.351	35.429.517
	2. Kratkoročne menične obveznosti		7.469.650	6.019.779
	3. Kratkoročne poslovne obv. na podlagi predujmov		7.011.700	4.520.223
	4. Druge kratkoročne poslovne obveznosti		14.343.568	13.717.826

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov.

2019

1919

16.2 Konsolidiran izkaz poslovnega izida za obdobje od 1.1.2018 do 31.12.2018

(v EUR)	Postavka	Pojasnila	Leto 2018	Leto 2017
A.	Čisti prihodki od prodaje	17.4.2	246.453.153	239.019.600
1.	Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu		38.123.145	39.475.923
a)	Čisti prihodki od prodaje proizvodov in storitev		28.778.783	31.391.616
b)	Čisti prihodki od prodaje blaga in materiala		9.344.362	8.084.307
2.	Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu		208.330.008	199.543.677
a)	Čisti prihodki od prodaje proizvodov in storitev		184.154.914	176.283.697
b)	Čisti prihodki od prodaje blaga in materiala		24.175.094	23.259.980
B.	Sprememba vrednosti zalog proizv. in nedokončane pr.		5.660.560	819.891
C.	Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	17.4.3	2.349.852	3.465.748
Č.	Drugi poslovni prihodki	17.4.4	2.982.335	2.318.954
I.	KOSMATI DONOS IZ POSLOVANJA		257.445.900	245.624.193
D.	Stroški blaga, materiala in storitev	17.4.5	154.451.070	142.056.024
1.	Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala		10.398.761	10.255.207
2.	Stroški porabljenega materiala		110.701.859	98.761.239
a)	stroški materiala		86.079.438	76.229.333
b)	stroški energije		11.674.409	11.719.166
c)	drugi stroški materiala		12.948.012	10.812.740
3.	Stroški storitev		33.350.450	33.039.578
a)	transportne storitve		6.091.322	6.081.622
b)	stroški vzdrževanja		2.590.971	2.201.586
c)	najemnine		1.614.449	1.350.104
č)	drugi stroški storitev		23.053.708	23.406.266
E.	Stroški dela	17.4.5	70.590.800	69.045.323
1.	Stroški plač		52.737.496	51.593.392
2.	Stroški pokojninskih zavarovanj		811.881	887.138
3.	Stroški drugih socialnih zavarovanj		9.002.577	8.366.137
4.	Drugi stroški dela		8.038.846	8.198.656
F.	Odpisi vrednosti	17.4.5	15.196.757	24.601.331
1.	Amortizacija		13.585.402	13.516.546
2.	Prevrednotovalni poslovni odhodki pri NOS in OOS		881.389	10.513.964
3.	Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih		729.966	570.821
G.	Drugi poslovni odhodki	17.4.5	2.216.298	1.883.130
1.	Rezervacije		93.152	16.511
2.	Drugi stroški		2.123.146	1.866.619
II.	IZID IZ POSLOVANJA		14.990.975	8.038.385
H.	Finančni prihodki	17.4.6	4.433.141	5.141.559
1.	Finančni prihodki iz deležev		3.789.195	4.050.534
a)	Finančni prihodki iz deležev v pridruženih družbah		3.785.563	4.049.799
b)	Finančni prihodki iz deležev v drugih družbah		3.293	370
c)	Finančni prihodki iz drugih naložb		339	365
2.	Finančni prihodki iz danih posojil		79.074	215.642
3.	Finančni prihodki iz poslovnih terjatev		564.872	875.383
I.	Finančni odhodki	17.4.6	4.647.761	5.504.080
1.	Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb		1.538	151.333
2.	Finančni odhodki iz finančnih obveznosti		3.788.862	4.052.933
a)	Finančni odhodki iz posojil, prejetih od bank		3.667.075	3.818.683
b)	Finančni odhodki iz izdanih obveznic		0	0
c)	Finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti		121.787	234.250
3.	Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti		857.361	1.299.814
a)	Fin. odhodki iz obveznosti do dobaviteljev in meničnih obv.		215.214	228.206
b)	Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti		642.147	1.071.608
III.	POSLOVNI IZID		14.776.355	7.675.864
	Davek iz dobička	17.5	1.708.209	2.125.339
	Odloženi davek	17.5	912.850	(145.018)
	ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA		12.155.296	5.695.543
	- ki pripada LASTNIKOM OBVLADUJOČE DRUŽBE		10.268.662	3.237.746
	- ki pripada NEOBVLADUJOČIM DELEŽEM		1.886.634	2.457.797

**Konsolidiran izkaz poslovnega izida za obdobje od 1.1.2018 do 31.12.2018
(nadaljevanje)**

(v EUR)	Postavka	Leto 2018	Leto 2017
	Delež lastnikov obvladujočega deleža v čistem dobičku (izgubi)	10.268.662	3.237.746
	Delež lastnikov neobvladujočih deležev v čistem dobičku (izgubi)	1.886.634	2.457.797
	Čisti dobiček (izguba) na delnico lastnikov obvladujočega deleža	3,62	1,14
	Čisti dobiček (izguba) na delnico lastnikov neobvladujočih deležev	0,66	0,87
	Čisti dobiček (izguba) na delnico iz ohranjenega poslovanja	4,42	1,91
	Čisti dobiček (izguba) na delnico iz ustavljenega poslovanja	(0,13)	0,09

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov.

16.3 Konsolidiran izkaz drugega vseobsegajočega donosa

(v EUR)	Postavka	2018	2017
1.	Čisti dobiček/izguba poslovnega leta po obdavčitvi	12.155.296	5.695.543
2.	Drugi vseobsegajoči donos obračunskega obdobja po obdavčitvi	(2.143.801)	722.236
3.	Postavke, ki pozneje ne bodo prerazvrščene v poslovni izid	(2.143.801)	722.236
3.1	Čisti dobički/izgube pripoznani v presežku iz prevrednotenja v zvezi z opredmetenimi osnovnimi sredstvi	(2.123.535)	767.316
3.2	Čisti dobički/izgube pripoznani v presežku iz prevrednotenja v zvezi z neopredmetenimi osnovnimi sredstvi	0	0
3.3	Aktuarski čisti dobički/izgube za pokojninske programe in sprememba odloženih davkov pripoznani v zadržanem dobičku/izgubi	279.754	745.632
3.4	Dobički in izgube, ki izhajajo iz prevedbe računovodskih izkazov podjetij v tujini	(300.020)	(790.712)
4.	Vseobsegajoči donos poslovnega leta po obdavčitvi	10.011.495	6.417.779
	Celotni vseobsegajoči donos obračunskega obdobja, ki pripada lastnikom obvladujoče družbe	8.340.823	4.549.914
	Celotni vseobsegajoči donos obračunskega obdobja, ki pripada neobvladujočim deležem	1.670.672	1.867.865

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov.

Gibanje celotnega vseobsegajočega donosa je razvidno v točki 16.5. Konsolidirani izkaz gibanja kapitala.

2019

1919

16.4 Konsolidiran izkaz denarnih tokov

(v EUR)	Postavka	Pojasnilo	2018	2017
A. Denarni tokovi pri poslovanju				
a) Čisti poslovni izid				
	Poslovni izid pred obdavčitvijo		14.776.355	7.675.864
	Davki iz dobička in drugi davki, ki niso zajeti v poslovnih odhodkih	17.5	(2.621.059)	(1.980.321)
			12.155.296	5.695.543
b) Prilagoditve za				
	Amortizacijo (+)	17.3.2, 17.3.3	13.585.402	13.516.546
	Prevrednotovalne poslovne prihodke, povezane s postavkami naložbenja in financiranja (-)		(1.175.537)	(561.441)
	Prevrednotovalne poslovne odhodke, povezane s postavkami naložbenja in financiranja (+)	17.4.5	881.389	10.513.964
	Oblikovanje popravka vrednosti terjatev	17.3.8	188.638	565.692
	Oblikovanje popravka vrednosti zalog	17.3.7	541.328	5.129
	Oblikovanje in odprava dolgoročnih rezervacij	17.3.12	249.047	(762.051)
	Finančne prihodke brez finančnih prihodkov iz poslovnih terjatev (-)	17.4.6	(3.868.269)	(4.266.176)
	Finančne odhodke brez finančnih odhodkov iz poslovnih obveznosti (+)	17.4.6	3.790.400	4.204.266
			14.192.398	23.215.929
c) Spremembe čistih obratnih sredstev (in časovnih razmejitev, rezervacij ter odloženih terjatev in obveznosti za davek) poslovnih postavk bilance stanja				
	Začetne manj končne poslovne terjatve	17.3.8	(1.943.304)	(7.482.043)
	Začetne manj končne terjatve za odloženi davek	17.3.15	765.224	(2.571.852)
	Začetna manj končna sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	17.3.6	9.480.643	(9.480.643)
	Začetne manj končne zaloge	17.3.7	(8.923.908)	(3.384.860)
	Končne manj začetne obveznosti, vključene v skupine za odtujitev	17.3.6	(4.281.087)	4.281.087
	Končni manj začetni poslovni dolgovi	17.3.14, 17.3.17	7.617.519	1.896.576
	Končne manj začetne obveznosti za odloženi davek	17.3.15	(224.473)	2.766.235
			2.490.614	(13.975.500)
			28.838.308	14.935.972
č) Prebitek prejemkov pri poslovanju ali prebitek izdatkov pri poslovanju (a + b + c)				
B. Denarni tokovi pri naložbenju				
a) Prejemki pri naložbenju				
	Prejemki od dobljenih obresti in deležev v dobičku, ki se nanašajo na naložbenje		3.868.269	4.266.176
	Prejemki od odtujitve neopredmetenih sredstev		8.888	40.970
	Prejemki od odtujitve opredmetenih osnovnih sredstev		1.578.364	8.967.001
	Prejemki od odtujitve dolgoročnih finančnih naložb		638.956	271.388
	Prejemki od odtujitve kratkoročnih finančnih naložb		207.708	1.517.887
			6.318.113	15.063.422
b) Izdatki pri naložbenju				
	Izdatki za pridobitev neopredmetenih sredstev	17.3.2	(606.314)	(3.364.733)
	Izdatki za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev	17.3.3	(24.524.873)	(17.600.718)
	Izdatki za pridobitev naložbenih nepremičnin		(3.434)	(404.569)
	Izdatki za pridobitev dolgoročnih finančnih naložb	17.3.5	(2.776.389)	(3.839.057)
	Izdatki za pridobitev kratkoročnih finančnih naložb		(349.569)	(525.311)
			(28.260.579)	(25.734.388)
			(21.942.466)	(10.670.966)
c) Prebitek prejemkov pri naložbenju ali prebitek izdatkov pri naložbenju (a + b)				
C. Denarni tokovi pri financiranju				
a) Prejemki pri financiranju				
	Prejemki od vplačanega kapitala	17.3.11	0	0
	Prejemki od povečanja dolgoročnih finančnih obveznosti	17.3.13	757.714	1.074.434
	Prejemki od povečanja kratkoročnih finančnih obveznosti	17.3.16	7.963.182	11.698.048
			8.720.896	12.772.482
b) Izdatki pri financiranju				
	Izdatki za dane obresti, ki se nanašajo na financiranje	17.4.6	(3.788.862)	(4.052.933)
	Izdatki za odplačila dolgoročnih finančnih obveznosti	17.3.13	(880.539)	(2.284.297)
	Izdatki za odplačila kratkoročnih finančnih obveznosti	17.3.16	(12.580.317)	(8.766.910)
	Izdatki za izplačila dividend in drugih deležev v dobičku	17.3.11	(683.365)	(21.130)
			(17.933.083)	(15.125.270)
			(9.212.187)	(2.352.788)
c) Prebitek prejemkov pri financiranju ali prebitek izdatkov pri financiranju (a + b)				
Č. Končno stanje denarnih sredstev				
	x) Denarni izid v obdobju (seštevek prebitkov Ac, Bc in Cc)		(2.316.345)	1.912.218
	y) Začetno stanje denarnih sredstev		14.329.729	12.417.511

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov.

16.5 Izkaz gibanja kapitala

GIBANJE KAPITALA ZA OBDOBJE OD 31.12.2017 DO 31.12.2018

	I. Vpoklicani kapital	II. Kapitalske rezerve	III. Rezerve iz dobička					IV. Rezerve zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti	V. Preneseni čisti poslovni izid	VI. Čisti poslovni izid posl. leta	VII. Prevedbeni popravek kapitala	Skupaj kapital, pripisan lastnikom obvladujoče družbe	Kapital pripisan neobvladujočim deležem	Skupaj kapital
			Zakonske rezerve	Rezerve za lastne delnice	Lastne delnice	Statutarne rezerve	Druge rezerve iz dobička							
(v EUR)	Osnovni kapital								Preneseni čisti dobiček/izguba	Čisti dobiček/izguba poslovnega leta				
A.1. Stanje konec prejšnjega poročevalskega obdobja	23.688.983	41.686.964	2.023.943	120.190	(120.190)	1.641.102	36.938.258	28.214.466	11.287.678	3.237.746	(2.228.269)	146.490.871	12.155.636	158.646.507
A.2. Začetno stanje poročevalskega obdobja	23.688.983	41.686.964	2.023.943	120.190	(120.190)	1.641.102	36.938.258	28.214.466	11.287.678	3.237.746	(2.228.269)	146.490.871	12.155.636	158.646.507
B.1. Spremembe lastniškega kapitala - transakcije z lastniki	0	0	0	0	0	0	0	0	(984.318)	0	0	(984.318)	(1.227.401)	(2.211.719)
Izplačilo dividend	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	(683.365)	(683.365)
Druge spremembe lastniškega kapitala	0	0	0	0	0	0	0	0	(984.318)	0	0	(984.318)	(544.036)	(1.528.354)
B.2. Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	(1.789.465)	0	10.268.662	(138.374)	8.340.823	1.670.672	10.011.495
Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10.268.662	0	10.268.662	1.886.634	12.155.296
Vnos aktualnega dobička iz naslova rezervacij za odpravnine	0	0	0	0	0	0	0	(125.115)	0	0	0	(125.115)	0	(125.115)
Sprememba presežka iz prevrednotenja opredmetenih sredstev	0	0	0	0	0	0	0	(2.069.219)	0	0	0	(2.069.219)	(54.316)	(2.123.535)
Druge sestavine vseobsegajočega donosa poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	404.869	0	0	0	404.869	0	404.869
Dobički in izgube, ki izhajajo iz prevredbe računovodskih izkazov podjetij v tujini	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	(138.374)	(138.374)	(161.646)	(300.020)
B.3. Spremembe v kapitalu	0	(1.531.633)	3.183	0	0	722.462	(653.575)	0	4.697.309	(3.237.746)	0	0	0	0
Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala	0	0	0	0	0	0	0	0	3.237.746	(3.237.746)	0	0	0	0
Druge spremembe v kapitalu	0	(1.531.633)	3.183	0	0	722.462	(653.575)	0	1.459.563	0	0	0	0	0
C. Končno stanje poročevalskega obdobja	23.688.983	40.155.331	2.027.126	120.190	(120.190)	2.363.564	36.284.683	26.425.001	15.000.669	10.268.662	(2.366.643)	153.847.376	12.598.907	166.446.283

GIBANJE KAPITALA ZA OBDOBJE OD 31.12.2016 DO 31.12.2017

	I. Vpoklicani kapital	II. Kapitalske rezerve	III. Rezerve iz dobička					IV. Rezerve zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti	V. Preneseni čisti poslovni izid	VI. Čisti poslovni izid posl. leta	VII. Prevedbeni popravek kapitala	Skupaj kapital, pripisan lastnikom obvladujoče družbe	Kapital pripisan neobvladujočim deležem	Skupaj kapital
			Zakonske rezerve	Rezerve za lastne delnice	Lastne delnice	Statutarne rezerve	Druge rezerve iz dobička							
(v EUR)	Osnovni kapital								Preneseni čisti dobiček/izguba	Čisti dobiček/izguba poslovnega leta				
A.1. Stanje konec prejšnjega poročevalskega obdobja	23.688.983	41.686.964	2.015.958	120.190	(120.190)	757.947	37.315.765	26.715.673	4.294.426	7.495.550	(2.027.488)	141.943.778	10.610.147	152.553.925
A.2. Začetno stanje poročevalskega obdobja	23.688.983	41.686.964	2.015.958	120.190	(120.190)	757.947	37.315.765	26.715.673	4.294.426	7.495.550	(2.027.488)	141.943.778	10.610.147	152.553.925
B.1. Spremembe lastniškega kapitala - transakcije z lastniki	0	0	1.395	0	0	0	188	2.437	(6.841)	0	0	(2.821)	(322.376)	(325.197)
Izplačilo dividend	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	(21.130)	(21.130)
Druge spremembe lastniškega kapitala	0	0	1.395	0	0	0	188	2.437	(6.841)	0	0	(2.821)	(301.246)	(304.067)
B.2. Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	1.512.949	0	3.237.746	(200.781)	4.549.914	1.867.865	6.417.779
Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3.237.746	0	3.237.746	2.457.797	5.695.543
Vnos aktualnega dobička iz naslova rezervacij za odpravnine	0	0	0	0	0	0	0	689.808	0	0	0	689.808	0	689.808
Sprememba presežka iz prevrednotenja opredmetenih sredstev	0	0	0	0	0	0	0	767.316	0	0	0	767.316	0	767.316
Druge sestavine vseobsegajočega donosa poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	55.825	0	0	0	55.825	(1)	55.824
Dobički in izgube, ki izhajajo iz prevredbe računovodskih izkazov podjetij v tujini	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	(200.781)	(200.781)	(589.931)	(790.712)
B.3. Spremembe v kapitalu	0	0	6.590	0	0	883.155	(377.695)	(16.593)	7.000.093	(7.495.550)	0	0	0	0
Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala	0	0	0	0	0	0	0	0	7.495.550	(7.495.550)	0	0	0	0
Druge spremembe v kapitalu	0	0	6.590	0	0	883.155	(377.695)	(16.593)	(495.457)	0	0	0	0	0
C. Končno stanje poročevalskega obdobja	23.688.983	41.686.964	2.023.943	120.190	(120.190)	1.641.102	36.938.258	28.214.466	11.287.678	3.237.746	(2.228.269)	146.490.871	12.155.636	158.646.507

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov.

17 Pojasnila k računovodskim izkazom

Obvladujoča družba Skupine UNIOR je družba UNIOR Kovaška industrija d.d., s sedežem Kovaška 10, Zreče, Slovenija.

V nadaljevanju so predstavljeni konsolidirani računovodski izkazi Skupine UNIOR za leto, ki se je končalo dne 31. decembra 2018.

17.1 Izjava o skladnosti

Skupinski računovodski izkazi so sestavljeni v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah in mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), ki jih je sprejel Svet za mednarodne računovodske standarde (IASB), ter pojasnili, ki jih sprejema Odbor za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja (OPMSRP) in kot jih je sprejela Evropska unija.

Na dan bilance stanja glede na proces potrjevanja standardov v Evropski uniji ni razlik med računovodskimi usmeritvami družbe UNIOR d.d. ter mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), ki jih je sprejela Evropska unija.

Ti obvezni računovodski izkazi so pripravljeni za potrebe izpolnjevanja zakonskih zahtev. V skladu z zakonodajo mora družba zagotoviti neodvisno revizijo teh računovodskih izkazov. Revizija je omejena na revidiranje obveznih računovodskih izkazov za splošne potrebe, s čimer se izpolni zakonska zahteva po reviziji obveznih računovodskih izkazov. Revizija obravnava obvezne računovodske izkaze kot celoto in ne daje zagotovila o posameznih vrstičnih postavkah, kontih ali poslih. Revidirani računovodski izkazi niso namenjeni uporabi s strani katerekoli stranke za potrebe odločanja v zvezi z lastništvom, financiranjem in katerimikoli drugimi konkretnimi posli, ki se nanašajo na družbo. Zaradi tega se uporabniki obveznih računovodskih izkazov ne smejo zanašati izključno na računovodske izkaze in morajo pred sprejemanjem odločitev izvesti druge ustrezne postopke.

Uprava družbe UNIOR d.d., je konsolidirane računovodske izkaze Skupine UNIOR potrdila dne 25.03.2019.

17.2 Podlage za sestavitev računovodskih izkazov

Vsi računovodski izkazi in pojasnila k računovodskim izkazom so prikazani in sestavljeni v evrih (EUR) brez centov in so zaokroženi na celo število.

17.2.1 Poštena vrednost

Prikazana sredstva in obveznosti z izjemo za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev so vrednotena po nabavnih oziroma odplačnih vrednostih, za katere ocenjujemo, da so enake poštenim vrednostim teh sredstev oziroma obveznosti.

Knjigovodska vrednost sredstev in obveznosti je enaka njihovi poštenu vrednosti. Glede na hierarhijo poštenih vrednosti jih uvrščamo v naslednje ravni:

- raven 1: sredstva, ki so vrednotena po borznem tečaju na zadnji dan obračunskega obdobja
- raven 3: sredstva, katerih vrednosti ni mogoče pridobiti iz tržnih podatkov; v tej kategoriji prikazujemo po ocenjeni vrednosti zemljišča ter naložbene nepremičnine, zgradbe in opremo pa po sedanji knjigovodski vrednosti. Dolgoročne finančne naložbe so prikazane po nabavni vrednosti zmanjšani za slabitve, poslovne terjatve, kratkoročne finančne naložbe ter obveznosti pa po odplačni vrednosti.

Razvrstitev sredstev in obveznosti glede na določitev njihove poštene vrednosti na dan 31.12.2018

(v EUR)	Raven 1	Raven 3	Skupaj
Opredmetena osnovna sredstva		34.700.925	34.700.925
- zemljišča		34.700.925	34.700.925
Naložbene nepremičnine		14.787.206	14.787.206
Dolgoročne finančne naložbe	3.900	18.427.423	18.431.323
- delnice, ki kotirajo na borzi	3.900		3.900
- delnice, ki ne kotirajo na borzi		18.384.441	18.384.441
- dolgoročne finančne naložbe - dolgoročna posojila		42.982	42.982
Dolgoročne poslovne terjatve		111.166	111.166
Kratkoročne finančne naložbe		2.066.854	2.066.854
Kratkoročne poslovne terjatve		48.137.419	48.137.419
Dolgoročne finančne obveznosti		101.122.812	101.122.812
Dolgoročne poslovne obveznosti		0	0
Kratkoročne finančne obveznosti		23.638.702	23.638.702
Kratkoročne poslovne obveznosti		67.346.269	67.346.269

Razvrstitev sredstev in obveznosti glede na določitev njihove poštene vrednosti na dan 31.12.2017

(v EUR)	Raven 1	Raven 3	Skupaj
Opredmetena osnovna sredstva		36.946.458	36.946.458
- zemljišča		36.946.458	36.946.458
Naložbene nepremičnine		14.626.679	14.626.679
Dolgoročne finančne naložbe	660	17.227.935	17.228.595
- delnice, ki kotirajo na borzi	660		660
- delnice, ki ne kotirajo na borzi		17.151.718	17.151.718
- dolgoročne finančne naložbe - dolgoročna posojila		76.217	76.217
Dolgoročne poslovne terjatve		183.393	183.393
Kratkoročne finančne naložbe		1.924.993	1.924.993
Kratkoročne poslovne terjatve		46.310.526	46.310.526
Dolgoročne finančne obveznosti		109.190.279	109.190.279
Dolgoročne poslovne obveznosti		41.405	41.405
Kratkoročne finančne obveznosti		20.311.195	20.311.195
Kratkoročne poslovne obveznosti		59.687.345	59.687.345

Zemljišča in naložbene nepremičnine prikazujemo po ocenjeni vrednosti, dolgoročne finančne naložbe so prikazane po nabavni vrednosti zmanjšani za slabitve, poslovne terjatve, kratkoročne finančne naložbe ter obveznosti pa po odplačni vrednosti.

Uporabljene metodologije za ocenjene vrednosti so razkrite pri posameznih kategorijah v poglavju 17.3 Letnega poročila 2018.

17.2.2 Uporabljene računovodske usmeritve

Uporabljene računovodske usmeritve so enake kot v preteklih letih.

Konsolidirani računovodski izkazi vključujejo družbo UNIOR d.d. in njene odvisne družbe, deleže Skupine v pridruženih družbah ter deleže v skupaj obvladovanih družbah (skupaj v nadaljevanju Skupina UNIOR). Naložbe v odvisne družbe so v izkazih Skupine UNIOR izločene v postopku konsolidacije. Podrobnejši pregled sestave Skupine UNIOR je prikazan v poglavju 15 Skupina UNIOR v računovodskem delu Letnega poročila 2018.

Vse uporabljene računovodske usmeritve so enake za celo Skupino UNIOR, navajamo jih v poglavju 12.2.2 Letnega poročila 2018.

2019

1919

17.3 Pojasnila k bilanci stanja

17.3.1 Bilanca stanja po odsekih

Postavka (v EUR)	Turistična dej. 31.12.2018	Kovinska dej. 31.12.2018	SKUPAJ 31.12.2018	Turistična dej. 31.12.2017	Kovinska dej. 31.12.2017	SKUPAJ 31.12.2017
SREDSTVA	70.001.578	300.392.746	370.394.324	78.628.810	285.344.692	363.973.502
A. DOLGOROČNA SREDSTVA	67.551.341	157.607.014	225.158.355	67.880.649	149.411.230	217.291.879
I. Neopredmetena sredstva in druga NS	1.367.214	4.847.090	6.214.304	1.413.823	5.469.526	6.883.349
1. Dolgoročne premoženjske pravice	1.367.214	734.545	2.101.759	1.413.823	811.053	2.224.876
2. Dobro ime	0	521.448	521.448	0	521.448	521.448
3. Dolgoročno odloženi stroški razvijanja	0	3.456.122	3.456.122	0	3.975.111	3.975.111
4. Druga neopredmetena sredstva	0	125.345	125.345	0	143.264	143.264
5. Neopredmetena sredstva, ki se pridobivajo	0	9.630	9.630	0	18.650	18.650
II. Opredmetena osnovna sredstva	65.711.255	115.876.962	181.588.217	66.041.023	107.537.477	173.578.500
1. Zemljišča in zgradbe	57.281.408	47.598.765	104.880.173	60.555.024	45.995.306	106.550.330
2. Proizvajalne naprave in stroji	4.518.574	57.570.821	62.089.395	4.402.956	53.850.219	58.253.175
3. Druge naprave in oprema, drobni inv. in druga OOS	8.073	598.142	606.215	8.073	521.634	529.707
4. Opredmetena osnovna sredstva, ki se pridobivajo	3.903.201	10.109.233	14.012.434	1.074.970	7.170.318	8.245.288
III. Naložbene nepremičnine	421.050	14.366.156	14.787.206	355.168	14.271.511	14.626.679
IV. Dolgoročne finančne naložbe	12.519	18.418.804	18.431.323	12.519	17.216.076	17.228.595
1. Dolgoročne finančne naložbe, razen posojil	12.519	18.375.822	18.388.341	12.519	17.139.859	17.152.378
2. Dolgoročna posojila	0	42.982	42.982	0	76.217	76.217
V. Dolgoročne poslovne terjatve	39.303	71.863	111.166	58.116	125.277	183.393
1. Dolgoročne poslovne terjatve do kupcev	0	0	0	0	10.132	10.132
2. Dolgoročne poslovne terjatve do drugih	39.303	71.863	111.166	58.116	115.145	173.261
VI. Odložene terjatve za davek	0	4.026.139	4.026.139	0	4.791.363	4.791.363
B. KRATKOROČNA SREDSTVA	2.450.237	142.785.732	145.235.969	10.748.161	135.933.462	146.681.623
I. Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	0	120.000	120.000	7.800.643	1.800.000	9.600.643
II. Zaloge	347.485	82.550.827	82.898.312	390.934	74.124.798	74.515.732
1. Material	338.686	29.378.781	29.717.467	381.771	25.523.840	25.905.611
2. Nedokončana proizvodnja	0	27.856.663	27.856.663	0	24.612.525	24.612.525
3. Proizvodi	0	17.679.960	17.679.960	1.140	15.667.699	15.668.839
4. Trgovsko blago	8.800	7.635.422	7.644.222	8.023	8.320.734	8.328.757
III. Kratkoročne finančne naložbe	0	2.066.854	2.066.854	0	1.924.993	1.924.993
1. Kratkoročne finančne naložbe, razen posojil	0	0	0	0	0	0
2. Kratkoročna posojila	0	2.066.854	2.066.854	0	1.924.993	1.924.993
IV. Kratkoročne poslovne terjatve	1.428.877	46.708.542	48.137.419	1.807.443	44.503.083	46.310.526
1. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	919.212	33.439.509	34.358.721	1.462.937	31.085.725	32.548.662
2. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	509.664	13.269.034	13.778.698	344.506	13.417.358	13.761.864
V. Denarna sredstva	673.875	11.339.509	12.013.384	749.141	13.580.588	14.329.729

Bilanca stanja po odsekih (nadaljevanje)

Postavka (v EUR)	Turistična dej. 31.12.2018	Kovinska dej. 31.12.2018	SKUPAJ 31.12.2018	Turistična dej. 31.12.2017	Kovinska dej. 31.12.2017	SKUPAJ 31.12.2017
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	70.001.578	300.392.746	370.394.324	78.628.810	285.344.692	363.973.502
A. KAPITAL	34.853.086	131.593.197	166.446.283	37.516.524	121.129.983	158.646.507
A1. KAPITAL PRIPISAN LASTNIKOM OBVLADUJOČE DRUŽBE	34.853.086	118.994.290	153.847.376	37.339.385	109.151.486	146.490.871
I. Vpoklicani kapital	6.483.792	17.205.191	23.688.983	6.483.792	17.205.191	23.688.983
1. Osnovni kapital	6.483.792	17.205.191	23.688.983	6.483.792	17.205.191	23.688.983
2. Nevpoklicani kapital (odbitna postavka)	0	0	0	0	0	0
II. Kapitalske rezerve	11.409.929	28.745.402	40.155.331	11.409.929	30.277.035	41.686.964
III. Rezerve iz dobička	15.911.428	24.763.945	40.675.373	15.911.428	24.691.875	40.603.303
1. Zakonske rezerve	534.164	1.492.962	2.027.126	534.164	1.489.779	2.023.943
2. Rezeve za lastne delnice in lastne poslovne deleže	0	120.190	120.190	0	120.190	120.190
3. Lastne delnice in poslovni deleži (odbitna postavka)	0	(120.190)	(120.190)	0	(120.190)	(120.190)
4. Statutarne rezerve	0	2.363.564	2.363.564	0	1.641.102	1.641.102
5. Druge rezerve iz dobička	15.377.264	20.907.419	36.284.683	15.377.264	21.560.994	36.938.258
IV. Rezerve zaradi vrednotenja po pošteni vred.	13.609.277	12.815.724	26.425.001	15.341.539	12.872.927	28.214.466
V. Preneseni čisti dobiček	0	26.807.973	15.000.669	0	22.573.486	11.287.678
VI. Prenesena čista izguba	11.807.304	0	0	11.285.808	0	0
VII. Čisti dobiček poslovnega leta	0	11.022.698	10.268.662	0	3.759.241	3.237.746
VIII. Čista izguba poslovnega leta	754.036	0	0	521.495	0	0
IX. Prevedbeni popravek kapitala	0	(2.366.643)	(2.366.643)	0	(2.228.269)	(2.228.269)
A2. KAPITAL PRIPISAN NEOBVLADUJOČIM DELEŽEM	0	12.598.907	12.598.907	177.139	11.978.497	12.155.636
B. REZERVACIJE IN ODLOŽENI PRIHODKI	2.877.417	6.374.766	9.252.183	2.979.605	6.023.531	9.003.136
1. Rezervacije za pokojnine in podobne obveznosti	649.590	5.482.099	6.131.689	645.892	5.226.600	5.872.492
2. Druge rezervacije	2.203.704	616.904	2.820.608	2.333.713	495.748	2.829.461
3. Odloženi prihodki	24.122	275.764	299.886	0	301.183	301.183
C. DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	23.056.025	80.654.862	103.710.887	27.247.724	84.796.508	112.044.232
I. Dolgoročne finančne obveznosti	13.563.147	87.559.665	101.122.812	17.491.692	91.698.587	109.190.279
1. Dolgoročne finančne obveznosti do bank	13.563.147	87.171.784	100.734.931	17.491.692	91.549.899	109.041.591
2. Dolgoročne finančne obv. na podlagi obveznic	0	0	0	0	0	0
3. Druge dolgoročne finančne obveznosti	0	387.881	387.881	0	148.688	148.688
II. Dolgoročne poslovne obveznosti	7.098.550	(7.098.550)	0	7.139.955	-7.098.550	41.405
1. Dolgoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	0	0	0	0	0	0
2. Dolgoročne menične obveznosti	0	0	0	0	0	0
3. Dolgoročne poslovne obv. na podlagi predujmov	0	0	0	0	0	0
4. Druge dolgoročne poslovne obveznosti	7.098.550	(7.098.550)	0	7.139.955	-7.098.550	41.405
III. Odložene obveznosti za davek	2.394.328	193.747	2.588.075	2.616.077	196.471	2.812.548
Č. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	9.215.051	81.769.920	90.984.971	10.884.957	73.394.670	84.279.627
I. Obveznosti, vključene v skupine za odtujitev	0	0	0	4.281.087	0	4.281.087
II. Kratkoročne finančne obveznosti	1.986.805	21.651.897	23.638.702	1.541.713	18.769.482	20.311.195
1. Kratkoročne finančne obveznosti do bank	1.972.939	21.562.276	23.535.215	1.513.326	18.447.892	19.961.218
2. Kratkoročne finančne obv. na podlagi obveznic	0	0	0	0	0	0
3. Druge kratkoročne finančne obveznosti	13.866	89.621	103.487	28.387	321.590	349.977
III. Kratkoročne poslovne obveznosti	7.228.246	60.118.023	67.346.269	5.062.157	54.625.188	59.687.345
1. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	4.726.695	33.794.656	38.521.351	2.717.066	32.712.451	35.429.517
2. Kratkoročne menične obveznosti	0	7.469.650	7.469.650	0	6.019.779	6.019.779
3. Kratkoročne poslovne obv. na podlagi predujmov	1.147.368	5.864.332	7.011.700	1.006.965	3.513.258	4.520.223
4. Druge kratkoročne poslovne obveznosti	1.354.183	12.989.385	14.343.568	1.338.126	12.379.700	13.717.826

Dodatni podatki glede na geografsko območje za Skupino

(v EUR)	Prihodki od prodaje		Skupaj sredstva		Neto investicije	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Slovenija	174.993.116	172.987.345	296.504.440	306.430.427	18.216.126	15.348.523
Evropska unija	13.093.553	13.171.851	16.112.094	12.236.611	974.442	645.902
Ostala Evropa	11.320.505	11.448.145	17.056.371	10.089.645	1.990.014	1.025.799
Ostali trgi	47.045.979	41.412.259	40.721.419	35.216.819	3.954.039	4.349.799
Skupaj	246.453.153	239.019.600	370.394.324	363.973.502	25.134.621	21.370.022

17.3.2 Neopredmetena sredstva

SKUPINA UNIOR (v EUR)	Dobro ime	Odloženi stroški razvijanja	Naložbe v pravice do ind. lastnine	Druga neopred. sredstva	NDS v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost						
Stanje 31.decembra 2017	602.236	13.797.721	5.142.953	143.264	18.650	19.704.824
Neposredna povečanja - investicije	0	584.510	8.473	6.951	6.380	606.314
Prenos z investicij v teku	0	6.300	0	0	(6.300)	0
Zmanjšanja med letom	0	0	(150.545)	(24.870)	(9.100)	(184.515)
Ostale spremembe (premiki, tečaji valut)	0	(12.753)	(4.083)	0	0	(16.836)
Stanje 31.decembra 2018	602.236	14.375.778	4.996.798	125.345	9.630	20.109.787
Popravek vrednosti						
Stanje 31.decembra 2017	80.788	9.822.610	2.918.077	0	0	12.821.475
Amortizacija v letu	0	1.133.696	128.877	0	0	1.262.573
Zmanjšanja med letom	0	(25.082)	(150.545)	0	0	(175.627)
Ostale spremembe (premiki, tečaji valut)	0	(11.568)	(1.370)	0	0	(12.938)
Stanje 31. decembra 2018	80.788	10.919.656	2.895.039	0	0	13.895.483
Sedanja vrednost 31. decembra 2018	521.448	3.456.122	2.101.759	125.345	9.630	6.214.304
Sedanja vrednost 31. decembra 2017	521.448	3.975.111	2.224.876	143.264	18.650	6.883.349

SKUPINA UNIOR (v EUR)	Dobro ime	Odloženi stroški razvijanja	Naložbe v pravice do ind. lastnine	Druga neopred. sredstva	NDS v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost						
Stanje 31.decembra 2016	602.236	10.922.945	5.023.677	165.153	86.032	16.800.043
Neposredna povečanja - investicije	0	2.947.888	403.311	7.234	6.300	3.364.733
Prenos z investicij v teku	0	0	73.682	0	(73.682)	0
Zmanjšanja med letom	0	0	(356.242)	(29.123)	0	(385.365)
Ostale spremembe (premiki, tečaji valut)	0	(73.112)	(1.475)	0	0	(74.587)
Stanje 31.decembra 2017	602.236	13.797.721	5.142.953	143.264	18.650	19.704.824
Popravek vrednosti						
Stanje 31.decembra 2016	80.788	8.844.869	3.124.945	0	0	12.050.602
Amortizacija v letu	0	1.038.353	139.785	0	0	1.178.138
Zmanjšanja med letom	0	0	(344.395)	0	0	(344.395)
Ostale spremembe (premiki, tečaji valut)	0	(60.612)	(2.258)	0	0	(62.870)
Stanje 31. decembra 2017	80.788	9.822.610	2.918.077	0	0	12.821.475
Sedanja vrednost 31. decembra 2017	521.448	3.975.111	2.224.876	143.264	18.650	6.883.349
Sedanja vrednost 31. decembra 2016	521.448	2.078.076	1.898.732	165.153	86.032	4.749.441

Skupina je od Ministrstva za okolje in prostor, Agencije RS za okolje za leto 2018 prejela 6.951 emisijskih kuponov. Ti so v knjigovodskih evidencah evidentirani z vrednostjo 1 evro. V letu 2018 je družba poravnala obveznost za leto 2018 v višini 7.363 kuponov. Stanje emisijskih kuponov na dan 31.12.2018 znaša 14.917.

Zmanjšanje neopredmetenih osnovnih sredstev v višini 0,7 milijona evrov predstavlja amortizacija dolgoročno odloženih stroškov razvoja na programu Strojegradnja in v kovačnici Ningbo Unior Forging na Kitajskem. Med drugimi neopredmetenimi osnovnimi sredstvi v znesku 125.345 evrov so prikazani emisijski kuponi in dolgoročne aktivne časovne razmejitve.

Skupina neopredmetenih osnovnih sredstev nima zastavljenih za svoje dolgove.

17.3.3 Opredmetena osnovna sredstva

SKUPINA UNIOR	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalna oprema in stroji	Dr. oprema in drobni inventar	Osnovna sredstva v pridobivanju	Skupaj
(v EUR)						
Nabavna vrednost						
Stanje 31.decembra 2017	36.946.458	138.543.145	186.131.676	3.281.991	8.245.288	373.148.558
Neposredna povečanja - investicije	131.001	818.566	3.357.617	231.733	19.985.956	24.524.873
Prenos z investicij v teku	0	3.590.501	10.539.591	11.800	(14.141.892)	0
Zmanjšanja med letom	(722.999)	(1.586.944)	(6.378.188)	(359.170)	(75.359)	(9.122.660)
Prevrednotenje zaradi krepitve/oslabitve	(1.661.046)	0	0	0	0	(1.661.046)
Premiki med skupami	0	0	0	0	0	0
Ostale spremembe (spremembe tečajev)	7.511	(21.838)	(128.089)	(41.222)	(1.559)	(185.197)
Stanje 31.decembra 2018	34.700.925	141.343.430	193.522.607	3.125.132	14.012.434	386.704.528
Popravek vrednosti						
Stanje 31.decembra 2017	0	68.939.273	127.878.501	2.752.284	0	199.570.058
Amortizacija v letu	0	3.061.914	9.130.825	130.090	0	12.322.829
Zmanjšanja med letom	0	(829.079)	(5.505.567)	(328.261)	0	(6.662.907)
Premiki med skupami	0	0	0	0	0	0
Ostale spremembe (spremembe tečajev)	0	(7.926)	(70.547)	(35.196)	0	(113.669)
Stanje 31. decembra 2018	0	71.164.182	131.433.212	2.518.917	0	205.116.311
Sedanja vrednost 31. decembra 2018	34.700.925	70.179.248	62.089.395	606.215	14.012.434	181.588.217
Sedanja vrednost 31. decembra 2017	36.946.458	69.603.872	58.253.175	529.707	8.245.288	173.578.500

SKUPINA UNIOR	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalna oprema in stroji	Dr. oprema in drobni inventar	Osnovna sredstva v pridobivanju	Skupaj
(v EUR)						
Nabavna vrednost						
Stanje 31.decembra 2016	38.384.929	163.046.088	178.842.174	13.153.104	8.753.322	402.179.617
Neposredna povečanja - investicije	265.640	25.739	3.499.310	1.248.316	12.561.713	17.600.718
Prenos z investicij v teku	0	5.148.767	7.680.529	0	(12.829.296)	0
Zmanjšanja med letom	(738.245)	(519.815)	(3.227.371)	(595.596)	(25.845)	(5.106.872)
Zmanjšanje-prenos na sredstva za prodajo	(453.470)	(11.856.618)	0	(4.336.842)	(78.803)	(16.725.733)
Prevrednotenje zaradi prenosa na sredstva za prodajo	(639.706)	(16.725.994)	0	(6.117.933)	(111.166)	(23.594.799)
Premiki med skupami	0	0	0	0	0	0
Ostale spremembe (spremembe tečajev)	127.310	(575.022)	(662.966)	(69.058)	(24.637)	(1.204.373)
Stanje 31.decembra 2017	36.946.458	138.543.145	186.131.676	3.281.991	8.245.288	373.148.558
Popravek vrednosti						
Stanje 31.decembra 2016	0	84.250.228	123.028.848	7.943.822	0	215.222.898
Amortizacija v letu	0	3.570.768	8.102.066	665.574	0	12.338.408
Zmanjšanja med letom	0	(119.285)	(2.947.526)	(448.122)	0	(3.514.933)
Zmanjšanje-prenos na sredstva za prodajo	0	(7.130.277)	0	(2.221.996)	0	(9.352.273)
Prevrednotenje zaradi prenosa na sredstva za prodajo	0	(10.058.595)	0	(3.134.543)	0	(13.193.138)
Ostale spremembe (spremembe tečajev)	0	(1.573.566)	(304.887)	(52.451)	0	(1.930.904)
Stanje 31. decembra 2017	0	68.939.273	127.878.501	2.752.284	0	199.570.058
Sedanja vrednost 31. decembra 2017	36.946.458	69.603.872	58.253.175	529.707	8.245.288	173.578.500
Sedanja vrednost 31. decembra 2016	38.384.929	78.795.860	55.813.326	5.209.282	8.753.322	186.956.719

V letu 2018 je bilo v Skupini UNIOR skupaj 25.134.621 evrov novih investicijskih vlaganj v osnovna sredstva, od tega 606.314 evrov v neopredmetena osnovna sredstva, 24.524.873 evrov v opredmetena osnovna sredstva in 3.434 evrov v naložbene nepremičnine. V kovinski dejavnosti je bilo investicij za 20.220.671 evrov, v turistični dejavnosti pa za 4.913.950 evrov.

Med opredmetenimi osnovnimi sredstvi ima skupina na dan 31.12.2018 izkazana sredstva, ki jih je pridobila s finančnim najemom, z nabavno vrednostjo 1.591.442 evrov (v letu 2017 1.841.360 evrov) in sedanjo vrednostjo 782.507 evrov (v letu 2017 1.017.166 evrov).

Kot jamstvo za dolgove ima skupina zastavljena osnovna sredstva, katerih vrednost je po cenitvah ocenjena na 150.068.895 evrov, kar predstavlja večino sredstev skupine.

Zemljišča so zaradi sprememb prevrednotena na podlagi cenitvenega poročila izdelanega s strani pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin na pošteno vrednost v letu 2019 po stanju na dan 31.12.2018. Pri vrednotenju je cenilec uporabil način tržnih prodaj, ki nakazuje vrednost s primerjavo ocenjevanje nepremičnine z enakimi ali podobnimi nepremičninami, za katere so na voljo informacije o cenah. Na osnovi doseženih prodajnih cen in prilagoditev je bila upoštevana indikativna cena, ki bi jo primerljiva nepremičnina dosegla na trgu. K oceni zemljišča je bila pripisana še vrednost komunalnega prispevka, kot pravice, ki je pripisana k stavbnega zemljišču, na katerem stojijo objekti z izdanim gradbenim dovoljenjem.

Vrednost prevrednotenih zemljišč po nabavni vrednosti znaša 8.524.816 evrov.

2019

1919

17.3.4 Naložbene nepremičnine

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017
Zemljišča	7.800.552	7.650.607
Zgradbe	6.986.654	6.976.072
Skupaj	14.787.206	14.626.679

Gibanje naložbenih nepremičnin

(v EUR)	2018	2017
Začetno stanje 1. januarja	14.626.679	14.222.552
Pridobitve	3.434	404.569
Prevrednotenje	149.945	(34.178)
Odtujitve	(15.928)	0
Ostale spremembe (premiki, tečaji valut)	23.076	33.736
Končno stanje 31. decembra	14.787.206	14.626.679

Naložbene nepremičnine zajemajo zemljišča in zgradbe, ki so namenjena nadaljnji prodaji oziroma oddajanju v najem in sicer na lokacijah Maribor, Zreče, na Rogli in v Kragujevcu v Srbiji. Naložbene nepremičnine so izkazane po pošteni vrednosti. Poštena vrednost se je določila na podlagi cenitve pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin v letu 2019 po stanju na dan 31.12.2018. Pri zemljiščih, ki so namenjena prodaji in so izkazana med naložbenimi nepremičninami, je cenilec uporabil način tržnih prodaj, ki nakazuje vrednost s primerjavo ocenjevanje nepremičnine z enakimi ali podobnimi nepremičninami, za katere so na voljo informacije o cenah. Na osnovi doseženih prodajnih cen in prilagoditev je bila upoštevana indikativna cena, ki bi jo primerljiva nepremičnina dosegla na trgu. K oceni zemljišča je bila pripisana še vrednost komunalnega prispevka, kot pravice, ki je pripisana k stavbnega zemljišču, na katerem stojijo objekti z izdanim gradbenim dovoljenjem.

Način ocenjevanja vrednosti naložbenih nepremičnin za lokacijo proizvodnih hal v Mariboru je po metodi tržnih prodaj za določanje vrednosti zemljišča. V cenitvenem poročilu je pooblaščen cenilec za ugotovitev končne vrednosti upošteval vrednost dobljeno z metodo kapitalizacije donosa, kar predstavlja tržno oceno vrednosti. Na donosu zasnovan način temelji na kapitalizaciji pričakovanega stanovitnega dobička, ki ga bo imetnik lastninske pravice ustvarjal z uporabo premoženja. Osnova

za ocenjevanje stanovitnega dobička so najemnine, ki jih lastnik zaračunava najemnikom v skladu z namembnostjo nepremičnine. Mera kapitalizacije je bila ugotovljena na podlagi metode dograjevanja in znaša za proizvodne in skladiščne prostore 7,5 odstotka, za pisarne pa 8,5 odstotka.

Strošek najemnin v letu 2018 je znašal 1.614.449 evrov, medtem ko je v letu 2017 znašal 1.350.104 evrov. Povečanje stroška je prisotno zaradi tega, ker je družba UNIOR d.d. v mesecu decembru 2017 začela s storitvijo najema in pranja delovni oblek za vse zaposlene ter v zadnjem kvartalu leta 2018 vzela v najem strežniške in računalniške kapacitete.

Najmanjša vsota najemnin pri poslovnih najemih - terjatve

(v EUR)	2018	2017
do 1 leta	1.259.942	1.299.834
od 2 do 5 let	5.039.768	5.199.336
več kot 5 let	6.299.709	6.499.170
Skupaj	12.599.419	12.998.341

Najmanjša vsota najemnin pri poslovnih najemih - obveznosti

(v EUR)	2018	2017
do 1 leta	1.614.449	1.411.106
od 2 do 5 let	6.457.796	5.644.424
več kot 5 let	8.072.245	7.055.530
Skupaj	16.144.490	14.111.060

Prihodnje najemnine se nanašajo na oddajanje v najem za proizvodni hali v Mariboru in Kragujevcu, najemnina za proizvodno linijo za prašno barvanje ter najemnine za oddajanje učilnic, stanovanj in parkirnih prostorov.

Skupina plačuje najemnine za poslovno skladiščne prostore distributerjev ročnega orodja v tujini, za najem proizvodne hale na Kitajskem, za najem poslovno skladiščnih prostorov za potrebe programa Strojegradnja, za najem Koče na Pesku in parkirišče pri obratu Obdelava odkovkov v Slovenskih Konjicah ter za najem delovnih oblek za vse zaposlene v matični družbi.

17.3.5 Dolgoročne finančne naložbe

Naložbe v pridružena podjetja, v konsolidaciji merjena po kapitalski metodi

(v EUR)	Delež	31.12.2018	31.12.2017
V državi:			
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	29,253	14.407.640	12.877.642
RHYDCON d.o.o. Šmarje pri Ješah	33,500	0	596.178
RC SIMIT d.o.o. Kidričevo	20,000	185.530	179.773
		14.593.170	13.653.593
V tujini:			
UNIOR TEPID S.R.L. Brasov, Romunija	49,000	2.696.045	2.511.183
UNIOR SINGAPORE Pte. Ltd. Singapur	40,000	(26.085)	(14.053)
UNIOR TEHNA d.o.o. Sarajevo, BiH	25,000	356.250	291.078
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd, Srbija	20,000	592.578	528.814
		3.618.788	3.317.022
Skupaj pridružena podjetja		18.211.958	16.970.615

Finančna sredstva merjena po pošteni vrednosti preko poslovnega izida

Naložbe v delnice in deleže v druga podjetja in banke:

BANKE	750	750
ZAVAROVALNICE	0	0
DRUGA PODJETJA	175.633	181.013
	176.383	181.763

Dolgoročne finančne naložbe v dolgove

Dolgoročna posojila drugim	66.206	107.546
Kratkoročni del naložb v dolgove	(23.224)	(31.329)
	42.982	76.217

Skupaj dolgoročne finančne naložbe brez lastnih delnic	18.431.323	17.228.595
---	-------------------	-------------------

Pridružena podjetja se v konsolidiranih računovodskih izkazih vrednotijo po kapitalski metodi. Dobički in izgube pridruženih podjetij v konsolidirani bilanci stanja povečujejo oziroma zmanjšujejo vrednost dolgoročnih finančnih naložb, v konsolidiranem izkazu poslovnega izida pa povečujejo finančne prihodke oziroma odhodke.

V letu 2018 je iz naslova vrednotenja pridruženih podjetij po kapitalski metodi nastal pozitiven učinek v višini 1.838.444 evrov, medtem ko je v letu 2017 znašal pozitiven učinek 3.495.664 evrov.

Dolgoročna posojila so v celoti poplačljiva. Prihodki iz naslova obresti v letu 2018 znašajo 79.074 evrov, v letu 2017 pa so znašali 215.642 evrov.

Gibanje dolgoročnih naložb v delnice in deleže

(v EUR)	2018	2017
Stanje naložb v delnice in deleže 1. januarja	17.228.595	13.660.926
Povečanja:		
Nakupi delnic in deležev	0	252.050
Povečanje naložb v dolgove	0	16.654
Dividende ali deleži iz dobička pridruženih podjetij	1.838.444	3.495.664
Druge povečanja - prevrednotenje	3.240	74.689
Zmanjšanja:		
Prodaje delnic in deležev	(596.179)	(26.636)
Odplačila dolgoročnih danil posojil	(10.039)	(53.674)
Izgube pridruženih podjetij	0	0
Prenos na kratkoročne naložbe	(23.224)	(31.329)
Druge zmanjšanja - oslabitev	(9.514)	(159.749)
Stanje 31. decembra	18.431.323	17.228.595

Gibanje dolgoročnih naložb v delnice in deleže v pridružena podjetja

(v EUR)	2018	2017
Knjigovodska vrednost na dan 1. januarja	16.970.615	13.363.862
Nakupi delnic in deležev	0	251.250
Dobički (izgube) po kapitalski metodi	3.270.205	3.337.367
Izplačilo dobička na podlagi deleža v kapitalu	(1.294.220)	(516.327)
Prevedbene valutne razlike	(29)	(26.679)
Prodaja delnic in deležev	(596.179)	0
Oslabitve naložb	0	(177.969)
Druge spremembe	(138.434)	739.110
Knjigovodska vrednost na dan 31. decembra	18.211.958	16.970.615

Kapital in poslovni izid povezanih strank

Ime podjetja	Država podjetja	Odstotek udeležbe v kapitalu	Velikost kapitala v EUR	Poslovni izid leta v EUR	Revidirani računovod. izkazi
Pridružena podjetja:					
ŠTORE STEEL d.o.o.	Slovenija	29,253	60.780.033	8.649.020	DA
RC SIMIT d.o.o.	Slovenija	20,000	927.652	(28.339)	NE
UNIOR TEPID S.R.L.	Romunija	49,000	5.502.133	1.088.277	DA
UNIOR SINGAPORE Pte. Ltd.	Singapur	40,000	(65.213)	(30.080)	DA
UNIOR TEHNA d.o.o.	BiH	25,000	1.425.001	490.631	NE
UNIOR TEOS ALATI d.o.o.	Srbija	20,000	3.031.755	509.398	NE

V letu 2018 je bil prodan 33,5 odstotni delež v družbi Rhydcon d.o.o., s čimer ta družba ni več del Skupine UNIOR.

17.3.6 Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo in obveznosti, vključene v skupine za odtujitev

Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	120.000	9.600.643
(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017
Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	120.000	9.600.643
A. DOLGOROČNA SREDSTVA	120.000	7.873.612
I. Neopredmetena sredstva in druga NS	0	11.848
1. Dolgoročne premoženjske pravice	0	11.848
II. Opredmetena osnovna sredstva	0	7.373.460
1. Zemljišča in zgradbe	0	5.179.812
a) Zemljišča	0	453.470
b) Zgradbe	0	4.726.341
2. Proizvajalne naprave in stroji	0	0
3. Druge naprave in oprema, drobni inv. in druga OOS	0	2.114.846
4. Opredmetena osnovna sredstva, ki se pridobivajo	0	78.803
III. Naložbene nepremičnine	120.000	120.000
IV. Dolgoročne finančne naložbe	0	3.066
V. Dolgoročne poslovne terjatve	0	0
VI. Odložene terjatve za davek	0	365.238
B. KRATKOROČNA SREDSTVA	0	1.727.031
I. Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	0	0
II. Zaloge	0	112.352
III. Kratkoročne finančne naložbe	0	0
IV. Kratkoročne poslovne terjatve	0	643.596
V. Denarna sredstva	0	971.083
Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo skupaj	120.000	9.600.643

Obveznosti, vključene v skupine za odtujitev

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017
Obveznosti, vključene v skupine za odtujitev	0	4.281.087
A. KAPITAL	0	0
B. REZERVACIJE IN DOLGOROČNE PČR	0	583.831
C. DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	0	1.289.511
I. Dolgoročne finančne obveznosti	0	885.784
II. Dolgoročne poslovne obveznosti	0	238.085
III. Odložene obveznosti za davek	0	165.642
Č. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	0	2.407.745
I. Obveznosti, vključene v skupine za odtujitev	0	0
II. Kratkoročne finančne obveznosti	0	389.992
III. Kratkoročne poslovne obveznosti	0	2.017.753
Obveznosti, vključene v skupine za odtujitev skupaj	0	4.281.087

Konec leta 2017 so bila zaradi takrat začetega prodajnega postopka za prodajo 98,55-odstotnega deleža družbe RTC Krvavec sredstva te družbe prenesena med sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo po pošteni vrednosti, obveznosti te družbe pa na obveznosti, vključene v skupine za odtujitev po knjigovodski vrednosti. Ker je v letu 2018 prišlo do uspešnega zaključka prodajnega postopka družbe RTC Krvavec, so se ta sredstva in obveznosti zmanjšala.

Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo predstavljajo bungalovi na Rogli.

17.3.7 Zaloge

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017
Material	30.315.267	26.422.253
Nedokončana proizvodnja	27.856.663	24.612.525
Proizvodi	19.081.590	16.707.397
Trgovsko blago	7.849.604	8.437.041
Popravek vrednosti	(2.204.812)	(1.663.484)
Skupaj	82.898.312	74.515.732

Stanje popravkov vrednosti zalog

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017
- material	597.800	516.642
- gotovi proizvodi	1.401.630	1.038.558
- trgovsko blago	205.382	108.284
Skupaj	2.204.812	1.663.484

Gibanje popravkov vrednosti zalog

(v EUR)	2018	2017
Stanje popravkov vrednosti zalog 1. januarja	1.663.484	1.658.355
- material	81.158	(198.743)
- gotovi proizvodi	363.072	263.347
- trgovsko blago	97.098	(59.475)
Stanje 31. decembra	2.204.812	1.663.484

Zaloge so se v tekočem poslovnem letu povečale za 8,4 milijonov evrov. Zaloge materiala so se povečale predvsem zaradi višjih vstopnih cen jekla. Zaloga nedokončane proizvodnje pa je višja predvsem na programu Strojegradnja zaradi dokončnosti projektov, ki so oziroma bodo izgotovljeni v začetku leta 2019.

Knjigovodska vrednost zalog je enaka čisti iztržljivi vrednosti, vsako leto sproti pa po metodologiji zapisani v računovodskih usmeritvah oblikujemo popravek vrednosti za zaloge, ki niso imele gibanja v določenih obdobjih.

Zaloge v višini 20 milijonov evrov so zastavljene v korist bank za zavarovanje finančnih obveznosti. Zaloge v zgornji tabeli so prikazane v bruto zneskih, ker so posebej prikazani popravki vrednosti zalog, zaloge v izkazu bilance stanja so prikazane v neto zneskih.

17.3.8 Poslovne terjatve

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017
Dolgoročne poslovne terjatve		
Dolgoročne poslovne terjatve do pridruženih podjetij	0	0
Dolgoročne poslovne terjatve do drugih kupcev	554.058	626.285
Kratkoročni del dolgoročnih poslovnih terjatev	0	0
Popravek vrednosti dolgoročnih poslovnih terjatev	(442.892)	(442.892)
Skupaj dolgoročne poslovne terjatve	111.166	183.393
Kratkoročne poslovne terjatve		
Kratkoročne poslovne terjatve do pridruženih podjetij	1.900.336	1.497.148
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev - doma	4.285.960	4.005.630
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev - v tujini	28.874.636	28.101.456
Kratkoročne poslovne terjatve iz naslova obresti	0	1.793
Terjatve za DDV	1.023.890	1.771.359
Predujmi	2.109.538	1.871.947
Druge kratkoročne poslovne terjatve	10.645.270	10.116.765
Kratkoročni del dolgoročnih poslovnih terjatev	0	0
Popravki vrednosti kratkoročnih poslovnih terjatev	(702.211)	(1.055.572)
Skupaj kratkoročne poslovne terjatve	48.137.419	46.310.526

Povečanje kratkoročnih poslovnih terjatev do kupcev je nastalo zaradi večjega obsega prodaje v primerjavi s preteklim letom. Zaradi nižjih nabav ob koncu leta 2018 so nižje terjatve za DDV. Povečanje drugih poslovnih terjatev je predvsem zaradi večjih meničnih terjatev na Kitajskem. Poleg tega so med drugimi kratkoročnimi terjatvami izkazane terjatve v višini 0,8 milijona evrov iz naslova prodanih poslovnih terjatev iz naslova neregresnega faktoringa, terjatve iz naslova refundacij, izkazane pa so tudi aktivne časovne razmejitve v višini 487.723 evrov, od tega so znašali kratkoročno odloženi stroški 58.411 evrov, nezaračunani prihodki 377.971 evrov in DDV od prejetih predujmov 51.341 evrov. V tabeli prikazane terjatve so v celoti poplačljive. Skupina poplačljivost terjatev presoja individualno za vsako terjatev posebej in sicer se presoja verjetnost denarnega toka za poplačljivost posamezne terjatve. To preverjamo s preverjanjem bonitete kupca in upoštevanjem verjetnosti poplačila. Ker so vse terjatve kratkoročne narave skupina pri upoštevanju poplačljivosti terjatev ne diskontira.

V letu 2018 je skupina oblikovala naslednje popravke vrednosti terjatev do kupcev:

Gibanje popravkov vrednosti terjatev do kupcev

(v EUR)	2018	2017
Stanje 1. januarja	1.055.572	1.339.066
Izterjane odpisane terjatve	(57.043)	(75.160)
Dokončen odpis terjatev	(484.956)	(774.026)
Oblikovanje popravkov vrednosti v letu:	188.638	565.692
Stanje 31. decembra	702.211	1.055.572

Skupina ima od 1.10.2014 dalje zavarovane vse poslovne terjatve matične družbe do nepovezanih družb. Za kratkoročne poslovne terjatve v višini do 19,6 milijonov evrov pa ima sklenjeno pogodbo o neregresnem faktoringu.

Zapadlost terjatev skupine na dan 31.12.2018

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017
nezapadle terjatve	37.862.219	35.850.964
zapadle terjatve do 90 dni	6.324.740	6.299.230
zapadle terjatve od 91 do 180 dni	1.827.550	1.922.746
zapadle terjatve od 181 do 365 dni	1.479.143	1.529.697
zapadle terjatve nad 1 leto	643.767	707.889
Skupaj	48.137.419	46.310.526

17.3.9 Kratkoročne finančne naložbe

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017
Dana posojila	0	0
Kratkoročne finančne naložbe v depozite	2.043.630	1.893.664
Kratkoročni del dolgoročnih naložb v dolgove	23.224	31.329
Popravki vrednosti kratkoročnih finančnih naložb	0	0
Skupaj	2.066.854	1.924.993

Kratkoročne finančne naložbe skupine niso zastavljene. Za vsa kratkoročna posojila se ocenjuje, da so v celoti poplačljiva. kratkoročne finančne naložbe se izkazujejo po odplačni vrednosti.

Gibanje kratkoročnih finančnih naložb

(v EUR)	2018	2017
Stanje 1. januarja	1.924.993	2.917.569
Povečanja:		
Povečanje kratkoročnih posojil pridruženim družbam	0	12.419
Povečanje kratkoročnih posojil drugim	0	0
Povečanje naložb v depozite	326.345	481.563
Donos kratkoročnega dela dolgoročnih finančnih naložb	23.224	31.329
Zmanjšanja:		
Zmanjšanje kratkoročnih posojil pridruženim družbam	0	(935.465)
Zmanjšanje kratkoročnih posojil drugim	(31.329)	(56.033)
Zmanjšanje finančnih naložb v depozite	(176.379)	(526.389)
Stanje 31. decembra	2.066.854	1.924.993

17.3.10 Denarna sredstva

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017
Gotovina v blagajni in prejeti čeki	32.345	27.676
Denarna sredstva v banki	11.981.040	14.302.053
Skupaj	12.013.384	14.329.729

17.3.11 Kapital

Celotni kapital skupine UNIOR sestavljajo vpoklicani kapital, kapitalske rezerve, rezerve iz dobička, rezerve zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti, preneseni čisti dobiček in čisti dobiček poslovnega leta.

Osnovni kapital matične družbe je na dan 31. decembra 2018 registriran v znesku 23.688.983 evrov, kot je izkazan v bilanci stanja in je razdeljen na 2.838.414 kosovnih delnic.

Rezerve iz dobička v višini 40.675.373 evrov so namensko zadržani zneski dobičkov iz preteklih let, predvsem za poravnavo potencialnih prihodnjih izgub.

Rezerve zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti v višini 26.425.001 evrov predstavljajo rezerve iz naslova prevrednotenja zemljišč po pošteni vrednosti ter izgube in aktuarski dobički pri aktuarskih izračunih odpravnin ob upokojitvi.

Rezerve zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017
Zemljišča	31.635.686	33.704.905
Odpravnine	(614.983)	(614.983)
Aktuarski dobiček	567.132	692.247
Oslabitev vrednosti presežkov	(5.162.834)	(5.567.703)
Skupaj	26.425.001	28.214.466

Gibanje rezerv zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti

(v EUR)	2018	2017
Stanje 1. januarja	28.214.466	26.715.673
Zmanjšanja:		
- zemljišča	(2.069.219)	(13.668)
- odpravnine	0	0
- aktuarski dobiček	(125.115)	0
- oslabitev vrednosti presežkov	0	0
Povečanja:		
- zemljišča	0	764.391
- odpravnine	0	0
- aktuarski dobiček	0	692.247
- oslabitev vrednosti presežkov	404.869	55.823
Stanje 31. decembra	26.425.001	28.214.466

Preneseni čisti dobiček znaša 15.000.669 evrov in predstavlja nerazporejeni dobiček preteklih let.

Čisti poslovni izid Skupine UNIOR v letu 2018 znaša 12.155.269 evrov in je bil za 5.360.271 evrov višji od dobička matične družbe. Razlike so posledice poslovnih izidov odvisnih družb v vrednosti 2.595.866 evrov, pripisov poslovnih izidov pridruženih družb v višini 1.838.444 evrov, izločitev in prilagoditev pri konsolidaciji v višini -960.672 evrov ter dobička, ki pripada manjšinskim lastnikom v višini 1.886.634 evrov.

Gibanja v kapitalu pripisanem lastnikom obvladujoče družbe v tekočem letu predstavljajo:

- Čisti poslovni izid poslovnega leta, ki pripada lastnikom obvladujoče družbe, predstavlja dobiček v višini 10.268.662 evrov,
- Zmanjšanje rezerv zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti v višini 1.664.350 evrov in zmanjšanje aktuarskega dobička pri izračunu rezervacije za odpravnine za 125.115 evrov,
- Preneseni čisti poslovni izid se je povečal za 3.237.746 evrov za preneseni dobiček iz leta 2017 in za 475.245 evrov zaradi prenosa iz drugih postavk kapitala.
- Prevedbeni popravek kapitala se je zmanjšal za 138.374 evrov zaradi prevedbenih valutnih razlik, ker je tečaj domače valute evro porastel v primerjavi s tečaji valut v nekaterih državah, kjer ima Skupina UNIOR svoja odvisna podjetja.

Gibanja v kapitalu pripisanem neobvladujočim deležem v tekočem letu predstavljajo:

- Čisti poslovni izid poslovnega leta, ki pripada lastnikom neobvladujočega deleža, predstavlja dobiček v višini 1.886.634 evrov,
- Izplačilo dividend lastnikom neobvladujočega deleža znižuje kapital za 683.365 evrov,
- Druge spremembe lastniškega kapitala v višini 544.036 evrov predstavljajo predvsem znižanje neobvladujočega deleža zaradi odprodaje družbe RTC Krvavec in nakupa celotnega lastniškega deleža v družbi Unidal (od 1.3.2018 Unior Vinkovci).
- Prevedbeni popravek kapitala se je zmanjšal za 161.646 evrov zaradi prevedbenih valutnih razlik, ker je tečaj domače valute evro porastel v primerjavi s tečaji valut v nekaterih državah, kjer ima Skupina UNIOR svoja odvisna podjetja.

17.3.12 Dolgoročne rezervacije in odloženi prihodki

(v EUR)	Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	Rezervacije za rente	Rezervacije za ekološke sanacije	Prejete donacije za osnovna sredstva	Rezervacije iz naslova dolgoročno odloženih prihodkov	Skupaj
Stanje 31. decembra 2017	5.872.492	245.726	0	2.583.735	301.183	9.003.136
Oblikovane rezervacije	789.747	79.410	0	82.555	51.535	1.003.247
Črpanje rezervacij	(117.921)	(17.190)	0	(122.964)	(27.414)	(285.489)
Odprava rezervacij	(412.628)	0	0	(30.665)	(25.418)	(468.711)
Stanje 31. decembra 2018	6.131.690	307.946	0	2.512.661	299.886	9.252.183

(v EUR)	Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	Rezervacije za rente	Rezervacije za ekološke sanacije	Prejete donacije za osnovna sredstva	Rezervacije iz naslova dolgoročno odloženih prihodkov	Skupaj
Stanje 31. decembra 2016	5.720.367	250.670	0	3.124.045	670.105	9.765.187
Oblikovane rezervacije	1.262.395	11.852	0	11.752	500	1.286.499
Črpanje rezervacij	(156.492)	(16.795)	0	(97.833)	(27.448)	(298.568)
Odprava rezervacij	(953.778)	0	0	(454.229)	(341.974)	(1.749.981)
Stanje 31. decembra 2017	5.872.492	245.726	0	2.583.735	301.183	9.003.136

Rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine so oblikovane v višini ocenjenih izplačil v prihodnosti za odpravnine in jubilejne nagrade, diskontirane na dan balance stanja. Glavni parametri upoštevani v izračunu so starostna meja upokojitve 60 let za ženske in 62 let za moške, potrebna delovna doba 40 let, diskontna stopnja 1,2 odstotka ter letna rast plač 2,2 odstotka. Rezervacije se odpravljajo zaradi drugačnih predpostavk pri obračunu rezervacij ter za vse zaposlene, za katere so v preteklih letih bile oblikovane rezervacije, pa pri nas niso več zaposleni.

Rezervacije za rente so oblikovane za zaposlenice, ki so se pri delu v družbi poškodovali in imajo trajne posledice.

Med dolgoročnimi rezervacijami so izkazana tudi prejeta sredstva Ministrstva za gospodarstvo za sofinanciranje razvojnih projektov in Ministrstva za okolje in prostor za prejeta emisijske kupone. Prav tako so med dolgoročnimi rezervacijami izkazana tudi prejeta sredstva Ministrstva za gospodarstvo za sofinanciranje naložb v obnovo in razvoj turističnih objektov v Zrečah in na Rogli, za sanacijo term po požaru, sofinanciranja izgradnje hotela Atrij v Zrečah in Kotlovnice za daljinsko ogrevanje na lesno biomaso na Rogli. Rezervacije se črpajo v skladu z amortizacijo sofinanciranih osnovnih sredstev. Stanje rezervacije na dan 31.12.2018 znaša 2.512.661 evrov.

Vrednost rezervacije iz naslova plačanih najemnin družbe Telekom d.d. znaša 22.252 evrov, rezervacije iz naslova ostalih dolgoročno odloženih prihodkov pa 277.634 evrov.

V povezavi z državnimi podporami ni neizpolnjenih pogojev ali potencialnih obveznosti.

17.3.13 Dolgoročne finančne obveznosti

Gibanje dolgoročnih finančnih obveznosti

(v EUR)	Glavnica dolga 01.01.2018	Nova posojila v letu	Odplačila v letu	Glavnica dolga 31.12.2018	Del, ki zapade v l. 2019	Dolgoročni del
Banka ali posojilodajalec						
Banke v državi	107.888.956	0	(629.853)	107.259.103	(7.117.789)	100.141.314
Banke v tujini	738.659	0	(24.791)	713.868	(502.984)	210.884
Ostali posojilodajalci	136.877	303.620	0	440.497	(57.711)	382.786
Finančni najem	425.787	454.094	(225.895)	653.986	(266.158)	387.828
Skupaj dobljena posojila	109.190.279	757.714	(880.539)	109.067.454	(7.944.642)	101.122.812

(v EUR)	Glavnica dolga 01.01.2017	Nova posojila v letu	Odplačila v letu	Glavnica dolga 31.12.2017	Del, ki zapade v l. 2018	Dolgoročni del
Banka ali posojilodajalec						
Banke v državi	115.491.371	33.842	(1.386.467)	114.138.746	(6.249.790)	107.888.956
Banke v tujini	1.593.851	167.977	(520.489)	1.241.339	(502.680)	738.659
Ostali posojilodajalci	195.931	0	(13.855)	182.076	(45.199)	136.877
Finančni najem	189.142	872.615	(363.486)	698.271	(272.484)	425.787
Skupaj dobljena posojila	117.470.295	1.074.434	(2.284.297)	116.260.432	(7.070.153)	109.190.279

Obrestne mere za najeta dolgoročna posojila se gibljejo v razponu od šestmesečni euribor +0,5 odstotka do šestmesečni euribor +3,9 odstotka, trimesečni euribor +0,5 odstotka do trimesečni euribor + 2,3 odstotka, ter realna obrestna mera od 1,5 do 3,65 odstotkov. Skupina ima najeta dolgoročna posojila z referenčno obrestno mero za trimesečni in šestmesečni euribor. Matična družba UNIOR d.d. je v letu 2017 za dolgoročna posojila v višini 47,5 milijonov evrov sklenila obrestno zamenjavo za obdobje pet let in s tem zavarovala družbo pred morebitnimi neugodnimi vplivi gibanja variabilne obrestne mere euribor.

Zapadlost dolgoročnih finančnih obveznosti po letih

(v EUR)	2018	2017
Zapadlost od 1 do 2 let	17.529.627	7.899.254
Zapadlost od 2 do 3 let	12.727.650	17.936.326
Zapadlost od 3 do 4 let	12.869.500	12.613.222
Zapadlost od 4 do 5 let	57.920.783	12.723.889
Zapadlost nad 5 let	75.252	58.017.588
Skupaj	101.122.812	109.190.279

Zavarovanje za dolgoročne in kratkoročne obveznosti iz financiranja predstavljajo hipoteke na nepremičninah, premičninah, naložbah ter zalogah po poštenu vrednosti v višini 150.395.915 evrov ter dane menice. Te vrednosti zajemajo vrednosti zavarovanih posojilnih pogodb.

17.3.14 Dolgoročne poslovne obveznosti

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017
Dolgoročne poslovne obveznosti	20.638	87.816
Kratkoročni del dolgoročnih poslovnih obveznosti	(20.638)	(46.411)
Skupaj	0	41.405

Dolgoročne poslovne obveznosti predstavlja pridobljeni blagovni kredit na telekomunikacijskem področju in se odplačuje v skladu z amortizacijskim načrtom.

17.3.15 Odložene terjatve in obveznosti za davek

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017
Dolgoročna odložena terjatev za davek	6.794.644	7.742.989
Dolgoročna odložena obveznost za davek	(5.356.580)	(5.764.174)
Neto dolgoročna odložena terjatev za davek	4.026.139	4.791.363
Neto dolgoročna odložena obveznost za davek	2.588.075	2.812.548

Gibanje odloženih terjatev za davek	2018	2017
Stanje odložene terjatve za davek 1. januarja	7.742.989	8.008.679
Povečanja:	485.290	1.107.106
Zmanjšanja:	(1.433.635)	(1.372.796)
Stanje odložene terjatve za davek 31. decembra	6.794.644	7.742.989
- pobot z odloženimi obveznostmi za davek	2.768.505	2.951.626
Neto odložene terjatve za davek 31. decembra	4.026.139	4.791.363

Gibanje odloženih obveznosti za davek	2018	2017
Stanje odložene obveznosti za davek 1. januarja	5.764.174	5.835.481
Povečanja:	1.464	574.692
Zmanjšanja:	(409.058)	(645.999)
Stanje odložene obveznosti za davek 31. decembra	5.356.580	5.764.174
- pobot z odloženimi terjatvami za davek	2.768.505	2.951.626
Neto odložene obveznosti za davek 31. decembra	2.588.075	2.812.548

Odloženi davek se izkazuje po metodi obveznosti po bilanci stanja, pri čemer se upoštevajočasne razlike med knjigovodsko vrednostjo sredstev in obveznostmi za potrebe finančnega poročanja in zneskov za potrebe davčnega poročanja. Odloženi davek se izkaže v višini, ki jo bo treba po pričakovanjih plačati ob odpravi začasnih razlik na podlagi zakonov, uveljavljenih ali v bistvu uveljavljenih na datum poročanja.

Pri konsolidiranju se lahko pojavijočasne razlike v davčni obremenitvi, ki izvirajo iz razlik med uradnimi računovodskimi izkazi odvisnega podjetja in njegovimi računovodskimi izkazi, prilagojenimi računovodskim predpisom obvladujočega podjetja.

Odložene terjatve za davek izhajajo iz izračunanih rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine, oslabitev terjatev do kupcev, oslabitev naložb, olajšave za vlaganje v raziskave in razvoj in iz naslova izkazane davčne izgube. Uporabljene stopnje davka za vse postavke so v skladu z davčnimi zakonodajami v posameznih državah, v katerih podjetja v skupini delujejo, znašajo pa med 10 in 33 odstotkov.

Dolgoročne odložene obveznosti za davek se nanašajo na preračun nepremičnin – zemljišč na pošteno vrednost, ki se izkazuje na presežku iz prevrednotenja. Uporabljene stopnje davka za vse postavke so v skladu z davčnimi zakonodajami v posameznih državah, v katerih podjetja v skupini delujejo, znašajo pa med 10 in 33 odstotkov.

17.3.16 *Kratkoročne finančne obveznosti*

(v EUR)	Stanje dolga 01.01.2018 s kratkor.delom dolg.obvez.	Nova posojila v letu	Odplačila v letu 2018	Prenos kratkoročnega dela dolgoroč. obveznosti	Stanje dolga 31.12.2018
Banka ali posojilodajalec					
Banke v državi	15.499.136	7.906.860	(11.758.910)	7.117.789	18.764.875
Banke v tujini	4.462.082	56.156	(503.173)	502.984	4.518.049
Ostali posojilodajalci	77.493	166	(45.750)	57.711	89.620
Finančni najem	272.484	0	(272.484)	266.158	266.158
Skupaj dobljena posojila	20.311.195	7.963.182	(12.580.317)	7.944.642	23.638.702

(v EUR)	Stanje dolga 01.01.2017 s kratkor.delom dolg.obvez.	Nova posojila v letu	Odplačila v letu 2017	Prenos kratkoročnega dela dolgoroč. obveznosti	Stanje dolga 31.12.2017
Banka ali posojilodajalec					
Banke v državi	8.226.820	8.900.000	(7.877.474)	6.249.790	15.499.136
Banke v tujini	1.591.397	2.797.885	(429.880)	502.680	4.462.082
Ostali posojilodajalci	324.829	163	(292.698)	45.199	77.493
Finančni najem	166.858	0	(166.858)	272.484	272.484
Skupaj dobljena posojila	10.309.904	11.698.048	(8.766.910)	7.070.153	20.311.195

Med kratkoročnimi finančnimi obveznostmi skupina izkazuje kratkoročna posojila pri bankah in razvojnih skladih v tujini, kratkoročno posojilo za projektno financiranje pri poslovni banki ter kratkoročni del posojila pri družbi Petrol d.d.

Obrestne mere za najeta kratkoročna posojila znašajo od 2,0 do 5,24 odstotkov fiksno ter 6 mesečni euribor od +0,5 do +2,5 odstotka.

Zavarovanje za dolgoročne in kratkoročne obveznosti iz financiranja predstavljajo hipoteke na nepremičninah, premičninah, naložbah ter zalogah v višini 150.395.915 evrov po poštenu vrednosti ter dane menice. Te vrednosti zajemajo vrednosti zavarovanih posojilnih pogodb.

17.3.17 Kratkoročne poslovne obveznosti

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017
Kratkoročne poslovne obveznosti do pridruženih podjetij		
doma	5.792.923	7.048.215
v tujini	204.387	21.730
Kratkoročne poslovne obveznosti do drugih dobaviteljev:		
doma	21.157.457	17.804.574
v tujini	11.345.946	10.508.587
Kratkoročne poslovne obveznosti do države	696.519	699.976
Kratkoročne poslovne obveznosti do delavcev	5.114.049	5.014.564
Kratkoročne poslovne obveznosti za predujme	7.011.700	4.520.223
Kratkoročne poslovne obveznosti za obresti	27.363	45.403
Kratkoročne menične obveznosti	7.469.650	6.019.779
Druge kratkoročne obveznosti	8.505.637	7.957.883
Kratkoročni del dolgoročnih poslovnih obveznosti	20.638	46.411
Skupaj	67.346.269	59.687.345

V postavki kratkoročne obveznosti do države so prikazane le obveznosti do države v Sloveniji, medtem ko so obveznosti tujih družb do držav, v katerih delujejo, izkazane v med drugimi kratkoročnimi obveznostmi.

Med drugimi kratkoročnimi obveznostmi so izkazani tudi:

- kratkoročno odloženi prihodki v znesku 822.598 evrov, med katerimi so tudi odloženi prihodki iz naslova predprodaje smučarskih vozovnic v znesku 353.211 evrov;
- vnaprej vračunani stroški v višini 2.214.205, ki zajemajo obračunane provizije pri prodaji v višini 744.768 evrov, obveznost za neizkoriščene dopuste za leto 2018 v višini 1.208.981 evrov in druge vnaprej vračunane stroške v višini 260.456 evrov;
- DDV od danih predujmov v višini 87.760 evrov.

17.3.18 Pogojne obveznosti

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017
Dane garancije	1.750.595	2.523.151
Skupaj	1.750.595	2.523.151

Pogojne obveznosti zajemajo garancije in poročila za najeta posojila pri bankah, znižanje v primerjavi z letom 2017 pa je zaradi odprodaje družbe RTC Krvavec.

17.4 Pojasnila k izkazu poslovnega izida

Izkaz poslovnega izida iz ustavljenega poslovanja

(v EUR)	Postavka	2018	2017
A.	Čisti prihodki od prodaje	808.698	6.210.450
B.	Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokončane pr.	0	0
C.	Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	0	0
Č.	Drugi poslovni prihodki (s prevrednotovalnimi posl. prih.)	7.442	108.930
	KOSMATI DONOS IZ POSLOVANJA	816.140	6.319.380
D.	Stroški blaga, materiala in storitev	845.458	3.131.423
E.	Stroški dela	306.089	1.528.861
F.	Odpisi vrednosti	44.932	1.059.966
G.	Drugi poslovni odhodki	0	73.690
	IZID IZ POSLOVANJA	-380.339	525.439
H.	Finančni prihodki	0	334
I.	Finančni odhodki	680	227.362
	POSLOVNI IZID	-381.020	298.412
J.	Davek iz dobička	0	0
K.	Odloženi davek	0	29.022
	ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA	-381.020	269.390
	- ki pripada LASTNIKOM OBVLADUJOČE DRUŽBE	-190.510	354.505
	- ki pripada NEOBVLADUJOČIM DELEŽEM	-190.510	-85.115

Izkaz poslovnega izida iz ustavljenega poslovanja v letu 2018 predstavlja poslovanje družbe Unior International Ltd. do dneva likvidacije, medtem ko je v letu 2017 poleg omenjene družbe všteto še poslovanje družb RTC Krvavec d.d. v Sloveniji, Unior Hellas S.A. v Grčiji in Unior USA Co. v ZDA, saj je poslovanje teh družb v letu 2017 še bilo vključeno v konsolidiranih računovodskih izkazih. Enako velja za izkaz denarnega toka iz ustavljenega poslovanja.

Denarni tok iz ustavljenega poslovanja

(v EUR)	Postavka	2018	2017
A.	Neto denarni tok iz poslovanja	(241.259)	1.011.430
B.	Neto denarni tok iz nabžbenja	289.730	201.207
C.	Neto denarni tok iz financiranja	(27.339)	(940.009)
=	Skupaj neto denarni tok	21.131	272.627

17.4.1 Konsolidirani izkaz poslovnega izida po odsekih

(v EUR)	Turistična dej.	Kovinska dej.	Skupaj	Turistična dej.	Kovinska dej.	Skupaj
Postavka	2018	2018	2018	2017	2017	2017
A. Čisti prihodki od prodaje	19.756.391	226.696.762	246.453.153	23.373.375	215.646.225	239.019.600
1. Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu	19.756.391	18.366.754	38.123.145	23.370.402	16.105.521	39.475.923
2. Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	0	208.330.008	208.330.008	2.973	199.540.704	199.543.677
B. Sprememba vrednosti zalog proizv. in nedokon. pr.	(1.140)	5.661.700	5.660.560	(639)	820.530	819.891
C. Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	0	2.349.852	2.349.852	0	3.465.748	3.465.748
Č. Drugi poslovni prihodki	413.529	2.568.806	2.982.335	378.427	1.940.527	2.318.954
I. KOSMATI DONOS IZ POSLOVANJA	20.168.780	237.277.120	257.445.900	23.751.163	221.873.030	245.624.193
D. Stroški blaga, materiala in storitev	9.399.929	145.051.141	154.451.070	11.002.794	131.053.230	142.056.024
1. Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala	10.374	10.388.387	10.398.761	22.471	10.232.736	10.255.207
2. Stroški porabljenega materiala	4.287.014	106.414.845	110.701.859	5.048.912	93.712.327	98.761.239
3. Stroški storitev	5.102.540	28.247.910	33.350.450	5.931.411	27.108.167	33.039.578
E. Stroški dela	7.950.716	62.640.084	70.590.800	8.612.718	60.432.605	69.045.323
1. Stroški plač	5.753.934	46.983.562	52.737.496	6.252.173	45.341.219	51.593.392
2. Stroški pokojninskih zavarovanj	60.137	751.744	811.881	63.079	824.059	887.138
3. Stroški drugih socialnih zavarovanj	924.822	8.077.755	9.002.577	1.017.944	7.348.193	8.366.137
4. Drugi stroški dela	1.211.823	6.827.023	8.038.846	1.279.522	6.919.134	8.198.656
F. Odpisi vrednosti	2.644.714	12.552.043	15.196.757	3.394.204	21.207.127	24.601.331
1. Amortizacija	2.391.590	11.193.812	13.585.402	3.348.797	10.167.749	13.516.546
2. Prevrednotovalni poslovni odhodki pri NOS in OOS	206.862	674.527	881.389	9.120	10.504.844	10.513.964
3. Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	46.262	683.704	729.966	36.287	534.534	570.821
G. Drugi poslovni odhodki	368.608	1.847.690	2.216.298	496.985	1.386.145	1.883.130
1. Rezervacije	0	93.152	93.152	3.544	12.967	16.511
2. Drugi stroški	368.608	1.754.538	2.123.146	493.441	1.373.178	1.866.619
II. IZID IZ POSLOVANJA	(195.187)	15.186.162	14.990.975	244.462	7.793.923	8.038.385
H. Finančni prihodki	3.547	4.429.594	4.433.141	597	5.140.962	5.141.559
1. Finančni prihodki iz deležev	0	3.789.195	3.789.195	290	4.050.244	4.050.534
2. Finančni prihodki iz danih posojil	1.109	77.965	79.074	4	215.638	215.642
3. Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	2.438	562.435	564.872	303	875.080	875.383
I. Finančni odhodki	377.812	4.269.949	4.647.761	666.266	4.837.814	5.504.080
1. Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb	0	1.538	1.538	0	151.333	151.333
2. Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	356.506	3.432.356	3.788.862	591.461	3.461.472	4.052.933
3. Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	21.306	836.055	857.361	74.805	1.225.009	1.299.814
III. POSLOVNI IZID	(569.452)	15.345.807	14.776.355	(421.207)	8.097.071	7.675.864
Davek iz dobička	0	1.708.209	1.708.209	0	2.125.339	2.125.339
Odloženi davek	184.584	728.266	912.850	93.443	(238.461)	(145.018)
ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA	(754.036)	12.909.332	12.155.296	(514.650)	6.210.193	5.695.543
- ki pripada LASTNIKOM OBVLADUJOČE DRUŽBE	(754.036)	11.022.698	10.268.662	(521.495)	3.759.241	3.237.746
- ki pripada NEOBVLADUJOČIM DELEŽEM	0	1.886.634	1.886.634	6.845	2.450.952	2.457.797

Čisti prihodki od prodaje so se skupaj povečali za 7.433.553 evrov, pri čemer so se v kovinski dejavnosti povečali za 11.050.537 evrov, medtem ko so se v turistični dejavnosti znižali za 3.616.984 evrov zaradi prodaje družbe RTC Kravec, ki v letu 2018 ni več všteta v poslovanje Skupine UNIOR. Iz tega razloga so v letu 2018 nižji tudi izid iz poslovanja (EBIT) in čisti poslovni izid na turistični dejavnosti.

17.4.2 Čisti prihodki od prodaje

(v EUR)	2018	2017
Slovenija	38.123.145	39.475.923
- pridružene družbe	258.116	82.717
- drugim kupcem	37.865.029	39.393.206
Tujina	208.330.008	199.543.677
- pridružene družbe	5.683.405	4.890.497
- drugim kupcem	202.646.603	194.653.180
Skupaj	246.453.153	239.019.600

17.4.3 Usredstveni lastni proizvodi in storitve

Usredstveni lastni proizvodi in storitve so proizvodi, ki jih je gospodarska družba proizvedla za svoje potrebe in jih je usredstvila med opredmetenimi osnovnimi ali neopredmetenimi dolgoročnimi sredstvi. Njihova vrednost ne presega stroškov njihove proizvodnje ali opravi storitve.

(v EUR)	2018	2017
Usredstveni lastni proizvodi in storitve	2.349.852	3.465.748
Skupaj	2.349.852	3.465.748

Med usredstvenimi lastnimi proizvodi in storitvami je izkazana vrednost usredstvenih stroškov razvoja na programu Strojegradnja v višini 1,2 milijona evrov ter lastne naložbe v vzdrževanje za potrebe drugih programov v znesku 1,1 milijona evrov, ki zajemajo generalne obnove strojev v kovačnici in obnove CNC strojev.

17.4.4 Drugi poslovni prihodki

(v EUR)	2018	2017
Nagrade za preseganje kvote invalidov	162.333	171.696
Plačane terjatve, ki so bile že v popravku	57.043	75.160
Prejete odškodnine	392.271	306.478
Odprava dolgoročnih rezervacij	740.510	567.361
Dobiček od prodaje osnovnih sredstev	574.802	118.561
Prevrednotenje nabžbenih nepremičnin po pošteni vrednosti	149.945	0
Subvencije, dotacije in podobni prihodki	582.446	342.406
Prodaja emisijskih kuponov	7.234	7.523
Drugo	315.751	729.769
Skupaj	2.982.335	2.318.954

17.4.5 Stroški in odhodki

Leto 2018				
(v EUR)	Proizv. stroški	Stroški prodajanja	Stroški splošnih dejavnosti	Skupaj
Nabavna vred. prod. blaga/proiz. st	2.845.720	5.407.234	2.145.807	10.398.761
Stroški materiala	98.845.694	5.318.979	6.537.186	110.701.859
Stroški storitev	19.580.709	6.746.716	7.023.025	33.350.450
<i>Stroški plač</i>	41.885.208	4.371.472	6.480.816	52.737.496
<i>Stroški socialnega zavarovanja</i>	7.043.383	863.011	1.096.183	9.002.577
<i>Stroški pokojninskega zavarovanja</i>	689.814	37.560	84.507	811.881
<i>Ostali stroški dela</i>	6.894.332	281.918	862.596	8.038.846
Skupaj stroški dela	56.512.737	5.553.961	8.524.102	70.590.800
Amortizacija	11.522.597	504.187	1.558.618	13.585.402
Prevred. odhodki pri obr. sredstvih	424.577	217.101	88.288	729.966
Prevred. odhodki pri neop.in op. OS	844.533	9.624	27.232	881.389
Ostali stroški	1.097.041	338.399	780.858	2.216.298
Skupaj stroški	191.673.608	24.096.201	26.685.116	242.454.925

Leto 2017				
(v EUR)	Proizv. stroški	Stroški prodajanja	Stroški splošnih dejavnosti	Skupaj
Nabavna vred. prod. blaga/proiz. st	3.786.584	4.527.001	1.941.622	10.255.207
Stroški materiala	87.743.596	5.126.333	5.891.310	98.761.239
Stroški storitev	19.746.248	6.381.705	6.911.625	33.039.578
<i>Stroški plač</i>	40.684.735	4.242.083	6.666.574	51.593.392
<i>Stroški socialnega zavarovanja</i>	6.447.611	828.954	1.089.572	8.366.137
<i>Stroški pokojninskega zavarovanja</i>	743.056	47.209	96.873	887.138
<i>Ostali stroški dela</i>	7.036.791	286.550	875.315	8.198.656
Skupaj stroški dela	54.912.193	5.404.796	8.728.334	69.045.323
Amortizacija	11.530.551	503.241	1.482.754	13.516.546
Prevred. odhodki pri obr. sredstvih	381.748	88.173	100.900	570.821
Prevred. odhodki pri neop.in op. OS	60.246	6.227	10.447.491	10.513.964
Ostali stroški	951.407	356.659	575.064	1.883.130
Skupaj stroški	179.112.573	22.394.135	36.079.100	237.585.808

Drugi stroški dela vključujejo stroške regresa za letni dopust, za prehrano med delom, za prevoz na delo in z dela, jubilejne nagrade in odpravnine nad oblikovano rezervacijo ter nekatera druga izplačila zaposlenim.

Med stroški storitev Skupina UNIOR prikazuje za 49.602 evrov stroškov za najete delavce preko agencij za posredovanje delovne sile, kar iz ur predstavlja 6 zaposlenih.

Nabave materiala pri povezanih družbah so razkrite v poglavju 17.6.2 Letnega poročila 2018.

2019

1919

Med ostalimi stroški skupina izkazuje:

(v EUR)	2018	2017
- rezervacije	93.152	16.511
- nadomestilo za stavbno zemljišče	278.550	298.388
- izdatki za varstvo okolja	152.575	218.466
- nagrade dijakom in študentom na praksi	736.868	662.131
- štipendije dijakom in študentom	82.769	52.841
- odškodnine delavcem	83.297	94.447
- finančne pomoči - dotacije	267.317	133.156
- oslabitev nabžbenih nepremičnin	0	0
- drugi poslovni odhodki	521.770	407.190
Skupaj	2.216.298	1.883.130

Stroški revidiranja letnih poročil podjetij v Skupini UNIOR znašajo 69.462 evrov. Pogodbeni zneski opravljanja nerevizijskih storitev skupine Deloitte so v podjetjih v Skupini UNIOR v poslovnem letu 2018 znašali 3.300 evrov in zajemajo preveritev pravilnosti izračuna finančnih zavez za potrebe bank, preveritev sodil za razporejanje prihodkov za delovanje javne službe ter pregled poročila o odnosih do povezanih družb.

17.4.6 Finančni prihodki in finančni odhodki

Finančni prihodki

(v EUR)	2018	2017
Finančni prihodki iz deležev		
Finančni prihodki iz deležev v pridruženih družbah	3.785.563	4.049.799
Finančni prihodki iz deležev v drugih družbah	3.293	370
Finančni prihodki iz drugih naložb	339	365
Skupaj	3.789.195	4.050.534
Finančni prihodki iz danih posojil		
Finančni prihodki iz posojil, danih drugim	79.074	215.642
Skupaj	79.074	215.642
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev		
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do drugih	564.872	875.383
Skupaj	564.872	875.383
Skupaj finančni prihodki	4.433.141	5.141.559

Finančni prihodki iz deležev v pridruženih družbah vsebujejo pozitiven učinek iz naslova dobičkov in izgub pridruženih podjetij v višini 1.838.444 evrov. Prav tako vključujejo izplačilo dobička v družbah Štore Steel d.o.o., Unior Teos d.o.o., Unior Tepid s.r.l. in Unior Tehna d.o.o. ter dobiček pri prodaji naložbe Rhydcon d.o.o.

Finančni odhodki

(v EUR)	2018	2017
Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb	1.538	151.333
Finančni odhodki iz finančnih obveznosti		
Finančni odhodki iz posojil, prejetih od bank	3.667.075	3.818.683
Finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti	121.787	234.250
Skupaj	3.788.862	4.052.933
Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti		
Fin. odhodki iz obveznosti do dobaviteljev in meničnih obv.	215.214	228.206
Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti	642.147	1.071.608
Skupaj	857.361	1.299.814
Skupaj finančni odhodki	4.647.761	5.504.080

17.5 Obračun davka od dohodka pravnih oseb in odloženi davki

Davek od dobička je obračunan v skladu z zakonodajami, ki veljajo v različnih državah, v katerih ima skupina svoje odvisne družbe.

(v EUR)	2018	2017
Davek od dobička	1.708.209	2.125.339
Odloženi davki	912.850	(145.018)
Skupaj	2.621.059	1.980.321

Uskladitev davčnega in računovodskega dobička pomnoženega z davčno stopnjo v Sloveniji:

(v EUR)	2018	2017
Poslovni izid obračunskega obdobja pred davki	14.776.355	7.675.864
Davek na dobiček v Sloveniji 19%	2.807.507	1.458.414
Neobdavčeni prihodki	1.216.579	123.824
Davčno nepriznani odhodki	4.587.716	3.996.117
Popravki vrednosti terjatev	133.420	200.559
Oblikovanje rezervacij	(1.165.021)	(1.115.773)
Olajšava za vlaganja za raziskave in razvoj	(31.154)	(554.553)
Olajšava za investiranje	(526.241)	579.824
Druge olajšave in popravek na davčno priznane odhodke	4.210.055	2.870.265
Davčni dobiček	6.378.396	485.179
Davek iz dobička	2.621.059	1.980.321
Efektivna davčna stopnja v %	17,7	25,8

Odloženi davki

Dobiček ugotovljen po davčni zakonodaji se razlikuje od dobička, ugotovljenega na podlagi računovodskih načel in MSRP. Razmejitev davka se obračunava samo začasne razlike v davčni obremenitvi med poslovnimi in davčnimi računovodskimi izkazi, torej za tiste, ki se v opredeljivem obdobju izenačijo.

Odložena terjatev za davek je izračunana iz naslova začasnih razlik od oblikovanih dolgoročnih rezervacij za odpravnine in jubilejne nagrade, oslabitev terjatev do kupcev, neizkoriščenih davčnih olajšav in davčne izgube ter začasne razlike v davčni obremenitvi, ki izvirajo iz razlik med uradnimi računovodskimi izkazi odvisnega podjetja in njegovimi računovodskimi izkazi.

Vpliv na čisti poslovni izid iz naslova odloženih davkov znaša 912.850 evrov, kar znižuje čisti poslovni izid tekočega leta.

17.6 Posli s povezanimi podjetji

17.6.1 Prodaja povezanim podjetjem

Prodaja povezanim strankam

(v EUR)	2018	2017
Pridružena podjetja:		
v državi:	258.116	82.717
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	208.200	26.280
RHYDCON d.o.o. Šmarje pri Ješah	35.436	30.276
RC SIMIT d.o.o. Kidričevo	14.480	26.162
v tujini:	5.683.405	4.890.497
UNIOR TEPID S.R.L. Brasov	3.810.164	3.052.241
UNIOR SINGAPORE Pte. Ltd. Singapore	118.729	203.612
UNIOR TEHNA d.o.o. Sarajevo	494.417	471.875
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd	1.260.095	1.162.770
Skupaj pridružena podjetja	5.941.521	4.973.214

17.6.2 Nabava pri povezanih podjetjih

Nabava pri povezanih strankah

(v EUR)	2018	2017
Pridružena podjetja:		
v državi:	22.412.286	20.334.019
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	22.365.286	20.334.019
RC SIMIT d.o.o. Kidričevo	47.000	0
v tujini:	367.058	160.942
UNIOR TEPID S.R.L. Brasov	163.688	8.533
UNIOR SINGAPORE Pte. Ltd. Singapore	4.983	4.621
UNIOR TEHNA d.o.o. Sarajevo	0	2.141
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd	198.387	145.647
Skupaj pridružena podjetja	22.779.344	20.494.961

2019

1919

17.6.3 Poslovne terjatve do povezanih podjetij

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017
Pridružena podjetja:		
v državi:	49.260	88.320
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	49.260	79.232
RHYDCON d.o.o. Šmarje pri Jelšah	0	6.160
RC SIMIT d.o.o. Kidričevo	0	2.928
v tujini:	1.851.076	1.408.828
UNIOR TEPID S.R.L. Brasov	1.664.694	1.219.701
UNIOR SINGAPORE Pte. Ltd. Singapore	4.595	0
UNIOR TEHNA d.o.o. Sarajevo	153.858	199.332
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd	27.929	(10.205)
Skupaj pridružena podjetja	1.900.336	1.497.148

17.6.4 Poslovne obveznosti do povezanih podjetij

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017
Pridružena podjetja:		
v državi:	5.792.923	7.048.215
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	5.291.047	6.545.839
RC SIMIT d.o.o. Kidričevo	501.876	502.376
v tujini:	204.387	21.730
UNIOR TEPID S.R.L. Brasov	146.910	3.194
UNIOR SINGAPORE Pte. Ltd. Singapore	170	0
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd	57.307	18.536
Skupaj pridružena podjetja	5.997.310	7.069.945

17.6.5 Terjatve in obveznosti iz posojil in obresti do povezanih podjetij

Terjatve iz naslova posojil in obresti do povezanih podjetij

Skupina UNIOR nima terjatev iz naslova posojil in obresti do povezanih podjetij.

Obveznosti iz naslova posojil in obresti od povezanih podjetij

(v EUR)	31.12.2018	31.12.2017
v državi:	8.404	8.238
RC SIMIT d.o.o., Kidričevo	8.404	8.238
Skupaj	8.404	8.238

17.7 Upravljanje s tveganji

Upravljanje s tveganji smo v družbi Unior razvili in uvedli v poslovne procese v skladu s smernicami in zahtevami sistema vodenja kakovosti. Odbor za obvladovanje tveganj in skrbniki tveganj redno spremljajo izpostavljenost tveganjem, načrtujejo in izvajajo ukrepe za njihovo blaženje ter načrtujejo in spremljajo izvedbo potencialov za izboljšanje, ki še dodatno prispevajo k njihovem obvladovanju. Vzpostavili smo register tveganj, v katerem so opisi in značilnosti za vsako od prepoznanih tveganj. Pristop pri obvladovanju tveganj je različen za različna tveganja, toda namen ukrepov je znižati vsako od njih na najnižjo možno raven v skladu z razpoložljivimi viri.

Vsa tveganja so podrobneje opisana v poglavju 9.8 Letnega poročila 2018, za Skupino UNIOR pa so v nadaljevanju posebej prikazana finančna tveganja z analizo občutljivosti.

FINANČNA TVEGANJA

Področje tveganja	Opis tveganja	Način obvladovanja	Izpostavljenost
kreditno tveganje	Tveganje neplačila kupcev in nastanka finančnih izgub iz naslova neizpolnjevanja obveznosti (plačil) s strani nasprotne stranke kupca	Načrtovanje denarnega toka, pravočasna izterjava zapadlih terjatev, zavarovanje terjatev, faktoring, obvladovanje stroškov in obratnih sredstev in spremljanje kazalnikov.	nizka
spremembe obrestnih mer	Tveganje finančne izgube zaradi neugodnega gibanja obrestnih mer	Obvladovanje poslovnih načel financiranja, upoštevanje zlatega bilančnega pravila: dolgoročne naložbe financiramo z dolgoročnimi viri, dnevno spremljanje, razpršenost zunanjih virov financiranja, spremljanje sprememb v zunanjem okolju, obrestna zamenjava, razpršenost dospelosti obveznosti in obvladovanje stroškov.	nizka
likvidnostno tveganje	Možnost pomanjkanja likvidnih sredstev za servisiranje poslovnih in finančnih obveznosti in njihovo poravnavo v dogovorjenih rokih	Redno načrtovanje potreb po likvidnih sredstvih, ustvarjena likvidnostna rezerva, neizkoriščeno revolving posojilo, obvladovanje stroškov.	nizka

KREDITNO TVEGANJE

Kreditna tveganja obvladujemo z rednim nadziranjem poslovanja in finančnega stanja vseh novih in obstoječih poslovnih partnerjev, z omejevanjem izpostavljenosti do posameznih poslovnih partnerjev in z aktivnim procesom izterjave terjatev. Spreminjajoče se makroekonomsko okolje vpliva na naše stranke, saj lahko povzroči spremembe v njihovi boniteti in plačilni sposobnosti. Zato v družbi, kljub skrbnemu upravljanju s terjatvami obstaja verjetnost zamud pri plačilih kupcev oziroma celo njihova nesposobnost plačila. Z rednim spremljanjem odprtih in zapadlih terjatev do kupcev, starostne strukture terjatev in gibanja povprečnih plačilnih rokov kreditno izpostavljenost družbe ohranjamo v sprejemljivih okvirih. Terjatve do vseh kupcev, razen povezanih družb, pa imamo od 1.10.2014 dalje tudi zavarovane pri zavarovalnici. Kreditna tveganja pozorno spremljamo na vseh delih poslovanja.

TVEGANJE SPREMENB OBRESTNIH MER

Sprememba obrestnih mer lahko znatno zmanjšajo gospodarske koristi družbe, tako da stalno spremljamo gibanja referenčnih obrestnih mer na trgu. Tveganje ocenjujemo kot nizko, v zadnjih letih je prisotno stabilno nizko stanje referenčnih obrestnih mer. V družbi smo z konzorcijem bank dosegli, da se obrestne marže do leta 2023 oblikujejo po maržni lestvici skladno z uspešnostjo poslovanja Skupine UNIOR, kar predstavlja v prihodnjih obdobjih poslovanja ugoden vpliv na uspešnost poslovanja. V mesecu decembru 2017 pa smo kreditno izpostavljenost v višini 47,5 milijonov evrov, kar predstavlja del kredita B, ki zapade leta 2023, za obdobje petih let zaščitili z obrestno zamenjavo. S tem je tveganje porasta obrestnih mer zmanjšano. Tveganje porasta obrestnih mer je prikazano v spodnji tabeli.

Analiza občutljivosti finančnih obveznosti glede na spremembo variabilnih obrestnih mer
Stanje obveznosti vezanih na posamezno variabilno obrestno mero v letu 2018

v (EUR)	Višina obveznosti 31.12.2018	Višina obr.mere	Hipotetični porast obrestnih mer		
			za 15%	za 50%	za 100%
Vrsta obrestne mere					
3 mesečni EURIBOR	103.584.017	-0,3090	48.011	160.038	320.075
6 mesečni EURIBOR	17.535.458	-0,2370	6.234	20.780	41.559
Skupni učinek	121.119.475		54.245	180.818	361.634

Stanje obveznosti vezanih na posamezno variabilno obrestno mero v letu 2017

v (EUR)	Višina obveznosti 31.12.2017	Višina obr.mere	Hipotetični porast obrestnih mer		
			za 15%	za 50%	za 100%
Vrsta obrestne mere					
3 mesečni EURIBOR	106.692.228	-0,3290	52.653	175.509	351.017
6 mesečni EURIBOR	19.402.816	-0,2710	7.887	26.291	52.582
Skupni učinek	126.095.044		60.540	201.800	403.599

Skupne finančne obveznosti na dan 31.12.2018 znašajo 124.761.514 evrov, razlika v višini 3.642.039 evrov do prikazanega stanja za občutljivost obrestne mere predstavljajo finančne obveznosti s fiksno obrestno mero.

17.8 Prejemki uprave in nadzornega sveta

Člani uprave in nadzornega sveta so pri Skupini UNIOR isti kot pri matični družbi UNIOR d.d. Prejemki so razkriti v poglavju 9.5 Letnega poročila 2018.

17.9 Dogodki po bilanci stanja

Po datumu bilance stanja ni bilo pomembnejših dogodkov, ki bi pomembno vplivali na poslovanje Skupine UNIOR.

2019

1919

18 Izjava o odgovornosti članov uprave

Uprava je odgovorna za pripravo letnega poročila tako, da to predstavlja resnično in pošteno podobo premoženjskega stanja skupine in izidov njenega poslovanja za leto 2018.

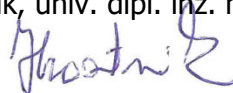
Uprava potrjuje, da so bile dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve ter da so bile računovodske ocene izdelane po načelu previdnosti in dobrega gospodarjenja. Potrjuje še, da so računovodski izkazi skupaj s pojasnili izdelani na podlagi predpostavke o nadaljnjem poslovanju skupine povezanih podjetij ter skladno z veljavno zakonodajo in Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja.

Uprava je tudi odgovorna za ustrezno vodeno računovodstvo, sprejetje ustreznih ukrepov za zavarovanje premoženja ter za preprečevanje in odkrivanje prevar in drugih nepravilnosti oziroma nezakonnosti.

Davčne oblasti lahko kadar koli v roku petih let po poteku leta, v katerem je treba davek odmeriti, preverijo poslovanje družb v skupini, kar lahko posledično povzroči nastanek dodatne obveznosti plačila davka, zamudnih obresti in kazni iz naslova DDPO ali drugih davkov ter dajatev. Uprava družbe ni seznanjena z okoliščinami, ki bi lahko povzročile morebitno pomembno obveznost iz tega naslova.

Zreče, 25. marec 2019

Predsednik uprave,
Darko Hrastnik, univ. dipl. inž. metal. mater.

Član uprave,
Branko Bračko, univ. dipl. inž. str.

19 Poročilo neodvisnega revizorja

 Deloitte revizija d.o.o.
 Dunajska cesta 165
 1000 Ljubljana
 Slovenija

 Tel: +386 (0) 1 3072 800
 Faks: +386 (0) 1 3072 900
 www.deloitte.si

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA delničarjem družbe UNIOR d.d.

Mnenje

Revidirali smo konsolidirane računovodske izkaze družbe UNIOR d.d. in njenih odvisnih družb (v nadaljevanju 'skupina'), ki vključujejo konsolidirano bilanco stanja na dan 31. decembra 2018, konsolidiran izkaz poslovnega izida, konsolidiran izkaz drugega vseobsegajočega donosa, konsolidiran izkaz gibanja kapitala in konsolidiran izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter pojasnila h računovodskim izkazom, vključujoč povzetek bistvenih računovodskih usmeritev.

Po našem mnenju priloženi konsolidirani računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo konsolidirani finančni položaj skupine na dan 31. decembra 2018 ter njen konsolidiran poslovni izid in konsolidirane denarne tokove za tedaj končano leto v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija (v nadaljevanju 'MSRP').

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja in Uredbo (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o posebnih zahtevah v zvezi z obvezno revizijo subjektov javnega interesa (Uredba). Naše odgovornosti na podlagi teh pravil so opisane v tem poročilu v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov*. V skladu s Kodeksom etike za računovodske strokovnjake, ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA), ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od skupine in, da smo izpolnili vse druge etične obveznosti v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA. Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostni in ustrezni kot osnova za naše revizijsko mnenje.

Ključne revizijske zadeve

Ključne revizijske zadeve so tiste, ki so bile po naši strokovni presoji najbolj bistvene pri reviziji konsolidiranih računovodskih izkazov za poslovno leto, ki se je končalo 31. decembra 2018. Te zadeve so bile obravnavane v okviru naše revizije konsolidiranih računovodskih izkazov kot celote in pri oblikovanju našega mnenja o njih in ne podajamo ločenega mnenja o teh zadevah.

Ključna revizijska zadeva	Revizijski postopki obravnave ključne revizijske zadeve
Merjenje poštene vrednosti: uporaba modela prevrednotenja pri obračunavanju zemljišč	
Knjigovodska vrednost zemljišč na dan 31.12.2018 znaša 34.701 tisoč EUR. Zemljišča se po prvem pripoznanju merijo po modelu prevrednotenja.	Naši revizijski postopki so zajemali ocenjevanje ustreznosti poslovodske presoje pri merjenju poštene vrednosti zemljišč in sicer smo: • preverjali ustreznosti in implementacijo računovodske usmeritve, • presojali primernost uporabljenih predpostavk pri ocenjevanju poštene vrednosti in ustreznost metod ter
Skupina ocenjuje pošteno vrednost zemljišč konec vsakega poročevalskega obdobja. Prevrednotenje se opravi kadar ocenjena poštena vrednost pomembno odstopa od evidentirane knjigovodske vrednosti. V kolikor so spremembe v poštenu vrednosti	

Ime Deloitte se nanaša na Deloitte Touche Tohmatsu Limited, pravno osebo, ustanovljeno v skladu z zakonodajo Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske (v izvirniku »UK private company limited by guarantee«), in mrežo njenih članic, od katerih je vsaka ločena in samostojna pravna oseba. Podroben opis pravne organiziranosti združenja Deloitte Touche Tohmatsu Limited in njenih družb članic je na voljo na <http://www.deloitte.com/si>.

V Sloveniji storitve zagotavlja Deloitte revizija d.o.o. in Deloitte svetovanje d.o.o. (pod skupnim imenom Deloitte Slovenija), ki sta članici Deloitte Central Europe Holdings Limited. Deloitte Slovenija sodi med vodilne družbe za strokovne storitve v Sloveniji, ki nudi storitve revizije, davčnega, poslovnega, finančnega in pravnega svetovanja ter svetovanja na področju tveganj, ki jih zagotavlja več kot 100 domačih in tujih strokovnjakov.

Deloitte revizija d.o.o. - Družba vpisana pri Okrožnem sodišču v Ljubljani - Matična številka: 1647105 - ID št. za DDV: S162560085 - Osnovni kapital: 74.214,30 EUR.

© 2018, Deloitte Slovenija

zemljišč nepomembne, se prevrednotenje opravi vsake štiri leta. Zaradi pomembnosti presoje pri določanju poštene vrednosti zemljišč in pomembne vrednosti v računovodskih izkazih je vrednotenje zemljišč obravnavano kot ključna revizijska zadeva.	predpostavk, ki so jih pri ocenjevanju uporabili zunanji veščaki, ocenili usposobljenosti, zmogljivosti in nepristranskosti neodvisnega ocenjevalca vrednosti, angažiranega s strani posloводства. Razkritja, ki se nanašajo na zemljišča, so predstavljena v pojasnilu 17.3.3.
--	---

Druge informacije

Za druge informacije je odgovorno posloводство. Druge informacije obsegajo informacije v letnem poročilu, razen računovodskih izkazov in revizorjevega poročila o njih.

Naše mnenje o konsolidiranih računovodskih izkazih se ne nanaša na druge informacije in o njih ne izražamo nobene oblike zagotovila.

V povezavi z našo revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov je naša odgovornost prebrati druge informacije in pri tem presoditi, ali so druge informacije pomembno neskladne s konsolidiranimi računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačne. Če na podlagi opravljenega dela zaključimo, da obstaja pomembna napačna navedba drugih informacij, moramo o takih okoliščinah poročati. V zvezi s tem na podlagi opisanih postopkov poročamo, da:

- so druge informacije v vseh pomembnih pogledih usklajene z revidiranimi konsolidiranimi računovodskimi izkazi;
- so druge informacije pripravljene v skladu z veljavnimi zakoni in predpisi; ter
- na podlagi poznavanja in razumevanja skupine in njenega okolja, ki smo ga pridobili med revizijo, v zvezi z drugimi informacijami nismo ugotovili bistveno napačnih navedb.

Odgovornosti posloводства, nadzornega sveta in revizijske komisije za konsolidirane računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh konsolidiranih računovodskih izkazov v skladu z MSRP in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo posloводства potrebno, da omogoči pripravo konsolidiranih računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Posloводство je pri pripravi konsolidiranih računovodskih izkazov skupine odgovorno za oceno njene sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče podjetje, razkritje zadev, povezanih z delujočim podjetjem, in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot podlage za računovodenje, razen če namerava posloводство skupino likvidirati ali zaustaviti poslovanje ali nima druge realne možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Nadzorni svet in revizijska komisija sta odgovorna za nadzor nad pripravo računovodskih izkazov in za potrditev revidiranega letnega poročila.

Revizorjeva odgovornost za revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov

Naša cilja sta pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem, ali so konsolidirani računovodski izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu s pravili revidiranja vedno odkrila pomembno napačno navedbo, če ta obstaja. Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake ter se smatrajo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamič ali skupaj vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh konsolidiranih računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu s pravili revidiranja uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- Prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v konsolidiranih računovodskih izkazih, bodisi zaradi prevare ali napake, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ocenjena tveganja ter pridobivamo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bomo odkrili napačne navedbe, ki izvirajo iz prevare, je višje od tistega, povezanega z napako, saj prevara lahko vključuje skrivne dogovore, ponarejanje, namerno opustitev, napačno razlago ali izogibanje notranjim kontrolam.
- Pridobimo razumevanje notranjih kontrol pomembnih za revizijo, z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenje o učinkovitosti notranjih kontrol skupine.
- Presodimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij posloводства.
- Na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbuja dvom v sposobnost organizacije, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o ustreznosti poslovodske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlage računovodenja. Če sprejmemo sklep o obstoju pomembne negotovosti, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v konsolidiranih računovodskih izkazih ali, če so takšna razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Revizorjevi sklepi temeljijo na revizijskih dokazih, pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Vendar kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje organizacije kot delujočega podjetja.
- Ovrednotimo splošno predstavitev, strukturo, vsebino konsolidiranih računovodskih izkazov, vključno z razkritji, in ali konsolidirani računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev.
- Pridobivamo zadostne in ustrezne revizijske dokaze v povezavi s finančnimi informacijami in poslovnimi dejavnostmi družb v skupini, da bi lahko izrazili mnenje o konsolidiranih računovodskih izkazih. Odgovorni smo za vodenje, nadziranje in izvajanje revizije skupine. Revizijsko mnenje je izključno naša odgovornost.

Nadzorni svet in revizijska komisija med drugim obveščamo o načrtovanem obsegu in času revidiranja in pomembnih revizijskih ugotovitvah; vključno s pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki smo jih zaznali med našo revizijo.

Nadzornemu svetu in revizijski komisiji smo prav tako predložili našo izjavo, da smo izpolnili vse etične zahteve v zvezi z neodvisnostjo ter jih obvestili o vseh razmerjih in drugih zahtevah, za katere bi se lahko upravičeno menilo, da vplivajo na našo neodvisnost, in jih seznanili s s tem povezanimi ukrepi.

Od vseh zadev, s katerimi smo seznanili nadzorni svet in revizijsko komisijo, smo zadeve, ki so bile najpomembnejše pri reviziji konsolidiranih računovodskih izkazov tekočega obdobja, določili kot ključne revizijske zadeve. Omenjene zadeve opišemo v revizorjevem poročilu, razen če zakonska ali regulatorna določila prepovedujejo javno razkrivanje takšnih zadev.

Poročilo o drugih zakonskih in regulatornih zahtevah

Imenovanje revizorja in trajanje posla

Deloitte revizija d.o.o. je bila imenovana za zakonitega revizorja družbe na skupščini delničarjev dne 6. junija 2018. Naše opravljanje posla v celoti in neprekinjeno traja 7 let.

Potrdilo revizijski komisiji

Potrjujemo, da je naše revizijsko mnenje o računovodskih izkazih v tem poročilu skladno z dodatnim poročilom revizijski komisiji družbe z dne 25. marec 2019 v skladu s členom 11 Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta.

Opravljanje nereviziranih storitev

Izjavljamo, da nismo opravljali nobenih prepovedanih nereviziranih storitev iz člena 5(1) Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta. Poleg obvezne revizije nismo za revidirano družbo ali njene odvisne družbe opravljali nobenih drugih storitev, ki ne bi bile razkrite v konsolidiranem letnem poročilu.

2019

1919

V imenu revizijske družbe Deloitte revizija d.o.o. je za opravljeno revizijo odgovorna Barbara Žibret Kralj.

DELOITTE REVIZIJA d.o.o.,
Dunajska 165
1000 Ljubljana

Barbara Žibret Kralj
Pooblaščenka revizorka

Ljubljana, 25. marec 2019

Deloitte.

DELOITTE REVIZIJA D.O.O.
Ljubljana, Slovenija 3

2019

1919